

Sprawozdanie z realizacji programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w roku 2012

Na podstawie:

- Uchwały Nr XVII/324/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 października 2011 r. w sprawie programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w roku 2012
- Uchwały Nr VII/101/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2011 r. w sprawie wieloletniego programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w latach 2011 – 2012

Wstęp

W roku 2012 obowiązywały dwa programy współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi: roczny i dwuletni.

Poprzez oba te dokumenty Uchwała Rady Miejskiej Wrocławia w swych intencjach miała na celu przede wszystkim:

- uregulowanie współpracy organizacji pozarządowych z Miastem w zakresie realizacji zadań publicznych,
- określenie priorytetów zadań publicznych zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym,
- określenie zasad, przedmiotu i form współpracy.

Szczególna rola samorządu terytorialnego jako podmiotu inspirującego aktywność obywateli, jego pozycja w kształtowaniu ładu społecznego opartego na wspólnych działaniach, więzach społecznych oraz inicjatywach społeczności lokalnych stanowi klucz do rozwiązywania problemów społecznych. Trzeci sektor, biorąc pod uwagę podstawowe zasady współpracy z Miastem, jest partnerem w rozwiązywaniu tych problemów oraz we wspomaganiu społeczności lokalnych.

Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji oraz jawności i jest priorytetem w realizacji zadań publicznych.

Wrocław, marzec 2013 r.

Spis treści:		Str.
I.	Charakterystyka organizacji pozarządowych działających na terenie Miasta Wrocławia.....	6
II.	Finansowe formy współpracy.....	9
III.	Pozafinansowe formy współpracy.....	31
III.1.	Serwis informacyjny na stronach internetowych Urzędu Miejskiego Wrocławia.....	31
III.2.	Elektroniczna baza danych o organizacjach pozarządowych realizujących zadania publiczne oraz rejestr organizacji pozarządowych, które otrzymały dotację z budżetu Miasta na realizację zadań publicznych.....	33
III.3.	Zostaw swój 1% we Wrocławiu.....	34
III.4.	Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi w sferze organizacyjnej.....	38
III.5.	Inne formy współpracy.....	45
III.5.1.	Konsultowanie projektów aktów prawnych z organizacjami pozarządowymi zgodnie z ich celami statutowymi.....	45
III.5.2.	Wrocławska Rada Działalności Pożytku Publicznego.....	47
III.5.3.	Opiniowanie działalności organizacji pozarządowych oraz udzielanie rekomendacji.....	47
III.5.4.	Użytkowanie lokali użytkowych w trybie bezprzetargowym przez organizacje pozarządowe.....	48
III.5.4. 1.	Lokale będące w zarządzie Zarządu Zasobu Komunalnego.....	48
III.5.4. 2.	Lokale będące w zarządzie jednostek oświatowych.....	48
III.5.4. 3.	Nieruchomości Departamentu Nieruchomości UM.....	49
III.5.4. 4.	Centrum Organizacji Pozarządowych ul. Paulińska 4/8.....	49
III.5.5.	Udzielanie pomocy w przygotowaniu aplikacji programów, których realizacja wymaga współpracy kilku podmiotów oraz wspomaganie organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej.....	50
III.5.5. 1.	Zrealizowane zadania publiczne w ramach otwartego konkursu ofert.....	50
III.5.5. 2.	Udzielanie pomocy merytorycznej organizacjom pozarządowym.....	50
IV.	Sprawozdanie z realizacji zadań będących przedmiotem współpracy.....	52
IV.1.	Pomoc społeczna.....	52
IV.1. 1.	Prowadzenie świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży.....	52
IV.1. 2.	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży szkolnej w formie klubów środowiskowych.....	65
IV.1. 3.	Ośrodki wsparcia i mieszkania chronione.....	70
IV.1. 4.	System pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej.....	72
IV.1. 5.	Rozwój aktywności i samodzielności osób starszych, w szczególności wpieranie samopomocowych form aktywizacji tych osób.....	73
IV.1. 6.	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych.....	75
IV.1. 7.	Środowiskowe Domy Samopomocy.....	80
IV.1.8.	Dzienne domy pomocy.....	80
IV.1. 9.	Domy Pomocy Społecznej.....	80
IV.1. 10.	Realizacja programów wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w 2012 roku.....	81
IV.1. 11.	Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej.....	82
IV.1. 12.	Organizowanie pomocy osobom bezdomnym, tworzenie systemu wychodzenia z bezdomności, angażowanie osób wykluczonych	

	społecznie do poprawy swojej sytuacji, pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym.....	82
IV.1. 13.	Organizacja i nadzór nad wykonywaniem prac na cele społeczne oraz pracy społecznie użytecznej.....	84
IV.1. 14.	Prowadzenie poradnictwa rodzinnego w różnych rejonach Wrocławia..	84
IV.1. 15.	Wspieranie działalności ośrodków poradnictwa obywatelskiego oraz wrocławskich mediacji 2012.....	85
IV.1.16.	Inne działania, w tym na rzecz: repatriantów, mniejszości narodowych i etnicznych.....	87
IV.1.17.	Wrocławskie okno życia - kampania informacyjna.....	89
IV.2.	Kultura, sztuka i dziedzictwo narodowe.....	90
IV.2.1.	Zadania publiczne w sferze kultury, w tym m.in.: projekt muzyczny, projekt plastyczny, projekt teatralny, projekt interdyscyplinarny.....	96
IV.2.2.	Kontynuacja projektów wieloletnich, których organizatorzy zostali wyłonieni w konkursach ogłoszonych w 2008, 2009 i 2010 roku.....	97
IV.2.3.	Pozostałe projekty i wydarzenia w sferze kultury i dziedzictwa narodowego	93
IV.2.4.	Wydarzenia dofinansowane w innym trybie.....	98
IV.2.5.	Prace konserwatorskie, restauratorskie i budowlane w obiektach zabytkowych.....	100
IV.3.	Ochrona i promocja zdrowia.....	102
IV.3.1.	Popularyzowanie wiedzy o zachowaniach zdrowotnych oraz profilaktyce chorób.....	102
IV.3.2.	Kluby Abstynenta.....	103
IV.3.3.	Wrocławski Ośrodek Pomocy Osobom Nietrzeźwym.....	104
IV.3.4.	Prowadzenie edukacji, poradnictwa, działań środowiskowych oraz terapii dla osób uzależnionych od narkotyków i członków ich rodzin...	105
IV.3.5.	Realizowanie programu ograniczania szkód zdrowotnych i społecznych wśród osób zagrożonych uzależnieniem i uzależnionych od narkotyków.....	105
IV.3.6.	Prowadzenie poradnictwa dla osób zagrożonych zakażeniem i zakażonych HIV oraz udzielanie wsparcia osobom chorym na AIDS, ich rodzinom i opiekunom.....	106
IV.3.7.	Opracowanie i realizacja programu profilaktyki i terapii uzależnień oraz przeciwdziałania agresji dla osób osadzonych w Zakładzie Karnym nr 1 we Wrocławiu	106
IV.3.8.	Program ochrony zdrowia psychicznego oraz wsparcia dla osób z problemami zdrowia psychicznego i osób z doświadczeniem choroby psychicznej.....	107
IV.3.9.	Program wsparcia dla osób z problemami psychogeriatrycznymi.....	107
IV.3.10.	Organizacja i monitorowanie działań koordynatorów ds. Promocji zdrowia w przedszkolach i szkołach w 2012 r.....	108
IV.3.11.	Program szkoleń dla społeczności przedszkolnej i szkolnej z zakresu promocji zdrowia, profilaktyki chorób i uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy i agresji.....	110
IV.3.12.	Koordinacja i realizacja w placówkach oświatowych na terenie Wrocławia programów profilaktyki uzależnień, rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych...	110
IV.3.13.	Opracowanie i wdrożenie zintegrowanego programu edukacji zdrowotnej ukierunkowanego na promowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia, przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowotnym oraz kształtowanie odpowiedzialnych postaw społecznych – pn. „Szkoła w Formie.....	110
IV.3.14.	Poprawa jakości opieki chorych w terminalnym okresie choroby, przebywających w stacjonarnym hospicjum dla dorosłych oraz wsparcie ich rodzin/opiekunów, w latach 2012-2013.....	113

IV.3.15.	Poprawa jakości opieki nad dziećmi w terminalnym okresie choroby, przebywającymi w środowisku domowym na terenie Miasta Wrocławia	113
IV.3.16.	Organizacja i zapewnienie opieki nad dziećmi terenu Wrocławia w wieku do lat 3, w tym nad dziećmi niepełnosprawnymi lub wymagającymi szczególnej opieki, sprawowanej w żłobku o charakterze integracyjnym, zlokalizowanym w obrębie Grabiszyn	114
IV.4.	Upowszechnianie kultury fizycznej, sportu i krajoznawstwa.....	114
IV.4.1.	Działania na rzecz wspierania organizacji imprez i widowisk sportowych oraz rekreacyjnych a także zajęć sportowo-rekreacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych oraz dzieci i młodzieży.....	114
IV.4.2.	Działania na rzecz wspierania programów pozwalających na osiągnięcie wysokiego poziomu sportowego zwłaszcza w rywalizacji sportowej dzieci i młodzieży.....	115
IV.4.3.	Wspieranie działań w zakresie tworzenia i doskonalenia systemu szkolenia sportowego w różnych dyscyplinach sportu ze szczególnym uwzględnieniem zespołowych gier sportowych.....	116
IV.4.4.	Wspieranie programów sportowo-rekreacyjnych i bezpiecznego zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży.....	116
IV.4.5.	Wspieranie działań mających na celu równomierny rozwój sportu na obszarze Miasta.....	117
IV.4.6.	Wspieranie działań mających na celu lepsze i pełniejsze wykorzystanie walorów turystycznych, krajoznawczych i rekreacyjnych Miasta.....	117
IV.4.7.	Organizacja i koordynacja na terenie Miasta Wrocławia UEFA EURO 2012™	117
IV.4.8.	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w okresie ferii letnich i zimowych.....	122
IV.5.	Bezpieczeństwo i porządek publiczny.....	123
IV.5.1.	Realizacja Programu Poprawy Bezpieczeństwa we Wrocławiu w latach 2009-2012" (Uchwała Nr XXV/902/08 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2008r.).....	123
IV.6.	Edukacja.....	124
IV.6.1.	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez alternatywne formy edukacji.....	124
IV.6.2.	Zwiększenie oferty wychowania przedszkolnego dla mieszkańców Wrocławia.....	125
IV.6.3.	Wspomaganie działań związanych z wyborem Wrocławia jako miejsca nauki.....	126
IV.6.4.	Wzmacnianie kapitału ludzkiego i społecznego w zakresie edukacji, prowadzenie szkoleń i konsultacji w zakresie tutoringu dla nauczycieli wrocławskich szkół i placówek oświatowych.....	126
IV.6.5.	Promocja aktywnego spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz wspierania programów dotyczących aktywności, przedsiębiorczości, samorządności dzieci i młodzieży oraz przygotowania do rynku pracy.....	127
IV.6.6.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie nie ujętym w uchwale (poza trybem otwartych konkursów ofert).....	128
IV.7.	Działalność wspomagająca organizacje pozarządowe.....	137
IV.7.1.	Pozarządowy Ośrodek Kariery.....	137
IV.7.2.	Wrocławskie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych SEKTOR 3	138

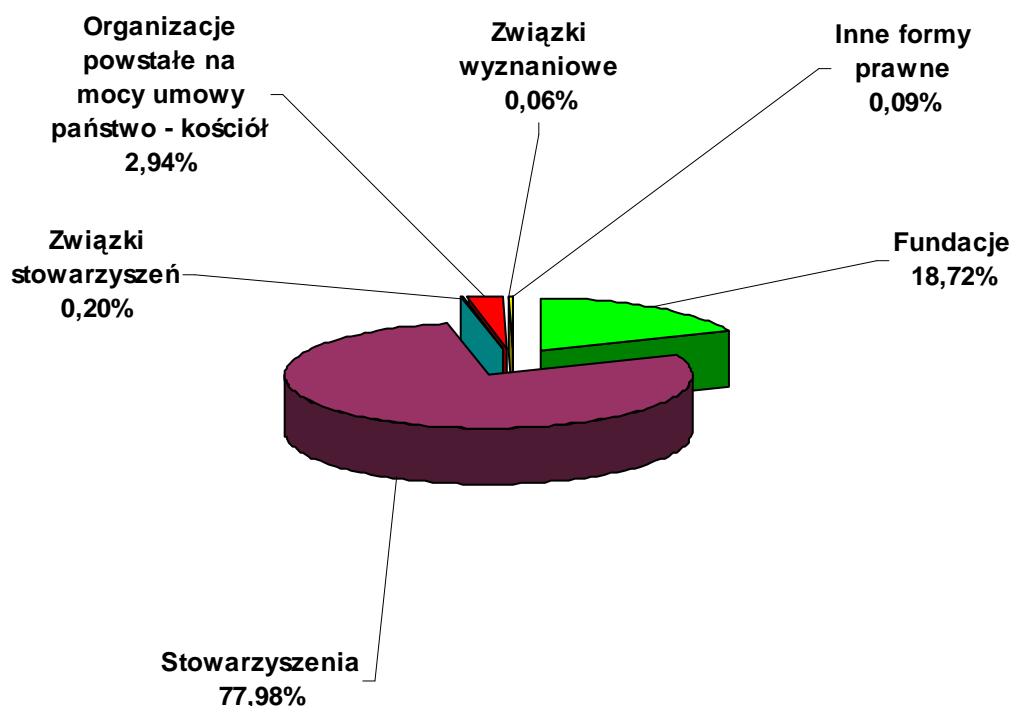
IV.7.3.	Wzmocnienie potencjału i profesjonalizacja wrocławskich organizacji pozarządowych.....	139
IV.7.4.	Projekt „Standaryzacja działalności wrocławskiego sektora pozarządowego”.....	139
IV.8.	Działania proekologiczne.....	141
IV.8.1.	Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży.....	141
IV.8.2.	Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt.....	141
IV.9.	Wspomaganie rozwoju przedsiębiorczości.....	143
IV.10.	Współpraca międzynarodowa.....	144
IV.10.1.	Współpraca z Europą Wschodnią – Nowy wymiar Europy Wschodniej. Program Współpracy z Europą Wschodnią w roku 2012.....	144
IV.11.	Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.....	145
IV.11.1.	Prowadzenie Punktu Informacji o Nadodrze - Infopunkt Łokietka 5.....	145
IV.12.	Wspieranie i promocja wolontariatu.....	146
IV.12.1.	Wsparcie techniczne, prace adaptacyjne oraz wyposażenie pomieszczeń na potrzeby Centrum Wolontariatu Akcyjnego.....	146
IV.13.	Działania promocyjne.....	146
IV.13.1.	Promocja Wrocławia poprzez zorganizowanie i prowadzenie lokalnego biura Centrum Wiedzy Academia Europaea we Wrocławiu (CW AE-W).	146

I. Charakterystyka organizacji pozarządowych działających na terenie Miasta Wrocławia

W bazie organizacji pozarządowych prowadzonej przez Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi według stanu na dzień 31.12.2012r. zaewidencjonowanych było: **643** fundacje, **2.678** stowarzyszeń, **7** związków stowarzyszeń, **101** organizacji powstałych na mocy umowy państwo – kościół, **2** związki wyznaniowe i **3** organizacje o innych formach prawnych, co łącznie składa się na **3.434** organizacje, z których **208** posiada siedzibę poza Wrocławiem, a w bazie znajdują się z uwagi na to, iż współpracują z Miastem poprzez realizację umów dotacyjnych.

Strukturę wszystkich organizacji pozarządowych znajdujących się w bazie ewidencyjnej Miasta według formy prawnej prezentuje rysunek nr 1.

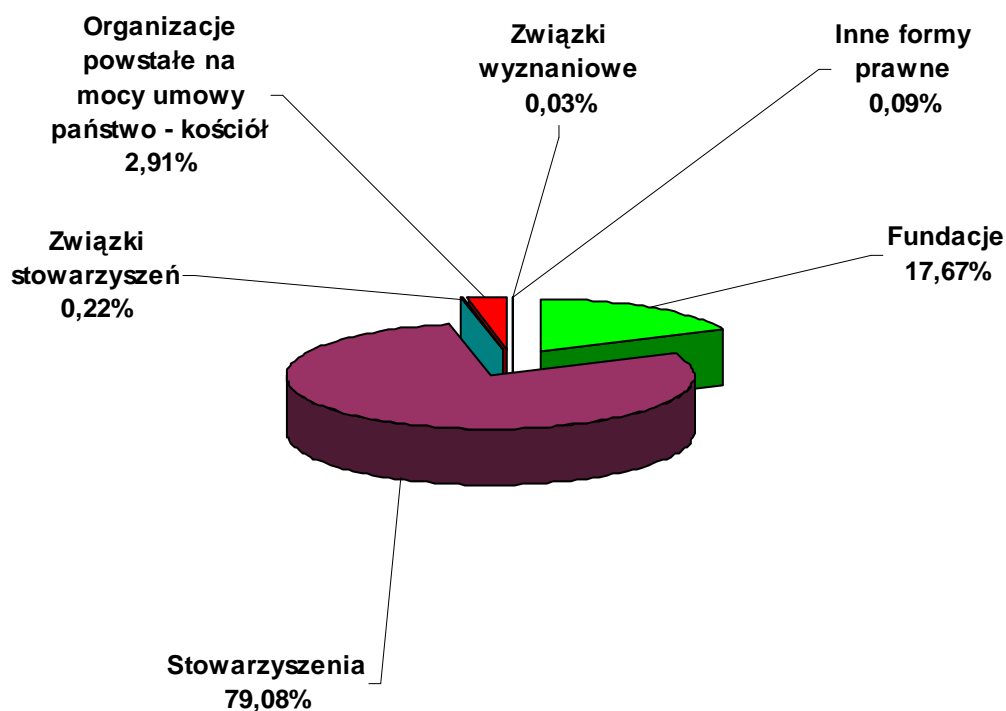
Rys. nr 1 Struktura organizacji pozarządowych znajdujących się w bazie ewidencyjnej Miasta według stanu na dzień 31.12.2012r. (według formy prawnej)

Z kolei, organizacje pozarządowe posiadające siedzibę we Wrocławiu, będące w ewidencji prowadzonej przez Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi to: **570** fundacji, **2.551** stowarzyszeń, **7** związków stowarzyszeń, **94** organizacji powstałych na mocy umowy państwo – kościół, **1** związek wyznaniowy i **3** organizacje o innych formach prawnych, co łącznie składa się na **3.226** organizacje.

Strukturę organizacji pozarządowych mających siedzibę we Wrocławiu, znajdujących się w bazie ewidencyjnej Miasta według formy prawnej prezentuje rysunek nr 2.

Rys. nr 2 Struktura organizacji pozarządowych znajdujących się w bazie ewidencyjnej Miasta, mających siedzibę we Wrocławiu według stanu na dzień 31.12.2012r. (według formy prawnej)

Prezydent Wrocławia sprawuje nadzór* nad **2.551** stowarzyszeniami z siedzibą we Wrocławiu.

W ramach uprawnień nadzorczych wykonane były następujące działania:

- Dla Krajowego Rejestru Sądowego wydanych zostało **237** opinii ogółem, w tym:
  - **109** opinii w sprawie rejestracji stowarzyszeń;
  - **128** opinii w sprawie wpisu zmian do statutów już zarejestrowanych stowarzyszeń.

* na podstawie: ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach i ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie

- Po uprzedniej opinii organu nadzorującego sąd rejestrowy zawiadomił organ nadzorujący o:
  - wpisie **68** stowarzyszeń do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej,
  - wpisie zmian **83** stowarzyszeń do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej.
- Sąd rejestrowy zawiadomił organ nadzorujący o:
  - wpisie **78** fundacji do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej,
  - wpisie zmian **64** fundacji do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej,
  - wykreśleniu **3** fundacji z Krajowego Rejestru Sądowego Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej.
- Organ nadzorujący wystąpił do Krajowego Rejestru Sądowego z **4** wnioskami o ustanowienie kuratora dla stowarzyszeń, klubów sportowych i uczniowskiego klubu sportowego - nie posiadających zarządu zdolnego do działań prawnych.
- Wpłynęło **20** informacji o utworzeniu stowarzyszenia zwykłego, w tym wszystkie zostały przyjęte do wiadomości i nie wystąpiono do sądu o zakazanie działalności stowarzyszeń.
- Wydano **2** decyzje w sprawie wpisu klubów sportowych nieprowadzących działalności gospodarczej do ewidencji klubów sportowych prowadzonych przez Prezydenta Wrocławia.
- Nie wydano żadnej decyzji w sprawie wykreślenia klubów sportowych nieprowadzących działalności gospodarczej z ewidencji klubów sportowych prowadzonych przez Prezydenta Wrocławia.
- Wydano **3** decyzje o wpisie uczniowskich klubów sportowych do ewidencji uczniowskich klubów sportowych prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.
- Wydano **5** decyzji w sprawie wykreślenia uczniowskich klubów sportowych nieprowadzących działalności gospodarczej z ewidencji uczniowskich klubów sportowych prowadzonych przez Prezydenta Wrocławia.
- Wydano **1** decyzję umarzającą postępowanie administracyjne w sprawie cofnięcia wniosku o wpis klubu sportowego do ewidencji klubów sportowych.

II. Finansowe formy współpracy

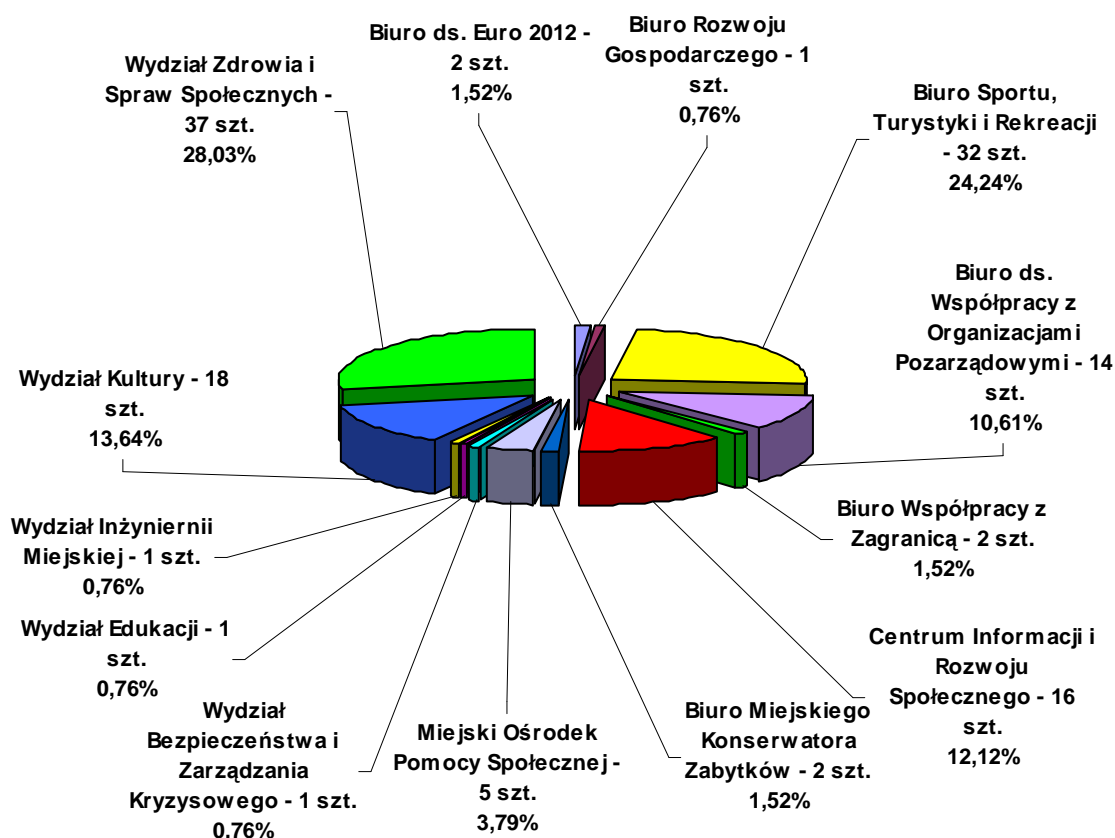
W roku 2012 zadania publiczne zlecane były na podstawie:

- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych.

Łącznie w ubiegłym roku zostało ogłoszonych **132 konkursy**.

Rysunek nr 3 przedstawia strukturę konkursów 2012 roku według wydziałów/komórek organizacyjnych, odpowiedzialnych za zadania pod względem merytorycznym.

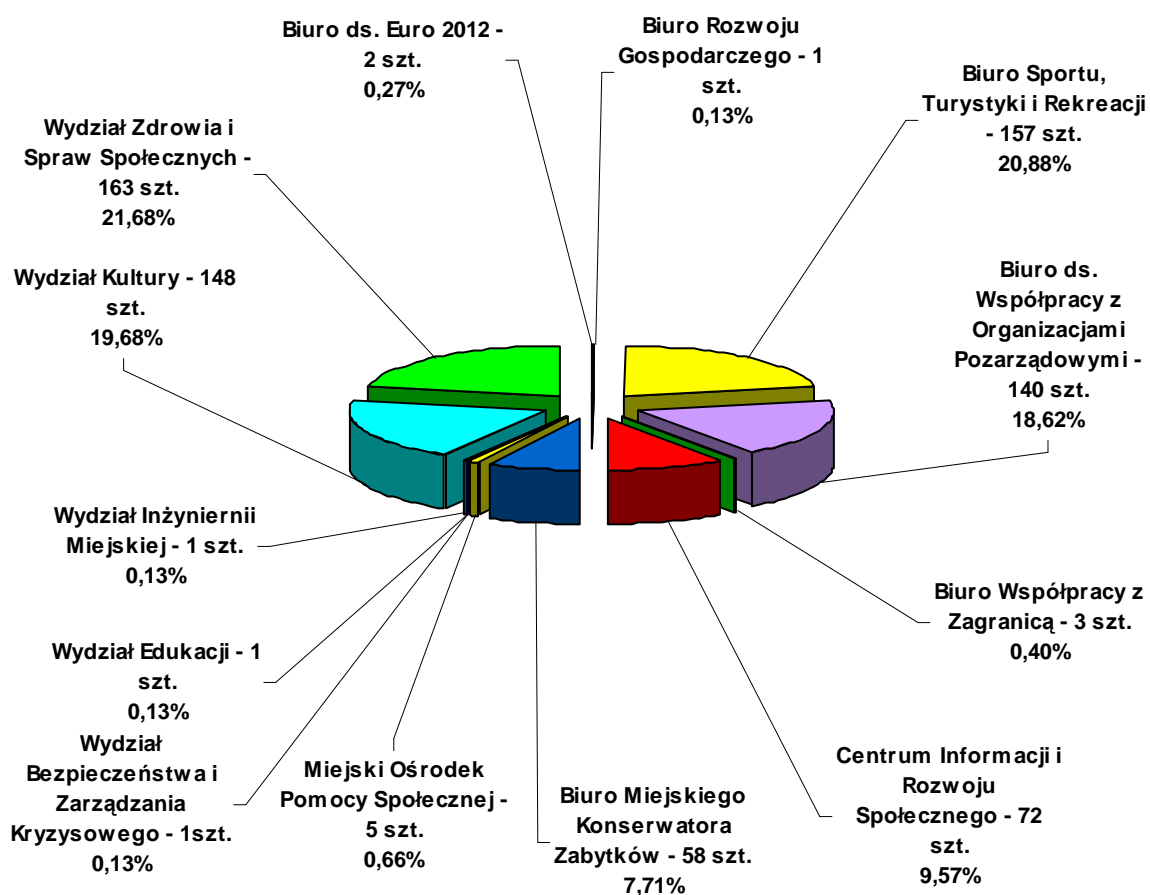
Rys. nr 3 Struktura otwartych konkursów ofert w 2012 roku

W w/w konkursach złożono łącznie **752 oferty**.

Rysunek nr 4 przedstawia strukturę ofert 2012 roku według wydziałów/komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za zadania pod względem merytorycznym.

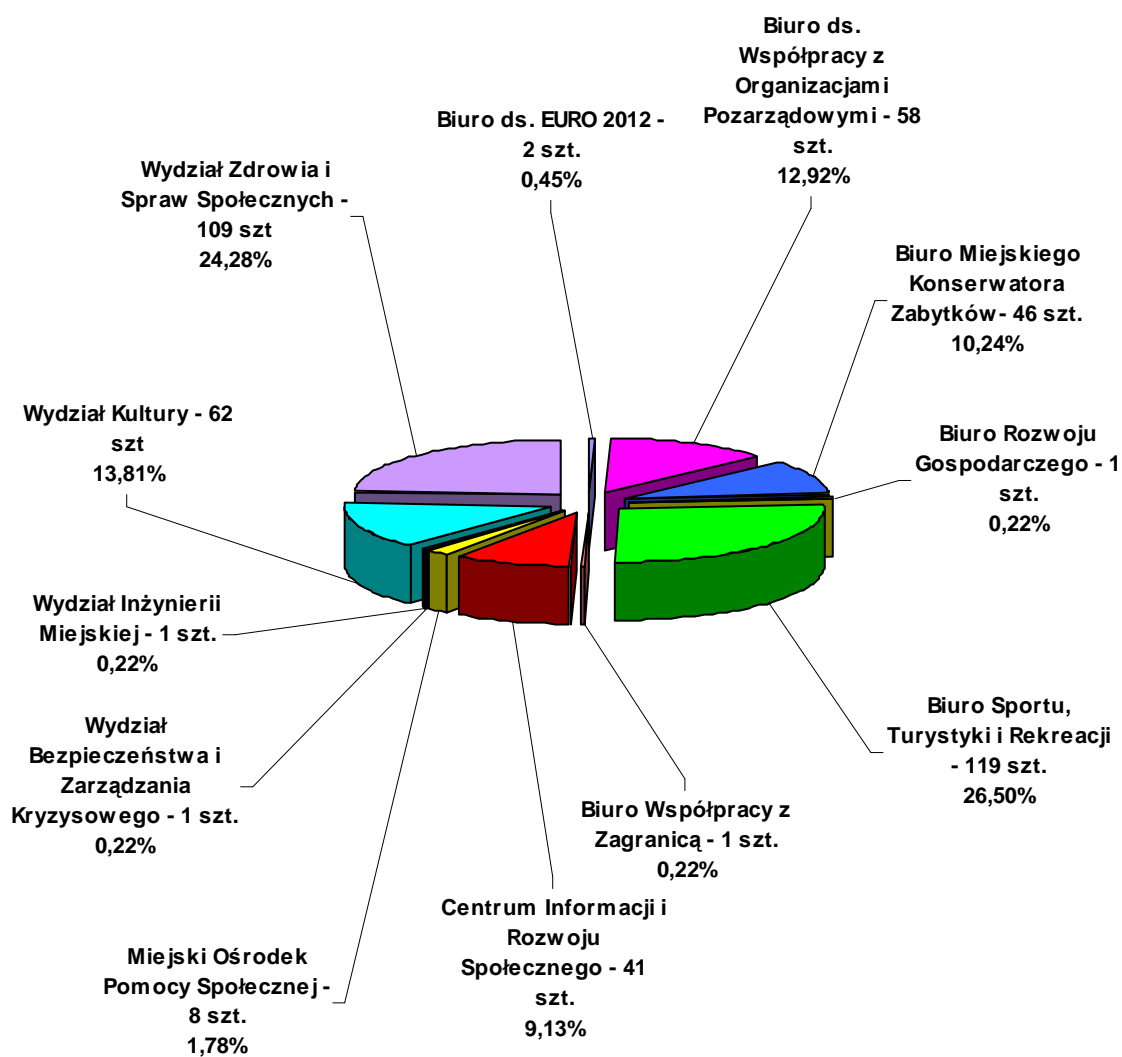
Rys. nr 4 Struktura ofert złożonych ofert w 2012 roku

łącznie w 2012 roku w wyniku w/w konkursów podpisanych zostało **449 umów dotacyjnych**.

Strukturę umów według wydziałów/komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za zadania pod względem merytorycznym przedstawia rysunek nr 5.

Rys. nr 5 Struktura umów podpisanych w 2012 roku (jednorocznych i wieloletnich na podstawie otwartych konkursów ofert)

Dane ilościowe do rysunków nr 3, 4 i 5 przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1

Zadania według biur/wydziałów merytorycznych	Dane dotyczące ogłoszonych konkursów		Dane dotyczące złożonych ofert		Dane dotyczące podpisanych umów	
	ilość	% udział	ilość	% udział	ilość	% udział
Biuro ds. EURO 2012	2	1,52%	2	0,27%	2	0,45%
Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	14	10,61%	140	18,62%	58	12,92%
Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków	2	1,52%	58	7,71%	46	10,24%
Biuro Rozwoju Gospodarczego	1	0,76%	1	0,13%	1	0,22%
Biuro Sportu, Turystyki i Rekreacji	32	24,24%	157	20,88%	119	26,50%
Biuro Współpracy z Zagranicą	2	1,52%	3	0,40%	1	0,22%
Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego	16	12,12%	72	9,57%	41	9,13%
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	5	3,79%	5	0,66%	8	1,78%
Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	1	0,76%	1	0,13%	1	0,22%
Wydział Edukacji	1	0,76%	1	0,13%	0	0,00%
Wydział Inżynierii Miejskiej	1	0,76%	1	0,13%	1	0,22%
Wydział Kultury	18	13,64%	148	19,68%	62	13,81%
Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych	37	28,03%	163	21,68%	109	24,28%
Razem	132	100,00%	752	100,00%	449	100,00 %

Z kolei tabela nr 2 prezentuje zestawienie ilościowe wszystkich obowiązujących w 2012 umów dotacyjnych, tj. jednorocznych i wieloletnich zawartych na podstawie otwartych konkursów ofert oraz umów zawartych w trybie art. 19 a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

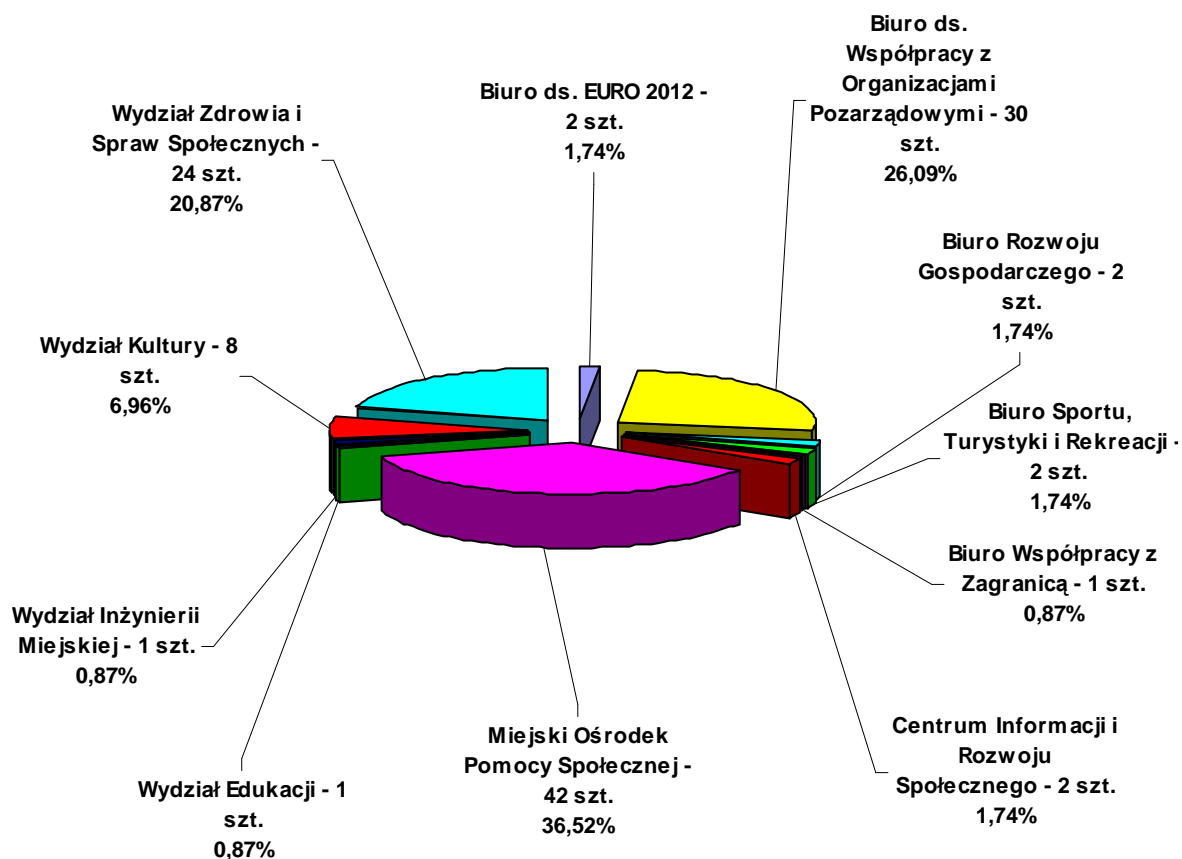
W 2012 roku na podstawie art. 19 a ustawy dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie **zawarto 91 umów** (kolumna 6 tabeli) **na złożonych 228 ofert**.

Tabela nr 2

Zestawienie umów obowiązujących w 2012 roku według wydziałów/jednostek merytorycznych	Umowy jedno - roczne	Umowy wieloletnie			Umowy tryb 19a ustawy	Łącznie umowy (2+5+6)
		rok rozpoczęcia 2012	rok rozpoczęcia przed 2012	Łącznie (3+4)		
1	2	3	4	5	6	7
Biuro ds. EURO 2012	2	0	2	2	0	4
Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	45	13	17	30	11	86
Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków	46	0	0	0	0	46
Biuro Rozwoju Gospodarczego	1	0	2	2	0	3
Biuro Sportu, Turystyki i Rekreacji	117	2	0	2	30	149
Biuro Współpracy z Zagranicą	1	0	1	1	0	2
Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego	39	2	0	2	10	51
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	6	2	40	42	0	48
Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	1	0	0	0	0	1
Wydział Edukacji	0	0	1	1	2	3
Wydział Inżynierii Miejskiej	0	1	0	1	2	3
Wydział Kultury	58	4	4	8	9	75
Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych	105	4	20	24	27	156
Razem	421	28	87	115	91	627
Razem ilość umów jednorocznych i wieloletnich podpisanych w 2012 roku na podstawie otwartych konkursów ofert	449					

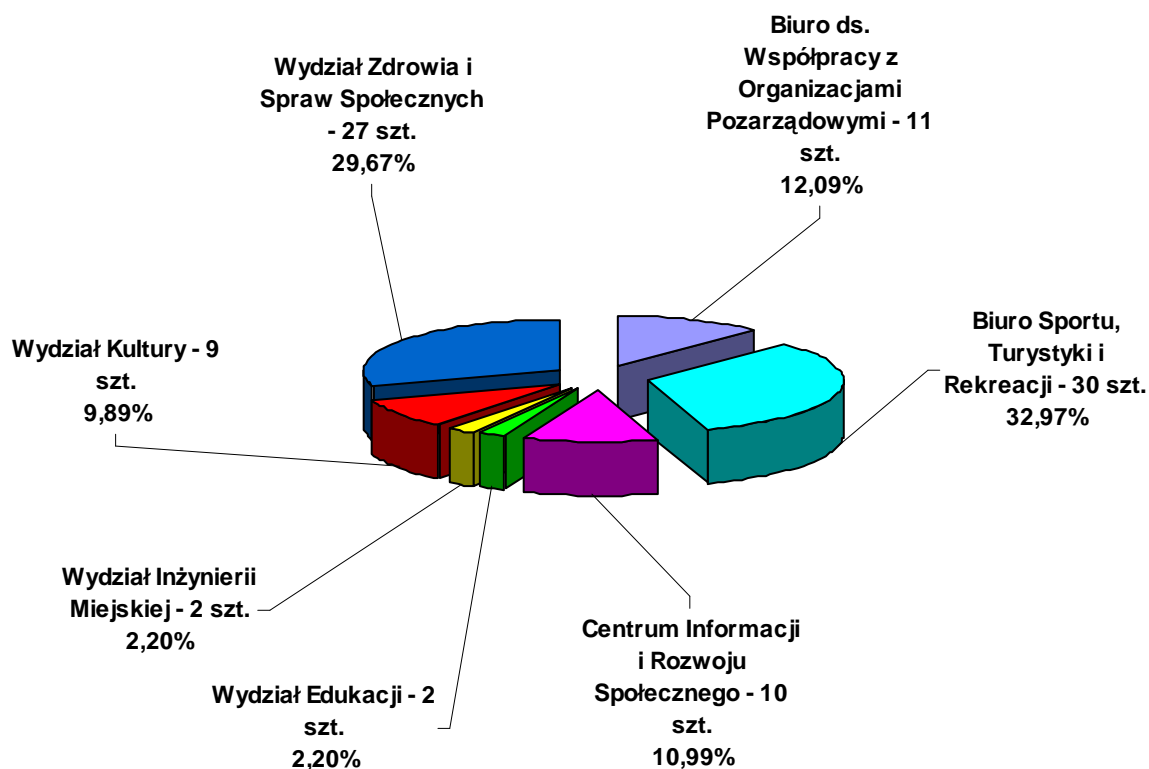
Rysunek nr 6 przedstawia strukturę umów wieloletnich za rok 2012 według wydziałów/komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za zadania pod względem merytorycznym.

Rys. nr 6 Struktura umów wieloletnich obowiązujących w 2012 roku

Rysunek nr 7 przedstawia strukturę umów zawartych w trybie art. 19 a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za rok 2012, według wydziałów/komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za zadania pod względem merytorycznym.

Rys. nr 7 Struktura umów (tryb art. 19a ustawy) w 2012 roku

Rysunek nr 8 przedstawia strukturę umów jednorocznych i wieloletnich zawartych na podstawie otwartych konkursów ofert oraz umów zawartych w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za rok 2012, według wydziałów/komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za zadania pod względem merytorycznym.

Dane ilościowe do tego rysunku są zgodne z kolumnami odpowiednio: 6, 5 i 2 Tabeli nr 2.

Rys. nr 8 Struktura umów jednorocznych, wieloletnich i z trybu 19 a ustawy - obowiązujących w 2012 roku

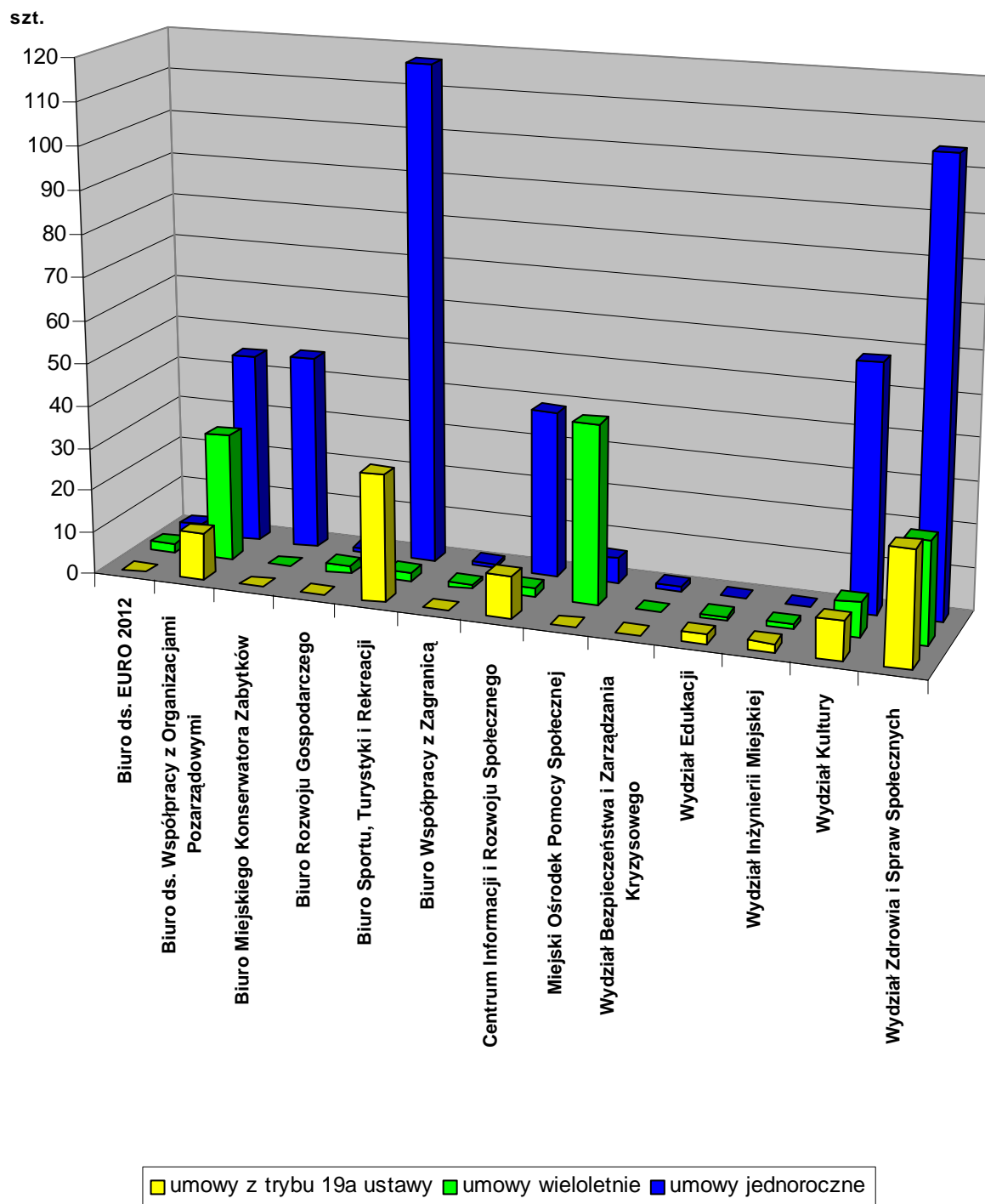

Tabela nr 3 zawiera listę umów zawartych w 2012 roku na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie tj. z pominięciem otwartego konkursu ofert, **natomiast listy umów rocznych i wieloletnich z uwagi na ich skalę są umieszczane corocznie na stronie internetowej Urzędu Miejskiego Wrocławia www.wroclaw.pl w zakładce ngo.**

Tabela nr 3

Lista umów zawartych z organizacjami pozarządowymi na realizację zadań publicznych realizowanych w roku 2012 (na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie tj. z pominięciem otwartego konkursu ofert)						
L.P.	NAZWA ORGANIZACJI	NAZWA ZADANIA	TERMIN REALIZACJI		NUMER UMOWY	KWOTA DOTACJI (zł)
			OD	DO		
1	RZYMSKO-KATOLICKA PARAFIA PW. NMP NIEUSTAJACEJ POMOCY WE WROCŁAWIU - MUCHOBORZE MAŁYM	ZAGOSPODAROWANIE CZASU WOLNEGO DZIECI W WIEKU 5-12 LAT NA OSIEDLU MUCHOBÓR MAŁY WE WROCŁAWIU	16.01.2012	15.02.2012	D/BWO/19A/2/2012	4 000,00
2	STOWARZYSZENIE ANIMATORÓW KULTURY, SPORTU MASOWEGO, REKREACJI ORAZ PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ "NON IN SOLO PANE VIDIT HOMO"	REALIZACJA ZAJĘĆ EDUKACYJNO-REKREACYJNYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻ Z REJONU OSIEDLA PILCZYCE PODCZAS FERII ZIMOWYCH 2012	23.01.2012	27.01.2012	D/BWO/19A/1/2012	7 640,00
3	KLUB SPORTOWY GWARDIA WE WROCŁAWIU	ORGANIZACJA ZAWODÓW FINAŁOWYCH O MISTRZOSTWO DOLNEGO ŚLĄSKA I TURNIEJÓW CENTRALNYCH O MISTRZOSTWO POLSKI W KATEGORII MŁODZIEŻOWYCH W PIŁCE SIATKOWEJ KOBIET I MĘŻCZYZN ORAZ ZAWODÓW IV LIGI DOLNOŚLĄSKIEJ SENIORÓW W PIŁCE SIATKOWEJ MĘŻCZYZN Z UDZIAŁEM GRUPY WIEKOWEJ JUNIORÓW	01.02.2012	30.04.2012	D/BSR/19A/3/2012	10 000,00

4	STOWARZYSZENIE NA RZECZ PROMOCJI ZDROWIA CURATUS	REALIZACJA PROGRAU PROMCJI ZDROWIA PSYCHICZNEGO ORAZ WSPARCIE OSÓB Z DOŚWIADCZENIEM CHOROBY PSYCHICZNEJ I ZABURZENIAMI PSYCHOGERIATYCZNYMI	01.02.2012	30.04.2012	D/WZD/19a/4/2012	4 980,00
5	FUNDACJA WSPIERANIA FILOZOFICZNO-HUMANISTYCZNYCH DZIAŁAŃ SPOŁECZNYCH SOKRATES	JESTEM WIĘC MUSZĘ MYŚLEĆ	01 03 2012	29 05 2012	D/BWO/19a/5/2012	4 320,00
6	KLUB SPORTOWY WROCŁAW POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH	SZKOLENIE I UDZIAŁ W ROZGRYWKACH SPORTOWYCH DZIECI I MŁODZIEŻY W PIŁKĘ NOŻNĄ - KS WROCŁAW POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH	10.03.2012	07.06.2012	D/BSR/19a/6/2012	10 000,00
7	ZWIĄZEK KARAIMÓW POLSKICH	ORGANIZACJA POLSKO-NIEMIECKO-HISZPAŃSKIEJ KONFERENCJI N.T. METOD PRZECIWDZIAŁANIA DYSKRYMINACJI	01.03.2012	31.03.2012	D/CIRS/19a/8/2012	6 545,00
8	STOWARZYSZENIE "ARTYŚCI NA BRUKU"	ZDERZENIA-ARTETERAPIA WARSZTATY TEATRALNE	12.03.2012	12.06.2012	D/WZD/19a/7/2012	10 000,00
9	WROCŁAWSKI SPORTOWY KLUB "TAEKWON-DO"	SZKOLENIE DZIECI I MŁODZIEŻ W TAEKWON-DO ITF	05.03.2012	31.05.2012	D/BSR/19a/9/2012	10 000,00
10	KLUB SPORTOWY AKADEMICKIEGO ZWIĄZKU SPORTOWEGO POLITECHNIKA WROCŁAWSKA	ZAJĘCIA W BRYDŻU SPORTOWYM, ŁUCZNICTWIE I SZACHACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY PROWADZONE PRZEZ KS AZS POLITECHNIKA WROCŁAWSKA	08.03.2012	05.06.2012	D/BSR/19a/10/2012	10 000,00
11	KLUB SPORTOWY AKADEMICKIEGO ZWIĄZKU SPORTOWEGO POLITECHNIKA WROCŁAWSKA	ZAJĘCIA W WIOŚLARSTWIE I TENISIE STOŁOWYM DLA DZIECI I MŁODZIEŻY PROWADZONE PRZEZ KS AZS POLITECHNIKA WROCŁAWSKA	08.03.2012	05.06.2012	D/BSR/19a/11/2012	10 000,00

12	EVANGELIUM VITAE	WROCŁWSKIE OKNO ŻYCIA	20.03.2012	15.06.2012	D/WZD/19a/12/2012	10 000,00
13	WOJEWÓDZKI LEKKOATLETYCZNY KLUB SPORTOWY WROCŁAW	SZKOLENIE MŁODZIEŻY W ZAKRESIE LEKKIEJ ATLETYKI	22.03.2012	19.06.2012	D/BSR/19a/13/2012	10 000,00
14	FUNDACJA NA RZECZ ROZWOJU WROCŁAWSKIE TKANINY ARTYSTYCZNEJ	MONOGRAF GRUPY "10X TAK"	14.05.2012	11.08.2012	D/WKL/19a/14/2012	10 000,00
15	"AKADEMIA WYOBRAŹNI" - PROGRAM DZIAŁAŃ TEATRALNYCH	WROCŁAWSKI FESTIWAL TEATRÓW SZKOLNYCH ZIELONA GĘŚ 2012-10LECIE FESTIWALU	03.04.2012	10.06.2012	D/WKL/19a/15/2012	9 980,00
16	DOM SPOTKAŃ IM. ANGELUSA SILESIIUSA	ŻYWA BIBLIOTEKA - PRZYGOTOWANIE MIESZKAŃCÓW WROCŁAWIA DO SPOTKAŃ MIĘDZYKULTUROWYCH PODCZAS EURO 2012	11.04.2012	05.07.2012	D/WKL/19a/17/2012	10 000,00
17	DOLNOŚLĄSKIE CENTRUM PSYCHOONKOLOGII I REHABILITACJI	"AKADEMIA WALKI Z RAKIEM"	10.04.2012	09.07.2012	D/WZD/19a/24/2012	7 214,00
18	STOWARZYSZENIE NIEZALEŻNA MANUFAKTURA TENECZNA	WROCŁAW TAŃCZĄCY	10.04.2012	29.06.2012	D/WKL/19a/16/2012	10 000,00
19	STOWARZYSZENIE ŻÓŁTY PARASOL	IV RODZINNY FESTYN OSIEDLOWY "MISJA NA OŁBINIE"	16.04.2012	30.06.2012	D/CIRS/19a/22/2012	8 000,00
20	DOLNOŚLĄSKIE STOWARZYSZENIE PSYCHOPROFILKTYCZNE RETURN	"WROCŁAW W PLENERZE" - DZIAŁANIA ŚRODOWISKOWE PARTYWORKER NA WROCŁAWSKICH MASOWYCH IMPREZACH PLENEROWYCH	03.05.2012	30.06.2012	D/WZD/19a/25/2012	10 000,00
21	FUNDACJA NA RATUNEK DZIECIOM Z CHOROBA NOWOTWOROWĄ	SIATKARSKI "MECZ NADZIEI"	20.04.2012	07.05.2012	D/BSR/19a/19/2012	10 000,00

22	KLUB SZERMIERCZY "WROCŁAWIANIE"	INDYWIDUALNE I DRUŻYNOWE MISTRZOSTWA POLSKI SENIORÓW WE FLORECIE Kobiet i mężczyzn	01.05.2012	21.05.2012	D/BSR/19a/21/2012	10 000,00
23	TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ DZIECI ODDZIAŁ DOLNOŚLĄSKI	TURNIEJ PIŁKARSKI ZESPOŁÓW ŚWIETLIC ŚRODOWISKOWYCH MIASTA WROCŁAWIA	07.05.2012	21.07.2012	D/BSR/19A/23/2012	10 000,00
24	DOLNOŚLĄSKIE STOWARZYSZENIE NA RZECZ UPOWSZECZNIANIA KULTURY I SZTUKI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH "WIDNOKRĄG"	"LEGENDY WROCŁAWIA - 2012R- WYDANIE PŁYTY"	23.04.2012	18.05.2012	D/WKL/19A/20/2012	10 000,00
25	STOWARZYSZENIE K.O.T	PROJEKT KULTURALNO- EDUKACYJNY "W OBRONIE GODNEJ STAROŚCI" WPISUJĄCY SIĘ W EUROPEJSKI ROK AKTYWNOŚCI OSÓB STARSZYCH I SOLIDARNOŚCI MIĘDZYPOKOLENIOWEJ 2012 MINISTERSTWA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ	09.05.2012	16.07.2012	D/WKL/19A/28/2012	6 000,00
26	KOLEJOWY KLUB SPORTOWY POLONIA WROCŁAW	OGÓLNOPOLSKI TURNIEJ HOKEJA NA TRAWIE Z OKAZJI DNIA DZIECKA	28.05.2012	14.06.2012	D/BSR/19A/29/2012	10 000,00
27	RZYMSKOKATOLICKA PARAFIA P.W. ŚW. HENRYKA	PROWADZENIE PORADNI RODINNEJ W REJONIE OSIEDLA HUBY	14.05.2012	20.07.2012	D/WZD/19A/26/2012	5 200,00
28	PERENNITAS	PROMOCJA HISTORII I SZTUKI WROCŁAWIA WŚRÓD OSÓB NIEWIDOMYCH I NIEDOWIDZĄCYCH	01.06.2012	28.08.2012	D/WZD/19A/35/2012	9 500,00
29	ZWIĄZEK KOMPOZYTORÓW POLSKICH	KONCERTY JESIENNE ODDZIAŁU WROCŁAWSKIEGO ZKP	01.10.2012	20.12.2012	D/WKL/19A/54/2012	10 000,00
30	DOLNOŚLĄSKI ZWIĄZEK BRYDŻA SPORTOWEGO	IMPREZY TOWARZYSZĄCE PODCZAS MIĘDZYNARODOWEGO MITINGU BRYDŻOWEGO BŁĘKITNA WSTĘGA ODRY	25.05.2012	10.06.2012	D/BSR/19A/30/2012	10 000,00

31	ZWIĄZEK KOMPOZYTORÓW POLSKICH	KLAWESYN LPUS - KONCERT KAMERALNY Z ELEKTORNIKĄ	01.10.2012	20.12.2012	D/WKL/19A/55/2012	10 000,00
32	STOWARZYSZENIE OCHOTNICZYCH HUFCÓW PRACY ODDZIAŁ TERENOWY WE WROCŁAWIU	WROCŁAWSKIE LATO Z ODRĄ	14.06.2012	11.09.2012	D/BSR/19A/32/2012	6 000,00
33	MIĘDZYSZKOLNY UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY MDK "ŚRÓDMIEŚCIE" WROCŁAW	ORGANIZACJA I PRZEPROWADZENIE IMPREZ SPORTOWYCH "TURNIEJ SZACHOWO- TENISOWY", "XXVII MEMORIAŁ MISTRZA BŁASZCZAKA"	10.06.2012	30.06.2012	D/BWO/19A/31/2012	10 000,00
34	DOLNOŚLĄSKI ZWIĄZEK SZACHOWY	WROCŁAWSKI FESTIWAL SZACHOWY	15.06.2012	20.07.2012	D/BSR/19A/33/2012	10 000,00
35	STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ DUSZPASTERSTWA AKADEMICKIEGO WAWRZYN	"ZABEZPIECZENIE SANITARNE DLA WROCŁAWIAN, UCZESTNIKÓW PIESZEJ PILGRZYMKI NA TRASIE WROCŁAW - CZĘSTOCHOWA 2012"	24.07.2012	31.08.2012	D/CIRS/19A/36/2012	8 000,00
36	STOWARZYSZENIE NA RZECZ PROMOCJI ZDROWIA CURATUS	GRUPA WSPARCIA I OBÓZ INTEGRACYJNY DLA OSÓB Z DOŚWIADCZENIEM CHOROBY PSYCHICZNEJ ICH PRZYJACIÓŁ I RODZIN	01.08.2012	10.09.2012	D/WZD/19a/39/2012	10 000,00
37	STOWARZYSZENIE MONAR	"DZIŚ I JUTRO"	16.07.2012	30.09.2012	D/WZD/19A/38/2012	7 805,00
38	FUNDACJA NA RZECZ KULTURY I SZTUKI - [SU:PJ]	5 PIKNIKÓW W PARKU TOŁPY - PARK INSPIRACJI	15.07.2012	03.09.2012	D/CIRS/19A/37/2012	10 000,00
39	FUNDACJA EBRA	ZATRZYMAJ SIĘ I POMÓŻ! KAMPANIA NA RZECZ KOTÓW MIEJSKICH	01.08.2012	29.10.2012	D/WIM/19A/41/2012	10 000,00
40	NIEMIECKIE TOWARZYSTWO KULTURANO- SPOŁECZNE WE WROCŁAWIU	SESJA POPULARNO- NAUKOWA PN. "WYBITNI WROCŁAWIANIE Z WIELOKULTUROWEJ HISTORII MIASTA"	01.10.2012	28.12.2012	D/CIRS/19A/43/2012	10 000,00

41	STOWARZYSZENIE SYMPATYKÓW MŁODZIEŻOWEGO KLUBU SPORTOWEGO "PARASOL" WROCŁAW	IMPREZA SPORTOWA "30 LAT MŁODZIEŻOWEGO KLUBU SPORTOWEGO PARASOL WROCŁAW"	10.08.2012	19.10.2012	D/BSR/19a/47/2012	10 000,00
42	STOWARZYSZENIE SYMPATYKÓW MŁODZIEŻOWEGO KLUBU SPORTOWEGO "PARASOL" WROCŁAW	28. MARATON PŁYWACKI O PUCHAR WROCŁAWIA	10.08.2012	15.09.2012	D/BSR/19a/48/2012	5 000,00
43	STOWARZYSZENIE "PERSPEKTYWA"	WAKACYJNY PIKNIK PIŁKARSKI 2012	07.08.2012	07.09.2012	D/BSR/19a/44/2012	9 970,00
44	FUNDACJA NA RZECZ ROZWIJU AUDIODESKRYPCJI KATARYNKA	WARSZTATY GOTOWANIA I EDUKACJA ZDROWOTNA	15.08.2012	14.11.2012	D/WZD/19A/50.2012	10 000,00
45	FUNDACJA EKOROZWOJU	CZTERY DNI Z PRZYRODĄ - LABORATORIUM AKTYWNEJ EKOEDUKACJI	03.09.2012	30.11.2012	D/BWO/19A/52/2012	9 820,00
46	WROCŁAWSKI SZKOLNY ZWIĄZEK SPORTOWY	INAUGURACJA WROCŁAWSKIEGO SPORTOWEGO ROKU SZKOLNEGO 2012/2013, PODSUMOWANIE WYNIKÓW WSPÓŁZAWODNICTWA SPORTOWEGO SZKÓŁ WROCŁAWSKICH ZA ROK SZKOLNY 2011/2012	03.09.2012	25.10.2012	D/BSR/19A/53/2012	10 000,00
47	DOLNOŚLĄSKIE CENTRUM PSYCHOONKOLOGII I REHABILITACJI	"AKADEMIA WALKI Z RAKIEM"	10.09.2012	08.12.2012	D/WZD/19A/59/2012	8 900,00
48	STOWARZYSZENIE PAMIĘCI ZESŁAŃCÓW SYBIRU	ZACHOWANIE PAMIĘCI O ZESŁAŃCACH SYBIRU I ROZPOWSZECZENIE WIEDZY O MARTYROLOGII POLAKÓW NA WSCHODZIE	15.09.2012	15.12.2012	D/BWO/19A/74/2012	2 500,00
49	STOWARZYSZENIE BASKET WROCŁAW 96	TURNIEJ KOSZKÓWKI MŁODZIEŻOWEJ "MŁODZIK"	17.09.2012	17.10.2012	D/BSR/19A/57/2012	10 000,00
50	POLSKI ZWIĄZEK GŁUCHYCH ODDZIAŁ DOLNOŚLĄSKI	PROFILAKTYKA SCHORZEŃ ORAZ WZESNE WYKRYWANIE USZKODZEŃ NARZĄDU SŁUCHU	20.09.2012	30.11.2012	D/CIRS/19A/60/2012	9 334,40

51	ZGROMADZENIE SIÓSTR ŚW. ELŻBIETY PROWINCJA WROCŁAWSKA	SKONCENTROWANA NA CELU PSYCHOTERAPIA GRUPOWA DLA PACJENTÓW PRZEBYWAJĄCYCH W ZOL- U	01.10.2012	21.12.2012	D/WZD/19A/63/2012	6 480,00
52	KOLEJOWY KLUB SPORTOWY POLONIA WROCŁAW	OGÓLNOPOLSKI TURNIEJ HOKEJA NA TRAWIE KOBIEĆ "BABIE LATO 2012" W KAT. JUNIOR.	05.10.2012	26.10.2012	D/BSR/19A/62/2012	9 000,00
53	TOWARZYSTWO EDUKACJI OTWARTEJ	MAPA EMOCJONALNA NADODRZA	15.10.2012	15.12.2012	D/BWO/19A/69/2012	10 000,00
54	STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ SZKOŁY PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 19	SPORTOWE ZAJĘCIA POZALEKCYJNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ	06.10.2012	29.12.2012	D/BSR/19A/64/2012	5 000,00
55	KLUB SPORTOWY GWARDIA WE WROCŁAWIU	ORGANIZACJA ZAWODÓW O MISTRZOSTWO DOLNEGO ŚLĄSKA W KATEGORIACH : MŁODZIK, KADET I JUNIOR W PIŁCE SIATKOWEJ KOBIEĆ I MĘŻCZYZN ORAZ ZAWODNIKÓW III LIGII DOLNOŚLĄSKIEJ SENIORÓW W PIŁCE SIATKOWEJ MĘŻCZYZN Z UDZIAŁEM GRUPY WIEKOWEJ JUNIORÓW I KADETÓW	05.10.2012	28.12.2012	D/BSR/19A/67/2012	10 000,00
56	WROCŁAWSKI KLUB SZERMIERCZY "KOLEJARZ"	PROWADZENIE ZAJĘĆ SZERMIERCZYCH W IV KWARTAŁE 2012 R	05.10.2012	22.12.2012	D/BSR/19A/65/2012	10 000,00
57	KLUB SPORTOWY MAKO JUDO	ZAJĘCIA SPORTOWE Z JUDO DLA DZIECI I MŁODZIEŻY	15.10.2012	15.12.2012	D/BSR/19A/68/2012	5 000,00
58	MIEDZYSZKOLNY UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY MDK ŚRÓDMIEŚCIE WROCŁAW	ORGANIZACJA I PRZEPROWADZENIE IMPREZ SPORTOWYCH "IV KONGRES JANA ZUKERTORTA", "TURNIEJ NOWOROCZNY"	10.10.2012	31.12.2012	D/BWO/19A/66/2012	10 000,00
59	WOJEWÓDZKI LEKKOATLETYCZNY KLUB SPORTOWY WROCŁAW	SZKOLENIE MŁODZIEŻY W ZAKRESIE LEKKIEJ ATLETYKI	15.10.2012	31.12.2012	D/BSR/19A/70/2012	9 000,00

60	FUNDACJA SPOŁECZNYCH KURATORÓW SĄDOWYCH "DAJMY SZANSE"	E-ŻYCIE PO PIĘCDZIESIĄTCE	15.10.2012	31.12.2012	D/CIRS/19A/75/2012	5 000,00
61	TANECZNY KLUB SPORTOWY STARDANCE	OTWARTE MISTRZOSTWA WROCŁAWIA W TAŃCU TOWARZYSKIM	25.10.2012	20.12.2012	D/BSR/19A/72/2012	5 000,00
62	DOLNOŚLĄSKIE STOWARZYSZENIE POMOCY OFIAROM PRZESTĘPSTW KARTA 99	WROCŁAWSKIE DNI PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO	22.10.2012	12.11.2012	D/CIRS/19A/73/2012	9 550,00
63	MIĘDZYSZKOLNY KLUB SPORTOWY "JUVENIA" WROCŁAW	ORGANIZACJA IMPREZY SPORTOWEJ XXIII MIĘDZYNARODOWE ZAWODY PŁYWACKIE "MEMORIAŁ MARKA PTRUSEWICZA"	05.11.2012	30.11.2012	D/BSR/19A/76/2012	5 000,00
64	STOWARZYSZENIE ODRA-NIEMEN	PRZYGOTOWANIE SPOTKANIA ŚWIĄTECZNEGO DLA CZŁONKÓW DOLNOŚLĄSKIEGO OKRĘGU SZŻ AK	12.11.2012	31.12.2012	D/CIRS/19A/80/2012	10 000,00
65	WROCŁAWSKIE STOWARZYSZENIE ŻEGLARSKIE "PORT STANICA"	ROZBUDOWA I MODERNIZACJA PRZYSTANI SPORTOWO - REKREACyjNEJ NAD ODRĄ - BUDOWA POMOSTÓW PŁYWAJĄCYCH	29.10.2012	20.12.2012	D/BSR/19A/77/2012	10 000,00
66	DUSZPASTERSTWO PARAFII RZYMSKOKATOLICKIEJ P.W. ŚW. HENRYKA	PROWADZENIE PORADNI RODZINNEJ W 4REJONIE OSIEDLA HUBY	31.10.2012	21.12.2012	D/WZD/19A/78/2012	6 560,00
67	FUNDACJA HOBBIT	FESTIWAL PIOSENKI I TEKSTU ŚMIESZNEGO "CICHOT"	26.11.2012	30.12.2012	D/BWO/B/19A/82/2012	10 000,00
68	CENTRUM DS. KATASTROF I KLĘSK ŻYWIŁOWYCH "TRATWA"	"DOLNY ŚLĄSK NA TALEZRU"	07.11.2012	31.12.2012	D/BWO/19A/79/2012	9 260,00
69	STOWARZYSZENIE MONAR	"DZIŚ I JUTRO"	23.11.2012	31.12.2012	D/WZD/19A/84/2012	8 240,00
70	WOJSKOWY KLUB SPORTOWY "ŚLĄSK"	MIKOŁAJKOWY TURNIEJ PIŁKI NOŻNEJ O PUCHAR PREZESA WKS ŚLĄSK	26.11.2012	16.12.2012	D/BSR/19A/83/2012	5 000,00
71	FUNDACJA EBRA	"KOTY MIEJSKIE - AKCJA ZIMA"	03.12.2012	31.12.2012	D/WIM/19/85/2012	9 840,00

72	STOWARZSZENIE POD WEZWANIEM MATKI BOŻEJ NIEUSTAJĄCEJ POMOCY "PRZYJACIELE SENIORÓW"	TERAPEUTYCZNA MISJA SPECJALNA - WYWOŁAĆ UŚMIECH SENIORA	03.12.2012	31.12.2012	D/WZD/19A/86/2012	4 480,00
73	STOWARZYSZENIE "NOWA RODZINA"	WSPARCIE DLA WOŁONTARIATU DZIAŁAJĄCEGO W RAMACH PROGRAMU "MY DLA ŚWIATA"	04.12.2012	31.12.2012	D/BWO/19A/87/2012	9 000,00
74	FUNDACJA HOBBIT	SPOTKANIE ŚWIĄTECZNE DLA DZIECI ZE ŚRODOWISKA ŚRÓDMIEJSKIEGO "WIGILIA Z HOBBITEM"	12.12.2012	30.12.2012	BWO/B/88/2012	10 000,00
75	STOWARZYSZENIE "BASKET WROCŁAW 96"	KOSZYKARSKA GWIAZDKA	13.12.2012	31.12.2012	D/BSR/19A/90/2012	8 000,00
76	FUNDACJA DOM POKOJU	NADODRZE - MASAKRYTYCZNIE. KULTURA ZMIANY	11.12.2012	31.12.2012	D/BWO/19A/89/2012	10 000,00
77	FUNDACJA DLA KULTURY MUZYCZNEJ WROCŁAWIA WRATISLAVIA	REEDYCJA FOLDERU ORKIESTRY KAMERALNEJ WRATISLAVIA	20.12.2012	31.12.2012	D/WKL/19A/91/2012	9 265,00
78	DOLNOŚLĄSKIE STOWARZYSZENIE NA RZECZ UPOWSZECZNIANIA KULTURY I SZTUKI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH "WIDNOKRĄG"	WARSZTATY WOKALNE 2012 R. - EDYCJA ZIMOWA	20.04.2012	30.04.2012	D/WZD/19A/18/2012	9 999,27
79	FUNDACJA POTRAFIĘ POMÓC NA RECZ DZIECI Z WADAMI ROZWOJOWYMI	DZIEŃ DZIECKA - MOJE ŚWIĘTO	21.05.2012	10.06.2012	D/WZD/19A/27/2012	8 800,00
80	ODDZIAŁ POLSKIEGO TOWARZYSTWA TURYSTYCZNO - KRAJOZNAWCZEGO PRZY INSTYTUTACH POLSKIEJ AKADEMII NAUK WE WROCŁAWIU	ROWERY BEZ BARIER	25.06.2012	06.08.2012	D/WZD/19A/34/2012	9 965,00
81	STOWARZYSZENIE NA RZECZ RÓWNEGO DOSTĘPU DO KSZTAŁCENIA "TWOJE NOWE MOŻLIWOŚCI"	PROGRAM SZKOLENIOWY PODCZAS OBOZY DLA STUDENTÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH "DŻAMP 2012"	01.08.2012	07.09.2012	D/WZD/19A/42/2012	6 900,00

82	DOLNOŚLĄSKIE STOWARZYSZENIE NA RZECZ AUTYZMU	PILOTAŻOWY PROJEKT DLA DZIECI W WIEKU OD 6-12 LAT Z ZESPOŁEM ASPERGERA I AUTYZMEM WYSOKOFUNKCJONUJĄCYM PN. "UWAGA DLA ASA"	1.10.2012	22.12.2012	D/WZD/19A/40/2012	8 441,00
83	POLSKIE STOWARZYSZENIE DIABETYKÓW KOŁO WROCŁAW -CENTRUM	TURNUS SZKOLENIOWY DLA CHORYCH NA CUKRZYCE TYPU 2 PT. "MOTYWACJA I RYWALIZACJA JAKO ELEMENT REHABILITACJI	24.09.2012	24.10.2012	D/WZD/19A/46/2012	10 000,00
84	POLSKIE STOWARZYSZENIE DIABETYKÓW KOŁO WROCŁAW -CENTRUM	"CUKRZYCA NIE MUSI WYKLUCZAĆ"	14.08.2012	20.09.2012	D/WZD/19A/45/2012	9 960,00
85	STOWARZYSZENIE POMOCY CHORYM ONKOLOGICZNIE "RÓŻOWE OKULARY"	"RAZEM POKONAMY RAKA"	17.09.2012	10.12.2012	D/WZD/19A/49/2012	10 000,00
86	FUNDACJA DARUMA	WSPARCIE ROZWOJU DZIECI NIEPEŁNOSPRAWNYCH	01.09.2012	30.11.2012	D/WZD/19A/51/2012	1 580,00
87	POSLKI ZWIĄZEK GŁUCHYCH ODDZIAŁ DOLNOŚLĄSKI WE WROCŁAWIU	"CHCEMY, ABY JĘZYK GIETKI POWIEDZIAŁ WSZYTSKO, CO POMYŚLI GŁOWA". PODNOSZENIE KOMPETENCJI JĘZKOWYCH I SPOŁECZNYCH OSÓB NIEDOSŁYSZAYCH	17.09.2012	15.12.2012	D- PFRON/WZD/19A/56/2012	8 258,00
88	STOWARZYSZENIE POMOCY DLA CHORYCH PO URAZACH RDZENIA KRĘGOWEGO "AXIS"	ORGANIZACJA PIKNIKU	17.09.2012	30.09.2012	D- PFRON/WZD/19A/58/2012	6 000,00
89	STOWARZYSZENIE POMOCY CHORYM ONKOLOGICZNIE "RÓŻOW OKULARY"	"MASZ PRAWO BYĆ PIEKNA"	03.10.2012	07.12.2012	D/WZD/19A/61/2012	10 000,00
90	FUNDACJA NA RZECZ ROZWOJU AUDIODESKRYPCJI KATARYNKA	SZKOLENIE Z AUDIODESKRYPCJI SPORTOWEJ I WARSZTATY KOMENTARZA MECZOWEGO PRZYSTOSOWANEGO DLA OSÓB NIEWIDOMYCH	22.10.2012	30.12.2012	D- PFRON/WZD/19A/71/2012	9 400,00

91	STOWARZYSZENIE PROMOCJI SPORTU FAN	"KAJAKARSTWO I NORDIC WALKING - SKOJARZONA REKREACJA I REHABILITACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH" FILM DVD INSTRUKTAŻOWO - POPULARYZATORSKI	12.11.2012	31.12.2012	D- PFRON/WZD/19A/81/2012	8 700,00
----	---------------------------------------	--	------------	------------	-----------------------------	----------

Warto zauważyć, iż wprowadzony - ustawą z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2010 r. Nr 28 poz. 146) - tryb art. 19a zlecenia zadań z pominięciem otwartego konkursu ofert cieszy się coraz większym zainteresowaniem, o ile w 2010 roku zlecono w tym trybie **12** zadań, to w 2011 roku już **50**, a w roku 2012 - **91** zadań publicznych.

Plan i wykonanie finansowe

Zgodnie z § 8 ust. 2 Uchwały Nr XVII/324/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 października 2011 r. w sprawie programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w roku 2012, środki przeznaczone na realizację programu określono w wysokości **62.500.000 zł.**

Z kolei zgodnie z Uchwałą nr XX/417/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 29 grudnia 2011 r. w sprawie budżetu Miasta na 2012 rok plan dotacji celowych dla jednostek spoza sektora finansów publicznych wynosił **71.753.513 zł.** a według stanu na dzień 31.12.2012 r. plan po zmianach wynosił **73.944.130 zł.**

Znacząca różnica pomiędzy kwotą określoną w rocznym programie współpracy a przyjętą budżecie Miasta tj. ok. 9,25 mln zł wynika z różnych terminów przygotowywania w/w dokumentów. Roczny program współpracy - z uwagi na konieczność przedkładania go do 30 – dniowych konsultacji i uchwalenia do 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - musi mieć określony budżet najpóźniej do ok. połowy sierpnia, natomiast projekt budżetu Miasta jest składany do Rady Miejskiej do 15 listopada. Trzy miesiące intensywnych prac nad budżetem dały możliwość wygenerowania wyższej kwoty na realizację programu.

Z kolei, zwiększenie budżetu o kwotę 1.545.483 zł. (stan na 31.12.2012r.) wynikała z możliwości zlecenia realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym, czego nie można było przewidzieć w roku 2011.

Wykonanie planu dotacji dla podmiotów nie zaliczonych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku (w szczególności według klasyfikacji budżetowej) za 2012 rok prezentuje tabela nr 4.

Tabela nr 4

Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Plan wg uchwały budżetowej		Wykonanie za 2012 rok	% wyk. planu
			stan na 1.01.2012r	po zmianach		
		OGÓŁEM	71 753 513,00	73 944 130,00	73 298 995,83	99,1
630	63003	Zadania w zakresie upowszechniania turystyki	150 000,00	415 606,00	414 504,74	99,7
710	71095	Pozostała działalność	620 000,00	620 000,00	620 000,00	100,0
750	75075	Promocja jednostek samorządu terytorialnego	430 000,00	475 000,00	475 000,00	100,0
754	75415	Zadania ratownictwa górskiego i wodnego	50 000,00	50 000,00	50 000,00	100,0
801	80195	Pozostała działalność	416 503,00	555 353,00	531 080,15	95,6
803	80395	Pozostała działalność	350 000,00	359 550,00	356 020,01	99,0
851	85149	Programy polityki zdrowotnej	1 937 000,00	1 675 338,00	1 645 293,93	98,2
851	85153	Zwalczanie narkomanii	600 000,00	624 256,00	623 425,00	99,9
851	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	6 820 000,00	6 577 239,00	6 223 264,86	94,6
851	85158	Izby wytrzeźwień	0,00	450 000,00	450 000,00	100,0
852	85201	Placówki opiekuńczo - wychowawcze	11 729 028,00	8 569 059,00	8 556 856,94	99,9
852	85202	Domy pomocy społecznej	7 533 884,00	7 993 349,00	7 991 349,00	100,0
852	85203	Ośrodki wsparcia	2 382 200,00	2 378 040,00	2 352 105,44	98,9
852	85204	Rodziny zastępcze	450 000,00	179 750,00	172 160,00	95,8
852	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	310 000,00	344 000,00	344 000,00	100,0
852	85206	Wspieranie rodziny	0,00	2 000 545,00	2 000 545,00	100,0
852	85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	838 221,00	838 221,00	838 221,00	100,0
852	85232	Centra integracji społecznej	1 900 164,00	1 684 919,00	1 684 252,74	100,0
853	85305	Żłobki	560 750,00	845 000,00	841 124,04	99,5
853	85307	Dzienni opiekunowie	1 490 100,00	70 652,00	69 687,53	98,6
853	85395	Pozostała działalność	4 732 500,00	4 608 953,00	4 591 619,69	99,6
900	90013	Schroniska dla zwierząt	2 520 500,00	2 520 500,00	2 519 820,24	100,0
900	90095	Pozostała działalność	69 663,00	69 663,00	63 193,83	90,7
921	92105	Pozostałe zadania w zakresie kultury	4 100 000,00	4 450 000,00	4 450 000,00	100,0
921	92120	Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	4 893 000,00	5 385 000,00	5 353 922,42	99,4
921	92195	Pozostała działalność	6 400 000,00	9 283 030,00	9 273 521,84	99,9
926	92605	Zadania w zakresie kultury fizycznej	7 770 000,00	8 221 107,00	8 209 870,45	99,9
926	92695	Pozostała działalność	2 700 000,00	2 700 000,00	2 598 156,98	96,2

Wyjaśnienia:

*(1)

Wykonanie budżetu poniżej 100% wynika ze zwrotów niewykorzystanej części dotacji przez organizacje pozarządowe oraz z powodu niewykorzystania środków finansowych na wykonanie zadań publicznych zleconych do realizacji z pominięciem otwartego konkursu ofert w trybie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (brak wniosków).

*(2)

W 2012 roku zaplanowano większe niż w latach ubiegłych środki finansowe dla organizacji pozarządowych na realizację zadań własnych Gminy oraz tzw. oddolnych inicjatyw podejmowanych na podstawie diagnozy potrzeb społecznych i zdrowotnych w tym na wsparcie rodziny w opiece nad dziećmi. Tymczasem organizacje nie podjęły deklarowanych wcześniej zadań lub częściowo ich nie zrealizowały, a zatem środki nie zostały wykorzystane w pełnej kwocie.

*(3)

Ośrodek realizujący w sposób zorganizowany terapię i poradnictwo na potrzeby MOPS we Wrocławiu prowadzony przez Fundację „PozyTYwka”.

W okresie od 1.08 do 31.12.2012 r. Fundacja „PozyTYwka” prowadziła Ośrodek, którego głównym celem było zapewnienie dzieciom i młodzieży umieszczonym w pieczy zastępczej oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego m.in.: pomocy psychiatryczno-psychologicznej, logopedycznej i pedagogicznej, terapii indywidualnej i rodzinnej oraz terapii grupowej.

Ponadto Ośrodek organizował profesjonalną i kompleksową pomoc i wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą oraz placówkom opiekuńczo-wychowawczym typu rodzinnego.

Fundacja zwróciła na rachunek Gminy niewykorzystaną dotację w wysokości 7.590,00 zł. W związku z rezygnacją z zadania „diagnoza i konsultacja psychiatryczna” nie została wykorzystana kwota 6.360,00 zł, natomiast w wyniku dużego zapotrzebowania na zajęcia logopedyczne, przesunięto środki z terapii indywidualnej na terapię neurologopedyczną, która ma niższą stawkę godzinową, powstały więc dodatkowe oszczędności w kwocie 1.230,00 zł.

*(4)

Wykonanie budżetu poniżej 100% wynika ze zwrotów niewykorzystanej części dotacji przez organizacje pozarządowe oraz z powodu niewykorzystania środków finansowych na wykonanie zadań publicznych zleconych do realizacji z pominięciem otwartego konkursu ofert w trybie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (brak wniosków).

Ujęcie dynamiczne (w latach 2002 – 2012) wykonania planu dotacji dla podmiotów nie zaliczanych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku prezentuje tabela nr 5 oraz rysunek nr 9.

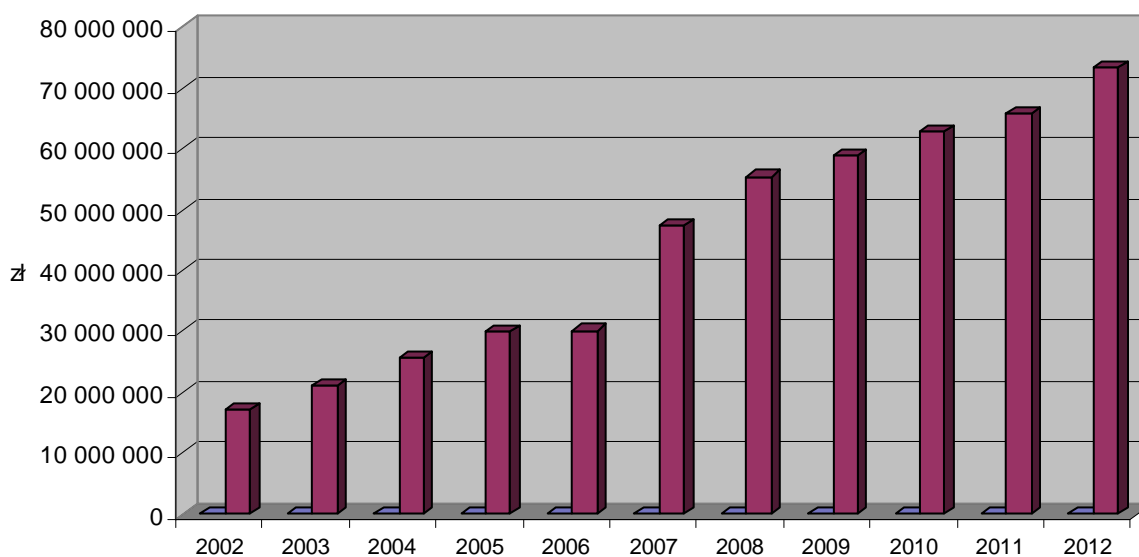
Przedstawione poniżej dane, w perspektywie 11 - letniej, pokazują jednoznacznie tendencję wzrostową ilości środków finansowych przekazywanych z budżetu Gminy na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe.

Tabela nr 5

Wykonanie planu dotacji dla podmiotów nie zaliczanych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku w ujęciu dynamicznym w latach 2002 - 2012 (w zł)	
2002	17 243 894
2003	21 132 895
2004	25 657 000
2005	30 000 000
2006	30 127 980
2007	47 508 961
2008	55 466 939
2009	58 909 981
2010	62 877 901
2011	65 715 620
2012	73 298 996

Rysunek nr 9

Rys. nr 9 Wykonanie planu dotacji dla podmiotów nie zaliczanych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku w latach 2002 - 2012

III. Pozafinansowe formy współpracy

W celu usprawnienia współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi w 2007 roku powołano Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Miejskiego. Biuro powstało jako wyraz reakcji Urzędu Miejskiego na sygnały ze strony organizacji pozarządowych, dotyczące trudności w realizacji zadań publicznych.

Podstawowym założeniem wprowadzanych zmian organizacyjnych tj. utworzenia Biura, było umożliwienie przedstawicielom organizacji pozarządowych dokonywania wszystkich formalności związanych z dokumentacją rejestrową, składaniem ofert konkursowych, podpisywaniem umów i sprawozdawczością w jednym miejscu.

Doświadczenie funkcjonowania Biura pokazuje, iż przyjęty kierunek był właściwy. Biuro uaktualniana na bieżąco bazę podmiotów (organizacji pozarządowych) realizujących zadania Gminy, ujednoliciła tryb i zasady ogłaszania konkursów, wprowadza jednolite wzory dokumentów. Jednocześnie prowadzone są też projekty dotyczące polepszenia współpracy sektora pozarządowego z samorządem. Ponadto Biuro ogłasza otwarte konkursy ofert, przyjmuje oferty, zawiera umowy ze zleceniobiorcami (organizacjami pozarządowymi) na realizację zadań publicznych. Koordynuje również sprawy związane z zawieraniem umów w trybie art. 19 a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ponadto w Biurze składane są sprawozdania z realizacji tych zadań.

Biuro wydaje opinie w sprawie lokali użytkowych dla organizacji pozarządowych, a także przeprowadza wizytacje w lokalach pod kątem zgodności z zawartą umową.

Biuro sporządza także plan kontroli realizacji zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe na kolejny rok do przeprowadzenia przez Wydział Kontroli Urzędu Miejskiego. Biuro uczestniczy również w przygotowywaniu dokumentacji przy przeprowadzaniu kontroli tych zadań przez instytucje zewnętrzne.

Na zewnątrz, Biuro prowadzi szereg działań koordynujących oraz wspierających rozwój trzeciego sektora, jak akcje promocyjne, szkoleniowe, konferencje itp.

Ponadto, Biuro współpracuje z instytucjami zewnętrznymi, takimi jak m.in.: Unia Metropolii Miast Polskich czy Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, poprzez np. wypełnianie corocznej ankiety pn. „Monitoring współpracy urzędów jednostek samorządu terytorialnego z sektorem pozarządowym za .... rok”.

III.1. Serwis informacyjny na stronach internetowych Urzędu Miejskiego Wrocławia

Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Miejskiego Wrocławia prowadzi i administruje strony internetowe skierowane do wrocławskich organizacji pozarządowych w serwisach Urzędu Miejskiego Wrocławia:

- wroclaw.pl - <http://www.wroclaw.pl/aktualnosci,1.dhtml>

- Biuletyn Informacji Publicznej -
http://bip.um.wroc.pl/wps/portal/bip?rs=t&WCM_GLOBAL_CONTEXT=/bip_pl/bip/umw/organizacje_pozarządowe

Dostęp do strony w serwisie wroclaw.pl jest szybki i łatwy – odnośnik znajduje się na głównej stronie miasta www.wroclaw.pl / NGO. Zamieszczane są na niej istotne informacje dla wrocławskich organizacji pozarządowych.

Strony aktualizowane są bieżąco.

Warte podkreślenia jest, że na stronie *Aktualności* [wroclaw.pl] publikowane są nie tylko informacje własne BWO, ale również materiały nadsyłane przez organizacje. Dzięki temu ta część strony staje się miejscem wymiany informacji i ogłoszeń o aktualnych projektach, działaniach, konferencjach, warsztatach prowadzonych przez NGO.

Dodano dział *Sprawy do załatwienia w BWO*, w którym zawarto informator dla klientów BWO jak załatwić typowe sprawy, a więc np. kwestie nadzoru nad stowarzyszeniami, czy pozyskanie lokalu. Każda procedura zawiera zwięzły sposób załatwienia sprawy, informacje teleadresowe, informacje dot. wymaganych dokumentów, wzory formularzy, itp.

Ponadto w serwisach można znaleźć m. innymi:

- ogłoszenia otwartych konkursów ofert, oferty w trybie art. 19a ustawy („małe granty”),
- dostęp i instrukcję obsługi aplikacji Generator ofert,
- informacje teleadresowe Biura ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi,
- program współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi,
- sprawozdania z realizacji programów współpracy za poszczególne lata,
- autopromocję i wymianę informacji dla wrocławskich organizacji pozarządowych - „Jak promować NGO na www.wroclaw.pl”,
- czasowo - informację o kampanii 1 % pod hasłem - „Zostaw swój 1 % we Wrocławiu. Wesprzyj wrocławskie organizacje pozarządowe”,
- informacje o konsultacjach społecznych,
- informację o najmie lokali użytkowych,
- akty prawne i adresy internetowe dotyczące organizacji pozarządowych,
- protokoły z posiedzeń Wrocławskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- informacje o organizacjach pożytku publicznego,
- tematy dotyczące działalności organizacji pozarządowych, jak np. wolontariat, prezentacje i projekty wrocławskich organizacji pozarządowych, informacje o Wrocławskim Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3,
- wyszukiwarkę organizacji pozarządowych.

III.2. Elektroniczna baza danych o organizacjach pozarządowych realizujących zadania publiczne oraz rejestr organizacji pozarządowych, które otrzymały dotację z budżetu Miasta na realizację zadań publicznych

Baza danych powstała w 2005 roku. Nadzór nad nią pełni Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

W chwili obecnej w bazie znajdują się następujące dane:

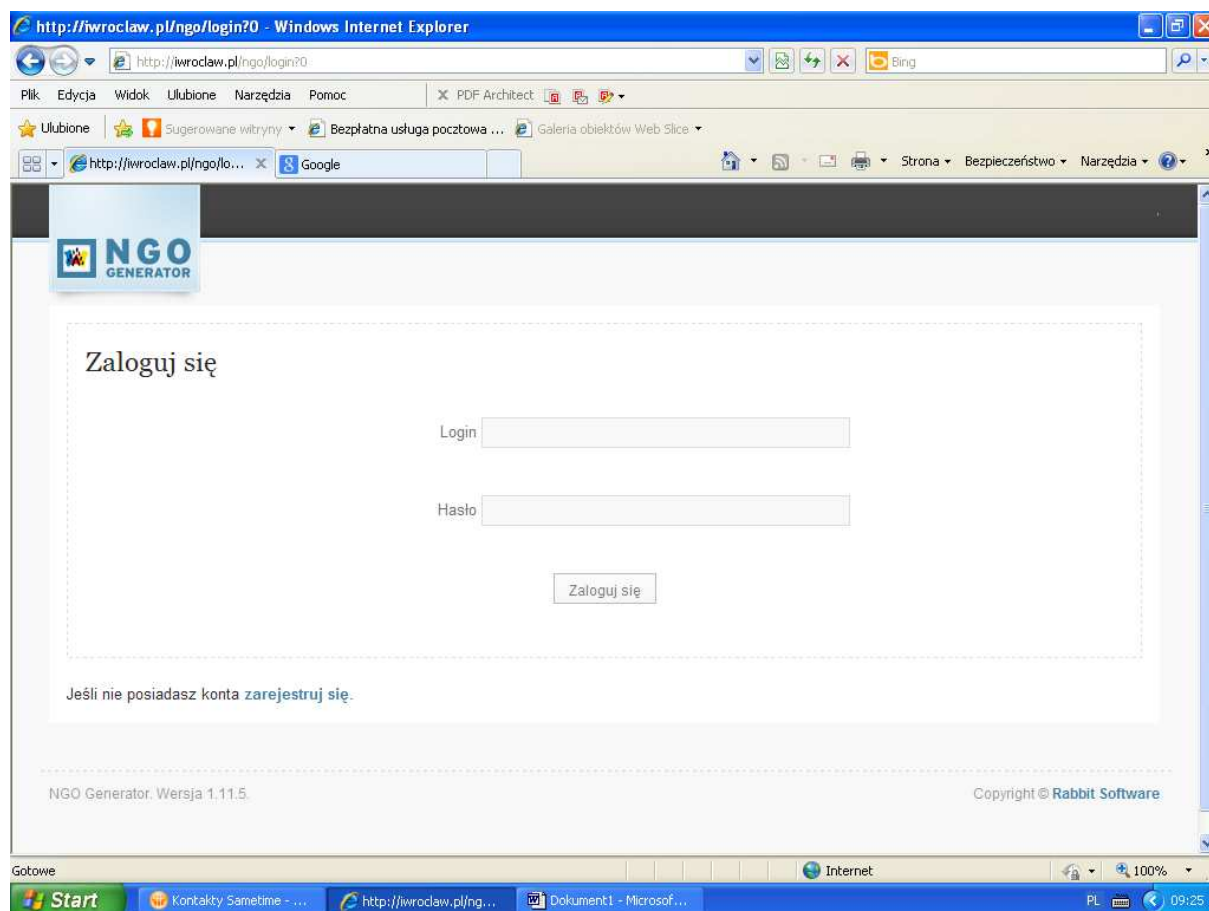
- informacje rejestrowe organizacji pozarządowych,
- informacje o konkursach (ogłoszenia i rozstrzygnięcia konkursowe),
- informacje o zawartych umowach,
- informacje o złożonych sprawozdaniach,
- skany dokumentów, itp.

W 2011 roku opracowano założenia i uruchomiono merytoryczną wersję generatora ofert do otwartych konkursów dla organizacji pozarządowych.

W roku 2012 kontynuowano prace nad generatorem, rozbudowywano go o kolejne funkcje, a jednocześnie organizacje miały już możliwość wypełniania dokumentów w tym programie.

Generator ofert to internetowe narzędzie dla wrocławskich organizacji pozarządowych składających ofertę w otwartych konkursach ofert. Organizacja pozarządowa może wypełnić w generatorze ofertę, ale także ma możliwość przygotowywania sprawozdań oraz dokumentów do aneksów. Generator umożliwia poprawne wypełnienie oferty konkursowej, przygotowanie w nim aneksu i sprawozdania, jest to ułatwienie i wsparcie dla organizacji uczestniczących w konkursach. Dzięki niemu możliwe jest szybkie, proste i prawidłowe wypełnienie dokumentu, wyeliminowanie najczęściej popełnianych błędów m.in. logicznych i rachunkowych. Dzięki rozbudowaniu generatora o moduł sprawozdań wyeliminowano najczęstsze błędy pojawiające się w sprawozdaniach. Aplikacja będzie rozwijana i w przyszłości wzbogacana o nowe funkcjonalności. W roku 2012 w generatorze ofert przez wrocławskie organizacje pozarządowe zostało złożonych **515** ofert, co stanowi **92,96%** wszystkich ofert złożonych w otwartych konkursach ofert.

Ekran tytułowy aplikacji generatora prezentuje rysunek nr 10.

III.3. Zostaw swój 1% we Wrocławiu

„Zostaw swój 1% we Wrocławiu!” - to hasło akcji promocyjnej, którą w okresie luty – kwiecień 2012 roku prowadziło Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi wraz z Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego. Akcja miała zachęcić mieszkańców Wrocławia do przekazywania części podatku (1%) na rzecz wrocławskich organizacji pożytku publicznego.

Rys. nr 11 prezentuje plakat akcji promocyjnej „Zostaw swój 1% we Wrocławiu!” w 2012 roku.

Główne cele, idea kampanii:

- wsparcie publicznej działalności wrocławskich organizacji oraz realizacji ważnych i wszechstronnych zadań na rzecz Wrocławia i wrocławian,
- budowanie aktywności obywatelskiej i lokalnej tożsamości.

Motyw kampanii:

„Zostaw swój 1% we Wrocławiu.

Dlaczego to takie ważne?

Przekaż swój 1% zgodnie z Twoją wolą. Najważniejsze aby to zrobić. My zachęcamy - zostaw go we Wrocławiu!

Przekazując 1% wspieramy działalność organizacji na rzecz wrocławian. Ważne zadania i cele społeczne, akcje charytatywne... Wszystko to dzieje się z pożytkiem dla Wrocławia i nas samych.

To przykład aktywności i odpowiedzialności obywatelskiej.

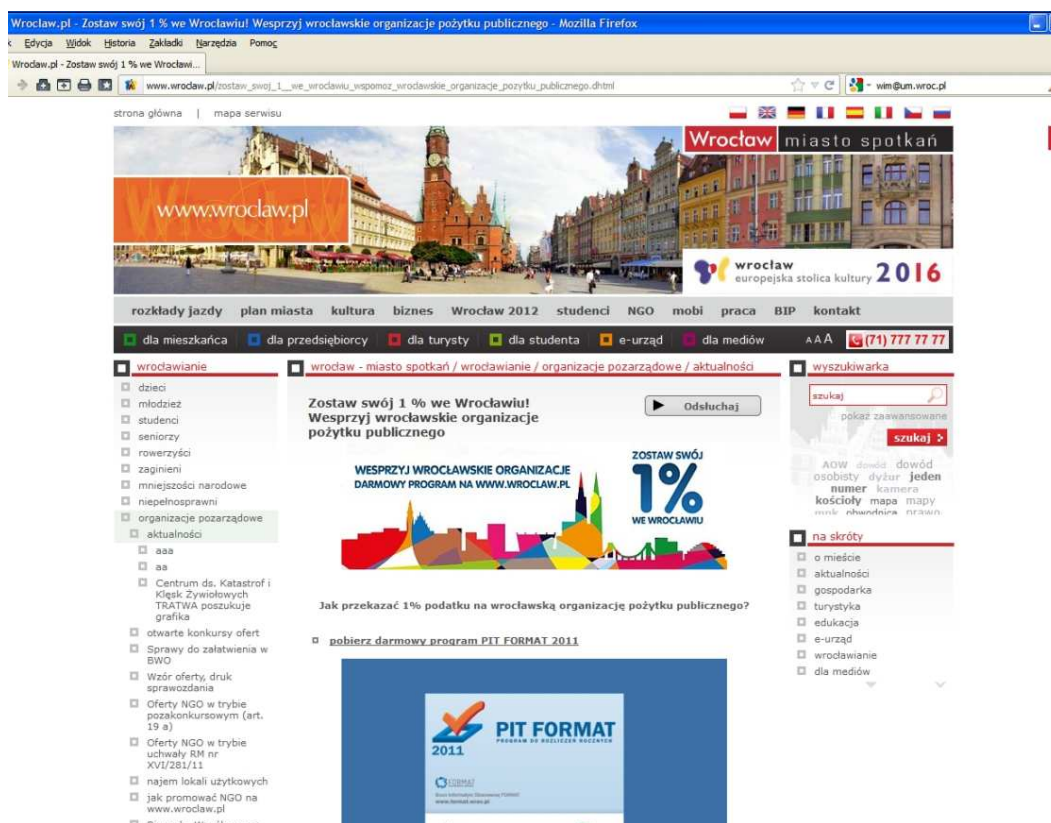
Budujemy w ten sposób naszą lokalną tożsamość.

Pamiętajmy - 1% to nie tylko największe organizacje pożytku publicznego. We Wrocławiu jest wiele podmiotów, które mogą dużo zrobić i są godne naszego zaufania. Dzielimy i mnożmy dobro wokół siebie - po sąsiedzku.”

Na stronie głównej www.wroclaw.pl umieszczono specjalny „wrocławski” program do rozliczania PIT (z rekomendacją Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego), który pozwalał w łatwy i szybki sposób przekazać darowiznę, wyłącznie na rzecz wybranej wrocławskiej organizacji pożytku publicznego. Zanotowano łącznie **529** uruchomień programu.

Ekran tytułowy aplikacji „Zostaw swój 1% we Wrocławiu!” prezentuje rysunek nr 12.

Rys. nr 12

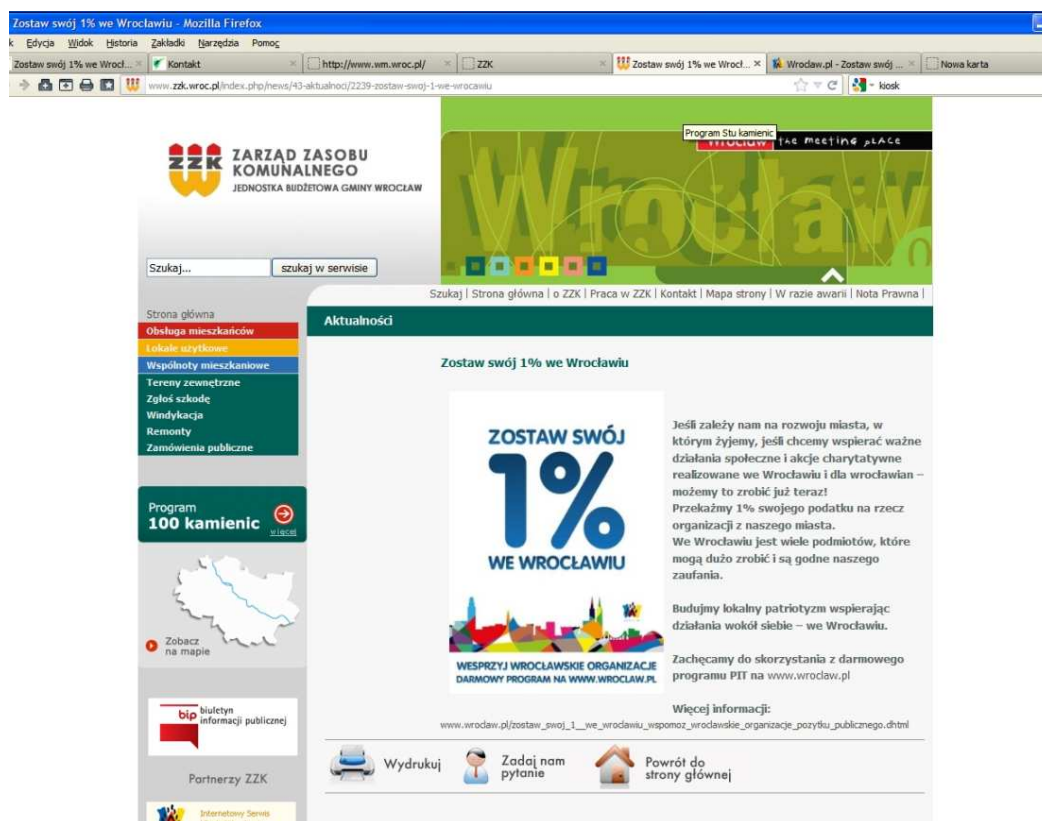

Przeprowadzono kampanię promocyjną skierowaną do mieszkańców Wrocławia, w tym klientów Urzędu Miejskiego. Wydrukowano ponad **600** plakatów, ponad **16.000** ulotek, bilbordy i banery. Plakaty i ulotki dystrybuowano i rozmieszczono w punktach i centrach obsługi mieszkańców w: Urzędzie Miejskim, Spółce Wrocławskie Mieszkania, Zarządzie Zasobu Komunalnego, Zarządzie Dróg i Utrzymania Miasta, w Aquaparku, ZOO, instytucjach kultury, jednostkach zdrowia, ośrodkach sportu i rekreacji, a także w miejskich autobusach i tramwajach.

Kampanię poprzedziła konferencja prasowa.

Przykłady akcji promocyjnej na stronie internetowej ZZK i w obiektach miejskich prezentują poniższe fotografie (rys. nr 13, 14 i 15).

Rys. nr 13

Rys. nr 14

III.4. Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi w sferze organizacyjnej

Konferencje, wydarzenia i szkolenia

W 2012 roku zorganizowano i przeprowadzono szeroki wachlarz konferencji, wydarzeń i szkoleń, adresowanych przede wszystkim do przedstawicieli organizacji pozarządowych, w tym m.in.:

➤ Najważniejsze wydarzenia we Wrocławskim Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3:

Styczeń

W styczniu Fundacja Umbrella kontynuowała współpracę z Gimnazjum nr 1 oraz Stowarzyszeniem Semper Avanti w zakresie prowadzenia zajęć komputerowych (Gimnazjum) oraz językowych (włoski, hiszpański, angielski – Stowarzyszenie Semper Avanti). Wszystkie zajęcia prowadzone były raz w tygodniu przez wolontariuszy – gimnazjalistów oraz EVS (European Voluntary Service; jedna z akcji Programu „Młodzież W Działaniu”).

Luty

W lutym Fundacja Umbrella, przy współpracy z Europejską Akademią Dyplomacji, zorganizowała warsztaty (z zakresu integracji oraz budowania zespołu) dla młodzieży z Wrocławia, która w ramach projektu U.S.- Poland Parliamentary Youth Leadership Exchange Program (Polsko-Amerykański Program Wymiany Młodych Liderów) wyjeżdżała do Stanów Zjednoczonych. Program ten ma na celu ukazanie młodzieży ze Stanów Zjednoczonych i Polski korzyści płynących z przyjacielskich relacji między oboma krajami. Program obejmuje czterotygodniowy pobyt grupy uczniów i nauczycieli z Polski i USA w drugim kraju, warsztaty edukacji obywatelskiej oraz wspólny dla obu grup letni obóz połączony z przygotowaniem przez nie projektów społecznych.

W lutym odbyło się także kolejne już spotkanie Partnerstwa na Rzecz Promocji Wolontariatu na Dolnym Śląsku „Razem do Wolontariatu” - grupy koordynującej przygotowania i realizację Dolnośląskiego Festiwalu Wolontariatu 2012. W skład grupy wchodzi następujące organizacje: Fundacja Wspierania Organizacji Pozarządowych Umbrella, Fundacja Aktywny Senior, Stowarzyszenie Semper Avanti, Stowarzyszenie Nowa Rodzina, Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Stowarzyszenie Tratwa.

Fundacja Umbrella zorganizowała spotkanie animacyjne pt. „Przyłącz się do albo ...załóż własną organizację”. Spotkanie skierowane było do osób zainteresowanych działaniami w III sektorze i obejmowało prawne aspekty tworzenia i funkcjonowania NGO.

Marzec

W ramach realizacji przez Fundację Umbrella międzynarodowego projektu pt. IMPROVE - finansowanego z Programu Uczenie się przez całe życie, Program Grundtvig w Centrum Sektor 3 odbyło się trzecie spotkanie partnerskie. Międzynarodowy projekt IMPROVE "IMPact Of Volunteering on personal and professional growth" („Wpływ wolontariatu na rozwój osobisty i zawodowy”) realizowany w ramach Projektów Partnerskich GRUNDTVIGA (Program "Uczenie się przez całe życie") finansowany przez Komisję Europejską. Projekt realizują organizacje z Polski, Łotwy, Hiszpanii, Włoch i Rumunii. Celem projektu jest zebranie dobrych praktyk w zakresie wspierania i rozwoju wolontariatu oraz wypracowanie zestawu narzędzi do oceny kompetencji wolontariuszy. Termin realizacji projektu: 01.08.2011-31.07.2013.

W marcu w Centrum Sektor 3 odbyła się wizyta studyjna zorganizowana przez Stowarzyszenie Semper przy współpracy Fundacji Umbrella. Wizyta dofinansowana była z programu Uczenie się przez całe życie, Program Grundtvig. Spotkanie miało charakter międzynarodowy - wzięły w nim udział przedstawiciele wrocławskich organizacji pozarządowych prowadzących zajęcia dla seniorów oraz ngo z poza Polski (m.in. Włoch, Węgier, Hiszpanii). Głównym tematem spotkania było przedstawienie dobrych praktyk pracy w organizacjach pozarządowych oraz pracy z seniorami jako grupa docelową.

Oprócz tego wolontariuszka EVS realizowała w Centrum Sektor 3 indywidualny, bezkosztowy projekt międzypokoleniowy. Młodzież z rodzinnego domu dziecka we Wrocławiu, z którą pracowała przez cały rok spotkała się z seniorami. Działania polegały na przełamywaniu barier i stereotypów międzypokoleniowych, a także na wymianie historii i opowieści. W Centrum odbyło się także kolejne spotkanie partnerskie związane z przygotowaniem Dolnośląskich Targów Organizacji Pozarządowych.

Fundacja Umbrella zorganizowała spotkania animacyjne dla uczniów XII Liceum Ogólnokształcącego we Wrocławiu. Temat spotkań obejmował aspekty prawne wolontariatu oraz możliwości zaangażowania się w działania wrocławskich i europejskich organizacji pozarządowych.

Kwiecień

W kwietniu odbyło się kolejne spotkanie pozafinansowego projektu o tematyce z zakresu integracji międzypokoleniowej, realizowanego wolontariuszkę EVS oraz Partnerstwa na Rzecz Promocji Wolontariatu na Dolnym Śląsku „Razem do Wolontariatu”.

Ponadto miała miejsce wizyta studyjna studentów dziennikarstwa Uniwersytetu Wrocławskiego. Temat wizyty obejmował działania organizacji pozarządowych w Polsce, we Wrocławiu, charakterystykę III sektora oraz Centrum Sektor 3.

W kwietniu odbył się wieczór kultury włoskiej prowadzony przez trzech wolontariuszy EVS.

Ponadto miał miejsce wernisaż prac plastycznych wolontariusza EVS, pt. „Drzewa Życia”.

Odbyły się również 2 spotkania animacyjne, dotyczące działań wolontariackich dla młodzieży romskiej (dlaczego warto się angażować w działania wolontariackie, kim jest wolontariusz, prawne aspekty działań, itp.) oraz jedno spotkanie animacyjne pt. „Przyłącz się do albo ... załóż własną organizację” (skierowane było do osób zainteresowanych działaniami w III sektorze, obejmujące prawne aspekty tworzenia i funkcjonowania NGO).

Maj

W maju Fundacja Umbrella była jednym z organizatorów I Dolnośląskich Targów Organizacji Pozarządowych. Hala Stulecia i jej okolice stały się miejscem spotkania dolnośląskich organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej, przedstawicieli instytucji publicznych oraz firm zaangażowanych społecznie. Targi były jednym z wydarzeń zaplanowanych w ramach Dolnośląskiego Forum Organizacji Pozarządowych i Aktywności Społecznej 2012 i miały charakter otwarty. Ich celem była promocja dolnośląskich organizacji pozarządowych oraz różnych przejawów aktywności społecznej wśród mieszkańców Dolnego Śląska, a także integracja trzech sektorów – publicznego, prywatnego i pozarządowego. Wydarzeniu towarzyszyły pokazy, warsztaty, spektakle, wykłady, prezentacje, happeningi, koncerty oraz specjalna sesja plenarna pt. "NGO XXI w. - uzupełnienie, margines czy synergia w działaniu?!".

Oprócz tego w Centrum Sektor 3 odbyło się jednorazowe spotkanie dyskusyjnego klubu filmowego poświęconego twórczości włoskich artystów. Fundacja Umbrella była też partnerem Stowarzyszenia CEL, prowadzącego Szkołę Trenerów. W związku z tym w Centrum Sektor 3 rozpoczęły się szkolenia dla przedstawicieli NGO realizowane przez absolwentów Szkoły Trenerów.

Czerwiec

W czerwcu w Centrum Sektor 3 odbyło się spotkanie z gimnazjalistami promujące działania wolontariacie oraz spotkanie dla gimnazjalistów, dotyczące edukacji międzykulturowej oraz prezentacji Filipin.

Fundacja Umbrella zorganizowała także 2 spotkania animacyjne dla przedstawicieli organizacji pozarządowych. Tematyka spotkań obejmowała CSR – Społeczną Odpowiedzialność Biznesu oraz podstawowe wiadomości o działaniach NGO oraz aspekty prawne ich funkcjonowania.

Lipiec

W lipcu odbyło się spotkanie partnerstwa przygotowującego wniosek o dofinansowanie do programu Europa dla Obywateli. W skład partnerstwa wchodziło – Stowarzyszenie Pomocy św. Brata Alberta, Fundacja Aktywny Senior oraz Stowarzyszenie Nowa Rodzina.

W lipcu w Centrum Sektor 3 odbyło się także kolejne już spotkanie Partnerstwa na Rzecz Promocji Wolontariatu na Dolnym Śląsku „Razem do Wolontariatu”.

Wrzesień

We wrześniu w Centrum Sektor 3 odbył się cykl spotkań realizowany w ramach Dolnośląskiego Festiwalu Nauki 2012. Całość organizowana była przez Fundację Umbrella przy współpracy Stowarzyszenie Przyjaciele Dróg św. Jakuba w Polsce. Głównym motywem wszystkich działań była promocja wolontariatu oraz edukacja europejska i poznawanie świata. Odbyły się dwa spotkania: pierwsze - dotyczące działań Stowarzyszenia Przyjaciele Dróg św. Jakuba, drugie - z zakresu wolontariatu oraz edukacji w UE.

W Centrum Sektor 3 miało miejsce ogólnopolskie wydarzenie branżowe pt. III Konwent Inkubatorów Organizacji Pozarządowych – w spotkaniu wzięło udział ponad 60 osób, w tym przedstawiciele centrów wsparcia organizacji pozarządowych z 43 miast Polski i znakomici goście. Podczas Konwentu wypracowane zostały rekomendacje dotyczące systemu tworzenia, funkcjonowania i finansowania inkubatorów NGO w Polsce, przekazane na ręce Sekretarza Stanu - Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych – Jarosława Dudy (patrona honorowego wydarzenia). Konwent Inkubatorów Organizacji Pozarządowych umożliwia usprawnienie działań inkubatorów NGO w celu realizacji ich misji, tj. odpowiadania na problemy, z którymi borykają się organizacje pozarządowe i inicjatywy obywatelskie.

Przedstawiciele Fundacji Umbrella wzięli udział w kolejnym międzynarodowym spotkaniu organizacji realizujących projekt IMPROVE.

We wrześniu w Centrum rozpoczęły się zajęcia z języka angielskiego, niemieckiego oraz hiszpańskiego (prowadzone przez wolontariuszy EVS). Działanie realizowane przy współpracy Stowarzyszenie Semper Avanti. Adresaci działań – przedstawiciele organizacji pozarządowych.

We wrześniu rozpoczął się projekt Akcja – inteGracja, realizowany przez wolontariuszy Fundacji Umbrella, dofinansowany z Programu Młodzież w działaniu (Akcja 1.2 – Inicjatywy Młodzieżowe). Cel "Akcji-inteGRACJI" to budowanie zaufania społecznego między ludźmi młodymi, którzy dopiero wchodzi w dorosłe życie, a starszymi, którzy mogą podzielić się z nimi doświadczeniem, jakie przez wiele lat zdobyli. Chodzi też o zwiększenie szacunku oraz świadomości obu stron, że niezależnie od wieku obie grupy kierują się tymi samymi wartościami.

Październik

W październiku rozpoczęły się zajęcia z języka włoskiego oraz konwersacje z angielskiego (prowadzone przez wolontariuszy EVS). Działanie realizowane przy współpracy Stowarzyszenie Semper Avanti. Adresaci działań – przedstawiciele organizacji pozarządowych. Odbyły się także pierwsze zajęcia komputerowe realizowane przez wolontariuszy – gimnazjalistów dla seniorów, przedstawicieli grup nieformalnych oraz wrocławskich organizacji pozarządowych.

Fundacja Umbrella zorganizowała także spotkanie animacyjne pt. „Przyłącz się do... albo załóż własną organizację” dla osób, które chcą założyć organizację

pozarządową we Wrocławiu. Spotkanie dotyczyło prawnych aspektów funkcjonowania NGO.

Listopad

W listopadzie odbyły się spotkania animacyjne dla studentów, promujące działania wolontariackie. Fundacja Umbrella zorganizowała także spotkanie animacyjne dla osób, które chcą założyć organizację pozarządową we Wrocławiu. Spotkanie dotyczyło prawnych aspektów funkcjonowania NGO.

W Centrum Sektor 3 odbyły się dwie wizyty studyjne – pierwsza składała się ze studentów Uniwersytetu Wrocławskiego (tematyka – działania organizacji pozarządowych oraz Centrum Sektor 3), druga - spotkanie wrocławskich organizacji pozarządowych, pracujących z wolontariuszami oraz dziećmi i młodzieżą z organizacjami pozarządowymi i instytucjami z Ukrainy.

Grudzień

W grudniu we Wrocławskim Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych odbyło się Forum Wymiany Kontaktów. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele organizacji pozarządowych. Forum miało na celu przedstawienie działań poszczególnych uczestników oraz zawiązanie współpracy pomiędzy nimi.

Fundacja Umbrella była jednym z partnerów przygotowujących i realizujących II Dolnośląski Festiwal Wolontariatu. Festiwal Wolontariatu to trzydniowe spotkanie wolontariuszy, koordynatorów wolontariatu oraz wszystkich zainteresowanych szeroko pojętą problematyką wolontariatu i aktywności społecznej. Uczestnicy Festiwalu mieli możliwość wzięcia udziału w wielu wydarzeniach o charakterze edukacyjnym i integracyjnym takich jak: sesje edukacyjne oraz spotkania tematyczne, warsztaty młodzieżowe, Dolnośląska Gala Wolontariatu, Gra Miejska, wizyty studyjne, akcje społeczne, specjalny koncert, itp.

W grudniu odbyło się uroczyste zakończenie projektu Akcja-inteGracja. Spotkaniu towarzyszyła wystawa prac uczestników projektu.

- **Zorganizowano i przeprowadzono szkolenia i warsztaty, adresowane do przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz pracowników Urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych, które udzielają dotacji celowych, w tym:**

We Wrocławskim Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3 miało miejsce 5 bloków szkoleń dla organizacji pozarządowych, w których ogółem zostało przeszkolonych **968** osób:

- **SZKOLENIA OTWARTE z cyklu Profesjonalizacja III Sektora** (Poddziałanie 5.4.2. PO KL), w których udział wzięło **545 osób**. Tematy szkoleń: aplikacje Google w NGO, budowanie wizerunku organizacji, budowanie zespołu, działalność odpłatna w organizacji pozarządowej, ewaluacja w organizacjach pozarządowych, jak przygotować dobry harmonogram i budżet, komunikacja i negocjacje, komunikacja z mediami, NGO jako pracodawca - podstawy kadr i płac, obowiązki prawno - księgowe organizacji pozarządowych, obsługa blogów na platformie Blogger/Blogspot, od projektu do wniosku - warsztat pisania wniosków dotacyjnych, planowanie rozwoju organizacji, pozyskiwanie środków od innych organizacji pozarządowych, pozyskiwanie środków ze źródeł krajowych, PR w organizacji - skuteczna komunikacja z otoczeniem i

wewnątrz organizacji, promocja organizacji w internecie, przygotowanie materiałów promocyjnych (ulotka, plakat), przygotowanie oferty sponsorskiej i współpraca ze sponsorem, rozliczanie projektów i dotacji, rozwiązywanie konfliktów w organizacji, techniki autoprezentacji, techniki tworzenia projektu, tworzenie i obsługa stron na platformie WordPress, warsztat pisanie oferty sponsorskiej, warsztat tworzenia wniosków dotacyjnych, współpraca z biznesem: pozyskiwanie i podtrzymywanie relacji ze sponsorami, zarządzanie kryzysem i zmianą w organizacji, zarządzanie projektem - doskonalenie miękkich umiejętności kierowniczych.

- **SKOLENIA ZAMKNIĘTE W RAMACH CYKLU RAZEM DO SAMODZIELNOŚCI** (Podziaływanie 5.4.2. PO KL; dotyczy 2 edycji cyklu - II.2012 - IV.2012 oraz X.2012 - XII.2012, w których udział wzięło **25** osób. Tematy szkoleń: finansowe podstawy działalności organizacji pozarządowych, internet jako narzędzie budowania wizerunku oraz podstawowe źródło informacji o organizacjach pozarządowych, od projektu do wniosku - pisanie wniosków o dotację, pozyskiwanie środków od osób prywatnych i biznesu, pozyskiwanie środków ze źródeł krajowych, praca metodą projektową, prawne podstawy działalności organizacji pozarządowych, przegląd źródeł finansowania organizacji pozarządowych, rozliczanie projektów i dotacji, zarządzanie organizacją.
- **SKOLENIA ZAMKNIĘTE W RAMACH CYKLU AKADEMIA KSIĘGOWYCH** (Podziaływanie 5.4.2. PO KL; dotyczy 3 edycji cyklu - IV.2012 - VI.2012, VII.2012 - X.2012 oraz X.2012 - XII.2012), w których udział wzięło **35** osób. Tematy szkoleń: aktywa trwałe - księgowanie operacji dotyczących środków trwałych w programie Rewizor, inne rozliczenia z pracownikami i osobami współpracującymi - księgowanie zaliczek i delegacji w programie Rewizor, koszty bilansowe i podatkowe - wprowadzenie - księgowanie kosztów w programie Rewizor, obowiązki NGO wobec Urzędu Skarbowego - uszczegółowienie planu kont o konta umożliwiające kontrolowanie zobowiązań publiczno - prawnych, organizacja rachunkowości w NGO - rodzaje działalności prowadzonej przez NGO - sposoby ewidencjonowania z uwzględnieniem wyodrębnienia w planie kont - wprowadzanie podstawowych danych NGO do programu Rewizor, podatki w NGO - zakres, przedmiot, podmiot, główne definicje - uszczegółowienie planu kont o konta umożliwiające kontrolowanie zobowiązań publiczno - prawnych - wprowadzanie planu kont do programu Rewizor, przychody w NGO - księgowanie przychodów w programie Rewizor, przychody w organizacjach pozarządowych - księgowanie przychodów w programie Rewizor, przychody, koszty i wynik finansowy - utrwalenie wiadomości - dokonywanie niezbędnych zestawień i wydruków w programie Rewizor, rodzaje działalności prowadzonej przez NGO - wprowadzanie planu kont do programu Rewizor, rozrachunki - utrwalenie wiadomości - wykorzystywanie dodatkowych funkcji programu Rewizor - moduł rozrachunki - wystawianie potwierdzeń sald, rozrachunki - ewidencjonowanie i kontrola rozrachunków w programie Rewizor, rozrachunki - księgowanie list płac, rachunków do umów cywilno - prawnych w programie Rewizor - kontrola rozrachunków z tego tytułu, sprawozdania finansowe sporządzane przez NGO oraz zeznanie roczne z tytułu podatku dochodowego od osób prywatnych CIT8 - wykorzystanie programu Rewizor w sprawozdawczości rocznej - zamykanie ksiąg, środki pieniężne i krótkoterminowe aktywa finansowe - utrwalenie wiadomości -

wykorzystywanie dodatkowych funkcji programu Rewizor w zakresie wystawiania dokumentów kasowych i sporządzania raportów kasowych, wydatki kwalifikowane w projektach - księgowanie kosztów finansowanych z różnych źródeł w programie Rewizor, zatrudnianie pracowników w organizacji pozarządowej - księgowanie rachunków do umów cywilnoprawnych i list płac w programie Rewizor, zeznanie roczne z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych CIT8 - sporządzanie zestawień w programie Rewizor niezbędnych do sporządzenia zeznania CIT-8, zajęcia podsumowujące uzyskaną wiedzę przez uczestników.

- **SZKOLENIA ZAMKNIĘTE W RAMACH CYKLU AKADEMIA BUDOWANIA WIZERUNKU** (Podziałanie 5.4.2. PO KL; dotyczy 2 edycji cyklu - IX.2012 - XI.2012 oraz XII.2012 - II.2013/ część cyklu za 2012!), w których udział wzięło **24** osoby. Tematy szkoleń: aplikacje Google w NGO (gmail, kalendarz, witryny, dokumenty) – instalacja oraz użytkowanie, komunikacja z mediami cz. 1 (specyfika pracy mediów, baza dziennikarzy, profilowanie informacji, przygotowanie informacji prasowej), komunikacja z mediami cz. 2 (organizacja konferencji prasowej, prawo prasowe, sprostowania prasowe, płatna reklama w mediach, przygotowanie oferty patronackiej, PR kryzysowy), podstawy przygotowania strategii PR, narzędzia budowania wizerunku, marka organizacji, analiza grupy docelowej, promocja w internecie działalności organizacji, przygotowanie grafiki na potrzeby internetu (narzędzia on-line oraz off-line), prawa autorskie w aspekcie internetu i stron internetowych - analityka internetowa - jako element rozwoju strony internetowej, przygotowanie materiałów reklamowych (ulotka, plakat): identyfikacja wizualna organizacji (logotyp, kolorystyka, zasady typografii), copywriting, przygotowywanie grafiki na potrzeby internetu (narzędzia on-line oraz off-line) prawa autorskie w aspekcie internetu i stron internetowych - analityka internetowa - jako element rozwoju strony internetowej, strona WWW, webwriting, darmowe bazy zdjęć i czcionek, specyfika social media dla NGO, redakcja profilu na Facebooku oraz wykorzystanie mediów społecznościowych – rejestracja, administracja, integracja ze stroną internetową, narzędzia do monitoringu, tworzenie i obsługa stron na platformie WordPress.
- **SZKOLENIA DODATKOWE** (wartość dodana projektu realizowanego ze źródeł Gminy Wrocław, w których udział wzięło **339** osób. Tematy szkoleń: jak radzić sobie z manipulacją - wstęp do asertywności, języki: angielski oraz angielski – konwersacje, hiszpański, niemiecki i włoski, kreatywne myślenie, kształtowanie własnego wizerunku i wizerunku organizacji na rynku, kreowanie pozytywnych kontaktów z otoczeniem - tworzenie strategii działań PR dla organizacji, kurs komputerowy, świat Camino, techniki zapamiętywania, trening kreatywności, wolontariat i nauka w UE, zasady skutecznej komunikacji.

Szkolenia przeprowadzane przez Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi:

- Szkolenie dla pracowników Urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych, udzielających dotacji celowych dla organizacji pozarządowych – w szkoleniu udział wzięło **32** osoby.
Tematyka:
  1. Otwarte konkursy ofert.

2. Ochrona danych osobowych.
- Cykl szkoleń dla organizacji pozarządowych, zainteresowanych udziałem w otwartych konkursach ofert oraz dla pracowników Urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych – w szkoleniach udział wzięło **133** osoby.
Tematyka - otwarte konkursy ofert, w tym:
  1. Prezentacja generatora ofert.
  2. Tryb i zasady składania ofert w otwartych konkursach ofert na 2013r. w konkretnych zakresach merytorycznych.

Szkolenia przeprowadzane na zlecenie Biura ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi:

Cykl szkoleń o różnicowanej tematyce, w których udział wzięło **303** osoby, w tym: profesjonalny wizerunek organizacji pozarządowej w pozyskiwaniu źródeł finansowania, ochrona danych osobowych w NGO, zagadnienia podatkowe w organizacjach pozarządowych, rozwój kompetencji lidera w zarządzaniu efektywnym i skutecznym zespołem pracowników, podstawy rachunkowości organizacji pozarządowej nieprowadzącej działalności gospodarczej oraz OPP, prowadzenie działalności gospodarczej przez organizacje pozarządowe - sprawozdawczość finansowa, efektywny rozwój pracowników NGO poprzez profesjonalne wykorzystanie procesu coachingu, animator zabaw, prowadzenie wyodrębnionej dokumentacji finansowo - księgowej dla realizacji zadania publicznego z dotacji uzyskanej od jednostki samorządu terytorialnego, naruszenie dyscypliny finansów publicznych dla NGO, kurs przygotowawczy dla kandydatów na wychowawców wypoczynku, kurs instruktorski dla kierowników wypoczynku, praktyczne warsztaty księgowe nastawione na indywidualne potrzeby organizacji, kinezylogia zajęcia dla dzieci i młodzieży, prawo zamówień publicznych dla zamawiających w NGO, kodeks postępowania administracyjnego.

Ogółem w szkoleniach organizowanych przez Biuro oraz organizacje pozarządowe w ramach realizowanych przez nie zadań publicznych - udział wzięło ok. **1.436** osób.

III.5. Inne formy współpracy

III.5.1. Konsultowanie projektów aktów prawnych z organizacjami pozarządowymi zgodnie z ich dziedzinami działalności statutowej

W oparciu o Uchwałę Nr LIV/1559/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 9 września 2010r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji - w 2012 roku z organizacjami pozarządowymi konsultowane były m.innymi następujące projekty uchwał:

- 1) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zmiany uchwały Nr XVII/324/11 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w roku 2012,
- 2) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zmiany uchwały Nr VII/101/11 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie wieloletniego programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w latach 2011 – 2012,
- 3) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wrocław w 2012 roku ,
- 4) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie likwidacji jednostki budżetowej pod nazwą Izba Wyrzeźwień Wrocławia,
- 5) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie określenia zasad zbycia, oddania w dzierżawę, najem, użytkowanie lub użyczenie aktywów trwałych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej,
- 6) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nowego brzmienia statutowi Centrum Neuropsychiatrii „NEUROMED” Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej,
- 7) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nowego brzmienia statutowi Specjalistycznego Zakładu Profilaktyczno – Leczniczego „Provita”,
- 8) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nazwy rondu we Wrocławiu (Żołnierzy Wyklętych),
- 9) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nazwy nowym ulicom na terenie Wrocławia (Jana Nowaka – Jeziorańskiego, Staroleska, Jana Mydlarskiego),
- 10) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nazwy rondu we Wrocławiu (Vaclava Havla),
- 11) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 12) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie przyjęcia powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej we Wrocławiu na lata 2012-2014,
- 13) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie przyjęcia gminnego programu wspierania rodziny we Wrocławiu na lata 2012-2014,
- 14) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w roku 2013,
- 15) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zmiany uchwały Nr VI/67/11 z w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Miasta Wrocławia,
- 16) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nazwy rondu we Wrocławiu (Rondo Jerzego Woźniaka).

III.5.2. Wrocławska Rada Działalności Pożytku Publicznego

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Uchwała Nr X/210/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie określenia trybu powoływania członków oraz organizacji i trybu działania Wrocławskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- Zarządzenie Nr 2836/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 24 października 2011 r. w sprawie powołania Wrocławskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.

Skład Wrocławskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego:

- Przedstawiciele Rady Miejskiej:
Bohdan Aniszczuk
Rafał Czepil
Renata Granowska
- Przedstawiciele Prezydenta Wrocławia:
Jarosław Obremski
Władysław Sidorowicz
Dariusz Szrejder
- Przedstawiciele wrocławskich organizacji pozarządowych:
Krzysztof Bojda – Fundacja Hobbit
Piotr Dreczko – Stowarzyszenie „Życ inaczey”
Robert Drogoś – Centrum ds. Katastrof i Klęsk Żywiolowych „Tratwa”
Radosław Gawlik – Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych
Maria Lewandowska – Mika - Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych
Bartłomiej Marcin Łuczyński – Fundacja Perennitas.

Do zadań Wrocławskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego należy m.in. opiniowanie projektów strategii rozwoju gminy, współpraca z organizacjami pozarządowymi, opiniowanie projektów uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery zadań publicznych.

Wrocławska Rada Działalności Pożytku Publicznego odbyła w 2012r. ogółem **6** posiedzeń merytorycznych, wydano **14** uchwał.

Obsługę administracyjno – biurową WRDPP pełni Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

III.5.3. Opiniowanie działalności organizacji pozarządowych oraz udzielanie rekomendacji

W 2012 roku w Biurze ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi:

- 1) wydano **135** opinii w sprawach lokalowych organizacji pozarządowych dla:
  - Zarząd Zasobu Komunalnego (57),
  - Wydział Edukacji (52),
  - Wrocławskie Mieszkania (13),
  - Wydział Nieruchomości Komunalnych (5),
  - Wydział Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości (1),
  - Wrocławskie Centrum Sportu, Hippiki i Rekreacji (4),

- Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego (2),
  - Departament Nieruchomości i Eksploatacji (1);
- 2) przyjęto i przekazano gminnym zarządom nieruchomości **48** sprawozdań organizacji pozarządowych z działalności prowadzonej w gminnych lokalach użytkowych;
  - 3) wydano **7** opinii w sprawie udzielenia Patronatu Honorowego Prezydenta Wrocławia;
  - 4) wydano **6** rekomendacji dla organizacji pozarządowych, współpracujących z Miastem.

III.5.4. Użytkowanie lokali użytkowych przez organizacje pozarządowe

III.5.4.1. Lokale będące w zarządzie Zarządu Zasobu Komunalnego

Według danych podanych przez ZZK, na dzień 31.12.2012r. - w użytkowaniu przez organizacje pozarządowe było **223** lokali użytkowych, o łącznej powierzchni użytkowej **37.954,31 m²**, których właścicielem jest Miasto, w tym na 2012 rok zawarto **32** umowy o łącznej powierzchni **4.327,34 m²**.

Z powyższych tytułów saldo zadłużenia na dzień 31.12.2012r. wynosiło **203.644,48 zł** (dla porównania na dzień 31.12.2011r. było to: 235.511,07 zł) w tym:

- z tytułu czynszu i mediów	- 127.881,64 zł
- z tytułu odsetek od czynszu i mediów	- 62.747,26 zł
- z innych tytułów, w tym porozumień z odsetkami	- 13.015,58 zł

Lokale według formy prawnej użytkowania - ogółem **223** szt:

- najem	- 190 szt,
- użyczenie	- 19 szt,
- użytkowanie	- 13 szt,
- inne	- 1 szt.

W 2012 roku w gminnych lokalach użytkowych, których użytkownikami są organizacje pozarządowe ZZK przeprowadziło **43** wizytacje, a Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi przeprowadziło **69** wizytacji.

III.5.4. 2. Lokale będące w zarządzie jednostek oświatowych

W dniu 8 lipca 2011r. zostało wydane Zarządzenie Nr 1822/11 Prezydenta Wrocławia w sprawie Projektu: „ Bezpłatnego udostępniania, organizacjom pozarządowym, sal gimnastycznych przez szkoły prowadzone przez Miasto Wrocław, w godzinach pozalekcyjnych”.

Program jest realizowany przez Wydział Edukacji oraz Biuro Sportu Turystyki i Rekreacji Urzędu Miejskiego, przy współudziale dyrektorów placówek oświatowych.

Program dotyczy sal gimnastycznych szkół podstawowych, gimnazjów oraz liceów ogólnokształcących na terenie Wrocławia.

W 2012 roku w ramach programu zrealizowano:

- ilość wniosków złożonych przez organizacje pozarządowe: **50**,
- ilość wniosków zaakceptowanych: **48** (jeden odrzucony ze względu na brak wolnych godzin na danej sali, jeden ze względów formalnych),
- ilość zawartych umów: **190 umów**.

Ogólny opis zajęć prowadzonych w ramach programu: szerokie spectrum dyscyplin sportowych (baseball, koszykówka, siatkówka, sporty walki, lekkoatletyka, piłka nożna, zapasy, zajęcia ogólnorozwojowe itp.) oraz zajęć rekreacyjnych dla dzieci i seniorów (gimnastyka, taniec, nordic walking, biegi).

Ogółem w 2012 roku w **87** obiektach oświatowych będących w zasobach Gminy tj. w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych, zespołach szkół, budynkach po zlikwidowanych placówkach oświatowych i innych, na podstawie ok. **460** tytułów prawnych (najem, użyczenie, nieodpłatnie - Zarządzenie Prezydenta nr 1822/11, dzierżawa, itp.) organizacje pozarządowe użytkowały pomieszczenia, głównie sale gimnastyczne i boiska. Działalność w w/w obiektach skierowana była do dzieci i młodzieży z przeznaczeniem przede wszystkim na zajęcia sportowe rekreacyjne.

III.5.4. 3. Nieruchomości Departamentu Nieruchomości UM

W 2012 roku we władaniu organizacji pozarządowych było **49** nieruchomości, będących w zarządzie Departamentu Nieruchomości i Eksploatacji Urzędu Miejskiego, w tym: zabudowanych, niezabudowanych, lokali mieszkalnych, użytkowych, budynków oraz innych obiektów, np. port żeglarsko - motorowy - na podstawie różnego typu umów, w tym:

- umowy użytkowania - 8 szt.
- umowy użyczenia - 17 szt.
- umowy użytkowania wieczystego - 7 szt.
- umowy dzierżawy - 10 szt.
- umowy współużytkowania - 1 szt.

Ponadto 6 umów wygasło i trwają stosowne postępowania.

W obiektach tych prowadzone były różnego typu działalności, np. wychowawcza, kulturalno – oświatowa, naukowa, lecznicza, rehabilitacyjna, opiekuńcza, sportowa, pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, pomocy osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych, dla dzieci niepełnosprawnych, warsztaty terapii zajęciowej, noclegownie, biurowo – administracyjna, itp.

III.5.4. 4. Centrum Organizacji Pozarządowych ul. Paulińska 4/8

Centrum Organizacji Pozarządowych Paulińska 4/8 zostało otwarte w dniu 16 września 2011 r. Celem Centrum jest zapewnienie infrastruktury lokalowej dla organizacji pozarządowych, prowadzących działalność w różnych obszarach społecznych. Działalność Centrum wpisuje się w zapotrzebowanie na projekty społeczne, służące aktywizacji społecznej mieszkańców Nadodrza. Działalność

Centrum stanowi jednocześnie cenne uzupełnienie dla działań rewitalizacyjnych, prowadzonych przez Miasto w rejonie Nadodrza.

Pomieszczenia użytkowane są na zasadzie użyczenia, przy czym organizacje partycypują w kosztach utrzymania obiektu (opłaty za media, wynagrodzenia dla koordynatora itd.).

W 2012 roku Centrum było użytkowane przez **10** organizacji pozarządowych.

III.5.5. Udzielanie pomocy w przygotowaniu aplikacji programów, których realizacja wymaga współpracy kilku podmiotów oraz wspomaganie organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej i innych zewnętrznych instrumentów finansowych

III.5.5.1. Zrealizowane zadania publiczne w ramach otwartego konkursu ofert

W ramach przeprowadzonego konkursu ofert na wspólną realizację zadań w ramach projektów współfinansowanych ze środków unijnych lub innych zewnętrznych instrumentów finansowych w roku 2011 - w roku 2012 funkcjonowała jedna umowa dwuletnia.

Projekt o nazwie „EkoCentrum Wrocław” został zgłoszony do RPO Województwa Dolnośląskiego w ramach poddziałania 4.7 Ochrona bioróżnorodności i edukacja ekologiczna. Celem zadania było utworzenie infrastruktury edukacyjnej zapewniającej możliwość prowadzenia: zajęć warsztatowych i seminaryjnych, punkt informacji ekologicznej, programów aktywnej edukacji ekologicznej plenerowych zajęć warsztatowych. W 2011 roku wykonano dokumentację projektową robót budowlanych i nadzór autorski w trybie „zaprojektuj i wybuduj”.

W 2012 roku wybrany został wykonawca dokumentacji projektowej i robót budowlanych, wybrano wykonawcę wyposażenia EkoCentrum, wybrano nadzór autorski na realizację projektu remontu i przebudowy budynków. Zrealizowano ok. 1/3 prac remontowo-budowlanych.

III.5.5.2. Udzielanie pomocy merytorycznej organizacjom pozarządowym

W zakresie pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania dla wrocławskich organizacji pozarządowych prowadzone były następujące działania:

- koordynacja działań w procesie opracowania wniosków partnerskich z wieloma podmiotami sektora organizacji pozarządowych,
- konsultowanie zasadności przydzielania środków w ramach konkursów na wkład własny do projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe,

- przeprowadzenie spotkań informacyjno-konsultacyjnych dla wrocławskich organizacji pozarządowych, dotyczących między innymi możliwości finansowania działalności bieżącej organizacji i projektów innowacyjnych,
- opracowanie ram projektów w obszarach: wyrównania szans edukacyjnych uczniów, aktywizacji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem, rozwoju dialogu obywatelskiego,
- udzielenie wsparcia merytorycznego przy konstruowaniu wniosków o dofinansowanie projektów dla licznych organizacji pozarządowych,
- złożono kilkanaście projektów partnerskich o dofinansowanie działań ze środków zewnętrznych,
- realizowano **7** projektów w których Gmina Wrocław występowała jako Lider Projektu,
- realizowano **27** projektów w których Gmina Wrocław występowała jako Partner projektu.

IV. Sprawozdanie z realizacji zadań będących przedmiotem współpracy

IV.1. Pomoc społeczna

IV.1.1. Prowadzenie świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży

Liczba zawartych umów: 28

Na organizowanie i prowadzenie świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży umowy podpisano z 28 organizacjami pozarządowymi. Ponadto świetlice prowadziło 5 Rad Osiedli.

Celem realizacji zadania publicznego było wspieranie rodziców i opiekunów w wychowaniu dzieci i młodzieży oraz pomoc w zorganizowaniu opieki dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Świetlice prowadzone są przez następujące organizacje pozarządowe, w tym kościoły:

1. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Stanisława, Doroty i Wacława -

Plac Wolności 3. Z zajęć w świetlicy skorzystało **35** dzieci i młodzieży w wieku 6-16 lat. Świetlica czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 14 do 18.

Zajęcia w świetlicy:

- odrabianie lekcji, zajęcia wyrównawcze,
- język angielski,
- język niemiecki,
- komputerowe,
- ekologiczne,
- plastyczne,
- muzyczne,
- edukacja regionalna,
- sportowo-rekreacyjne,
- teatralne,
- taneczne,
- profilaktyczne,
- z pedagogiem.

W świetlicy organizowane były imprezy okolicznościowe m.in. Dzień Babci i Dziadka, Dzień Wiosny, Dzień Matki i Ojca, Dzień Dziecka (odbył się rejs statkiem), Dzień Chłopaka, Andrzejki, Wigilia świetlicowa oraz liczne wyjścia i wycieczki, m.in. zwiedzanie Wrocławia szlakiem wrocławskich krasnali, wycieczka „Szlakiem ginących zawodów” do Kudowy Zdrój, wycieczka do Międzygórza.

2. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Jadwigi (Leśnica) - ul. Wolska 6.

Z zajęć w świetlicy skorzystało **200** dzieci i młodzieży w wieku 6-18 lat. Świetlica czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 14 do 20 z podziałem na 2 grupy: pierwsza grupa od 14 do 18:30, druga grupa od 18 do 20. W pierwszym i ostatnim tygodniu wakacji świetlica zorganizowała zajęcia dodatkowe. Zajęcia w świetlicy:

- korepetycje – z różnych przedmiotów,

- pomoc w odrabianiu lekcji,
- sportowe,
- kółka zainteresowań – plastyczne, muzyczne, taneczne, kulinarne,
- profilaktyczne,
- spotkania z pedagogiem.

Dzieci i młodzież ze świetlicy uczestniczyły w wielu akcjach i kampaniach społecznych m.in. Dzieciństwo bez przemocy, Dzień Ziemi, Dzień Książki, Sprzątanie świata. Organizowane były wyjścia rekreacyjne i wycieczki do kina, teatru, na wystawy, na basen, rejs statkiem po Odrze (łącznie **16** wyjść) oraz liczne imprezy okolicznościowe m.in. Dzień Babci i Dziadka, zabawa karnawałowa, Dzień Kobiet, Światowy Dzień Pierwszej Pomocy, Święto Niepodległości, Dzień Życzliwości, Andrzejki, Międzynarodowy Dzień Wolontariusza, Św. Mikołaj. Świetlica zorganizowała **2** wystawy prac dzieci, a jedna z nich odbyła się podczas Dni Otwartych świetlicy pod hasłem „Gdy uśmiecha się dziecko, uśmiecha się cały świat”. W ramach działań promujących świetlicę przygotowano kilka przedstawień m.in. Wieczór Kolęd, Święto Niepodległości. Świetlica współpracowała z licznymi instytucjami m.in. MOPS, Rada Osiedla, CK Zamek, Partnerstwo dla Leśnicy. Działania świetlicy wspomagane były przez wielu wolontariuszy, którzy na rzecz świetlicy przepracowali łącznie **1.200** godzin.

3. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Andrzeja Boboli - ul. Koszalińska 15. Z zajęć w świetlicy skorzystało **80** dzieci i młodzieży w wieku 6-15 lat. Świetlica czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 15 do 19. Zajęcia prowadzone w świetlicy:

- edukacyjne – odrabianie lekcji, korepetycje np. z języka polskiego, matematyki,
- rozwijające twórcze zainteresowania – plastyczne, teatralne, wokalne, sportowe,
- grupowe – gry, zabawy integracyjne,
- rozwijające logiczne myślenie,
- ekologiczne – udział w akcjach,
- profilaktyczne.

W świetlicy działał zespół Iskierki, który **20** razy prezentował się podczas uroczystości szkolnych i kościelnych. W trakcie trwania zadania odbyły się wyjścia do kina, teatru, muzeum, ZOO, na stadion, spotkania z ciekawymi ludźmi m.in. z pielęgniarką, policjantem oraz liczne imprezy okolicznościowe m.in. Dzień Dziecka, Walentynki, Andrzejki, zorganizowano Dzień Przyjaźni i Dzień Życzliwości.

4. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Anny (Pracze Odrzańskie) - ul. Brodzka 163. Z zajęć w świetlicy skorzystało **102** dzieci i młodzieży w wieku 6 - 18 lat. Świetlica otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 14 do 18. Zajęcia w świetlicy:

- pomoc w nauce, wyrównywanie zaległości,
- plastyczne,
- sportowe – treningi świetlicowego zespołu piłki nożnej, tenis stołowy,
- informatyczne,
- język angielski,
- kółko naukowe,
- kółko muzyczne,
- kółko historyczne,

- kółko dziennikarskie,
- dyskusyjny klub bajkowy,
- kółko ekologiczne,
- zajęcia kulinarne,
- kółko filmowe,
- kółko techniczne,
- profilaktyczne.

W czasie ferii i wakacji zostały zorganizowane półkolonie, w których udział wzięło **35** dzieci i młodzieży. Świetlica w tym czasie otwarta była w godzinach popołudniowych. Zorganizowane zostały wyjścia do kina, ZOO, na kręgle, do Humanitarium. Odbyła się zabawa karnawałowa, piknik rodzinny z okazji Dnia Dziecka, rowerowa wycieczka integracyjna, uroczyste obchody 10-lecia świetlicy, Wigilia świetlicowa połączona z jasełkami. Podczas każdej z imprez zostały zorganizowane konkursy, zabawy dla dzieci i rodziców, niespodzianki. Pracę świetlicy wspomagali wolontariusze, którzy łącznie przepracowali **250** godzin.

5. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Andrzeja Apostoła - ul. Boguszowska 84. Z zajęć w świetlicy skorzystało **56** dzieci i młodzieży w wieku 5-18 lat. Świetlica otwarta była od poniedziałku do piątku w godzinach od 13:30 do 18:30. Dodatkowo w piątki w godzinach od 19 do 21:30 młodzież mogła korzystać z sali gimnastycznej mieszczącej się w Szkole Podstawowej nr 95. Zajęcia w świetlicy:

- komputerowe,
- język angielski,
- profilaktyczne,
- indywidualna terapia pedagogiczna,
- muzyczne,
- plastyczno-techniczne – wykonywano stroje karnawałowe, palmy wielkanocne, szopki bożonarodzeniowe,
- sportowe – gimnastyka, treningi piłki nożnej.

Codziennie odbywały się takie zajęcia jak: pomoc w odrabianiu lekcji, gry i zabawy, podwieczorek, sprzątanie salki. W trakcie trwania zadania zorganizowano **15** imprez okolicznościowych i kulturalnych m.in. Teatrzyk Biblioteki Ikara, Walentynki, Dzień Kobiet, Pierwszy Dzień Wiosny, Dzień Dziecka, Festyn Osiedlowy, Zakończenie roku szkolnego, Dzień Seniora, Wieczorek Wigilijny. Odbyły się **2** wyjścia na lodowisko, **5** wyjść do kina, wyjazd do Zameczku w Leśnicy, **3** wyjścia na basen, wyjście do kręgielni, **3** wyjścia do salonu kreatywnego lego, wycieczka do Łęczyc i Zieleńca. W czasie 2 tygodni ferii zimowych i miesiąca wakacji zostały zorganizowane półkolonie.

6. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Bonifacego - Plac ks. Stanisława Staszica 4. Z zajęć w świetlicy skorzystało **51** dzieci i młodzieży w wieku 5-14 lat z osiedla Nadodrze. Świetlica otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 14 do 18. W 2012r. świetlica czynna była przez 214 dni, w tym 10 dni w okresie ferii zimowych i 15 dni w okresie wakacji. Zajęcia prowadzone w świetlicy:

- pomoc przy odrabianiu lekcji, zajęcia wyrównawcze,
- język angielski,
- zajęcia profilaktyczne,
- muzyczne,
- plastyczne,
- teatralne,

- sportowe.

W trakcie trwania zadania zorganizowano piknik dla dzieci, wyjścia do kina, na basen, do Ogrodu Botanicznego, Japońskiego, do kręgielni. Odebyły się wycieczki do Barda i Złotego Stoku oraz wiele imprez okolicznościowych m.in. bal karnawałowy, Dzień Dziecka, Andrzejki, spotkanie mikołajkowe, Wigilia świetlicowa. Podczas ferii i 3 tygodni wakacji zorganizowano wyjście do kina na film „Kot w butach”, do parku rozrywki Bobolandia, spacer po wrocławskim Rynku, połączony ze zwiedzaniem szopek bożonarodzeniowych. W okresie wakacji dzieci wzięły udział w pikniku, odbyły się **3** wyjścia na pływalnię, rejs statkiem po Odrze, wycieczka do Wojnowic, świetlicowy pokaz mody. Każdego dnia dzieci uczęszczające do świetlicy miały zapewniony posiłek również w trakcie wyjść i wycieczek.

7. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Michała Archaniola we Wrocławiu - ul. Prusa 78. Z zajęć w świetlicy skorzystało **140** dzieci i młodzieży w wieku 6-18 lat. Świetlica otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 16 do 20:30, w soboty między godziną 10 a 13. W tygodniu między godziną 16-18 organizowane były zajęcia dla dzieci w wieku 6-13 lat, natomiast w godzinach 18 - 20:30 dla młodzieży w wieku 14-18 lat (poniedziałek i wtorek zajęcia sportowe). Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- pomoc w nauce, wyrównywanie braków,
- plastyczne – 2 razy w tygodniu w środy,
- taneczne,
- muzyczne
- teatralne,
- sportowe – zajęcia z podziałem na 2 grupy wiekowe,
- profilaktyczne,
- z pedagogiem – zajęcia prowadzone w 3 grupach wiekowych,
- zajęcia z wyobraźnią dla najmłodszych,
- język angielski.

Dzieci i rodzice mieli możliwość skorzystania z indywidualnych spotkań z psychologiem, odbyło się spotkanie z okazji Świąt Wielkanocnych, oratoryjny festyn w dniu Matki, oratoryjno-osiedlowy festyn z okazji Dnia Dziecka, Dzień Ojca, zabawa andrzejkowa, spotkanie ze Św. Mikołajem, spotkanie wigilijno - kolędowe. Ponadto odbyły się **3** wyjścia na basen, **2** do kina, **3** do parku rodzinnej rozrywki. Dzieci i młodzież uczestniczyli w **4** koncertach. Zorganizowane zostały półkolonie w czasie ferii zimowych i wakacji letnich, w których udział wzięło **90** dzieci. W świetlicy prowadzone było codzienne dożywianie dzieci i młodzieży w postaci kanapek i gotowych, produktów do spożycia. Pracę świetlicy wspomagali wolontariusze, którzy łącznie przepracowali **180** godzin.

8. Fundacja TOBIASZKI - ul. Jana Kasprowicza 26. Z zajęć w świetlicy skorzystało **85** dzieci i młodzieży w wieku 6-18 lat. Świetlica otwarta była w poniedziałki od 15 do 20, od wtorku do piątku w godzinach od 14 do 19. Sporadycznie świetlica otwarta była również w soboty podczas imprez okolicznościowych czy wyjść na basen. Zajęcia w świetlicy to:

- pomoc w odrabianiu lekcji,
- teatralne – zajęcia odbywały się w każdą środę,
- plastyczne,
- z psychologiem – z podziałem na 2 grupy: młodsza w czwartki, starsza we wtorki,

- profilaktyczne,
- muzyczne – w każdy poniedziałek,
- teatralno - taneczne – raz w tygodniu w poniedziałki,
- warsztaty modelarskie,
- język angielski – zajęcia prowadzone przez wolontariuszy z USA i Anglii,
- sportowo – rekreacyjne.

W świetlicy zatrudniony był pracownik do spraw rodzin, który był w kontakcie z rodzinami osób zapisanych do świetlicy. Zorganizowana została zabawa karnawałowa, w której wzięło udział **140** osób, dyskoteka z okazji Dnia Chłopca, kiermasz Wielkanocny, obchody z okazji rocznicy 11 Listopada, kiermasz Bożonarodzeniowy, spotkanie Wigilijne, podczas którego świetlicowa grupa teatralna wystawiła międzynarodowe Jasełka). W czerwcu z okazji 20-lecia działalności świetlicy został zorganizowany festyn, w którym udział wzięło ok. **500** osób (dzieci, rodzice, przyjaciele świetlicy, dawni wychowankowie, partnerzy). Podczas festynu przeprowadzono wiele konkursów, zabaw dla całych rodzin, znakowanie rowerów. W listopadzie została zorganizowana **2**-dniowa wycieczka na górę Św. Anny. Podczas półkolonii zimowych dzieci były na całodziennych wycieczkach w Karłowie, w kinie, Panoramie Racławickiej. W trakcie realizacji zadania dzieci i młodzież otrzymywały posiłek. W projekcie uczestniczyli wolontariusze, którzy łącznie przepracowali **1 200** godzin.

9. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom I Ich Rodzinom W Szczególnie Trudnej Sytuacji Życiowej „ISKIERKA” - ul. Rogowska 116a, ul. Głębczycka 3. Z zajęć skorzystało **65** dzieci i młodzieży w wieku 6-18 lat, głównie z osiedla Nowy Dwór i Książę Małe. Świetlice otwarte były od poniedziałku do piątku w godzinach:

- świetlica przy ul. Rogowskiej 116a - od 14 do 18,
- świetlica przy ul. Głębczyckiej 3 – od stycznia do marca i od września do października od 14 do 18 , w pozostałe miesiące od 15 do 19.

Zajęcia prowadzone w świetlicach to:

- opiekuńczo-wychowawcze,
- edukacyjne, pomoc w nauce, wyrównywanie zaległości szkolnych,
- plastyczne,
- muzyczne,
- kulinarne,
- czytelnicze,
- sportowe – zajęcia na sali gimnastycznej, basenie,
- taneczno-teatralne,
- komputerowe,
- profilaktyczne – nabywanie i rozwijanie umiejętności społecznych.

W świetlicach odbyły się imprezy okolicznościowe np. Dzień Babci i Dziadka, Spotkanie Wielkanocne, Dzień Matki i Ojca, Dzień Dziecka, Andrzejki, spotkanie Wigilijne. Dzieci uczestniczyły w wycieczkach do ZOO, kina, aquaparku. Codziennie dzieci miały zapewnione dożywianie, głównie w formie podwieczorków (słodkie bułki, owoce, warzywa, nabiał). Podczas działalności świetlic prowadzone były działania zachęcające rodziny wychowanków do aktywności na rzecz świetlicy (zaproszenia na festyny, imprezy świetlicowe, angażowanie w prace na rzecz świetlicy). Świetlice współpracowały z wieloma instytucjami np. z Radą Osiedla Nowy Dwór i Książę Małe, z Zespołem Terenowej Pracy Socjalnej, Biblioteką Miejską, Wrocławskim Bankiem Żywności, Multicentrum, z okolicznymi sklepami i cukierniami. W świetlicy przy

ul. Rogowskiej prowadzone były cotygodniowe dyżury psychologa (wsparcie dla dzieci i rodziców/opiekunów, kierowanie do placówek specjalistycznych). W okresie ferii zimowych i letnich zorganizowano półkolonie, w trakcie których odbyły się wyjścia do kina, na basen, na kręgle.

10. Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny „KARAN” - ul. Skoczylasa 8. Z zajęć w świetlicy skorzystało **65** dzieci i młodzieży w wieku 7 - 18 lat. Świetlica otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 14 do 19. W czasie wolnym od zajęć szkolnych i podczas ferii zimowych i letnich świetlica otwarta była w godzinach od 10 do 15.

Zajęcia w świetlicy to:

- reedukacja – wyrównywanie braków szkolnych,
- taneczne,
- kulinarne,
- sportowe,
- profilaktyczne – wzbogacenie wiedzy i świadomości na temat uzależnień,
- artystyczne – zajęcia z rysunku, rzeźby, malarstwa, origami,
- filmowe,
- język angielski,
- spotkania liderów młodzieżowych,
- specjalistyczne – w tym superwizje zespołu, redukowanie zachowań aspołecznych, rozwijanie poczucia własnej wartości.

Poprzez zajęcia reedukacyjne nadrobione zostały zaległości w nauce. Dzieci i młodzież, podczas zajęć artystycznych rozwijali zainteresowania, stali się bardziej wrażliwi na kulturę i sztukę. Zajęcia sportowe umożliwiły rozwój zainteresowań sportowych, nauczyły zdrowej rywalizacji. Dzieci brały udział w przygotowaniach do **2** festynów, odbyły się **4** wyjścia do kina, wyjście do Wrocławskiego Parku Wodnego, wycieczka do Rynku, spacer po Leśnicy. Pracę wspierali wolontariusze, którzy łącznie przepracowali **900** godzin.

11. Wrocławskie Stowarzyszenie Narodowego Czynu Pomocy Szkole - ul. Oleśnicka 18/2. Z zajęć w świetlicy skorzystało **16** dzieci i młodzieży w wieku 6-16 lat. Świetlica prowadzona była od poniedziałku do piątku w godzinach od 14 do 18, w dniach wolnych od nauki szkolnej od 10 do 14. W trakcie każdego tygodnia przeprowadzono 13 godzin zajęć opiekuńczo-wychowawczych i 7 godzin zajęć specjalistycznych.

Zajęcia organizowane w świetlicy to:

- opiekuńczo-wychowawcze,
- artystyczne,
- sportowe,
- informatyczne
- profilaktyczne,
- terapia pedagogiczna – m.in. doskonalenie koncentracji i zapamiętywania.

W trakcie trwania zadania odbyły się imprezy okolicznościowe np. Dzień Dziecka, Święto Niepodległości, Andrzejki, Mikołajki, spotkanie Wigilijne oraz urodziny uczestników. Odbyło się: **2** wyjścia do kina, Parku Wodnego, Bobolandii, Ogrodu Botanicznego oraz wycieczka rowerowa.

12. Stowarzyszenie Pomocy „AKSON” - Pl. Wyzwolenia 4, ul. Krajewskiego 1, ul. Świstackiego 18/2, ul. Jedności Narodowej 110b. Z zajęć w świetlicy skorzystało **105** dzieci i młodzieży w wieku 6-18 lat. Świetlice były otwarte w następującym czasie:

- pl. Wyzwolenia 4 – poniedziałek, środa, piątek w godzinach od 14 - 18, we wtorek i czwartek od 14 - 18 i w soboty od 10 - 14,
- ul. Świstackiego 18/2 – od poniedziałku do piątku w godzinach od 16 - 20,
- ul. Krajewskiego 1 – od poniedziałku do piątku w godzinach od 13 - 17,
- ul. Jedności Narodowej 110b – od poniedziałku do piątku w godzinach od 16 - 20.

Zajęcia w świetlicy to:

- opiekuńczo-wychowawcze – pomoc w odrabianiu lekcji, udzielanie wsparcia, uczestniczenie w rozwiązywaniu problemów,
- język angielski – w świetlicy przy ul. Świstackiego,
- artystyczne – zajęcia plastyczne, taneczne, teatralne, filmowe,
- kulinarne – poznawanie zasad zdrowego odżywiania, higieny pracy w kuchni,
- logopedyczne – zajęcia prowadzone w 2 świetlicach przy ul. Świstackiego i Jedności Narodowej,
- pedagogiczne – prowadzone w 3 świetlicach przy ul. Jedności Narodowej i Świstackiego oraz przy Pl. Wyzwolenia,
- profilaktyczne – zajęcia prowadzone we wszystkich 4 świetlicach,
- sportowe.

W wyniku odbywających się w świetlicach zajęć nastąpił rozwój zdolności poznawczych i zainteresowań, pobudzenie do samodzielnego myślenia i funkcjonowania, została wzbogacona wiedza, zwiększyła się sprawność fizyczna, wzmocniły się więzi z rodziną. W świetlicach organizowane były liczne konkursy, jasełka, pokazy, inscenizacje. Dzieci brały udział w piknikach, konkursach. W trakcie trwania zadania odbyły się wyjścia do Agua Parku, kina, teatru, opery. W czasie ferii w świetlicy przy pl. Wyzwolenia 4 zorganizowana była półkolonia.

13. Stowarzyszenie Wrocławska Galeria Młodych - ul. Św. Mikołaja 53. Z zajęć w świetlicy skorzystało **75** dzieci i młodzieży w wieku 6-13 lat. Świetlica otwarta była od poniedziałku do piątku w godzinach od 16 do 20. Zajęcia w świetlicy to:

- edukacyjne - pomoc w nauce, wyrównywanie zaległości szkolnych,
- profilaktyczne,
- psychoedukacyjne – budowanie poczucia własnej wartości, walka ze stresem,
- rozwijanie zainteresowań poprzez wychowanie prze sztukę – zajęcia plastyczne, muzyczne, parateatralne, taniec,
- sportowe – gry zespołowe, zajęcia zręcznościowe,
- organizujące czas wolny – gry i zabawy, uczestnictwo w imprezach kulturalnych.

W trakcie trwania zadania odbyły się liczne wyjścia do galerii artystycznych, muzeów, kina oraz wiele imprez okolicznościowych np. Dzień Babci i Dziadka, zabawa karnawałowa, tłusty czwartek, Dzień Nauczyciela, Mikołajki, Wigilia z udziałem rodziców. Dzieci uczestniczyły w warsztatach teatralnych i muzycznych (Bajki znane ale dziwne, Pani Babcia, Pozostał tylko honor) we Wrocławskim Centrum Twórczości Dziecka, brały udział w spotkaniu z przewodnikiem z Towarzystwa Miłośników Wrocławia (rozmowa o historii miasta, o znaczeniu roli i twórcach krasnali wrocławskich), brały udział w przygotowaniach do **3** wernisaży (nauka wierszy, piosenek, oprawa prac malarskich i graficznych, przygotowanie upominków dla najbliższych). W czasie

2 tygodni ferii zimowych i **2** tygodni wakacji letnich odbyły się półkolonie, podczas których odbyły się wyjścia do Muzeum Narodowego, Muzeum Poczty i Telekomunikacji, galerii artystycznych (Na Jatkach, Galeria Miejska), kina, Multicentrum, Biura Wystaw Artystycznych.

14. **Stowarzyszenie Rozwoju Osiedla Świniary** - ul. Pęgowska 34. Z zajęć w świetlicy skorzystało **20** dzieci i młodzieży w wieku 6-12 lat. Świetlica czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 12 do 16.

Zajęcia w świetlicy to:

- reedukacyjne – wyrównywanie braków, pomoc w nauce,
- język angielski,
- profilaktyczne,
- sportowe,
- plastyczne – 3x w tygodniu,
- muzyczne,
- komputerowe,
- wychowawcze w formie gier i zabaw integrujących grupę.

W trakcie trwania zadania odbyła się zabawa karnawałowa, konkurs recytatorski, wyjazd do Filharmonii, wyjście do Bobolandii oraz imprezy okolicznościowe np. Walentynki, Dzień Matki, Ojca i Dziecka, Andrzejki.

W czasie ferii i 2 tygodni wakacji świetlica czynna była w godzinach od 9 do 13, dla **20** dzieci.

15. **Wrocławskie Stowarzyszenie Wychowawców** - ul. Worcella 18. Z zajęć w świetlicy skorzystało **22** dzieci i młodzieży w wieku 6-16 lat z okolic Przedmieścia Oławskiego. Świetlica czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 13:30 do 18:30. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- pomoc w odrabianiu lekcji i nauce,
- zajęcia plastyczne i muzyczne – zajęcia ćwiczące sprawność rąk, wyrabiające estetykę, tworzenie śpiewnika i nauka piosenek,
- klub filmowy,
- zajęcia sportowe,
- poznawanie kultur i religii,
- „język na wesoło” – nauka języków na wesoło (angielski, hiszpański, niemiecki),
- profilaktyczne,
- zajęcia proekologiczne – zajęcia z zakresu przyrody, dbałości o środowisko,
- wyjścia rekreacyjne – np. basen, place zabaw, parki,
- wyjścia edukacyjno-kulturalne – np. kino, muzeum.

Dzieci ze świetlicy uczestniczyły w warsztatach organizowanych przez wolontariuszy Brave Kids oraz w konkursie plastycznym, organizowanym przez Multicentrum. Pracę świetlicy wspomagali wolontariusze, którzy łącznie przepracowali **200** godzin.

16. **Fundacja Opieka I Troska** - ul. Kiełczowska 43/6. Z zajęć w świetlicy skorzystało **60** dzieci i młodzieży w wieku 6-18 lat z osiedla Psie Pole. Świetlica czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 15 do 19. Zajęcia organizowane w świetlicy to:

- pogotowie szkole – pomoc w nauce,
- zajęcia mające na celu rozwój talentów i zainteresowań – zajęcia taneczne breakdance,

- warsztaty plastyczne – zapoznanie z różnorodnymi formami plastycznymi, nowymi technikami,
- zajęcia kulinarne – poznanie zasad zdrowego odżywiania, nauka sporządzania przepisów kulinarnych,
- język angielski,
- śpiewogranie – poprawa dykcji, rozwijanie wyobraźni artystycznej,
- klub ciekawskich – zajęcia przyrodniczo-turystyczne rozwijające wiedzę na tematy przyrodnicze, ochrony środowiska, poznawanie miasta i okolic.

W trakcie trwania zadania odbyły się imprezy okolicznościowe tj. Wielkanocne śniadanie z rodzicami, Dzień Mamy i Taty, Andrzejki, Wigilia z rodzicami itp.

W trakcie zadania zorganizowano **1** wycieczkę autokarową do Srebrnej Góry oraz **3** wyjścia poza świetlicę.

17. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Jerzego (Wrocław-Brochów) - ul. Biegła 2. Z zajęć w świetlicy skorzystało **60** dzieci i młodzieży w wieku 6-16 lat. Świetlica otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 13 do 17, sporadycznie w soboty lub niedziele w przypadku wyjść lub wycieczek. Świetlica czynna była 213 dni, w tym 10 dni podczas ferii zimowych i 15 dni podczas wakacji. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- pomoc w odrabianiu lekcji, zajęcia wyrównawcze,
- język angielski,
- zajęcia z pierwszej pomocy,
- profilaktyczne,
- zajęcia o tematyce międzykulturowej,
- warsztaty twórczego myślenia i zabawy logiczne,
- zajęcia sportowe,
- teatralne,
- muzyczne,
- plastyczne techniczne – w ramach tych zajęć odbyły się warsztaty ceramiczne.

W trakcie trwania zadania zorganizowano **3** wycieczki zamiejscowe (Legnica, Złoty Stok, Galowice), **18** wyjść rekreacyjno-kulturalnych (park rozrywki, lodowisko, kino, przedstawienia teatralne, kręgle, warsztaty wyrobu słodczy, szopki ruchome, Dzielnica Czterech Świątyń, Panorama Raławicka). Dzieci ze świetlicy zorganizowały **3** przedstawienia Bożonarodzeniowe, wzięły udział w konkursie plastycznym, balu karnawałowym, zabawie Andrzejkowej, imprezie Mikołajkowej, Wigilii. W okresie ferii zimowych i 3 tygodni wakacji zorganizowano półkolonie, w trakcie których odbyło się wiele wyjść, zabaw i konkursów.

18. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Jakuba i Krzysztofa - ul. Krzywoustego 291. Z zajęć świetlicy skorzystało **20** dzieci i młodzieży w wieku 6-15 lat. Świetlica otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 15 do 10, w czasie wolnym od zajęć szkolnych w godzinach od 10 do 14. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- odrabianie lekcji, wyrównywanie zaległości,
- muzyczne,
- taneczne,
- informatyczne,
- z pedagogiem,
- język angielski,
- sportowe,

- plastyczne,
- profilaktyczne.

Dzieci wzięły udział w zabawie karnawałowej, Dniu Babci i Dziadka, Dniu Mamy i Taty, Festynie z okazji Dnia Dziecka, zabawie andrzejkowej, imprezie mikołajkowej, wieczery wigilijnej. W trakcie trwania zadania odbyły się 3 całonocne wycieczki autokarowe (Kraków, Jura Park w Krasiejowie, Srebrna Góra) oraz wyjścia do parku wodnego w Oleśnicy, Bobolandii, na warsztaty do Muzeum Miejskiego. Podczas zadania odbyły się liczne konkursy, zabawy, gry, warsztaty. W trakcie zadania prowadzone było dożywianie.

19. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Rodziny we Wrocławiu - miejsce realizacji zadania: ul. Monte Cassino 64. Z zajęć w świetlicy skorzystało **20** dzieci i młodzieży w wieku 7-14 lat, z terenu Biskupina i Sępólna. Świetlica otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 15 do 19. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- edukacyjne – odrabianie lekcji, przygotowanie do zajęć w szkole,
- profilaktyczne,
- komputerowe,
- sportowe,
- plastyczne,
- muzyczne,
- teatralne,
- zajęcia z języka angielskiego,
- zajęcia logopedyczne,
- kulinarne.

W trakcie trwania zadania zorganizowano wyjście do kina, teatru, na łyżwy, na kręgle, do Multicentrum, na basen. Odbyły się liczne imprezy okolicznościowe, konkursy, przedstawienia. Przez cały okres realizacji zadania prowadzone było dożywianie w formie podwieczorku lub kolacji.

20. Parafia Rzymskokatolicka p.w. Najświętszej Maryi Panny we Wrocławiu - Muchoborze Małym: ul. Szkocka 35. Z zajęć w świetlicy skorzystało **130** dzieci i młodzieży w wieku 5-12 lat. Świetlica czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 15 do 19. Zajęcia w świetlicy to:

- edukacyjne – pomoc w nauce, przygotowanie się do lekcji,
- język angielski,
- matematyczno-informatyczne,
- z psychologiem,
- plastyczne,
- czytelnicze,
- zajęcia świetlicowe „Świat wokół nas”,
- psychoedukacyjne.

W trakcie trwania zadania odbyły się wyjścia do kina, Muzeum Historycznego, MDK, na basen, do czekoladziarni, Muzeum Architektury, Multicentrum oraz wycieczka do wioski indiańskiej. Zaplanowane było dożywianie na cały okres realizacji zadania.

21. Zgromadzenie Sióstr Szkolnych De Notre Dame - ul. Świętokrzyska 45-55. Z zajęć w świetlicy skorzystało **70** dzieci i młodzieży w wieku 5-18 lat. Świetlica otwarta była od poniedziałku do piątku w godzinach od 14 do 18. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- redukacyjne – pomoc w nauce, wyrównywanie zaległości,

- plastycznie – techniczne,
- muzyczne – nauka gry na gitarze,
- teatralne,
- nauka śpiewu,
- sportowe,
- taneczne,
- z pedagogiem,
- profilaktyczne,
- zajęcia promujące savoir vivre na co dzień.

W trakcie trwania zadania dzieci były w Dolnośląskiej Bibliotece Publicznej, ogrodzie Japońskim, na **3-dniowej** wycieczce w Warszawie. Odbyło się spotkanie ze św. Mikołajem, Wigilia świetlicowa, zabawa karnawałowa, urodziny wychowanków, liczne kiermasze, dyskoteki, ogniska, jasełka. Odbyło się dożywianie dzieci i młodzieży. Praca świetlicy wspomagana była przez liczną grupę wolontariuszy.

22. Klasztor Ojców Dominikanów - ul. Nowa 4. Z zajęć w świetlicy skorzystało **35** dzieci i młodzieży w wieku 6-16 lat. Świetlica czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 15 do 19 oraz 2 pierwsze soboty miesiąca w godzinach od 10 do 12. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- wyrównawcze – pomoc w nauce,
- sportowe,
- plastyczne,
- ceramiczno – garncarskie,
- taneczne,
- kulinarne,
- warsztaty z psychologiem,
- edytorsko – informatyczne,
- profilaktyczne,
- pedagogiczne,
- zajęcia ekologiczne.

W trakcie trwania programu odbywały się warsztaty dla rodziców z dziećmi, wyjścia kulturalno-rekreacyjne (kino, pływalnia, plac zabaw, Centrum Twórczości Dziecka, Bobolandia, Spacer po wrocławskim Rynku), imprezy okolicznościowe (Dzień Ojca, świętowanie urodzin podopiecznych, bal karnawałowy, Dzień Matki, Halloween, zaduszki świetlicowe, Andrzejki, Mikołajki, wieczerza Wigilijna, Dzień Dziecka, Śniadanie Wielkanocne, Dzień Babci i Dziadka, Walentynki). Odbyły się stacjonarne ferie, w których uczestniczyło **24** dzieci i młodzieży. Podczas stacjonarnych wakacji odbyły się wyjścia i wycieczki (kino, pływalnia, rejs statkiem, wycieczka do Karpacza). Pracę świetlicy wspomagali wolontariusze.

23. Stowarzyszenie Psychologii Praktycznej EMPIRIA – miejsce realizacji zadania: ul. Stanisławowska 38/44. Z zajęć w świetlicy skorzystało **74** dzieci i młodzieży w wieku 6-18 lat. Świetlica otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 14 do 18. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- zajęcia wyrównawcze,
- zajęcia artystyczne,
- ruchowe,
- warsztaty międzykulturowe,
- język angielski,
- filmowe.

W trakcie trwania zadania odbyły się liczne wyjścia i wycieczki, imprezy okolicznościowe, konkursy, zabawy i gry. Dzieci i młodzież w trakcie trwania zadania miały zapewniony posiłek.

24. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Dolnośląski – ul. B. Żeleńskiego 32, ul. Kowalska 105. Z zajęć w świetlicy skorzystało **80** dzieci i młodzieży w wieku 7-15 lat. Świetlica przy ul. B. Żeleńskiego otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 15 do 18 (wtorek 17-19 – basen). Świetlica przy ul. Kowalskiej otwarta w środę od 16 do 19 – zajęcia na siłowni oraz co drugą sobotę – zajęcia z turystyki i rekreacji. W dni wolne od nauki szkolnej świetlica organizowała wyjścia i wycieczki, turnieje, gry świetlicowe. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- pomoc w nauce, zajęcia wyrównawcze,
- plastyczne,
- profilaktyczne,
- teatralne,
- komputerowe,
- sportowe,
- basen,
- siłownia,
- turystyka i rekreacja.

Organizowane były wyjścia i wycieczki po Dolnym Śląsku, imprezy okolicznościowe, liczne konkursy, jasełka, pokazy teatralne. W czasie wakacji letnich świetlica prowadziła półkolonie dla dzieci i młodzieży.

25. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Karola Boromeusza we Wrocławiu – ul. Oficerska 1-3/1. Z zajęć w świetlicy skorzystało **20** dzieci i młodzieży w wieku 7-16 lat. Świetlica otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 15:30 do 18:30. Zajęcia w świetlicy to:

- zajęcia edukacyjne – pomoc w odrabianiu lekcji, nadrabianie zaległości w nauce,
- język angielski,
- muzyczne,
- zajęcia plastyczne,
- sportowe,
- organizujące czas wolny – gry planszowe, zabawy integracyjne,
- psychoedukacyjne – o tematyce promocji zdrowia, profilaktyce uzależnień,
- plenerowe.

Dzieci i młodzież brała udział w licznych imprezach organizowanych przez Parafię m.in. w festynie parafialnym w okazji Dnia Matki i Dnia Dziecka, w festynie z okazji Dnia św. Franciszka. Odbyły się wyjścia do kina, aquaparku, muzeum, teatru, ogrodu botanicznego. W świetlicy były świętowane urodziny wychowanków i inne imprezy okolicznościowe m.in. Święto Zmarłych. Spotkanie z Mikołajem, spotkanie wigilijne dzieci i rodziców. W świetlicy odbywało się dożywianie.

26. Chrześcijańska Służba Charytatywna – ul. Oleśnicka 4. ul. Z zajęć w świetlicy skorzystało **18** dzieci i młodzieży w wieku 6-12 lat z osiedla Ołbin. Świetlica otwarta od poniedziałku do czwartku w godzinach od 14:30 do 19 oraz w piątek w godzinach od 13 do 15. Zajęcia prowadzone w świetlicy to:

- odrabianie lekcji, nadrabianie zaległości w nauce,

- plastyczne,
- muzyczne,
- ekologiczne,
- edukacja regionalna – poznawanie historii i dziedzictwa narodowego Wrocławia, wizyty w muzeach,
- informatyczne,
- sportowo-rekreacyjne,
- język angielski,
- profilaktyczne,
- popołudnie z kulturą.

Organizowane były wyjścia i wycieczki, konkursy i wystawy świetlicowe. W świetlicy organizowane były imprezy okolicznościowe tj. dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Święta Wielkanocne, Dzień Matki, Dzień Dziecka, Dzień Ojca, Dzień Życzliwości, Boże Narodzenie. Dzieci przygotowywały laurki, przedstawienia, organizowały przyjęcia dla swoich kolegów z okazji urodzin. Dzieci i młodzież miały zapewnione dożywianie.

27. Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „POLANKA” – ul. Żmigrodzka 56. ul. Z zajęć w świetlicy skorzystało **30** dzieci i młodzieży w wieku 7-18 lat. Świetlica otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 14 do 18. Zajęcia w świetlicy to:

- odrabianie lekcji, nadrobianie zaległości szkolnych, powtarzanie materiału przed sprawdzianami,
- plastyczne,
- komputerowe,
- sportowe,
- profilaktyczne,
- muzyczne – gra na flecie, gitarze,
- teatralne,
- wokalne,
- taneczne.

Dzieci i młodzież uczestniczyła w codziennych zabawach matematycznych, konkursach ortograficznych, zabawach dydaktycznych, wspólnym czytaniu książek. W świetlicy organizowane były imprezy okolicznościowe tj. bal maskowy, turniej szachowy, Dzień Dziecka, zabawa andrzejkowa, spotkanie z Mikołajem, Wigilia. Odbyło się **5** wycieczek i **4** wyjścia m.in. do kina, wyjazd na festiwal SIMCHA, wycieczka rowerowa do Parku Szczytnickiego, wycieczka do parku linowego. W czasie ferii zimowych świetlica prowadziła półkolonię, podczas której odbyły się **3** występy teatralne, **3** wycieczki, **2** olimpiady.

28. Dolnośląski Ośrodek Młodzieżowy św. Jana Bosko we Wrocławiu - ul. Młodych Techników 17. Z zajęć w świetlicy skorzystało **30** dzieci i młodzieży w wieku 7-16 lat. Świetlica otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 14 do 18. Zajęcia w świetlicy to:

- pomoc w odrabianiu lekcji,
- plastyczne,
- ruchowe,
- techniczne,
- przyrodnicze,
- teatralne,
- muzyczne
- profilaktyczne,

- sportowe.

Dzieci i młodzież brała udział we wspólnych zabawach i spotkaniach z rodzicami i opiekunami z okazji Dnia Babci i Dziadka, zabawy karnawałowej, Dnia Wiosny, Dnia Mamy. Odbły się **3** wycieczki, wyjazdy jednodniowe, **4** wspólne zabawy przy ognisku. Dzieci brały udział w licznych turniejach, rozgrywkach, zabawach, konkursach. W świetlicy było prowadzone dożywianie.

Łącznie z zadania w 2012r. skorzystało około **1.800** dzieci i młodzieży.

IV.1.2. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży szkolnej w formie klubów środowiskowych

Liczba umów: 19

1. Stowarzyszenie Animatorów Kultury, Sportu Masowego, Rekreacji oraz Profilaktyki Zdrowotnej „Non in solo Pane Vidit Homo” – miejsce realizacji ul. Rękodzielnicza 1. Adresatami zadania są dzieci z osiedla Pilczyce. W projekcie udział wzięło **16** osób. Klub czynny od poniedziałku do piątku od godz. 16 do godz. 19. Zajęcia:

- artystyczne i ruchowe,
- bibliotrapia,
- muzykoterapia,
- plastyczne,
- pomoc w nauce.

W trakcie projektu zorganizowano imprezy okolicznościowe i wyjścia.

2. Stowarzyszenie „A Jednak” – Miejsce realizacji zadania: Wejherowska, klub czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 11:45 do 15:15. Klub dla osób niepełnosprawnych, którego działalność wspierała rozwój dzieci i młodzieży głęboko niepełnosprawnej intelektualnie poprzez zagospodarowanie czasu wolnego. Uczestnicy podejmowali aktywności właściwe dla ich indywidualnego poziomu funkcjonowania.

Zajęcia w klubie:

- manualne – uczestnicy poznali różne techniki plastyczne,
- muzyczne z elementami muzykoterapii – zajęcia łączyły w sobie taniec, muzykowanie na instrumentach, śpiewanie,
- ruchowe- rozwijanie sprawności ogólnorozwojowych,
- bajkoterapia – wykorzystano bajki relaksacyjne,
- terapeutyczne - wspomagano rozwój zaburzonych funkcji: koordynację wzrokowo-słuchowo-ruchową,
- z promocji zdrowia – „higiena zdrowego stylu życia”, prace w ogródku, „ruch to zdrowie”.

3. Fundacja Alert – Miejsce realizacji Pułaskiego 79. Adresatami są dzieci i młodzież szkolna. W klubie zapisanych było 20 osoby. Klub czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 14 do 19. Zajęcia klubowe:

- pomoc w nauce,
- plastyczne,
- sportowe,
- komputerowe,

- taneczne,
- ogrodnicze.

W trakcie trwania projektu odbyły się imprezy okazjonalne: Dzień Babci i Dziadka Mikołaj, itp.

4. Stowarzyszenie „Życ Inaczej” – Miejsce realizacji ul. Kamieńskiego 10b. Klub czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 12 do 16. Zajęcia w klubie:

- zajęcia komputerowe,
- plastyczne – rozwój zdolności manualnych i kreatywności oraz pobudzenie wrażliwości estetycznej,
- edukacyjno-wyrównawcze - pomoc w nauce, odrabianie lekcji,
- integracyjne.

W zajęciach klubowych wzięło udział **58** uczestników. W czasie ferii zimowych i letnich klub był czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 8 do 12. Zorganizowano 5 wyjść rekreacyjnych.

5. Kościół Chrześcijan Baptystów I Zbór we Wrocławiu- miejsce realizacji: ul. Kłodnicka 2. Klub czynny raz w tygodniu – piątek w godzinach od 15 do 19. Zajęcia:

- edukacyjno-wychowawcze - uczono: właściwych postaw i zachowań, promowany był zdrowy styl życia, przekazywane były wartości ogólnoludzkie,
- plastyczne – uwrażliwienie na piękno otaczającego świata,
- taneczne,
- komputerowe - celem zajęć była zabawa oraz nauka podstaw informatyki i kształtowanie właściwych postaw i świadomości oraz poszanowanie dostępnych narzędzi i programów komputerowych,
- sportowe,
- fotograficzne.

6. Stowarzyszenie Na Rzecz Promocji Zdrowia Curatus. Miejsce realizacji: ul. Kleczkowska 5 oficyna. Z oferty klubowej skorzystało **57** osób. Klub czynny od poniedziałku do czwartku w godzinach od 16 do 20. Zajęcia w klubie:

- plastyczno-modelarskie – przeprowadzono 22 godziny,
- muzyczno-wokalne- przeprowadzono 15 godzin,
- taneczne- przeprowadzonych zostało 10 godzin,
- teatralne –przeprowadzono 5 godzin,
- psychologiczne – z zakresu psychoedukacji i profilaktyki uzależnień, przeprowadzono 20 godzin,
- fotograficzne – przeprowadzono 16 godzin.

W trakcie trwania projektu odbyły się: wyjścia: na festiwal Kuźnia Talentów, na festyn, do bobolandii, muzeum architektury, na kręgle oraz do aquaparku.

7. Parafia p.w. Świętego Jana Apostoła. Miejsce realizacji: Zatorska 23A. W zajęciach uczestniczyło **20** osób. Klub czynny: wtorki , środy i czwartki w godzinach od 15 do 18. Zajęcia w klubie:

- ekologiczne,
- opiekuńczo-wychowawcze,
- plastyczne,
- rekreacyjne,

- wokalno-teatralne,
- z origami,
- turystyczne,
- klub filmowy.

Odbyły się także imprezy okolicznościowe, kiermasze przedświąteczne.

8. Kierunek Przygoda – Miejsce realizacji: SP Nr 118 Bulwar Ikara 19 oraz SP Nr 19 ul. Koszykarska. Klub czynny od poniedziałku do piątku - 3 godziny dziennie. Zajęcia klubowe:

- muzyczno-wokalne – pogłębienie form śpiewu zespołowego,
- interdyscyplinarne,
- plastyczne – poznanie różnych technik,
- umysłowo-logiczne,

W zajęciach klubowych uczestniczyły dzieci i młodzież z osiedla Kosmonautów. Uczestników było ok. **336**. W trakcie roku przeprowadzono imprezę integracyjną, w której wzięło udział **400** osób.

9. Zgromadzenie Sióstr Bożego Serca Jezusa – Miejsce realizacji: ul. Kapitulna 4 . Klub prowadzony jest dla dzieci i młodzieży z niepełnoprawnością intelektualną. Klub czynny dwa razy w tygodniu: środy i piątki w godzinach od 16:50 do 20. Zajęcia:

- warsztaty plastyczne,
- gier planszowych,
- pantomimy,
- choreografia,
- kinezyjologia edukacyjna,
- taneczne,
- warsztaty ceramiczne,
- warsztaty kulinarne.

W czasie trwania projektu zorganizowano wycieczki oraz wyjścia dla dzieci. W projekcie wzięło udział **11** uczestników oraz **25** wolontariuszy, bez których nie udałooby się prowadzić zajęć.

10. Rzymsko-Katolicka Parafia p.w. Ducha Świętego – Miejsce realizacji ul. Bardzka 2/4. Klub czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 15 do 19. Zajęcia prowadzone w klubie:

- edukacyjne,
- artystyczne,
- prozdrowotne,
- dydaktyczno-wychowawcze,
- sportowe,
- manualne.

W czasie trwania projektu zorganizowano imprezy okolicznościowe, wycieczki. W czasie ferii zimowych i letnich zajęcia prowadzone były od poniedziałku do piątku w godzinach od 10 do 15. W projekcie wzięło udział **38** uczestników.

11. Stowarzyszenie „Żółty Parasol” – miejsce realizacji: ul. Nowowiejska 38. W ciągu miesiąca uczestniczyło ok. **25** osób. Klub czynny jest w poniedziałki w godzinach od 16 do 19, środy od 17 do 20, czwartki od 17 do 20:30 i soboty od 9:30 do 14. Zajęcia klubowe:

- komputerowe,
- korepetycje,

- taneczne – taniec nowoczesny,
- klubowa liga sportowa – gry zespołowe,
- fabryka inspiracji – spotkania międzykulturowe z udziałem zaproszonych obcokrajowców, dyskusje po projekcji filmów, zajęcia aktywizujące i inspirujące młodych ludzi do działania na rzecz społeczności lokalnej,
- teatralne – warsztat aktorski,
- nauka jazdy konnej.

12. Fundacja Hobbit – miejsce realizacji: pl. Św. Macieja 5a oraz przystań wodna na ul. Połbina 1. W projekcie wzięło udział **194** osoby. Klub czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 15:30 do 20. Zajęcia klubowe:

- muzyczne – nauka gry na gitarze,
- marynistyczne – stare tańce marynarskie, zwyczaje i ceremonie morskie,
- wyrównawcze – pomoc w nauce,
- survivalowe – na ścianie wspinaczkowej, siłownia,
- zajęcia z zakresu ekologii – biologia ptaków miejskich,
- z zagrożeń społecznych.

13. Fundacja „Kairos” – miejsce realizacji: ul. Sołtysowska 15C. Klub czynny w piątki w godzinach od 16 do 20. Zajęcia prowadzone w klubie:

- dekoratorskie – praca z filcu, szkatułki na biżuterię, obrazki ściennie, masa solna, lampiony świąteczne, kartki wielkanocne,
- plastyczne – tematy związane z formami płaskimi, jak formy przestrzenne, zajęcia z malarstwa: farba akrylowa, plakatowa, akwarela, zajęcia z grafiki, zajęcia z: gliny, masy solnej, zajęcia z łączenia wielu tworzyw,
- modelarskie – wykonano indiański wigwam, sklejanie tekturowych modeli 3D zwierząt, budowa pojazdów kołowych, sklejanie papierowych modeli latających,
- gry edukacyjne,
- pomoc w nauce.

W czasie trwania projektu odbyły się cztery wyjścia związane z udziałem w wydarzeniach kulturalnych. W zajęciach klubowych średnia frekwencja **31** osób. W czasie ferii zimowych i letnich odbyło się 15 sześciogodzinnych spotkań w trakcie 15 dni. Średnia frekwencja podczas ferii – **36** dzieci. Odbyły się 2 wycieczki na terenie Dolnego Śląska. Łącznie w ciągu roku w zajęciach uczestniczyło **153** uczestników.

14. Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Klub Sportów Wodnych i Rowerowych PEGAZ. Miejsce realizacji zadania: ul. Pałucka 65b. W projekcie wzięło udział **25** osób. Klub czynny był od poniedziałku do piątku w godzinach od 15 do 18. Zajęcia w klubie:

- edukacyjne,
- artystyczne (plastyczne, muzyczne) – z wykorzystaniem różnorodnych technik,
- sportowo-rekreacyjne,
- zajęcia sportowe,
- zajęcia wyrównawcze – pomoc w nauce,

W trakcie trwania projektu odbyły się imprezy okolicznościowe, konkursy, wystawy, pikniki oraz wycieczki do Jura Park w Krasiejowie oraz do Mrozowa.

15. Stowarzyszenie Klubów Środowiskowych Azyl – Klub czynny od wtorku do soboty w godzinach od 17 do 21. Adresatami zadania były dzieci i młodzież w

wieku 7-19 lat. Codziennie uczestniczyło ok. **30** osób. Zajęcia prowadzone w klubie:

- pomoc w nauce,
- plastyczne,
- Dyskusyjny Klub Filmowy – wyświetlanie filmów o charakterze profilaktycznym oraz obrazów o charakterze wychowawczym, rozmowy o filmach i ich twórcach,
- sportowe – basen, siłownia, aerobik,
- konserwatorskie,
- muzyczne.

16. Caritas Archidiecezji Wrocławskiej – Projekt kierowany do dzieci i młodzieży w wieku 7 do 16 lat. Klub na ul. Słowiańskiej czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 14 do 18, przy ul. Jemiołowej od poniedziałku do piątku w godzinach od 14 do 18. Zajęcia w klubie:

- pomoc dydaktyczna - wychowawcze (zajęcia w zakresie materiału objętego programem nauczania, gry i zabawy edukacyjne, zajęcia plastyczne, muzyczne i teatralne),
- informatyczne,
- plastyczne,
- teatralne,
- sportowe.

Odbyły się także wyjścia i wycieczki oraz imprezy okolicznościowe. W zajęciach klubowych uczestniczyło **40** osób.

17. Stowarzyszenie Pomocy Larum – Klub czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 15 do 18. Z zajęć klubowych korzystało **12** osób. Odbywały się zajęcia:

- plastyczne,
- pogadanki i ćwiczenia uczące zasad postępowania w różnych sytuacjach,
- gry i zabawy rozwijające umiejętności współpracy w grupie i zabawy świetlicowe,
- informatyczne,
- język angielski,
- integracyjne.

Odbyły się także wycieczki, wyjścia oraz imprezy okolicznościowe.

18. Stowarzyszenie Lokalnych Ośrodków Twórczych – Klub czynny był od poniedziałku do piątku w godzinach od 15:30 do 19:30 na ul. Traugutta 85/87. W projekcie udział wzięło **60** osób. Zajęcia:

- grafolandia- zapoznanie z zagadnieniami grafiki,
- biblioterapia,
- taniec,
- zajęcia sportowe,
- sztuka dla każdego – przegląd technik plastycznych; tempera, akwarela, kolaż, rzeźbienie w glinie,
- angielski na wesoło,
- djing – tworzenie muzyki na komputerze,
- uczyć się inaczej,
- zaczarowany świat teatru,
- pomoc w nauce.

19. Towarzystwo Kultury Czynnej – Klub czynny był od poniedziałku do środy w godzinach od 15:30 do 18:30. W projekcie udział wzięło **60** osób. Zajęcia:

- teatralne,
- taneczne,
- plastyczne.

W ramach warsztatów powstała: wystawa prac plastycznych, wystawa kosmicznych stworów, przedstawienie kukiełkowe, happening teatralno - plastyczny. Zorganizowano pokazy prac warsztatowych.

W 2012 roku w klubach środowiskowych przeprowadzono **12** kontroli.

IV.1.3. Ośrodki wsparcia i mieszkania chronione

- **placówki opiekuńczo – wychowawcze**

Liczba zawartych umów: 6

W zakresie rozwijania rodzinnych form opieki zastępczej w roku 2012 w ramach zadań zleconych, funkcjonowało na terenie Wrocławia **5** specjalistycznych placówek wsparcia dziennego, **8** placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego oraz **1** placówka opiekuńczo – wychowawcza typu rodzinnego prowadzonych przez **5** organizacji pozarządowych.

Organizacje pozarządowe w ramach zadań zleconych przez Gminę Wrocław prowadziły placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, rodzinnego oraz o charakterze wielofunkcyjnym, przeznaczone dla dzieci i młodzieży pozbawionych trwale lub czasowo opieki w rodzinie własnej. Placówki opiekuńczo – wychowawcze zapewniały wychowankom całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokajały niezbędne potrzeby bytowe i rozwojowe wychowanków, szczególnie emocjonalne, społeczne oraz w razie potrzeb terapeutyczne. Wychowankowie stosownie do obowiązujących przepisów korzystali z opieki zdrowotnej i kształcenia, realizując obowiązek szkolny i obowiązek nauki. Placówki opiekuńczo – wychowawcze podejmowały działania na rzecz przygotowania wychowanków do samodzielnego życia i pomocy ich rodzinom. Opieka w placówkach opiekuńczo – wychowawczych była sprawowana przez wykwalifikowany i uprawniony do pracy w tego typu placówkach personel pedagogiczny i wychowawczy oraz specjalistyczny: psycholog, pedagog i pracownik socjalny. Zajęcia wychowawcze i inne prowadzone przez pracowników placówek opiekuńczo – wychowawczych rekompensowały braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowywały dzieci do życia społecznego. Obejmowały opieką wychowawczą dzieci i młodzież do 18 roku życia, a w przypadku kontynuowania nauki i za zgodą dyrektora placówki do 25 roku życia.

Poza placówkami całodobowymi dzieci i młodzież znalazły wsparcie w specjalistycznych placówkach wsparcia dziennego działających w środowisku lokalnym dziecka. Nadrzędnym ich celem było zapobieganie niedostosowaniu i sieroctwu społecznemu dzieci i młodzieży poprzez oddziaływania opiekuńczo – wychowawcze, edukacyjne i terapeutyczne oraz wspieranie rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i socjalno – bytowych.

W 2012 roku placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego i placówka wielofunkcyjna dysponowały **175** miejscami. Placówka opiekuńczo – wychowawcza typu rodzinnego dysponowała **8** miejscami. Specjalistyczne placówki wsparcia dziennego dysponowały łącznie **200** miejscami.

W ciągu 2012 roku zapewniono pobyt w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych **326** dzieciom i wychowankom; w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego **8** wychowankom, natomiast w specjalistycznych placówkach wsparcia dziennego udzielono pomocy **316** dzieciom i młodzieży.

W 2012 r. wspierano dzieci i młodzież umieszczaną w pieczy zastępczej oraz osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego poprzez zapewnienie terapii i poradnictwa z zakresu pomocy psychiatrycznej, psychologicznej, logopedycznej i pedagogicznej. Ośrodek zapewniający pomoc oraz wsparcie w 2012 roku wykonał **50** kompleksowych diagnoz psychologiczno-pedagogicznych, przeprowadził **27** konsultacji psychiatrycznych, **500** godzin terapii indywidualnej, odbyło się **30** sesji terapii rodzin, wydano ponad **45** opinii na potrzeby opiekunów i różnych instytucji.

- **mieszkania chronione**

W zależności od zdiagnozowanych potrzeb i problemów osób wymagających pomocy oraz wsparcia w minionym roku działało na terenie Wrocławia kilka typów mieszkań chronionych. Przeznaczone były one przede wszystkim dla osób dorosłych (z zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnych intelektualnie oraz dla kobiet, matek z dziećmi i kobiet w ciąży). Wśród mieszkań chronionych funkcjonują również placówki przeznaczone dla kobiet znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i zagrożonych bezdomnością. Mieszkania przeznaczone są także dla wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Łącznie w **10** mieszkaniach chronionych w 2012 roku było **130** miejsc. Z tej oferty pomocy skorzystały **164** osoby. Inwestycja realizowana przez Fundację L'Arche w 2012 roku – przy znaczącym finansowym wsparciu Miasta zakłada utworzenie **5** miejsc w domu pomocy społecznej oraz **17** miejsc w mieszkaniach chronionych. Obecnie na terenie Wrocławia brak jest mieszkań chronionych dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.

- **mieszkania chronione dla osób starszych, niepełnosprawnych i z zaburzeniami psychicznymi**

Dla osób z różnymi rodzajami schorzeń psychofizycznych i osób niepełnosprawnych funkcjonowały **3** mieszkania chronione z ilością **36** miejsc. Przeznaczone były dla użytkowników, znajdujących się w przejściowo trudnej sytuacji życiowej, którzy przy zastosowaniu profesjonalnego wsparcia mogą samodzielnie funkcjonować w środowisku. W minionym roku ze wsparcia we wskazanych mieszkaniach skorzystały **42** osoby.

Celem prowadzenia mieszkań było umożliwienie samodzielnego życia w warunkach zbliżonych do domowych a także samodzielnego funkcjonowania w środowisku otwartym w integracji ze społecznością lokalną.

- **mieszkania dla kobiet, matek z dziećmi oraz kobiet w ciąży**

Mieszkania chronione dla kobiet, matek z dziećmi oraz kobiet w ciąży stanowiły niezwykle istotny element systemu zabezpieczenia społecznego dla osób znajdujących się przejściowo w sytuacji kryzysowej, która wymagała zapewnienia schronienia i specjalistycznej pomocy w zakresie działań interwencyjnych.

W czasie pobytu w mieszkaniach chronionych osoby przebywające - przy

wsparciu specjalistów - realizowały Indywidualny Plan Pracy na podstawie którego ustalany był kontrakt socjalny. Zadaniem Indywidualnego Planu Pracy było dążenie do uzyskania samodzielności i niezależności życiowej. Z **3** mieszkań chronionych przeznaczonych na **60** miejsc skorzystało w minionym roku **76** osób.

- **mieszkania chronione dla wychowanków z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych**

W **4** istniejących mieszkaniach chronionych przeznaczonych na **34** miejsca zamieszkało w minionym roku **46** wychowanków. Mieszkania mają na celu zapewnienie - przy wsparciu specjalistów - odpowiednich warunków do samodzielnego funkcjonowania w środowisku w integracji ze społecznością lokalną.

IV.1.4. System pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej

- **Specjalistyczny Ośrodek Interwencji Kryzysowej oraz Ośrodek Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie**

Liczba zawartych umów: 1

Usprawnianiem systemu pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej zajmował się w minionym roku Specjalistyczny Ośrodek Interwencji Kryzysowej oraz Ośrodek Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

W każdej z placówek wyodrębniono pokoje interwencyjne, przeznaczone łącznie dla **60 osób**, w których całodobowo ze schronienia mogły skorzystać osoby w sytuacji kryzysowej z terenu Gminy Wrocław i woj. dolnośląskiego.

Celem Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz Ośrodka Wsparcia było udzielanie specjalistycznej, indywidualnej pomocy i schronienia osobom w sytuacji kryzysowej, zagrożonych przemocą i doświadczających przemocy.

Funkcjonowanie Ośrodków poprzez zapewnienie całodobowych dyżurów pracowników merytorycznych umożliwiało udzielanie niezbędnej pomocy każdej osobie znajdującej się w sytuacji kryzysowej oraz zapewnienie jej poczucia bezpieczeństwa. Poza koniecznością udzielenia schronienia Ośrodki zapewniały zaspokajanie niezbędnych potrzeb m.in. takich jak pomoc żywnościowa i rzeczowa zarówno dla osób dorosłych, jak też dzieci w różnym wieku.

Zakres działań Ośrodków uzależniony był od rodzaju sytuacji kryzysowej, który wymagał albo ambulatoryjnej pomocy specjalistycznej albo pomocy stacjonarnej.

W ramach pomocy ambulatoryjnej udzielona była pomoc specjalistyczna w Ośrodku Interwencji Kryzysowej obejmująca udzielenie niezbędnej pomocy, m.in. takiej, jak: pomoc psychologiczna i psychoterapeutyczna, prawna, terapeutyczna dla dzieci i poradnictwo dla rodziców.

Łącznie udzielono **654** konsultacji telefonicznych i **187** konsultacji osobistych. Natomiast bezpłatna pomoc interwencyjna i schronienie dla osób, których czas pobytu trwał ponad 3 m-ce z powodu braku możliwości powrotu do dotychczasowego miejsca pobytu bądź zagrożenia bezdomnością koncentrowały

się na uregulowaniu sytuacji: prawnej, socjalnej, zatrudnienia, mieszkaniowej, opieki nad dziećmi.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie obejmował swoją działalnością każdą z osób będącą ofiarą przemocy bądź zagrożoną przemocą w miejscu swojego dotychczasowego zamieszkania. Osoby trafiające do Ośrodka były objęte wszechstronną pomocą ze strony specjalistów ds. pracy z rodziną wspieranych innymi specjalistami – pedagogiem, logopedą, psychiatrą, pracownikiem socjalnym.

Mieszkanki, które wymagały dłuższego pobytu dla uregulowania ich spraw życiowych, były kierowane do zespołu mieszkań chronionych dla matek, kobiet z dziećmi oraz kobiet w ciąży lub mieszkań chronionych dla osób bezdomnych.

Z każdą z tych osób zawierany był kontrakt socjalny.

Z działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej skorzystały w 2012 roku **53** osoby (24 kobiety i 29 dzieci). Ze Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie skorzystało **71** osób (35 kobiet i 36 dzieci).

- **Seminarium dotyczące żebractwa na terenie Wrocławia w kontekście problemów społecznych – Żebractwo: znaczenie w kontekście przemian społeczno – gospodarczych oraz wyzwania dla systemu pomocy**

Liczba zawartych umów: 1

W ramach zadania zorganizowano seminarium eksperckie, na którym wypracowano wspólne stanowisko w zakresie zwalczania żebractwa i pomocy osobom żebrzącym. Wypracowane podczas seminarium rekomendacje zostały przekazane dla władz Miasta w celu podejmowania dalszych działań w obszarze przeciwdziałania żebractwu. W seminarium udział wzięło **68** osób. Wydrukowano materiały poseminaryjne (500 sztuk) oraz **1.000** sztuk ulotek zawierających informację, gdzie osoby żebrzące mogą znaleźć pomoc. Zostały one przekazane do instytucji oraz organizacji pozarządowych zajmujących się pomocą osobom żebrzącym oraz rozdane uczestnikom seminarium i mieszkańcom Wrocławia.

IV.1. 5. Rozwój aktywności i samodzielności osób starszych, w szczególności wpieranie samopomocowych form aktywizacji tych osób

- **Kluby Seniora**

Liczba zawartych umów: 21

Celem zadania jest wspieranie działalności Klubów Seniora, a przez to przeciwdziałanie poczuciu bezradności i osamotnienia wśród osób starszych poprzez integrację środowiska seniorów i promowanie wśród nich aktywnego i zdrowego stylu życia oraz zmian postaw osób starszych wobec starzenia się. W ramach zadania przeprowadzono następujące działania:

- działania promujące zdrowy styl życia (zajęcia edukacji zdrowotnej, zajęcia rehabilitacyjno-sportowe, konsultacje lekarskie, warsztaty z psychologiem),

- działania integracyjne (wspólne spotkania okolicznościowe, wieczorki taneczne, wycieczki edukacyjne, spotkania międzypokoleniowe),
- działania artystyczne, kulturalne (wernisaże, wystawy, występy chórów, wyjścia do kina, teatru),
- działania samopomocowe,
- działania promujące zainteresowania seniorów,
- działania edukacyjno-informacyjne (prowadzenie m.in. porad kulinarnych, krawieckich, obsługi komputera i nowoczesnych narzędzi komunikacji),
- działania z zakresu poradnictwa w tym: poradnictwo socjalne, prawne, psychologiczne,
- działania inspirujące i kreujące postawy twórcze,
- wykłady o różnej tematyce,
- szkolenia dla wolontariuszy z zakresu opieki nad ludźmi starszymi,
- działalność informacyjna na rzecz seniorów.

Na przestrzeni ostatnich 5 lat Gmina Wrocław dofinansowuje średnio **23** Kluby Seniora działające przy organizacjach pozarządowych rocznie.

W 2012 roku dofinansowano **21** Klubów Seniora (dotację otrzymała 1 fundacja, 12 stowarzyszeń oraz 8 instytucji wyznaniowych). Należy do nich **2.800** aktywnych członków, jednak swoim zasięgiem (spotkania okolicznościowe, wycieczki, otwarte wykłady i prelekcje) obejmują one około **10.000** osób starszych.

• **IV Rodzinny festyn osiedlowy „Misja na Ołbinie”**

Liczba zawartych umów: 1

Głównym celem organizowanych od 2009 roku festynów jest integracja i aktywizacja mieszkańców osiedla Ołbin we Wrocławiu. W roku 2012 dodatkowym celem była, w nawiązaniu do ogłoszonego przez Unię Europejską roku Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej, integracja pokoleń oraz promocja działalności Klubu Środowiskowego dla młodzieży oraz Klubu Seniora. Festyn odbył się 27. 05. 2012 roku. W ramach imprezy zorganizowano wiele atrakcyjnych przedsięwzięć dla mieszkańców. Rezultatem było poszerzenie zainteresowań i horyzontów uczestników imprezy oraz zachęcenie do dalszych wspólnych działań, uatrakcyjnienie czasu wolnego mieszkańców, wzrost aktywności fizycznej mieszkańców osiedla, zwiększenie wiedzy mieszkańców o działalności Młodzieżowego Klubu Środowiskowego i Klubu Seniora, a co najważniejsze pokazanie beneficjentom jakie efekty może przynieść wspólne działanie oraz, że mają pozytywny wpływ na swoje najbliższe otoczenie. Według stowarzyszenia co roku obserwowane jest coraz większe zaangażowanie i otwartość mieszkańców na wspólne zabawy i integrację.

• **5 pikników w Parku Tołpy – „PARK INSPIRACJI”**

Liczba zawartych umów: 1

W ramach realizacji zadania zorganizowano 5 pikników rodzinnych. W wyniku realizacji projektu w wakacyjne weekendy Park Tołpy stał się idealnym miejscem na spędzanie wolnego czasu dla całych rodzin, seniorów i turystów. Chętnym

zapewniono bezpłatny dostęp do sprzętu w gry: petanka, frizbi, babington. Organizowano pokazy kina plenerowego. Park Tołpy stał się atrakcyjnym miejscem dla szerokiego kręgu odwiedzających, wśród mieszkańców, wypromowano modę na zdrowy styl życia wolnego od nałogów. W wydarzeniu udział wzięło około **1.000** osób.

- **„Wrocławskie Kolędowanie”**

Liczba zawartych umów: 1

II edycja projektu powstała w odpowiedzi na potrzebę kontynuacji współpracy i integracji chórów zrzeszonych przy wrocławskich organizacjach senioralnych. Celem zadania jest wzmocnienie współpracy pomiędzy organizacjami senioralnymi oraz wzmocnienie tożsamości kulturowej i pielęgnowanie tradycji wspólnego kolędowania. W projekcie udział wzięło **100** osób z 7 wrocławskich chórów działających przy Klubach Seniora, Uniwersytetach, Trzeciego Wieku oraz Radach Osiedla, które uczestniczyły w trzydniowych warsztatach śpiewu oraz dwóch koncertach, w tym w koncercie finałowym na wrocławskim rynku. Szacuje się, że wydarzenia zgromadziły około **150** widzów.

IV.1. 6. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

Celem realizacji zadań były: integracja i aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych, przygotowanie do uzyskania i wykonywania pracy, utrzymania zatrudnienia oraz awansu zawodowego.

Zadania zlecane były zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2008r. w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zlecanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym (Dz. U. Nr 29 poz. 172).

We współpracy z organizacjami pozarządowymi podejmowane były działania mające na celu profilaktykę, edukację, wsparcie oraz kształtowanie świadomości społeczności lokalnej na temat niepełnosprawności i możliwych form pomocy.

W ramach programów realizowanych przez Miasto prowadzone były m.in. rehabilitacja, warsztaty rozwoju umiejętności psychospołecznych oraz aktywności twórczej. Prowadzone były działania informacyjne, poradnictwo i szkolenia dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

W 2012 roku ogłoszono sześć otwartych konkursów ofert na realizację zadania publicznego pn.: *„Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych zlecana ze środków PFRON”*. W wyniku rozstrzygnięć konkursów ofert, z organizacjami pozarządowymi zawarto **36** umów w sprawie realizacji zadań publicznych. Na wniosek organizacji pozarządowych podpisano także **14** umów dotacyjnych z pominięciem otwartego konkursu ofert.

Z oferty skorzystało ok. **8.100** bezpośrednich beneficjentów. Ponadto jeden z realizowanych projektów skierowany był do szerokiego grona odbiorców, w tym wszystkich mieszkańców miasta oraz turystów i innych osób zainteresowanych.

W ramach zadania realizowane były następujące działania:

- **Prowadzenie rehabilitacji osób niepełnosprawnych w różnych typach placówek**

Liczba organizacji realizujących zadanie – 1

Z oferty skorzystało **55** osób niepełnosprawnych.

Zadanie: kompleksowa rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, całodzienny pobyt w ośrodku pod opieką specjalistów realizujących program terapeutyczny ukierunkowany na poprawę funkcjonowania i rozwój samodzielności (rehabilitacja ruchowa, psychoterapia, terapia pedagogiczna, logopedyczna).

- **Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych – aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby**

Liczba organizacji realizujących zadanie – 14

Z oferty skorzystało **1.246** osób niepełnosprawnych.

Zadania:

- prowadzenie zajęć z technologii cyfrowo-informatycznej w tym: z obsługi telefonu komórkowego i e-kolejek, elektronicznego przesyłu dokumentów, obsługa internetowych kont bankowych, bankomatu etc.,
- prowadzenie zajęć terapeutycznych, edukacyjnych, integracyjnych i ogólnorozwojowych – nauka mowy i pomoc logopedyczna osobom laryngektomowanym,
- cykliczne udzielanie pakietu elementarnych porad poprzez internet, telefonicznie oraz w trakcie spotkań osobistych,
- prowadzenie grupy wsparcia dla osób z chorobami onkologicznymi,
- prowadzenie warsztatów psychoonkologicznych,
- prowadzenie warsztatów wizażu dla osób z chorobami onkologicznymi,
- prowadzenie warsztatów muzycznych dla dzieci niewidomych i niedowidzących,
- udzielanie wsparcia dla osób z niepełnosprawnością intelektualną – rehabilitacja społeczna, nabywanie nowych umiejętności,
- prowadzenie klubu aktywizacji społecznej i zawodowej dla osób z doświadczeniem choroby psychicznej,
- prowadzenie warsztatów dla osób niepełnosprawnych z zakresu diabetologii,
- prowadzenie działań aktywizujących społecznie – „Razem przez życie”,
- prowadzenie cyklicznych zajęć aktywizujących - „Świadomy człowiek niepełnosprawny 2012”,
- prowadzenie warsztatów humanistycznych z elementami filozofii – „Sprawni społecznie”,
- wsparcie rozwoju dzieci niepełnosprawnych,
- prowadzenie zajęć terapeutycznych mających na celu powrót kobiety do pełnej sprawności psychofizycznej po chorobie nowotworowej piersi,
- prowadzenie warsztatów teatroterapii, muzykoterapii oraz ruchu, tańca, pantomimy,
- prowadzenie warsztatów wokalnie-taneczno-aktorskich,

- organizowanie i prowadzenie zajęć sportowych dla osób niepełnosprawnych.

- **Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych oraz opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększenia ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji**

Liczba organizacji realizujących zadanie – 4

Z oferty skorzystało **171** osób niepełnosprawnych.

Zadania:

- prowadzenie szkoleń, wykładów i warsztatów dla opiekunów i rodziców dzieci z wadami rozwojowymi - "Komunikacja Alternatywna",
- prowadzenie warsztatów szkoleniowych dla kadry pedagogicznej szkół ponadgimnazjalnych i wykładowców akademickich, dotyczących edukacji osób niepełnosprawnych,
- prowadzenie szkoleń z audiodeskrypcji sportowej i warsztatów komentarza meczowego przystosowanego dla osób niewidomych,
- wsparcie osób z doświadczeniem choroby psychicznej, ich rodzin i otoczenia, w dostępie do informacji z dziedzin szczególnie istotnych dla tej grupy osób.

- **Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych**

Liczba organizacji realizujących zadanie – 2

Z oferty skorzystało **750** osób niepełnosprawnych.

Zadania:

- zapobieganie wykluczeniu społecznemu w dostępie do informacji – bezpłatne porady prawne dla osób niepełnosprawnych – Prawo dla każdego,
- prowadzenie poradnictwa społecznego i prawnego dla osób niepełnosprawnych – „Masz prawo wiedzieć”.

- **Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć w celu:**

- nabywania, rozwijania i podtrzymywania umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych,
- rozwijania umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniami słuchu, mowy, z autyzmem oraz z niepełnosprawnością intelektualną,

- usprawniania i wspierania funkcjonowania osób z autyzmem oraz z niepełnosprawnością intelektualną w różnych rolach społecznych i w różnych środowiskach.

Liczba organizacji realizujących zadanie – 5

Z oferty skorzystało **136** osób niepełnosprawnych.

Zadania:

- prowadzenie Klubu Aktywności „Po drodze” dla młodzieży i dorosłych z autyzmem z Wrocławia,
  - prowadzenie zajęć w usamodzielnianiu, aktywizacji społecznej i ruchowej osób z głębszą niepełnosprawnością intelektualną,
  - pilotażowy projekt dla dzieci w wieku od 6 do 12 lat z zespołem Aspergera i autyzmem wysokofunkcjonującym pn.: „Uwaga dla Asa”,
  - nauka samodzielnego życia w mieszkaniu treningowym,
  - aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych umysłowo – „Sztuka aktywności 2012”,
  - organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie oraz z zaburzeniami w rozwoju psychofizycznym z uwzględnieniem profilaktyki, przeciwdziałania uzależnieniom, edukacji ekologicznej, a także poprawy zdrowia oraz kondycji fizycznej.
- **Organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączania osób niepełnosprawnych w rynek pracy, w szczególności przez:**
    - doradztwo zawodowe,
    - przygotowanie i wdrożenie indywidualnego planu drogi życiowej i zawodowej,
    - prowadzenie specjalistycznego poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy, mających na celu przygotowanie do aktywnego poszukiwania pracy i utrzymania w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

Liczba organizacji realizujących zadanie – 2

Z oferty skorzystało **300** osób niepełnosprawnych.

Zadania:

- prowadzenie punktu wsparcia edukacyjno – zawodowego – „Kariera bez Barier”,
  - prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączania osób niepełnosprawnych w rynek pracy – „Mój krok ku pracy”.
- **Organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach**

Liczba organizacji realizujących zadanie – 5

Z oferty skorzystało **335** osób niepełnosprawnych.

Zadania:

- udział zawodników niepełnosprawnych w zawodach pływackich „Memoriał Marka Petruszewicza”,
- udział osób niepełnosprawnych w zawodach sportowych - Wilczyn Leśny 2012,

- XVII Ogólnopolskie Integracyjne Zawody Pływackie,
- zorganizowanie i przeprowadzenie imprezy integracyjnej „Dzień Dziecka – Moje Święto”,
- zorganizowanie pikniku integracyjnego.

- **Promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego**

Liczba organizacji realizujących zadanie – 6

Z oferty skorzystało **604** osoby niepełnosprawne.

Zadania:

- zwiększenie dostępności w korzystaniu z aktywnych form turystyki przez osoby niewidome i niedowidzące - „Rowery bez barier”,
- innowacyjne formy aktywizacji osób niepełnosprawnych - promowanie twórczości i udziału osób niepełnosprawnych w wydarzeniach kulturalnych,
- program szkoleniowy dla studentów niepełnosprawnych "Dżamp 2012",
- wyjazdowe warsztaty edukacyjne dla diabetyków,
- „Akademia cukrzycowa”,
- podnoszenie kompetencji językowych i społecznych osób niedosłyszących,
- „Kajakarstwo i Nordic Walking - skojarzona rekreacja i rehabilitacja osób niepełnosprawnych” film DVD instruktażowo-popularyzatorski.

- **Prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji**

Liczba organizacji realizujących zadanie – 1

Oferta skierowana do wszystkich zainteresowanych mieszkańców Wrocławia oraz innych użytkowników przestrzeni miejskiej.

Zadanie: prowadzenie kampanii informacyjnej na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

- **Opracowywanie lub wydawanie publikacji, wydawnictw ciągłych oraz wydawnictw zwartych, stanowiących zamkniętą całość, w tym na nośnikach elektromagnetycznych i elektronicznych, kierowanych do osób niepełnosprawnych – publikowanym drukiem powiększonym, pismem Braille’a lub publikowanym w tekście łatwym do czytania**

Liczba organizacji realizujących zadanie – 4

Z oferty skorzystało ok. **4.500** osób niepełnosprawnych.

Zadania:

- „Mimo choroby żyj normalnie” – informator dla pacjentów onkologicznych,
- poradnik dla rodzin dzieci z wadą słuchu rozpoczynających terapię słuchu i mowy,
- „Wstęp do analizy i algebry. Teoria, przykłady, zadania” – adaptacja skryptu w notacji brajlowskiej,
- „Dziecko niepełnosprawne” – poradnik.

IV.1. 7. Środowiskowe Domy Samopomocy

Liczba zawartych umów: 6

Środowiskowe Domy Samopomocy mają za zadanie wspieranie uczestników w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, dążeniu do usamodzielnienia się i poprawy jakości życia oraz pełniejszego uczestnictwa w społeczeństwie.

Spośród osób zatrudnionych w placówkach o różnych specjalnościach tworzone są zespoły wspierająco-aktywizujące, które wspólnie z uczestnikami opracowują indywidualne plany pracy wspierająco-aktywizującej, w oparciu o które uczestnicy zostają włączani do prowadzonych w każdej placówce treningów, takich jak:

- trening umiejętności samoobsługowych i zaradności życiowej,
- trening umiejętności społecznych i interpersonalnych,
- trening budżetowy,
- trening umiejętności spędzania wolnego czasu,
- różne formy terapii zajęciowej.

W roku 2012 funkcjonowało na terenie Wrocławia **6** ŚDS, w tym 4 typu A przeznaczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz **2** typu B przeznaczone dla osób niepełnosprawnych intelektualnie.

Liczba miejsc w tych placówkach wynosiła łącznie **165**. Zakwalifikowano i umieszczono w ciągu roku **28** nowych osób. W zajęciach uczestniczyło łącznie **165** osób niepełnosprawnych. Przy pełnym wykorzystaniu miejsc w placówkach na umieszczenie oczekiwały **24** osoby.

IV.1. 8. Dienne domy pomocy

Liczba zawartych umów: 2

Zadanie było prowadzone przez dwa podmioty niepubliczne prowadzące ośrodki wsparcia w formie pomocy półstacjonarnej, służące utrzymaniu osoby starszej w jej naturalnym środowisku.

Współpraca dotyczyła organizacji pozarządowych, które podjęły się prowadzenia dziennych domów pomocy społecznej i udzielania wsparcia osobom starszym, w tym także z deficytem pamięci. Działalność placówek koncentrowała się na zapewnieniu różnych form opiekuńczo-terapeutycznych, a także zapewnieniu ciepłego posiłku. W wachlarzu form proponowanych przez placówki znalazły się treningi związane z usprawnianiem ruchowym i funkcjonowaniem osób w codziennym życiu, a także warsztaty psychoedukacyjne i organizacja czasu wolnego. Rezultatem podejmowanych oddziaływań opiekuńczo-terapeutycznych była poprawa jakości życia osób starszych, częstokroć schorowanych a także przeciwdziałanie poczuciu osamotnienia i izolacji społecznej.

Z działalności placówek posiadających łącznie **25** miejsc skorzystały **34** osoby starsze dotknięte przede wszystkim otępieniem starczym, demencją i chorobą Alzheimera.

IV.1.9. Domy Pomocy Społecznej

Liczba zawartych umów: 6

Na terenie Wrocławia funkcjonowało w 2012r. **7** domów pomocy społecznej prowadzonych przez zgromadzenia zakonne i fundacje. Podmioty niepubliczne prowadzące domy pomocy społecznej zapewniały w 2012 roku **364** miejsca.

Wskutek naturalnego ruchu mieszkańców w ciągu roku w placówkach różnego typu (w tym: dla osób w podeszłym wieku, przewlekle somatycznie chorych, przewlekle psychicznie chorych i z niepełnosprawnością intelektualną) prowadzonych przez organizacje pozarządowe zostało umieszczonych **36** nowych osób. Niemniej nadal na umieszczenie w placówkach opieki całodobowej oczekiwało **780** osób.

Dla poprawy występującego deficytu miejsc w domach pomocy społecznej zostało przyjęte do realizacji nowe zadanie publiczne związane z przygotowaniem miejsc (pomieszczeń) w celu utworzenia i prowadzenia domu pomocy społecznej oraz zespołu mieszkań chronionych dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną. Inwestycja realizowana przez Fundację L'Arche – przy znaczącym finansowym wsparciu Miasta zakłada utworzenie **5** miejsc w domu pomocy społecznej oraz **17** miejsc w mieszkaniach chronionych.

Wszystkie placówki opieki całodobowej miały charakter ponadlokalny.

Domy pomocy społecznej prowadzone przez podmioty niepubliczne zatrudniały **260** osób, głównie na podstawie umowy o pracę, w rezultacie czego było możliwe uzyskanie wymaganego w placówkach standardu i wskaźnika zatrudnienia.

IV.1.10. Realizacja programów wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w 2012 roku

Cel ogólny: udzielanie mieszkańcom Wrocławia systemowej pomocy wyjścia z kryzysu, szczególnie doświadczającym szkód ze strony osób nadużywających alkoholu.

Cel szczegółowy: udzielanie ambulatoryjnej pomocy prawnej, medycznej, psychologicznej i terapeutycznej osobom doświadczającym przemocy domowej, szczególnie :

- pomoc dzieciom i dorosłym zagrożonym przemocą,
- podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości społecznej mieszkańców Wrocławia na temat przemocy w rodzinie.

W 2012 roku, w ramach programu, z pomocy i wsparcia skorzystało **6.150** osób. Udzielono **4.710** porad psychologicznych, **1.540** porad prawnych, **78** konsultacji psychiatrycznych, **127** porad pedagogicznych, odbyło się **256** spotkań grup terapeutycznych.

Pokój przesłuchań dla dzieci mieszczący się w Fundacji Non Licet, użytkowany był **11** razy przez Prokuraturę i sądy rodzinne oraz **32** razy w celach terapeutycznych.

W ramach Telefonu Zaufania udzielono **942** porady telefoniczne.

Na stronie Wrocławskiej Kampanii Przeciwdziałania Przemocy www.kampaniaprzemoc.pl w Punkcie Pomocy E-Mail dla dzieci, młodzieży, dorosłych i ich bliskich zagrożonych przemocą i pozostających w kryzysie, udzielono **481** porad.

- **„Pomoc psychospołeczna i prawna osobom doświadczającym przemocy w rodzinie”**

W wyniku rozstrzygnięcia **2** otwartych konkursów ofert na realizację zadania publicznego z organizacjami pozarządowymi zawarto **11** umów w sprawie realizacji zadań publicznych.

Z oferty skorzystało ok. **6.150** bezpośrednich beneficjentów.

Liczba organizacji realizujących zadanie – 11.

- **„Prowadzenie telefonu zaufania dla osób doświadczających przemocy oraz w sytuacji kryzysowej”**

Cel: Zapewnienie telefonicznej pomocy psychologicznej w dni wolne od pracy dzieciom i osobom dorosłym doświadczającym przemocy domowej oraz znajdującym się w sytuacji kryzysowej.

Z oferty skorzystało ok. **942** bezpośrednich beneficjentów.

Liczba organizacji realizujących zadanie – 1.

IV.1.11. Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej

W ramach zadania prowadzony jest Punkt Informacyjno-Edukacyjny dla mieszkańców osiedli Gądów Mały, Kosmonautów i Nowy Dwór. W 2012 roku z działalności Punktu skorzystało **1.330** osób. Udzielono **1.702** porady specjalistyczne w zakresie prawnym, socjalnym, psychologicznym i medycznym. Z oferty Punktu Informacyjno-Edukacyjnego korzystały osoby głuchonieme, którym wsparcia udzielał tłumacz języka migowego .

Z oferty skorzystało ok. **1.330** bezpośrednich beneficjentów.

Liczba organizacji realizujących zadanie – 1.

IV.1.12. Organizowanie pomocy osobom bezdomnym, tworzenie systemu wychodzenia z bezdomności, angażowanie osób wykluczonych społecznie do poprawy swojej sytuacji, pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym

- **Schroniska i noclegownie**

Liczba zawartych umów: 7

Zadanie polegające na organizowaniu pomocy bezdomnym i osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym na terenie Wrocławia realizowane było poprzez zapewnienie miejsc noclegowych w **10** placówkach, takich jak schroniska i noclegownie. Łącznie placówki dysponowały **521** miejscami noclegowymi. Mimo określonej liczby miejsc w **8** schroniskach przeznaczonych dla **385** osób oraz w **2** noclegowniach na **136** miejsc, w okresie mrozów i dotkliwych chłódów

przebywało znacznie więcej osób bezdomnych, co było możliwe dzięki wykorzystaniu wszelkich pomieszczeń w placówkach i dostawianiu dodatkowych łóżek.

Organizacje zajmujące się osobami bezdomnymi zapewniały poza schronieniem, przede wszystkim zaspokajanie podstawowych potrzeb bytowych. Świadczyły także pomoc psychologiczną, terapeutyczną, prawną a w sytuacjach koniecznych - medyczną. Niektóre z organizacji pozarządowych korzystały ze wsparcia środków publicznych, przy pomocy których realizowały programy aktywizujące i osłonowe, umożliwiające wychodzenie z bezdomności. Osoby objęte tymi programami korzystały przejściowo z czasowego zamieszkania w placówkach prowadzonych przez organizacje. Wachlarz podejmowanych działań miał na celu przygotowanie osób bezdomnych i bezrobotnych do reintegracji społecznej – powrotu do życia w społeczeństwie i rodzinie.

Duża przepustowość osób bezdomnych, a jednocześnie ich krótkotrwały pobyt w placówkach nie zawsze przynosiły spodziewane efekty w skutecznej realizacji wychodzenia z bezdomności. Łącznie z noclegowni i schronisk w minionym roku skorzystały **3.464** osoby. Osoby bezdomne oraz zagrożone bezdomnością w 2012 roku korzystały również z nisko-progowej ogrzewalni, łaźni oraz magazynu wydającego odzież prowadzonych przez organizacje pozarządowe. Ogrzewalnia zapewniała schronienie dla **70** osób całodobowo w okresie niskich temperatur. W minionym roku z ogrzewalni dobowo korzystało **2.678** osób. Łaźnia oraz magazyn wydający odzież działały trzy dni w tygodniu przez cały miniony rok. Łącznie z łaźni i magazynu skorzystało **11.191** osób.

- **Jadłodajnie**

Liczba zawartych umów: 4 + 1 (Bank Żywności)

Organizacje pozarządowe zapewniające schronienie osobom bezdomnym ściśle współpracowały z organizacjami, które w ramach zadań zleconych przez Gminę Wrocław prowadziły jadłodajnie i kuchnie charytatywne. Na terenie Wrocławia zapewnieniem ciepłych posiłków zajmowały się 4 organizacje pozarządowe, które prowadziły łącznie **5** jadłodajni. Przeciętnie każdego dnia z ciepłego posiłku korzystało około **2.000** osób bezdomnych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz rodziny wielodzietne żyjące na skraju ubóstwa.

W ramach zadań zleconych przez Gminę Wrocław znaczącej pomocy żywnościowej osobom żyjącym w niedostatku i ubóstwie udzielał dodatkowo Wrocławski Bank Żywności, który z unijnego programu PEAD, zbiórek oraz działalności statutowej pozyskał w minionym roku **763 ton** żywności, która następnie została rozdysponowana dla **57** organizacji wspierających m.in. takie placówki jak: kuchnie charytatywne, kluby i świetlice środowiskowe, noclegownie i schroniska dla bezdomnych, domy pomocy społecznej.

- **Spotkania wigilijne**

Liczba zawartych umów: 4

W okresie Świąt Bożego Narodzenia Gmina Wrocław zorganizowała konkursy dla organizacji pozarządowych, których celem było przygotowanie i zorganizowanie Wigilii. Adresatem konkursu były organizacje zajmujące się osobami samotnymi, bezdomnymi przebywającymi w schroniskach i noclegowniach, a także zajmujące się osobami w trudnej sytuacji socjalnej, które korzystają z kuchni charytatywnych. W spotkaniach wigilijnych zorganizowanych przez 4 organizacje

pozarządowe uczestniczyło **1.100** osób, dla których przygotowano tradycyjny posiłek oraz paczki dla każdego uczestnika spotkania.

IV.1.13. Organizacja i nadzór nad wykonywaniem prac na cele społeczne oraz pracy społecznie użytecznej

Celem realizacji zadań było zapewnienie możliwości odbycia zasądzonej kary osobom skazanym na karę ograniczenia wolności w postaci nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne oraz realizującym prace społecznie użyteczne orzeczone w zamian nieściągalnej grzywny.

W ramach programów realizowanych przez Miasto realizowane były następujące działania:

- sprawowanie nadzoru organizacyjnego i merytorycznego nad wykonywaniem przez osoby skazane kary ograniczenia wolności w postaci nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne oraz pracy społecznie użytecznej orzeczonej w zamian nieściągalnej grzywny,
- pozyskiwanie obiektów, placówek i terenów znajdujących się w zasobach Gminy Wrocław na rzecz, których wykonywana była nieodpłatna, kontrolowana praca na cele społeczne oraz praca społecznie użyteczna orzeczone w zamian nieściągalnej grzywny, w szczególności: drobne usługi remontowo-budowlane, porządkowanie i utrzymywanie w czystości terenów zielonych, prace porządkowe wewnątrz obiektów i placówek i inne,
- opracowano zasady współpracy z placówkami, jednostkami i instytucjami zgłaszającymi zapotrzebowanie na prace,
- prowadzono aktywizację zawodową i społeczną osób skazanych, zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- informowano osoby skazanych, u których występuje problem uzależnienia od alkoholu lub innych środków psychoaktywnych, o możliwości leczenia w placówkach specjalistycznych.

Liczba zasądzonych godzin przeznaczonych na wykonanie prac społecznie użytecznych w 2012 roku wyniosła **66.173** godziny, z czego odpracowanych zostało **20.842,5** godziny. Do Stowarzyszenia Pomocy „Ludzie Ludziom” – organizatora prac, skierowanych zostało **567** wyroków orzekających karę ograniczenia wolności i pracę społecznie użyteczną.

Liczba organizacji realizujących zadanie – 1.

IV.1.14. Prowadzenie poradnictwa rodzinnego w różnych rejonach Wrocławia

Liczba zawartych umów: 18

Cel programu: Udzielanie wsparcia rodzinom, szczególnie znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, w wypełnianiu ich podstawowych funkcji, w tym opiekuńczo-wychowawczej, poprzez zorganizowanie systemu specjalistycznego poradnictwa rodzinnego.

Zakres realizowanych zadań:

- diagnozowanie potrzeb oraz udzielanie pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej i socjalnej,
- prowadzenie edukacji w formie wykładów, szkoleń, warsztatów, szczególnie w zakresie podnoszenia kompetencji rodzicielskich oraz kształtowania i rozwijania umiejętności podtrzymywania więzi rodzinnych,
- pomoc rodzicom i opiekunom w radzeniu sobie z trudnościami w procesie opieki i wychowania dzieci i młodzieży,
- udzielanie wsparcia przy podejmowaniu ważnych decyzji życiowych, wyboru drogi życiowej i aktywnego przygotowania się do pełnienia ról w małżeństwie i rodzinie,
- prowadzenie edukacji w zakresie odpowiedzialnego rodzicielstwa i udzielanie pomocy, gdy istnieje potrzeba ochrony macierzyństwa,
- promowanie pozytywnego wizerunku rodziny pełnej, wielodzietnej i wielopokoleniowej,
- prowadzenie mediacji rodzinnych,
- pomoc osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych oraz osobom współuzależnionym i rodzinom.

W 2012 roku z różnych form wsparcia i pomocy skorzystało ok. **7.190** osób. W ramach programu udzielono ok. **3.340** porad specjalistycznych dla osób indywidualnych, par i rodzin oraz przeprowadzono kilkanaście cykli warsztatów i wykładów.

Realizowane zadania w zakresie poradnictwa rodzinnego monitorowane są przez Zespół Merytoryczny ds. poradnictwa rodzinnego. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele wszystkich realizujących zadanie organizacji oraz pracownicy Centrum Pracy Socjalnej i Rodziny przy MOPS i Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych.

Zadania w w/w zakresie realizowały organizacje pozarządowe wyłonione w procedurze konkursowej.

IV.1.15. Wspieranie działalności ośrodków poradnictwa obywatelskiego oraz wrocławskich mediacji 2012

- **Wspieranie działalności ośrodków poradnictwa obywatelskiego oraz wrocławskich mediacji**

Liczba zawartych umów: 9

Celem programu jest zapewnienie bezpłatnego dostępu do mediacji mieszkańcom Wrocławia oraz popularyzowanie tej formy rozwiązywania konfliktów na terenie Wrocławia, a także przybliżenie społeczeństwu idei sprawiedliwości naprawczej oraz mediacji jako jednej z dziedzin, dzięki której istnieje możliwość rozwiązywania konfliktów i sporów na drodze pozasądowej. Wszechstronne wspomaganie mieszkańców Wrocławia, poprzez realizację zadań w zakresie poradnictwa, w szczególności pomoc osobom w trudnej sytuacji życiowej, ułatwianie dostępu do informacji oraz bezpłatnej i bezstronnej pomocy prawnej

oraz informowanie o przysługujących im uprawnieniach. Zadanie w 2012 roku realizowało **9** organizacji (3 fundacje oraz 6 stowarzyszeń) w **17** lokalizacjach na terenie miasta. W 2012 roku organizacje udzieliły około **16.500** porad prawnych i psychologicznych (liczba porównywalna z liczbą porad udzielonych w latach 2010 oraz 2011) oraz przeprowadziły ponad **20** mediacji. Ponadto, organizacje prowadziły szkolenia dla mediatorów w związku z postępującymi zmianami polskiego prawa. Odbyły się również szkolenia i warsztaty z zakresu prawa gospodarczego, wykłady z prawa pracy, ubezpieczeń społecznych oraz praw człowieka, szkolenia dotyczące spraw rozwodowych, separacji, władzy rodzicielskiej oraz pomocy społecznej.

- **Wrocławskie dni poradnictwa obywatelskiego 24 - 26.10.2012 r.**

Liczba zawartych umów: 1

Celem zadania było poszerzenie świadomości Wrocławian w zakresie możliwości uzyskania bezpłatnego wsparcia prawnego, psychologicznego i pedagogicznego na terenie Wrocławia, stworzenie platformy współpracy organizacji i instytucji, które stykają się z tą tematyką. W ramach zadania zorganizowano konferencję, podczas której wrocławskie organizacje pozarządowe udzielające porad obywatelskich prezentowały swoją działalność. W ciągu trzech dni udzielano w siedzibie CIRS **120** bezpłatnych porad prawnych, psychologicznych i pedagogicznych, wydrukowano oraz rozdyskrebowano **500** plakatów informujących wrocławian o miejscach udzielanych bezpłatnie przez organizacje porad.

Podsumowanie

Na terenie miasta Wrocławia w 2012 roku zadania zlecone z zakresu pomocy społecznej realizowało:

- 6 środowiskowych domów samopomocy,
- 7 domów pomocy społecznej,
- 2 dzienne domy pomocy społecznej,
- 5 specjalistycznych placówek wsparcia dziennego,
- 8 placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego,
- 1 placówka opiekuńczo – wychowawcza typu rodzinnego,
- 3 zespoły mieszkań chronionych,
- 5 kuchni charytatywnych (w tym Bank Żywności),
- 8 schronisk dla bezdomnych,
- 2 noclegownie dla bezdomnych,
- 1 ogrzewalnia,
- 1 łaźnia i magazyn wydający odzież,
- 1 ośrodek interwencji kryzysowej,
- 1 specjalistyczny ośrodek wsparcia,
- 1 ośrodek poradnictwa oraz program poradnictwa obywatelskiego,
- 21 Klubów Seniora.

IV.1.16. Inne działania, w tym na rzecz: repatriantów, mniejszości narodowych i etnicznych

- **Festiwal Kalejdoskop Kultur**

Liczba umów: 1

Kalejdoskop Kultur to festiwal obrazujący barwność i wielość kultur w Polsce odbywający się od 2008 roku we Wrocławiu.

Celem wydarzenia było przybliżenie mieszkańcom Wrocławia dorobku artystów reprezentujących mniejszości narodowe, m.in. niemiecką, ukraińską, grecką, romską, łemkowską, żydowską, karaimską oraz bułgarską. Festiwal angażował nie tylko profesjonalnych artystów, lecz również amatorów zafascynowanych kulturą przodków i kultywujących ich tradycje. Dzięki swojej otwartej formule jest znaczącym elementem aktywizacji i integracji środowisk mniejszościowych we Wrocławiu, jak i na całym Dolnym Śląsku. Ubiegłoroczna impreza rozpoczęła się od Parady Mniejszości Narodowych i Etnicznych - uczestników festiwalu, którzy spod Teatru Lalek przemaszzerowali pod strefę kibica przy ul. Świdnickiej. Tam próbki swoich występów dały dzieci ze słowackiego zespołu Račan, grupa Terni Romani Bacht czy tancerze z niemieckiego Wal Nak. Później cała grupa wróciła do Parku Staromiejskiego, gdzie rozpoczęły się wstępy. W programie znalazły się zespoły: Bud'Mo - dziecięcy zespół ukraiński, Terni Romani Bacht - integracyjny międzyszkolny zespół wokalny-taneczny, niemiecki chór Heimatsanger, słowacki zespół pieśni i tańca Račan, tatarski zespół muzyczny z Krymu - Maqam, Wal Nak - niemiecki zespół taneczny, oraz Mitlos - prezentujący muzykę romską, Jan Trebunia Tutka w międzynarodowym składzie muzycznym. Na koniec wystąpili muzycy piraci z Niemiec, czyli Di Grine Kuzine. W ramach Festiwalu odbyły się warsztaty edukacyjne dla dzieci "Kultura w symbolach" oraz nauki etnicznych rytmów z różnych regionów świata. Ponadto uczestnicy imprezy mogli spróbować potraw z różnych regionów świata, z oryginalną kuchnią ormiańską na czele.

Festiwal brał udział w inicjatywie Stowarzyszenia "Nigdy Więcej" jako jedna ze Stref Różnorodności, symbolizujących przyjazną atmosferę w czasie EURO 2012. Oszacowano, że w festiwalu i wydarzeniach ogólnie - festiwalowych brało udział ponad **900** osób.

- **Festiwal Romski**

Liczba zawartych umów: 1

Festiwal był okazją do zapoznania przedstawicieli społeczeństwa większościowego z kulturą i tradycją romską, a tym samym stopniowego usuwania uprzedzeń opartych na stereotypach. Piąta edycja festiwalu odbyła się 26 sierpnia 2012 roku na terenie Parku Staromiejskiego we Wrocławiu. Podczas koncertu wystąpiło 5 zespołów prezentujących muzykę romską.

Oszacowano, że wydarzenie zgromadziło ponad **1.000** widzów.

- **Program edukacji, promocji i integracji na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych we Wrocławiu w 2012 roku**

Liczba zawartych umów: 1

Celem zadania było podtrzymywanie tożsamości, kultury, języka i tradycji mniejszości narodowych poprzez organizację nauki pieśni i tańców regionalnych; umożliwienie dzieciom kontaktu z historią i kulturowym dorobkiem mniejszościowych grup etnicznych. W ramach zadania przeprowadzono **32** godziny warsztatów tanecznych, **30** godzin warsztatów choreograficznych, **24** godziny warsztatów wokalnych, zorganizowano koncert czołowych przedstawicieli muzyki ukraińskiej który zgromadził **450** osób, wystawę (liczba odwiedzających około **500** osób) oraz konkursy promujące kulturę mniejszości narodowych we Wrocławiu.

- **Sesja popularno naukowa pn.: WYBITNI WROCŁAWIANIE Z WIELOKULTUROWEJ HISTORII MIASTA**

Liczba zawartych umów: 1

Celem zadania realizowanego przez Niemieckie Towarzystwo Społeczno – Kulturalne we Wrocławiu od 2006 roku było przybliżenie szerokiemu gronu mieszkańców wybitnych postaci świata kultury, nauki, sztuki i sportu związanych z Wrocławiem czy to przez urodzenie, działalność publiczną bądź też zamieszkanie. Organizacja sesji przyczyniła się do podniesienia świadomości o korzeniach wielokulturowego dziedzictwa Wrocławia, które na przestrzeni wieków tworzyli Polacy, Niemcy, Czesi, czy Żydzi. W ubiegłorocznej VII sesji wygłoszono 12 referatów.

Liczbę odbiorców zadania oszacowano na około **180** osób.

- **Organizacja polsko-niemiecko-hiszpańskiej konferencji n.t. metod przeciwdziałania dyskryminacji**

Liczba zawartych umów: 1

W dniu 15 i 16 marca br. na terenie Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej odbyła się konferencja „Razem silniejsi wobec dyskryminacji” .

Podczas konferencji zrealizowano następujące cele:

- 1) Rozwój postaw demokratycznych i tolerancyjnych poprzez edukację oraz promocja idei przeciwdziałania dyskryminacji poprzez edukację („education against discrimination”);
- 2) Prezentacja partnerów i metod poznanych w Niemczech i Hiszpanii w ramach polsko-niemiecko-hiszpańskiego projektu „Education Against Discrimination”;
- 3) Stworzenie przestrzeni do wymiany doświadczeń na płaszczyźnie europejskiej osób i instytucji zajmujących się już przeciwdziałaniem dyskryminacji, włączenie do naszej sieci nowych partnerów z Dolnego Śląska i z Polski;
- 4) Promowanie współdziałania partnerów skupionych wokół wspólnej idei, w tym współdziałania edukacji, biznesu i administracji lokalnej.

- Stworzenie płaszczyzny do utworzenia sieci współpracy („klaster antydyskryminacyjny”);
- 5) Podniesienie kompetencji specjalistów zajmujących się przeciwdziałaniem dyskryminacji oraz pracowników instytucji mających styczność z osobami dyskryminowanymi, w szczególności przed Euro2012;
  - 6) Wypracowanie wniosków i rekomendacji w zakresie tworzenia sieci kontaktów i współpracy.

W konferencji udział wzięło ok. **80** osób zainteresowanych tematyką rozwoju postaw demokratycznych i przeciwdziałania dyskryminacji. Ok. **70** osób wzięło udział w warsztatach pogłębiających tę wiedzę. Podczas konferencji zaprezentowana została idea projektu „Edukacja Against Discrimination”, doświadczenia, a w pogłębionych warsztatach zaprezentowane zostały nowo poznane metody pracy (videoklipy, antybiase w dwóch warsztatach). Ponadto partnerzy z Hiszpanii i Niemiec mieli możliwość uczestniczenia w sesji posterowej i bezpośrednich rozmów z lokalnymi partnerami z Wrocławia i Dolnego Śląska. W trakcie Open Space powstało kilkanaście grup dyskusyjnych i grup wymiany doświadczeń z udziałem uczestników z 4 krajów (Polska, Niemcy, Hiszpania, Francja). W intensywnych rozmowach uczestniczyły osoby z istniejącej już sieci, jak i osoby nowe, w tym grupa młodzieży z wrocławskich i dolnośląskich szkół średnich.

IV.1.17. Wrocławskie Okno Życia - kampania informacyjna

Liczba zawartych umów: 1

Celem kampanii było podniesienie poziomu wiedzy Wrocławian nt. funkcjonowania Okna Życia, oraz o formach pomocy kobietom spodziewającym się dziecka, będących w trudnych sytuacjach życiowych.

W ramach kampanii przygotowano materiały informacyjno-edukacyjne: **1.000** plakatów, **10.000** ulotek, prezentację multimedialną na zajęcia edukacyjne z młodzieżą, rollap oraz 2 stendy. Materiały informacyjne przekazano do placówek medycznych, szkół, parafii itp. Przeprowadzono **50** spotkań edukacyjnych z młodzieżą nt. wartości życia ludzkiego i odpowiedzialności za nie. Zakupiono sprzęt i materiały potrzebne do wyposażenia Okna Życia.

IV.2. Kultura, sztuka i dziedzictwo narodowe

IV.2.1. Zadania publiczne w sferze kultury, w tym m.in.: projekt muzyczny, projekt plastyczny, projekt teatralny, projekt interdyscyplinarny

Najważniejsze projekty:

- **Avant Art Festival**

2-7 października 2012 r.

Piąta edycja festiwalu skoncentrowana została na prezentacji muzyki i sztuki niemieckiej. Podczas 6 dni zaprezentowano 3 polsko-niemieckie koprodukcje performatywne, 18 projektów muzycznych, 6 filmów o muzyce, instalację recyklingową Social Up Spacing oraz wystawę plakatów. Ponadto odbyła się dwudniowa „Debata o Kulturze” oraz akcja literacka „Czytanie w ciemnościach”. Wystąpili m.in. legenda muzyki – DAF, Moritz von Oswald Trio, Peter Brotzmann & Defibrillator, FM Einheit oraz artyści wytwórni Raster-Noton i Project: Mooncircle.

Ilość odbiorców: ponad **4.000** osób.

- **15. Wrocławski Festiwal Gitarowy – GITARA 2012**

10 października - 8 listopada 2012 r.

Organizator: Wrocławskie Towarzystwo Gitarowe.

Dyrektor Artystyczny: Krzysztof Pełech.

Ideą Festiwalu jest zaprezentowanie szerszej publiczności niezwyklej różnorodności stylów, repertuaru oraz gatunków muzyki gitarowej – od gitarowej klasyki czy dawnej muzyki lutniowej, poprzez tradycję sztuki flamenco, aż po muzykę latynoską oraz jazz. W 2012 roku wystąpili: Ultra High Flamenco, Ultra High Flamenco, Ana Vidović, Christian Heimeł, Zehnder-Preisig Duo, Marta Kratochvilova, John McLaughlin & The 4th Dimension i Tommy Emmanuel.

Ilość odbiorców: ok. **2.500** osób.

- **Ethno Jazz Festival**

Impreza całoroczna

Organizator: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Kulturalnych „Nasze Miasto Wrocław”.

Prezentacja wyjątkowych i oryginalnych projektów muzycznych stylistycznie oscylujących wokół jazzu i muzyki etnicznej. W minionym sezonie muzycznym wystąpili m.in. Atom String Quartet, Amjad Farid Sabri, Leszek Możdżer i Motion Trio, Grażyna Auguścik i Paulinho Garcia, Tomatito, Ive Mendes, Tinariwen, Stacey Kent, Richard Bona, Pat Metheny, Patricia Barber i Candy Dulfer.

Ilość odbiorców: ok. **20.000** osób w skali rocznej.

- **Podwodny Wrocław – Przystanek Nadodrze II**

1-2 czerwca 2012 r.

Organizator: Fundacja ERDO.

Główną ideą festiwalu jest stworzenie szerokiego spektrum wrocławskiej sztuki – począwszy od koncertów, poprzez wystawy, performance, spektakle, pokazy video art, instalacje, pokazy mody, prezentacje sceny literackiej. W 2012 roku działania artystyczne odbyły się na terenie Browaru Mieszczańskiego i Przystani Pegaz. Podczas koncertów festiwalowych wystąpili: Oszibarck, Digit All Love, Natural Dread Killaz, Kariera i Kapitan Nemo.

Ilość odbiorców: ok. **1.500** osób.

- **XI Wrocław Industrial Festival**

8-11 listopada 2012 r.

Festiwal poświęcony sztuce industrialnej, z naciskiem na jej dźwiękowo-muzyczną odsłonę. Jest jedną z najważniejszych tego typu imprez w Europie. Festiwal corocznie przyciąga do Wrocławia publiczność z całej Europy. W 2012 r. Wystąpili: Boyd Rice/ Non, The Klinik 11, 7jk, Ait!, Ddaa, The Juggernauts, La Nomenklatur, Nonstate, Portion Control, Radio Royal, Rome, Sardh, Scattered Order, Section 25, Tzolk'in, Winterkälte, Wieloryb.

Ilość odbiorców: ok. **2.000** osób.

- **XVI Festiwal Muzyki Kameralnej „Wieczory w Arsenale”**

29 czerwca – 15 lipca 2012 r.

Organizator: Fundacja Dla Kultury Muzycznej Wrocławia WRATISLAVIA.

Tegoroczna edycja Festiwalu Wieczory w Arsenale po raz kolejny ułożyła się w cykl pod hasłem WIECZORY NARODÓW. Wrocławskiej publiczności zaprezentowano Wieczór Litewski, Kolumbijski, Portugalski, Fiński i Bułgarski. Wystąpili m.in. Lukas i Petras Geniušas, Kwartet Vertavo, Jesús Rodríguez González, Telmo Pires, Grupa MoCarta i Kwartet Tempera.

Ilość odbiorców: ok. **3.500** osób.

- **Międzynarodowy Festiwal Artystów Ulicznych BUSKERBUS**

Organizator: Stowarzyszenie BuskerBus. Festiwal ten to jedno z bardziej kolorowych wydarzeń we Wrocławiu. Występuje w nim min. **80** wykonawców, głównie wędrownych artystów ulicznych z całego świata (buskerów), solistów i grup, reprezentantów różnych dyscyplin sztuki ulicznej: muzyków, klaunów, żonglerów, połykaczy ognia, magików, szczudlarzy, cyrkowców i tancerzy.

Ilość odbiorców: ok. **15.000** osób.

- **Festiwal Akustycznej Awangardy „Energia Dźwięku 6”**

13-14 lipca 2012 r.

Organizator: Stowarzyszenie Industrial Art.

Dyrekcja Artystyczna: Arkadiusz Bagiński, Maciej Frett.
Prezentacja twórców muzycznej awangardy elektro akustycznej i neo-folkowej.
Koncerty tegorocznej edycji zorganizowane zostały na dziedzińcu galerii BWA Awangarda. Wystąpili: Blurt, Jack Dupon, Light Corporation, Ghedalia Tazartes, Pumajaw, Haight Ashbury.
Ilość odbiorców: ok. **400** osób.

- **XXIII Spotkania z Piosenką Żeglarską i Muzyką Folk Szanty we Wrocławiu**

1-4 marca 2012 r.

Organizator: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Kulturalnych „Nasze Miasto Wrocław”.

Jeden z najważniejszych i najstarszych festiwali muzyki żeglarskiej w Polsce. Prezentacja czołówki wykonawców muzyki szanty i folk z całej Polski. Podczas festiwalu odbywa się również konkurs dla młodych wykonawców. Zwycięzca prezentuje się podczas koncertu finałowego i zapraszany jest do udziału w koncercie laureatów kolejnej edycji imprezy.

Ilość odbiorców: ok. **10.000** osób.

- **VII Wieczory Organowe u Bożej Opatrzności**

29 lipca - 02 września 2012 r.

Festiwal Wieczory Organowe u Bożej Opatrzności od sześciu lat wpisuje się w kalendarz wydarzeń kulturalnych Wrocławia. Repertuar koncertów zorientowany jest na promowanie muzyki organowej wśród mieszkańców Wrocławia i regionu. Koncerty odbywają się na zabytkowym instrumencie Johanna Steinmayera z 1924 r. W 2012 roku wystąpili: Joachim Grubich, Christoph Bossert, Thomas Lennartz, Arkadiusz Bialic, Ireneusz Wyrwa i Susi Ferfoglja.

Ilość odbiorców: ok. **2.500** osób.

- **Cykl koncertów „WrocLove Fest” w 2012 roku**

Celem realizacji zadania była organizacja i przeprowadzenie cyklu koncertów „WrocLove Fest” z okazji „Święta Wrocławia” (18-20.06.2012 r.) wraz z zapewnieniem promocji wydarzenia, zakwaterowania i cateringu artystom oraz warunków koniecznych do przeprowadzenia imprezy masowej i plenerowej, kreowanie Wrocławia jako ważnego ośrodka życia muzycznego.

Zaprezentowano gwiazdy muzyki pop i reggae, m.in. Gentelman, Tanita Tikarma i Steven Marley.

Organizator: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Kulturalnych Nasze Miasto Wrocław.

Ilość odbiorców: ok. **5.000** osób.

- **Kontynuacja tworzenia regionalnej kolekcji sztuki współczesnej we Wrocławiu**

Organizator: Dolnośląskie Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych.

Celem realizacji zadania było tworzenie regionalnej kolekcji sztuki współczesnej we Wrocławiu wzbogacenie oferty kulturalnej miasta oraz upowszechnianie sztuki współczesnej, promocja Wrocławia w kraju i za granicą jako ważnego ośrodka kulturalnego. Przy znaczącym wsparciu gminy, kontynuowało tworzenie regionalnej kolekcji sztuki współczesnej. Jak w latach poprzednich, pracy DTZSP towarzyszyła wystawa prezentująca kolejne, zakupione prace.

- **Przegląd Sztuki SURVIVAL w latach 2011-2013**

Organizator: Art Transparent.

Celem realizacji zadania było propagowanie nowych zjawisk, w tym zwłaszcza nowych mediów, w kulturze i sztuce, aktywizacja i promocja artystów młodego pokolenia, wzbogacenie oferty kulturalnej miasta oraz upowszechnianie sztuki współczesnej - promocja Wrocławia w kraju i za granicą jako ważnego ośrodka kulturalnego.

X Edycja Przeglądu Sztuki SURVIVAL odbyła się na terenie stadionu "Oławka", położonego przy ulicy Niskie Łąki 8 we Wrocławiu, oraz w jego najbliższej okolicy (obszar tak zwanego Trójkąta Bermudzkiego. Miejsce wydarzenia wiąże się z jego tegoroczną tematyką określoną przez takie słowa-klucze, jak współzawodnictwo, dążenie do doskonałości, widowisko, igrzyska, zbiorowe doświadczenie. Ulokowanie 10 edycji Przeglądu na terenie czynnego obiektu sportowego miało swoją wagę także w kontekście mistrzostw piłkarskich EURO 2012. Szacuje się, że w X Edycji wzięło udział ok. **9.000** odbiorców.

- **Międzynarodowy Przegląd Orkiestr Sił Powietrznych Wrocław 2012"**

Organizator: Wojskowe Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „SWAT”.

Celem realizacji zadania była organizacja i przeprowadzenie koncertów i prezentacji orkiestr wojskowych dętych podczas uroczystości „Święta Wrocławia” (21-24.06.2012 r.), kreowanie Wrocławia jako ważnego ośrodka życia muzycznego.

Udział w festiwalu wzięło blisko **300** muzyków z **6** orkiestr Sił Powietrznych z Polski i USA. Nieodpłatny wstęp na wszystkie wydarzenia muzyczne Festiwalu zgromadził na wrocławskiej Pergoli około **10-cio tysięczną** grupę widzów. Dodatkową atrakcją stały się indywidualne, godzinne koncerty orkiestr w godzinach popołudniowych, które odbywały się w dniu 22 i 23.06. 2012 r. w wybranych miejscach Wrocławia, w tym również we Wrocławskiej Strefie Kibica. Wybrane spośród przygotowanych i zaprezentowanych przez orkiestry (szczególnie krajowe) programów, wykorzystywane były podczas odbywających się w dniu 24.06.2012 r. we Wrocławiu uroczystości kościelnych (msze święte) oraz lokalnych uroczystościach oficjalnych (np. uroczysta sesja Rady Miejskiej, wprowadzenie radnych Wrocławia do Ratusza).

- **Centrum Kultury i Edukacji Żydowskiej w Synagodze pod Białym Bocianem we Wrocławiu**

Organizator: Fundacja Bente Kahan.

Celem realizacji zadania było wzbogacenie oferty kulturalnej i edukacyjnej Miasta oraz rozwijanie dialogu międzykulturowego i przeciwdziałanie zjawiskom ksenofobii, rasizmu i antysemityzmu, promocja Wrocławia w kraju i za granicą jako ważnego ośrodka kulturalnego.

Do najważniejszych przedsięwzięć realizowanych przez Centrum należą: Wrocławskie Dni Wzajemnego Szacunku, festiwal Lato pod Białym Bocianem, Spotkania z Kulturą Żydowską (wystawy, wykłady, warsztaty).

- **Organizacja Międzynarodowego Festiwalu Prezentującego Nieznane lub Ginące Kultury i Tradycje z Całego Świata w 2012 roku**

Organizator: Stowarzyszenie Kultury Teatralnej Pieśń Kozła.

Brave Festival. Wtajemniczenia Kobiet, 2-7 lipca 2012

Celem realizacji zadania była organizacja i przeprowadzenie Międzynarodowego Festiwalu przedstawiającego niekonwencjonalną sztukę teatralną, oraz prezentującego nieznane lub ginące kultury i tradycje z całego świata, wzbogacenie oferty kulturalnej Miasta oraz upowszechnianie sztuki teatralnej wśród społeczności Wrocławia poprzez organizację i przeprowadzenie Międzynarodowego Festiwalu przedstawiającego niekonwencjonalną sztukę teatralną, oraz prezentującego nieznane lub ginące kultury i tradycje z całego świata, promocja Wrocławia w kraju i zagranicą jako ważnego ośrodka kulturalnego.

Tradycyjne gatunki muzyczne zaprezentowane zostały przez **213** artystów z odległych części świata, m.in. z Australii, Gruzji, Mali, Brazylii, Tanzanii, Zimbabwe, Zanzibaru oraz Indii, **98** dzieci i **20** liderów **17** grup dziecięcych z Europy, Azji i Afryki podwyższyło swoje umiejętności w zakresie warsztatu artystycznego (ruchu scenicznego, śpiewu, body drumming, tańca, gry na bębnach i wiedzy na temat choreografii).

14.800 widzów miało szansę bezpośredniego zapoznania się z tradycyjnymi formami muzycznymi poprzez kompleksowe działania prezentacyjne w postaci **100** wydarzeń kulturalnych.

- **Prowadzenie kompleksowej edukacji kulturalnej dla dzieci i młodzieży pn. „Laboratorium wrażliwości estetycznej i społecznej” w latach 2012-2014**

Organizator: Wrocławskie Centrum Twórczości Dziecka.

Celem realizacji zadania było kompleksowa edukacja kulturalna dzieci i młodzieży, mająca na celu wzmacnianie wrażliwości estetycznej przez teatr, ruch, muzykę, plastykę, uczenie twórczych postaw, kształtowanie kreatywnych osobowości i rozwijanie zainteresowań artystycznych, a także promocja twórczości dziecięcej oraz budowanie współpracy międzypokoleniowej i przeciwdziałanie wykluczeniom.

Projekt jest realizowany przez organizację Wrocławskie Centrum Twórczości Dziecka od 2005 r. w siedzibie legendarnego Teatru Kalambur przy ul. Kuźnicznej

29a. Misją organizacji jest uczenie najmłodszych twórczych postaw, wzmacnianie wrażliwości estetycznej przez teatr, ruch, muzykę, plastykę kształtowanie kreatywnych osobowości i rozwijanie zainteresowań twórczych.

Polsko- angielsko -chorwacka wymiana młodzieży – **42** uczestników/liderów.

Repertuarowy teatr dziecięcy – **1.044** widzów.

Spektakle dla klas i grup – **2 350** widzów.

Warsztaty artystyczne/ kursy bazowe – **169** uczestników.

Warsztaty artystyczne dla świetlicy środowiskowej – **12** zajęć.

Warsztaty dla szkół, przedszkoli i grup zorganizowanych – **195** godzin.

Dzień dziecka w teatrze – **40** uczestników.

Teatr za jeden uśmiech – **18** uczestników.

Warsztaty teatralne dla dzieci z rodzin wielodzietnych – **174** uczestników.

Warsztaty dla dzieci i rodziców – **81** uczestników.

Zajęcia międzypokoleniowe w DPS- **45** uczestników.

Teatr trzech generacji – **555** widzów.

Sztuka zmienia i łączy pokolenia – **56** uczestników.

- **„Prowadzenie autorskich grup teatralnych oraz teatrów alternatywnych”**

- 1) Prowadzenie Autorskiego Teatru Pieśń Kozła w 2012 roku

Celem realizacji zadania było wzbogacenie oferty kulturalnej Miasta oraz upowszechniania sztuki teatralnej wśród społeczności Wrocławia poprzez prowadzenie autorskiego teatru, promocja Wrocławia w kraju i zagranicą jako ważnego ośrodka kulturalnego.

Organizator: Stowarzyszenie Kultury Teatralnej "Pieśń Kozła".

W Teatrze zagrano **38** spektakli, które obejrzało **5.720** widzów.

- 2) Prowadzenie autorskiego teatru Ad Spectatores w latach 2012-2014

Organizator: Teatr Ad Spectatores.

Celem realizacji zadania było wzbogacenie oferty kulturalnej Miasta oraz upowszechniania sztuki teatralnej wśród społeczności Wrocławia poprzez prowadzenie autorskiego teatru, promocja Wrocławia w kraju i zagranicą jako ważnego ośrodka kulturalnego.

Teatr przygotował **5** premier, zagrano **420** spektakli, które obejrzało **10.268** widzów.

- **Prowadzenie Centrum Sztuki Wro we Wrocławiu wraz z działaniami programowymi w zakresie sztuki współczesnej w latach 2012 – 2014**

Organizator: Fundacja Wro Centrum Sztuki Mediów.

Celem realizacji zadania było prowadzenie Centrum Sztuki WRO jako wielofunkcyjnej struktury realizacji projektów oraz upowszechniania sztuki i kultury nowych mediów poprzez uczestniczenie w polskiej i międzynarodowej wymianie kulturalnej, prowadzenie Centrum Sztuki WRO wraz z działaniami programowymi w kraju i za granicą, przygotowanie i organizacja międzynarodowego Biennale Sztuki Mediów WRO, upowszechnianie, tworzenie,

promocja, dokumentacja, informacja i archiwizacja sztuki, promocja Wrocławia w kraju i za granicą poprzez uczestniczenie w międzynarodowej wymianie kulturalnej.

Liczba uczestników projektów organizowanych w roku 2012 – ok. **37 800** osób.

- **„Organizacja Gabinetu Kultury Współczesnej Wrocławia”**

Organizator: Zakład Narodowy im. Ossolińskich.

Organizacja Gabinetu Kultury Współczesnej Wrocławia.

Celem realizacji zadania była edukacja i rozwój badań nad kulturą współczesną Wrocławia, promocja Wrocławia, w kraju i za granicą, jako miasta o znaczącej randze kulturalnej.

IV.2.2. Kontynuacja projektów wieloletnich, których organizatorzy zostali wyłonieni w konkursach ogłoszonych w 2008, 2009 i 2010 roku

- **„Prowadzenie Studium Musicalowego w latach 2010 – 2012”**

Organizator: Fundacja Teatru Muzycznego Capitol.

Celem realizacji zadania było Prowadzenie Studium Musicalowego w latach 2010-2012 - specjalizującego się w kształceniu artystów dla potrzeb teatrów muzycznych.

Prowadzono Studium Musicalowe - realizowano zajęcia z zakresu kształcenia muzycznego, wokalnego, aktorskiego i tanecznego. Studium kształciło w kierunku aktor scen muzycznych, specjalność-wokalno - aktorska. Szkoła zapewniła zajęcia z profesjonalistami we wszystkich dziedzinach objętych kształceniem. Uczestnicy zajęć byli profesjonalnie przygotowywani do pracy artystycznej.

- **Prowadzenie działalności wydawniczej w latach 2010-2012 polegającej na wydawaniu pisma kulturalno-artystycznego pt. „Rita Baum” oraz książek z zakresu literatury i sztuki**

Organizator: Stowarzyszenie Kulturalno-Artystyczne "Rita Baum"

Celem realizacji zadania było wydawanie kwartalnika o charakterze kulturalno-artystycznym pt. „Rita Baum” (ogółem **12** numerów w latach 2010-2012), opublikowanie pozycji książkowych młodych twórców prezentujących najciekawsze zjawiska w literaturze i sztuce, wzbogacenie oferty kulturalnej miasta oraz upowszechnianie literatury niezależnej.

- **„Organizacja Międzynarodowego Festiwalu Filmowego Era Nowe Horyzonty w latach 2008-2012”**

Organizator: Stowarzyszenie Nowe Horyzonty.

Międzynarodowy Festiwal Filmowy Nowe Horyzonty 19 - 29.07.2012r.

Podczas jedenastu dni zaprezentowanych zostało ok. **450** tytułów pogrupowanych w tematyczne cykle, pochodzących z ponad 40 krajów. Ponad **200** filmów miało podczas festiwalu polskie premiery. Łącznie odbyło się około **550** seansów.

RETROSPEKTYWY - zarezerwowane dla prawdziwych mistrzów, najbardziej wpływowych reżyserów, ale także twórców, którzy są słabo znani w Polsce. Najważniejsze liczby: liczba filmów pokazanych na festiwalu (w tym długometrażowe i krótkometrażowe projekcje filmowe) – ok. **450**, kraje produkcji – ponad **40**, liczba sprzedanych karnetów dla uczestników – **700**, liczba wydanych karnetów dla profesjonalistów (branża filmowa) – **300**, liczba wydanych akredytacji dziennikarskich – **300**, liczba przedstawicieli branży filmowej z Polski i z zagranicy – **300**, liczba twórców filmowych z Polski i z zagranicy – **280**, liczba uczestników wszystkich wydarzeń festiwalu – **120.000**.

IV.2.3. Pozostałe projekty i wydarzenia w sferze kultury i dziedzictwa narodowego

- **Wydarzenia literackie**

Organizator: Fundacja Europejskich Spotkań Pisarzy.

17. Edycja Międzynarodowego Festiwalu „Port Literacki” oraz Projektów Edukacyjnych: „Nakręć Wiersz”, „Port Literacki po Godzinach”, „Połów”, „Przystanek Literacki”, „Szkoła z Poezją”, „Warsztaty Literackie”.

- **Ekspozycje muzealne**

Organizator: Zakład Narodowy im. Ossolińskich.

Pierwszy etap przygotowania stałej ekspozycji Muzeum Pana Tadeusza.

Projekt ma na celu przybliżenie historii związanej z rękopisem „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza. Jego realizacja w roku 2012 przebiegała w 4 etapach: Konkurs na opracowanie koncepcji Muzeum Pana Tadeusza, opracowanie projektu wykonawczego ekspozycji Muzeum Pana Tadeusza, Konkurs na logo Muzeum Pana Tadeusza, Wystawa czasowa „Historia rękopisu Pana Tadeusza – teksty, konteksty, realia” zaprezentowana w Kamienicy pod Żłotym Słońcem, Rynek 6/Kiełbaśnicza 5. (Konkurs na opracowanie koncepcji MPT - 8 osób/firm, Projekt MPT - 1 osoba/firma, która jest laureatem konkursu, Konkurs na logo MPT - ok. 100 osób/firm, Wystawa Historia rękopisu Pana Tadeusza).

Ilość odbiorców: ok. **3.000** osób.

- **Upamiętnianie historii wrocławskich kombatantów i osób represjonowanych**

Liczba zawartych umów: 2

Cele programu realizowanego od 2010 roku to podtrzymywanie tradycji narodowej, rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej, integracja międzypokoleniowa, edukacja społeczna i historyczna, budowanie tożsamości mieszkańców Wrocławia, popularyzowanie wiedzy o mniej znanej historii Polski i miasta Wrocławia z czasów II wojny światowej oraz okresu powojennego. Program w roku 2012 realizowały 2 organizacje związane ze środowiskiem członków Armii Krajowej oraz środowiskiem Sybiraków. W ramach realizacji zadania wydane zostały dwa numery biuletynu Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej – w łącznym nakładzie **1.000** egzemplarzy. Kontynuowany był również projekt czytelnik kombatanta – mający na celu opracowywanie zbiorów przekazywanych przez środowisko Sybiraków oraz organizowanie spotkań tematycznych. Organizacje podjęły współpracę między innymi z oddziałem wrocławskim Instytutu Pamięci Narodowej, Centrum Doskonalenia Nauczycieli oraz wrocławskimi szkołami.

- **Przygotowanie spotkania świątecznego dla członków Dolnośląskiego Okręgu Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej**

Liczba zawartych umów: 1

Głównym celem projektu jest integracja środowiska kombatanckiego poprzez spotkanie **120** Weteranów Armii Krajowej z Wrocławia na wspólnej wieczerzy wigilijnej. Kolejnym celem jest promocja wolontariatu poprzez uhonorowanie nagrodami grupy wolontariackiej (**30** osób), która wspiera najbardziej potrzebujących weteranów.

IV.2.4. Wydarzenia dofinansowane w innym trybie

Na wniosek Wydziału Kultury ogłoszone zostały 3 zlecenia zadania publicznego na realizację zadań w sferze kultury w roku 2012.

1. Zlecenie zadania publicznego pn. Promocja Wrocławia jako Europejskiej Stolicy Kultury w siedzibie UNESCO w Paryżu poprzez prezentację projektu BRAVE KIDS. Celem zlecenia było wyłonienie w oparciu o złożone oferty organizatora działań promujących Wrocław jako Europejskiej Stolicy Kultury w siedzibie UNESCO w Paryżu poprzez prezentację projektu Brave kids, promocja Wrocławia w kraju i zagranicą jako ważnego ośrodka kulturalnego.

Organizator: Stowarzyszenie Kultury Teatralnej "Pieśń Kozła"

Ok. **800** widzów.

2. Zlecenie zadania publicznego pn. Promocja Wrocławia jako Europejskiej Stolicy Kultury 2016 poprzez organizację koprodukcyjnych targów filmowych US in progress oraz festiwalu filmu amerykańskiego.

Celem zlecenia było zorganizowanie amerykańsko – polskich filmowych targów koprodukcyjnych we Wrocławiu, festiwalu niezależnych filmów amerykańskich,

promocja Wrocławia poprzez produkcję materiałów promujących Wrocław jako miejsce silnego ośrodka filmowego.

Organizator: Stowarzyszenie Nowe Horyzonty.

Na festiwalu prezentowane są zarówno najnowsze tytuły uznanych reżyserów, jak również dzieła nieznanych twórców. Festiwal podzielony na cztery sekcje: „Spectrum” pokazujące nowe tendencje w amerykańskim kinie, „American Docs”, czyli dokumenty, „Highlights” - pokazy pięciu najnowszych, głośnych tytułów oraz „On the edge” kino eksperymentalne. W dniach 14-16 listopada, podczas drugiej edycji American Film Festival we Wrocławiu (12-17 listopada), odbyła się premierowa edycja nowego wydarzenia branżowego – Gotham in Progress (GiP). Były to pierwsze w Europie spotkania branżowe poświęcone wyłącznie niezależnym filmom amerykańskim. GiP zorganizowany został z inicjatywy nowojorskiej firmy Black Rabbit Films i Stowarzyszenia Nowe Horyzonty, organizatora American Film Festival. Projekt był realizowany przy wsparciu Urzędu Miasta Wrocławia i Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej. Najważniejsze liczby: liczba filmów pokazanych na festiwalu: **54**, liczba filmów mających polskie premiery: **36**, liczba wszystkich uczestników wydarzeń festiwalu: **17.096**.

3. Zlecenie zadania publicznego pn. Promocja Wrocławia jako Europejskiej Stolicy Kultury 2016 poprzez prowadzenie działalności kina studyjnego na bazie istniejącego kina we Wrocławiu.

Celem realizacji zadania było prowadzenie działalności kina studyjnego na bazie istniejącego kina HELIOS we Wrocławiu a w ramach tego: prezentacje polskiego, europejskiego i światowego kina artystycznego; pokazy światowej klasyki filmowej; organizacje premier, przeglądów, seminariów, konkursów i festiwali filmowych (w tym także zleconych przez władze miasta i regionu); prowadzenie edukacji filmowej dla dzieci, młodzieży i studentów poprzez organizację, we współpracy ze szkołami, władzami oświatowymi i uczelniami wyższymi, regularnych zajęć z historii i teorii kina: Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej, Akademia Polskiego Filmu; bezpośrednie transmisje oper (Metropolitan Opera Live in HD z Nowego Jorku) oraz spektakli teatralnych i baletowych (National Theatre Live z Londynu, Ballet in Cinema); organizacje pokazów multimedialnych; organizacje poranków filmowych dla dzieci połączonych z warsztatami plastycznymi; organizacje specjalnych pokazów dla seniorów; działalność dyskusyjnego klubu filmowego; popularyzacja i prezentacja filmowej tradycji Wrocławia i regionu; promocja dorobku młodych filmowców i artystów z Wrocławia i Dolnego Śląska poprzez organizację pokazów, wystaw, instalacji w obiekcie kina; prowadzenie działalności wydawniczej; prowadzenie działalności archiwizacyjnej zmierzającej do utworzenia Filmoteki Wrocławskiej; współpraca z lokalnymi, krajowymi i zagranicznymi instytucjami filmowymi i kulturalnymi; prowadzenie warsztatów na temat edukacji filmowej dla nauczycieli; organizowanie warsztatów realizacji filmów dla młodych ludzi.

Organizator: Stowarzyszenie Nowe Horyzonty

W dn. 31 sierpnia 2012 roku, dzięki wsparciu miasta Wrocław i współpracy z siecią kin Helios, na kulturalnej mapie Polski pojawił się największy w Europie multiplex prezentujący kino artystyczne. Działalność Kina Nowe Horyzonty jest częścią programu Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016. W dziewięciu salach obiektu można oglądać kino artystyczne i autorskie, jak również wartościowe kino środka. W programie kina znajdują się liczne projekty edukacji filmowej, cykl transmisji oper z legendarnej The Metropolitan Opera, przeglądy i festiwale, filmowe spotkania dla dzieci i seniorów, wystawy i koncerty. W kinie zgromadzono ok. **132.401** widzów

4. Thanks Jimi Festival - Gitarowy Rekord Guinnessa 2012.

1-2 maja 2012 r.

Organizator: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Kulturalnych „Nasze Miasto Wrocław”.

Podczas jubileuszowej, 10. edycji, na wrocławskim Rynku **7.273** gitarzystów pod dyktando Leszka Cichońskiego ustanowiło nowy rekord Guinnessa wykonując wspólnie utwór „Hey, Joe” Jimiego Hendrixa. Gwiazdami festiwalu byli zespół Europe i Marcus Miller & Band. (ponad **11.000** widzów).

5. Festiwal Kultury Etno i Reggae One Love sound Fest 2012.

17 listopada 2012r.

Organizator: Stowarzyszenie Planeta Młodych.

Największy halowy festiwal reggae w Europie. Koncerty festiwalu corocznie gromadzą wielotysięczną publiczność zarówno z Polski jak i z zagranicy. Na scenie głównej wystąpili m.in. Max Romeo, Mr. Vargas, Promoe, Marika & Spokoarmia, Junior Stress & Sun El Band. (ponad **8.000** widzów).

IV.2.5. Prace konserwatorskie, restauratorskie i budowlane w obiektach zabytkowych

W roku 2012 zawarto 46 umów z 36 organizacjami pozarządowymi i podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich i budowlanych w obiektach zabytkowych położonych na terenie Wrocławia.

Wykonywane w 2012 roku prace konserwatorskie, roboty budowlane i remontowe:

1. W zespole budynków klasztornych Zgromadzenia Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej we Wrocławiu wymiana pokrycia dachu oraz remont więźby dachowej nad skrzydłem północnym i ryzalitu frontowego od strony wschodniej. Rozpoczęto remont i przebudowę wieży wraz z odbudową konstrukcji hełmu.
2. Kontynuacja rewaloryzacji elewacji dawnego gotyckiego kościoła pw. św. Anny z XIV w. oraz przeprowadzono konserwację gotyckiego portalu obecnego budynku klasztoru Zgromadzenia Córek Maryi Wspomożycielki przy ul. św. Jadwigi.
3. Zakończono roboty konserwatorskie i naprawcze ścian i murów oraz nawierzchni z reliktami zamku Piastów Śląskich w obecnym budynku klasztoru Zgromadzenia Sióstr Szkolnych De Notre Dame przy ul. św. Marcina.
4. Konserwacja malowideł pierwszego przęsła empory południowej "Boże Narodzenie" w kościele Najświętszego Imienia Jezus (Uniwersyteckim).
5. Remont elewacji wschodniej kościoła p.w. św. Antoniego.
6. W kościele p.w. św. Michała Archaniola na Muchoborze Wielkim we Wrocławiu remont elewacji wieży oraz konserwacja gotyckiej grupy rzeźbiarskiej Ostatnia Wieczerza (1480-89r.).

7. Remont i przebudowa dachu klasztoru Karmelitów Bosych we Wrocławiu przy ul. Ołbińskiej 1a.
8. W Kościele Rektoralnym p.w. Św. Macieja przeprowadzono prace konserwatorskie XIII w. wnętrza kościoła.
9. Remont elewacji południowej kościoła p.w. św. Karola Boromeusza we Wrocławiu.
10. Remont elewacji południowej plebani oraz elewacji północnej kościoła parafialnego p.w. św. Elżbiety przy ul. Grabiszyńskiej.
11. Kontynuacja prac remontowo-konserwatorskich w kaplicy Hochberga przy kościele św. Wincentego i św. Jakuba we Wrocławiu.
12. W kościele p.w. św. Elżbiety przy ul. św. Elżbiety 1 wykonano:
  - prace konserwatorskie przy wystroju kruchty południowej kościoła,
  - prace konserwatorskie przy epitafiach i kartuszkach herbowych stanowiących wystrój południowej oraz północnej nawy kościoła,
  - prace konserwatorskie przy epitafium Caspara Hesselera i jego rodziny,
  - prace konserwatorskie przy drewnianych epitafiach z Kaplicy Dumlosych, Kaplicy Najświętszego Sakramentu;
13. Remont i kolorystyka elewacji budynku internatu - blok Nr 3 przy ul. Wejherowskiej 28 Ewangelickiego Centrum Diakonii i Edukacji im. Ks. Marcina Lutra.
14. Wymiana pokrycia dachowego na budynku domu katechetycznego Parafii p.w. św. Bonifacego.
15. Remont dachu i elewacji wieży głównej katedry prawosławnej p.w. Narodzenia Przenajświętszej Bogarodzicy.
16. Remont dachu kościoła św. Maurycego we Wrocławiu przy ul. Romualda Traugutta.
17. Prace remontowe dachu nawy głównej, prezbiterium i transeptu kościoła p.w. św. Wojciecha Klasztoru OO. Dominikanów.
18. Wymiana okien elewacji południowej budynku Metropolitalnego Wyższego Seminarium Duchowego we Wrocławiu, pl. Katedralny 14.
19. Remont pokrycia dachu prezbiterium kościoła p.w. Najświętszej Maryi Panny na Piasku z XIV w.
20. Konserwacja elewacji zachodniej, wieży północnej kościoła p.w. św. Marii Magdaleny przy ul. Szewskiej.
21. Remont stolarki okiennej na elewacji południowej klasztoru Ojców Karmelitów Bosych przy ul. Ołbińskiej.
22. Prace konserwatorskie zespołu trzech płyt nagrobnych, znajdujących się na zewnętrznych ścianach kościoła p.w. św. Wawrzyńca na Żernikach.
23. DOLNOŚLĄSKA RODZINA KATYŃSKA otrzymała dofinansowanie na wykonanie ołtarza oraz posadzki w kaplicy w Kaplicy Katyńskiej w kościele p.w. św. Elżbiety przy ul. Św. Mikołaja.
24. Przeprowadzono konserwację obrazu Michaela Willmanna „Pokłon Pasterzy” z 1664 roku z Domu Generalnego Zgromadzenia Sióstr Bożego Serca Jezusa we Wrocławiu.
25. Konwent OO. Bonifratrów przeprowadził konserwację i restaurację obrazu Matki Bożej w ołtarzu głównym kościoła św. Trójcy przy ul. Romualda Traugutta.
26. Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej (Okręg Dolnośląski) kontynuował remont kapitalny zabytkowego statku "Złota Kaczka".

27. Fundacja Otwartego Muzeum Techniki prowadziła prace konserwatorskie i remontowe dźwigu pływającego DP Wróblin, przycumowanego przy Nabrzeżu Wyspiańskiego.

IV.3. Ochrona i promocja zdrowia

IV.3.1. Popularyzowanie wiedzy o zachowaniach zdrowotnych oraz profilaktyce chorób

- **Realizacja innowacyjnego programu „Miasto w Formie”**

Liczba zawartych umów: 1

W 2012r. kontynuowana była realizacja innowacyjnego programu „Miasto w Formie”, ukierunkowanego na promowanie zdrowego stylu życia oraz przeciwdziałania zagrożeniom zdrowotnym wśród mieszkańców Wrocławia z zastosowaniem nowoczesnych technik systemów lojalnościowych. Celem programu jest:

- wypromowanie wśród mieszkańców Wrocławia mody na zdrowy styl życia,
- zwiększenie poziomu wiedzy dotyczącej zdrowia i jego zagrożeń,
- motywowanie mieszkańców Wrocławia do zmiany postaw i zachowań warunkujących wzmacnianie zdrowia oraz przeciwdziałanie jego zagrożeniom,
- zwiększenie liczby osób uczestniczących w programach profilaktycznych,
- wspieranie działań podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób,
- tworzenie sieci podmiotów współpracujących w realizacji ww. zadań.

Program polegał w szczególności na motywowaniu mieszkańców Wrocławia do zmiany postaw i zachowań warunkujących zdrowie poprzez zbieranie tzw. „aktywności zdrowotnych” (m.in. udział w badaniach profilaktycznych, zajęciach sportowo-rekreacyjnych, działaniach edukacyjnych, warsztatach, eventach itp.), za które mogą otrzymać punkty i wymieniać na atrakcyjne nagrody oraz korzystać z dodatkowych uprawnień u partnerów programu. Działania prowadzone w ramach programu były komplementarne do istniejących programów edukacyjnych i profilaktycznych, realizowanych przez NFZ i Gminę Wrocław.

Program, skierowany był w szczególności do osób w wieku produkcyjnym, zagrożonych ryzykiem zachorowania na choroby cywilizacyjne. W kolejnych etapach, za pośrednictwem programu, będzie można oddziaływać na zachowania prozdrowotne oraz poziom świadomości zdrowotnej i profilaktycznej jak najszerszej grupy Wrocławian, uwzględniając w ofercie aktywności dla dzieci, młodzieży i seniorów. Program uzyskał 30 patronatów merytorycznych w tym: Ministerstwa Zdrowia, Wojewódzkiego Ośrodka Koordynującego Programy Profilaktyczne, Dolnośląskiego Oddziału Wojewódzkiego Lekarzy Rodzinnych, Dolnośląskiej Izby Lekarskiej, Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego, Akademii Medycznej we Wrocławiu, Przewodniczącego Senackiej Komisji Zdrowia, Przewodniczącego Sejmowej Komisji Zdrowia, Dolnośląskiego

Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz wojewódzkich konsultantów z różnych dziedzin. Współpracę podjęło ok. **300** partnerów instytucjonalnych, w tym placówki medyczne, kluby aktywności zdrowotnej, kluby fitness, baseny, punkt poradnictwa itp., w których mieszkańcy mogą dostawać punkty za wykonane aktywności zdrowotne.

Łącznie liczba zarejestrowanych w programie wynosiła **5.000** osób, łącznie mieszkańcy wykonali ok. **25.000** aktywności prozdrowotnych, korzystając również z narzędzi edukacyjnych przygotowanych na stronie internetowej (m.in. kalkulatory zdrowia, które określały profil zdrowotny i wskazywały zalecane działania na rzecz ochrony zdrowia). Obieraniem newslettera zawierającego informacje dot. programu zainteresowało się **3.830** osób. W trakcie programu w różnych rejonach miasta, zorganizowano/współorganizowano **110** wydarzeń prozdrowotnych (eventów), w których licznie uczestniczyli mieszkańcy.

- **Profilaktyka schorzeń oraz wczesne wykrywanie uszkodzeń narządu słuchu**

Liczba zawartych umów: 1

W ramach VI Wrocławskich Dni Promocji Zdrowia Polski Związek Głuchych przeprowadził badania słuchu, logopedyczne i foniatryczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Wykonano 150 badań przesiewowych, 126 badań specjalistycznych, 27 konsultacji logopedycznych, 15 konsultacji psychologicznych, 9 konsultacji pedagogicznych, 8 konsultacji protetyka słuchu, 67 badań słuchu u 40 osób w różnym przedziale wiekowym, wykonano 76 ankiet oraz 72 testy słyszenia. Wyedukowano około **500** osób podczas białych sobót następujących po Dniach Promocji Zdrowia.

- **Zabezpieczenie sanitarne dla Wrocławian, uczestników pieszej pielgrzymki na trasie Wrocław - Częstochowa 2012**

Liczba zawartych umów: 1

Zadanie miało na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb sanitarnych mieszkańców Wrocławia (około **2.000** osób), uczestników Pieszej Pielgrzymki Wrocławskiej na Jasną Górę. Z realizacją zadania wiązało się kształtowanie pozytywnego obrazu pielgrzymki, ochrona mijanych miejscowości i terenów zielonych przed zanieczyszczeniem. W ramach zadania rozstawione zostały podczas postoi oraz w miejscach noclegu urządzenia sanitarne, zapewniono przejazd samochodu serwisowego przez całą trasę pielgrzymki oraz zorganizowano zabezpieczenie medyczne.

IV.3.2. Kluby Abstynenta

Liczba zawartych umów: 3

Cel ogólny: Upowszechnianie wśród mieszkańców Wrocławia zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów poprzez promowanie abstynencji oraz wspieranie życia w trzeźwości, w ramach działalności organizacji trzeźwościowych.

Celem programu jest ograniczanie szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z nadużywania alkoholu poprzez utrzymanie abstynencji i aktywizację społeczną. Zadania realizowane były przez **3** wrocławskie organizacje pozarządowe, prowadzące Kluby Abstynenta. W roku 2012 roku z różnych form wsparcia oferowanych w klubach skorzystało **ok. 2.500** osób.

IV.3.3. Wrocławski Ośrodek Pomocy Osobom Nietrzeźwym

Na sesji Rady Miejskiej Wrocławia w dniu 19 kwietnia 2012r. przegłosowano likwidację jednostki budżetowej pod nazwą Izba Wytrzeźwień Wrocławia.

W jej miejsce powołano nową placówkę prowadzoną przez organizację pozarządową w nowej formule, o nazwie „Wrocławski Ośrodek Pomocy Osobom Nietrzeźwym” (WrOPON), która rozpoczęła swoją działalność **od 29 października 2012 roku**, na podstawie dwóch umów:

- 1) umowa z dnia 08.08.2012 r. na opracowanie koncepcji funkcjonowania oraz prowadzenie na jej podstawie ośrodka dla osób zatrzymanych na terenie Wrocławia. Opracowanie koncepcji i prowadzenie Wrocławskiego Ośrodka Pomocy Osobom Nietrzeźwym.
- 2) umowa z dnia 08.08.2012 r. na prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób uzależnionych od alkoholu oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Plan działania ośrodka:

1. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom Wrocławia poprzez eliminowanie zagrożeń jakie stwarzają osoby nietrzeźwe dla swojego zdrowia i życia lub innych osób – przyjmowanie w celu wytrzeźwienia osób będących pod wpływem alkoholu, doprowadzonych na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – przyjęcie **ok. 10.000 osób/rok**.
2. Motywowanie do rozwoju osobistego oraz do zmiany negatywnych postaw, zachowań zdrowotnych i społecznych wynikających z nadużywania alkoholu, poprzez prowadzenie poradnictwa i grup wsparcia terapii indywidualnej i grupowej.
3. Informowanie o dostępnych usługach: leczniczych, terapeutycznych, socjalnych, a także możliwych rozwiązaniach mających na celu poprawę funkcjonowania osób nadużywających alkoholu oraz członków ich rodzin.
4. Promowanie stylu życia wolnego od alkoholu i nałogów poprzez: informowanie o indywidualnych i społecznych skutkach nadużywania alkoholu.
5. Wspieranie osób podejmujących leczenie w przewyciężeniu występujących problemów, angażowanie się w akcje promocyjne i kampanie informacyjne.
6. Zorganizowanie od 2013 roku dla osób zainteresowanych - działu przerywania ciągów alkoholowych (odpłatnie) - pomoc w przerywaniu picia i podjęciu leczenia w placówkach służby zdrowia. Dział prowadzić będą pielęgniarki pod nadzorem lekarza.
7. Działania skierowane do sprawców przemocy i osób nieradzących sobie z agresją pod wpływem alkoholu. Działania te będą prowadzone we współpracy z Wrocławskim Centrum Zdrowia SP ZOZ w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy we Wrocławiu.
8. Porady prawne, psychologiczne, psychiatryczne, dla beneficjentów i ich rodzin.

IV.3.4. Prowadzenie edukacji, poradnictwa, działań środowiskowych oraz terapii dla osób uzależnionych od narkotyków i członków ich rodzin

Celem realizacji zadań było:

- ograniczenie negatywnych, zdrowotnych i społecznych skutków używania narkotyków przez osoby uzależnione i eksperymentujące ze środkami psychoaktywnymi,
- pomoc osobom zagrożonym uzależnieniem, uzależnionym i ich rodzinom, poprzez zapewnienie dostępu do informacji, poradnictwa specjalistycznego oraz różnych form terapii.

W ramach programów realizowanych przez Miasto prowadzone były m.in. poradnictwo indywidualne i grupowe, poradnictwo telefoniczne i internetowe, grupy wsparcia oraz warsztaty rozwoju umiejętności psychospołecznych. Prowadzone były także działania informacyjne dla osób uzależnionych i eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi oraz dla ich rodzin.

Z oferty skorzystało ok. **6.100** bezpośrednich beneficjentów.

Liczba organizacji realizujących zadanie – 7.

IV.3.5. Realizowanie programu ograniczania szkód zdrowotnych i społecznych wśród osób zagrożonych uzależnieniem i uzależnionych od narkotyków

Celem realizacji zadań było ograniczenie negatywnych, zdrowotnych i społecznych skutków używania narkotyków przez osoby eksperymentujące i uzależnione poprzez realizację programów terapii ulicznej, programów klubowych oraz programów niskoprogowych.

W ramach programów realizowanych przez Miasto prowadzone były m.in. punkt wymiany igieł i strzykawek, Punkt Pobytu Dziennego dla osób uzależnionych od narkotyków, działania o charakterze informacyjno-edukacyjnym i motywującym dla osób uzależnionych od narkotyków i eksperymentujących z narkotykami, działania ukierunkowane na minimalizację szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania środków psychoaktywnych, działania środowiskowe w formie „street workers”, działania środowiskowe w formie programu klubowego (tzw. „party workers”), działania o charakterze informacyjno-edukacyjnym dla osób zagrożonych uzależnieniem w ramach programu klubowego.

W 2012 roku ogłoszono 2 otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego pn.: „Realizowanie programu ograniczania szkód zdrowotnych i społecznych wśród osób zagrożonych uzależnieniem i uzależnionych od narkotyków”. W wyniku rozstrzygnięć konkursów ofert, z organizacjami pozarządowymi zawarto **2** umowy w sprawie realizacji zadań publicznych.

Z oferty skorzystało ok. **2.000** bezpośrednich beneficjentów.

Liczba organizacji realizujących zadanie – 2.

IV.3.6. Prowadzenie poradnictwa dla osób zagrożonych zakażeniem i zakażonych HIV oraz udzielanie wsparcia osobom chorym na AIDS, ich rodzinom i opiekunom

Celem realizacji zadań było

- podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości zdrowotnej mieszkańców Wrocławia w zakresie zagrożeń zdrowotnych i społecznych wynikających z ryzykownych zachowań,
- pomoc osobom zakażonym wirusem HIV i chorym na AIDS, ich rodzinom oraz opiekunom, poprzez zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego oraz udzielanie wsparcia psychicznego.

W ramach programów realizowanych przez Miasto prowadzone było przez certyfikowanych specjalistów poradnictwo w formie całodobowego telefonu zaufania, internetowa poradnia edukacyjna dla osób zakażonych HIV i chorych na AIDS oraz zainteresowanych profilaktyką zakażeń HIV, wsparcie psychiczne osób z problemem HIV/AIDS i ich rodzin. W ramach programu zorganizowano i przeprowadzono konferencję dotyczącą problematyki HIV/AIDS z udziałem osób zakażonych wirusem HIV, chorych na AIDS oraz osób pracujących na rzecz tego środowiska.

W 2012 roku ogłoszono 2 otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego pn.: „Prowadzenie poradnictwa dla osób zagrożonych zakażeniem i zakażonych HIV oraz udzielanie wsparcia osobom chorym na AIDS, ich rodzinom i opiekunom”. W wyniku rozstrzygnięć konkursów ofert, z organizacjami pozarządowymi zawarto **1** umowę w sprawie realizacji zadania publicznego.

Z oferty skorzystało ok. **2.500** bezpośrednich beneficjentów.

Liczba organizacji realizujących zadanie – 1.

IV.3.7. Opracowanie i realizacja programu profilaktyki i terapii uzależnień oraz przeciwdziałania agresji dla osób osadzonych w Zakładzie Karnym nr 1 we Wrocławiu

Celem realizacji zadań było:

- prowadzenie edukacji zdrowotnej i społecznej w zakresie profilaktyki uzależnień dla osób osadzonych w Zakładzie Karnym nr 1 z wykorzystaniem form teatralnych i artystycznych,
- podnoszenie u osób osadzonych w Zakładzie Karnym nr 1 poziomu świadomości i odpowiedzialności za ryzykowne zachowania,
- motywowanie do rozwoju osobistego oraz do zmiany negatywnych postaw i zachowań zdrowotnych i społecznych,
- promowanie stylu życia wolnego od nałogów.

W ramach programów realizowanych przez Miasto prowadzone zostały następujące działania: przygotowano i zrealizowano i zaprezentowano 2 spektakle teatralnych o tematyce dotyczącej profilaktyki uzależnień z udziałem osób osadzonych w Zakładzie Karnym nr 1; prowadzono poradnictwa prawne z zakresu prawa rodzinnego dla osób osadzonych.

Z oferty skorzystało **96** bezpośrednich beneficjentów.

Liczba organizacji realizujących zadanie – 1.

IV.3.8. Program ochrony zdrowia psychicznego oraz wsparcia dla osób z problemami zdrowia psychicznego i osób z doświadczeniem choroby psychicznej

Liczba zawartych umów: 11

Celem programu była poprawa jakości życia osób z doświadczeniem choroby psychicznej, w tym przeciwdziałanie kryzysom psychicznym i stygmatyzacji oraz wsparcie dla ich rodzin i opiekunów.

Działania prowadzone dla osiągnięcia celu to:

- organizowanie wsparcia środowiskowego – alternatywnego i/lub uzupełniającego w stosunku do psychiatrycznego leczenia stacjonarnego i ambulatoryjnego,
- udzielanie indywidualnego i grupowego wsparcia psychologicznego osobom z problemami zdrowia psychicznego oraz ich rodzinom i opiekunom,
- zorganizowanie różnych form zajęć klubowych ukierunkowanych na rozwój osobisty i aktywizację społeczną (np. arteterapia, choreoterapia, muzykoterapia itp.),
- organizowanie działań integrujących społecznie,
- prowadzenie bezpłatnego poradnictwa psychologicznego, socjalnego, prawnego dla osób z problemami zdrowia psychicznego i ich rodzin,
- prowadzenie grup wsparcia dla osób z problemami zdrowia psychicznego oraz ich rodzin i opiekunów,
- organizowanie zajęć edukacyjno-korekcyjnych i terapeutycznych dla osób z zaburzeniami pamięci,
- prowadzenie edukacji i wsparcia dla rodzin osób z doświadczeniem choroby psychicznej (np. psychoedukacja na temat radzenia sobie z chorobą psychiczną w rodzinie),
- pozyskiwanie wolontariuszy zainteresowanych współpracą przy programach pomocowych skierowanych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz organizowanie szkoleń dla wolontariuszy.

Program realizowany był we współpracy z organizacjami pozarządowymi. W 2012 roku z różnych form pomocy skorzystało ok. **1.100** osób. Większość prowadzonych działań ma charakter kompleksowego i długofalowego wsparcia, z którego beneficjenci programu korzystają w sposób systematyczny.

Zadania w w/w zakresie realizowały organizacje pozarządowe wyłonione w procedurze konkursowej.

IV.3.9. Program wsparcia dla osób z problemami psychogeriatrycznymi

Liczba zawartych umów: 3

W 2012 roku w ramach programu Fundacja „Dobrze że jesteś” opieką wolontariuszy objęła ok. **5.000** pacjentów, w tym pacjentów Kliniki Hematologii Akademii Medycznej oraz Dolnośląskiego Centrum Onkologii we Wrocławiu.

Ze wsparcia psychologicznego (psycholog/psychoterapeuta) skorzystało ok. **167** osób doświadczających kryzysu zdrowia psychicznego związanego z długotrwałą lub nieuleczalną chorobą oraz 10 rodzin.

Dolnośląskie Centrum Psychoonkologii i Rehabilitacji realizowało projekt pn. „Akademia Walki z Rakiem” w ramach którego prowadzono grupy wsparcia, klub pacjenta, konsultacje indywidualne z psychologiem/psychoterapeutą oraz wykłady dotyczące zdrowego odżywiania. Z oferowanych zajęć skorzystały **63** osoby.

Zadania dotyczące wsparcia psychicznego dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego realizowały organizacje pozarządowe wyłonione w procedurze konkursowej.

Realizowane zadania monitorowane były przez zespół merytoryczny ds. zdrowia psychicznego, w skład którego wchodził przedstawiciel organizacji pozarządowych. Podczas kilku spotkań, które odbyły się w 2012 r. uczestnicy wymieniali doświadczenia i informacje na temat różnorodnych działań na rzecz osób z problemami zdrowia psychicznego.

W październiku 2012 r. odbyło się II Forum Psychiatrii Środowiskowej, w ramach którego prowadzone były wykłady, warsztaty, porady specjalistów (psychologów i psychiatrów). W trakcie kampanii odbyła się wystawa prac plastycznych i rękodzieła osób z doświadczeniem choroby psychicznej.

Łącznie w forum wzięło udział ok. **350** osób w tym: specjaliści z zakresu zdrowia psychicznego, osoby z doświadczeniem choroby psychicznej ich rodziny i opiekunowie.

Powołano Zespół Koordynujący realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla mieszkańców Wrocławia.

W lipcu 2012 r., w związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. Nr 24 z 2011r., poz.128), które zawiera szczegółowe zadania dla samorządów powiatów i gmin w zakresie realizacji Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, Zarządzeniem Prezydenta został powołany Zespół Koordynujący realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla mieszkańców Wrocławia, który pełni funkcję doradczą-opiniującą. W skład zespołu wchodzi specjaliści zajmujący się zawodowo i społecznie zagadnieniami zdrowia psychicznego. Przy Zespole pracowały tzw. grupy robocze obejmujące obszary: medyczno-rehabilitacyjny i rodzinno-wspólnotowy.

IV.3.10. Organizacja i monitorowanie działań koordynatorów ds. Promocji zdrowia w przedszkolach i szkołach w 2012 r.

Liczba zawartych umów: 1

Celem Wrocławskiego Programu Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie było wychowywanie dla zdrowia poprzez propagowanie zdrowego stylu życia oraz kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie własne i innych.

Wrocławską Sieć Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie tworzyło **68** przedszkoli oraz **131** szkół ze wszystkich poziomów nauczania, w tym: **63** szkoły podstawowe, **29** gimnazja, **26** szkół ponadgimnazjalnych oraz **13** Ośrodków Szkolno-Wychowawczych.

We wszystkich szkołach należących do sieci zostali powołani koordynatorzy ds. promocji zdrowia. W celu efektywnej współpracy utworzono **8** zespołów merytorycznych, w pracach których aktywnie uczestniczyło ponad **200** nauczycieli. Zespoły koordynatorów spotykało się systematycznie celem omówienia bieżących problemów w realizacji programu. Każda grupa

koordynatorów miała do wykonania określone zadania, wynikające z rozpoznanych problemów wychowawczych.

Zadania realizowane w 2012 roku przedstawiono w tabeli nr 6.

Tabela nr 6

Zrealizowane zadania:	Liczba uczestników
Spotkania dla przedszkolnych koordynatorów ds. promocji zdrowia	81 nauczycieli
Spotkania dla koordynatorów ds. promocji zdrowia ze szkół podstawowych	79 nauczycieli
Spotkania dla koordynatorów ds. promocji zdrowia ze szkół gimnazjalnych	37 nauczycieli
Spotkania dla koordynatorów ds. promocji zdrowia ze szkół ponadgimnazjalnych	34 nauczycieli
Spotkania dla koordynatorów ds. promocji zdrowia ze szkół specjalnych	20 nauczycieli
Festiwal Zdrowia dla dzieci w przedszkolach Konkurs dla dzieci w przedszkolach „Bezpieczne wakacje” Międzyszkolny Konkurs Wiedzy Ekologicznej Międzyszkolny Konkurs „Bezpieczeństwo na drodze” Międzyszkolny Konkurs Plastyczny „Radosny uśmiech, radosna przyszłość” Międzyszkolny Konkurs „Smacznie, zdrowo, kolorowo – kolorowa mandala” Międzyszkolny Konkurs „Zdrowie szansą na sukces” Międzyszkolny Konkurs Plastyczny "Papierosy, alkohol, narkotyki - utracone możliwości" "Zawsze zdrowi" Turniej wiedzy z zakresu profilaktyki HIV/AIDS, "Masz swoje prawa i obowiązki" Konkurs dla nauczycieli na scenariusz lub grę edukacyjną na temat zdrowego odżywiania Konkurs na ulotkę lub plakat HIV/AIDS z okazji Światowego Dnia Walki o AIDS Olimpiada wiedzy o AIDS 5 imprezy integracyjne (Warsztaty „Bądź przyjacielem swojego zdrowia”, Warsztaty edukacyjno – integracyjne „Prawidłowe i zdrowe nawyki żywienia uczniów”, Impreza sportowo – integracyjna „Wyścigi na Smoczych Łodziach”, "Sportowe Mikołajki, Piknik)	9589 przedszkolaków i uczniów 150 nauczycieli wzięło udział w konkursach 138 nauczycieli pełniło funkcje opiekuńcze
Szkolenie „Przedszkole promujące zdrowie”	520 nauczycieli
RAZEM	9.589 uczniów 1.059 nauczycieli

IV.3.11. Program szkoleń dla społeczności przedszkolnej i szkolnej z zakresu promocji zdrowia, profilaktyki chorób i uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy i agresji

Celem realizacji zadań było:

- doskonalenie umiejętności wychowawczych nauczycieli i rodziców w zakresie przeciwdziałania ryzykownym zachowaniom dzieci i młodzieży oraz motywowania ich do wyboru zdrowego stylu życia i postaw prospołecznych,
- kształtowanie u dzieci i młodzieży postawy odpowiedzialności za zdrowie własne i innych.

Z oferty skorzystało ok. **13.017** bezpośrednich beneficjentów.

Liczba organizacji realizujących zadanie – 2.

IV.3.12. Koordynacja i realizacja w placówkach oświatowych na terenie Wrocławia programów profilaktyki uzależnień, rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Celem realizacji zadań była edukacja uczniów wrocławskich szkół wszystkich poziomów nauczania, dotycząca zagrożeń zdrowotnych i społecznych wynikających z picia alkoholu oraz kształtowanie postawy odpowiedzialności, asertywnego zachowania i motywowanie do świadomego wyboru życia wolnego od nałogów.

W wyniku rozstrzygnięć konkursów ofert, z organizacjami pozarządowymi zawarto **1** umowę w sprawie realizacji zadań publicznych.

Z oferty skorzystało ok. **8.446** bezpośrednich beneficjentów.

Liczba organizacji realizujących zadanie – 1.

IV.3.13. Opracowanie i wdrożenie zintegrowanego programu edukacji zdrowotnej ukierunkowanego na promowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia, przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowotnym oraz kształtowanie odpowiedzialnych postaw społecznych – pn. „Szkoła w Formie”

Liczba zawartych umów: 1 (projekt dwuletni).

Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego Wrocławia we współpracy ze Stowarzyszeniem „Forum Medicum” realizował program edukacyjno – profilaktyczny pn. „Szkoła w Formie”.

Celem programu było kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży poprzez edukację zdrowotną oraz promowanie zdrowego stylu życia.

Kluczowym elementem programu była interaktywna platforma edukacyjna dla uczniów, rodziców i nauczycieli, dla udostępnienia m.in. scenariuszy zajęć,

materiałów edukacyjnych, konkursów, kalendarków szkoleń itp. Działania w programie dotyczyły promocji zdrowia, profilaktyki chorób i uzależnień oraz rozwoju społecznego.

Program „Szkoła w Formie” oparty był m.in. na systemie motywacyjnym. Za aktywności zdrowotne i sportowe uczestnicy programu otrzymywali punkty, które następnie wymienione zostały na atrakcyjne nagrody.

Inne działania programu, to m.in.: konkursy z zakresu promocji zdrowego stylu życia i profilaktyki uzależnień, Olimpiada „Asy zdrowia”, kampanie edukacyjne dla społeczności przedszkolnej i szkolnej, konferencje, szkolenia, eventy prozdrowotne.

W 2012 r. większość działań miała charakter organizacyjny. Odkondu się szereg spotkań, konsultacji, rozpoczęto proces pozyskiwania partnerów, opracowano materiały graficzne, harmonogramy działania, program edukacyjny dla młodzieży i motywacyjny dla nauczycieli, ustalono tematykę szkoleń i warsztatów, zostały przygotowane gadżety i materiałów promocyjne programu.

Opracowano i uruchomiono portal internetowy www.szkolawformie.pl z następującymi modułami:

- Uczeń w formie
- Młodzież w formie
- Pokój nauczycielski.

W 2012 r. do współpracy pozyskano **34** partnerów zajmujących się promocją zdrowego stylu życia (m.in. kluby sportowe, doradztwo żywieniowe, szkoły tańca, ZOO, szkoła pierwszej pomocy itp.).

W 2012 roku przeprowadzono następujące działania skierowane do społeczności przedszkolnej i szkolnej:

I edycję Olimpiady „Asy Zdrowia”

W czerwcu w Hali Orbita br. odbyła się I edycja Olimpiady „Asy Zdrowia”. W Olimpiadzie wzięło udział **500** uczniów wrocławskich szkół ponadgimnazjalnych wraz z nauczycielami. Podczas imprezy odbył się finał X Wrocławskiej Olimpiady Pierwszej Pomocy. W eliminacjach do finału wzięło udział **122** uczniów wrocławskich szkół ponadgimnazjalnych.

Nad przygotowaniem merytorycznym zadań i konkurencji czuwali organizatorzy i współorganizatorzy Olimpiady: Grupa Ratownictwa Medycznego z Wrocławia, koordynator X Wrocławskiej Olimpiady Pierwszej Pomocy, I Liceum Ogólnokształcące oraz sędziowie – lek. med. Marek Brodzki, lek med. Piotr Rafał Babiak. W finale Olimpiady odbyły się trzy konkurencje: konkurs wylosowanych przypadków, konkurs działań na miejscu zdarzenia oraz konkurs niespodzianka.

Do udziału w I edycji Olimpiady „Asy Zdrowia” zaproszono przedstawicieli World Games 2017: drużynę futbolową, grupę promującą bezpieczną jazdę na rolkach, mistrza gry „Zośka” oraz partnerów zajmujących się promocją zdrowego stylu życia, którzy uświetnili imprezę pokazami i atrakcyjnymi stoiskami Uczestnicy Olimpiady mieli możliwość spotkania się ze znanymi sportowcami, Maciejem Zeganem oraz Renatą Mauer-Różańską.

Uczestnicy Olimpiady zapoznali się z zasadami udzielania pierwszej pomocy, niestandardowymi formami aktywności fizycznej, zasadami zdrowego odżywiania, a także kulturą wybranych krajów, które w ramach UEFA EURO 2012 byli gośćmi Wrocławia.

Konkurs dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych „Euro Odkrywczy”

Do wrocławskich szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych skierowany został konkurs na projekt stoiska wybranego kraju, którego reprezentacja rozegra mecz w ramach Mistrzostw Europy w piłce nożnej (Rosja, Czechy, Grecja). Podczas Olimpiady „Asy zdrowia” swoje stoiska wystawiły **3** szkoły. W prace zaangażowanych było **12** uczniów wraz z opiekunami. Celem konkursu było wzmacnianie tolerancji wobec obywateli innych państw.

Konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych „Mój aktywny przepis na zdrowie”

Do wrocławskich szkół podstawowych skierowany został konkurs, którego celem było wyłonienie najlepszych prac plastycznych przedstawiających wybrane formy aktywności fizycznej oraz sposoby aktywnego spędzania czasu. W konkursie uwzględniono dwie kategorie: klasy 0-III oraz klasy IV – IV. Na konkurs wpłynęło **200** prac uczniów z **19** szkół podstawowych.

Konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych „Idziemy na golfa” w którym wzięło udział 50 uczniów.

Konkurs dla nauczycieli przedszkoli „Zdrowotne inspiracje”

Do nauczycieli z wrocławskich przedszkoli został skierowany konkurs „Zdrowotne inspiracje”, w którym uwzględniono następujące kategorie: scenariusz zajęć, scenariusz bajki edukacyjnej, projekt planszy edukacyjnej. Tematem przewodnim konkursu była profilaktyka próchnicy zębów u dzieci w wieku przedszkolnym. Na konkurs przysłano **17** prac.

Opracowano i wydrukowano zeszyt edukacyjny z autorskimi scenariuszami zajęć i bajkami dla dzieci.

Konferencja Szkoła w Formie – nowy przepis na zdrowie

Tematem przewodnim konferencji była profilaktyka nadwagi i otyłości u dzieci i młodzieży – dobre praktyki rozwiązania na przyszłość.

W konferencji wzięło udział **180** dla nauczycieli, pedagogów, koordynatorów ds. promocji zdrowia.

Zorganizowane zostały następujące eventy:

1. Popraw kondycję ze św. Mikołajem: Nauka gry w squasha, zawody sportowe, konkursy z nagrodami, pokazy artystyczne – **90** osób.
2. Rodziny Piknik AKCJA AKTYWACJA: odbyły się konkursy sprawnościowe dla całej rodziny, supertreningi (piłka nożna dla najmłodszych, kung-fu, nordic walking, koszykówka, fitness, pilates), bezpłatne konsultacje ortodonta i pielęgniarek – **400** osób.

W ramach programu przeprowadzono szkolenia :

- udzielanie pierwszej pomocy - udział wzięło **195** uczniów, nauczycieli i rodziców,
- dogoterapia dla dzieci – udział wzięło udział **64** uczniów,
- edukacja zdrowotna – dla 34 **27** rodziców i nauczycieli.

W konkursach, eventach, zajęciach sportowych, szkoleniach, konferencji aktywnie wzięło udział **600** uczniów szkół podstawowych, **1.000** uczniów szkół gimnazjalnych i ponad gimnazjalnych oraz **500** nauczycieli.

IV.3.14. Poprawa jakości opieki chorych w terminalnym okresie choroby, przebywających w stacjonarnym hospicjum dla dorosłych oraz wsparcie ich rodzin/opiekunów, w latach 2012-2013

Liczba zawartych umów: 1

Celem realizacji zadania była poprawa jakości życia chorych w terminalnym okresie choroby poprzez zapewnienie chorym dodatkowej holistycznej, całodobowej opieki oraz wsparcie rodzin i opiekunów w czasie trwania choroby i po stracie osoby bliskiej.

Działania w ramach programu polegały na:

- zapewnieniu przewlekle i nieuleczalnie chorym dodatkowej opieki pielęgnarskiej i pielęgnacyjnej,
- wykonywaniu dodatkowych zabiegów usprawniających oraz rehabilitacyjnych, łagodzących dolegliwości bólowe,
- zapobieganiu powikłaniom, wynikającym z długotrwałego unieruchomienia (przykurcze, niedowłady) poprzez dodatkowe ćwiczenia, masaże, gimnastykę przyłóżkową, częstą zmianę pozycji, stosowaniu udogodnień itp.,
- utrzymaniu sprawności chorych w zakresie samoobsługi i samopielęgnacji,
- stosowaniu sprzętu pomocniczego, rehabilitacyjnego, ułatwiającego usprawnianie i przemieszczanie chorego,
- zapewnieniu drobnego sprzętu medycznego i pomocniczego oraz materiałów i środków higienicznych niezbędnych do opieki i pielęgnacji obłożnie chorych,
- organizacji wolnego czasu poprzez dodatkowe zajęcia terapii zajęciowej.

Programem w 2012 roku zostały objęte osoby nieuleczalnie chore zameldowane na terenie Wrocławia.

IV.3.15. Poprawa jakości opieki nad dziećmi w terminalnym okresie choroby, przebywającymi w środowisku domowym na terenie Miasta Wrocławia

Liczba zawartych umów: 1

Celem realizacji zadania była poprawa jakości opieki pielęgnarskiej nad dziećmi przewlekle i nieuleczalnie chorymi poprzez usprawnianie w zakresie samoobsługi, utrzymania sprawności ruchowej oraz udzielanie wsparcia psychologicznego dzieciom oraz rodzicom/opiekunom w okresie trwania choroby dziecka i po jego stracie.

Opieką zostało objętych **20** nieuleczalnie chorych dzieci z miasta Wrocławia. Zrealizowano **675** godzin zabiegów rehabilitacyjnych oraz **160** godzin zajęć z logopedą.

Prowadzone w/w zajęcia pozwoliły na łagodzenie dolegliwości bólowych, zapobiegały powikłaniom i następstwom spowodowanych nieuleczalną chorobą. Realizowany program wspierał rodziny/opiekunów w sprawowaniu opieki nad chorym dzieckiem oraz uczył rodziców w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach.

IV.3.16. Organizacja i zapewnienie opieki nad dziećmi terenu Wrocławia w wieku do lat 3, w tym nad dziećmi niepełnosprawnymi lub wymagającymi szczególnej opieki, sprawowanej w żłobku o charakterze integracyjnym, zlokalizowanym w obrębie Grabiszyn

Liczba zawartych umów: 1

Zadania:

- zapewnianie opieki pielęgnacyjnej, edukacyjnej i wychowawczej,
- zajęcia kształtujące zainteresowania i uzdolnienia dzieci,
- zajęcia specjalistyczne dla dzieci potrzebujących wsparcia, wg indywidualnych, zdiagnozowanych potrzeb dziecka prowadzone przez rehabilitanta, logopedę lub psychologa,
- zapewnienie wyżywienia.

W żłobku sprawowano opiekę dla średnio **102** dzieci, w tym dla **27** dzieci z orzeczeniem niepełnosprawności lub wymagających specjalnej opieki (ok. 26%) Dla dzieci tych prowadzone były zajęcia przez rehabilitanta, logopedę i psychologa.

IV.4. Upowszechnianie kultury fizycznej, sportu i krajoznawstwa

IV.4.1. Działania na rzecz wspierania organizacji imprez i widowisk sportowych oraz rekreacyjnych a także zajęć sportowo-rekreacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych oraz dzieci i młodzieży

- Imprezy i zajęcia sportowe – zrealizowane w formie wsparcia organizacji pozarządowych, które organizowały i przeprowadzały imprezy lub zajęcia sportowe uaktywniające wrocławskie dzieci i młodzież szkolną oraz mieszkańców Wrocławia. Dofinansowano **28** projektów związanych z zajęciami i **6** projektów związanych z imprezami o zróżnicowanym poziomie sportowym i organizacyjnym (od lokalnych imprez sportowych poprzez ogólnopolskie i międzynarodowe imprezy sportowe) np. Międzynarodowy Turniej Stermierczy „Challenge Wroclavia”, Mistrzostwa Polski na Ergometrze Wioślarskim „ERGOWIOSŁA 2012”, Mistrzostwa Wrocławia w Nordic Walking i Międzynarodowy Turniej w Karate Tradycyjnym.
- Imprezy systemowe - zrealizowane w formie powierzenia finansowego konkretnych przedsięwzięć o charakterze systemowym i całorocznym dla wrocławskich dzieci i młodzieży szkolnej poprzez Kalendarz Imprez Sportowych tj. Igrzyska, Gimnazjada i Licealiada. Realizatorem zadania był Wrocławski Szkolny Związek Sportowy.

- 20. Otwarte Mistrzostwa Wrocławia - zrealizowane w formie powierzenia zadania Stowarzyszeniu „Otwarte Mistrzostwa Wrocławia”, które zorganizowało całoroczny cykl zawodów w **20** dyscyplinach sportowych, dla około **40 tys.** mieszkańców Wrocławia i okolic. Najbardziej popularne dyscypliny to: siatkówka, siatkówka plażowa, koszykówka, biegi długie oraz piłka nożna 6-osobowa i halowa.
- Sport osób niepełnosprawnych – zajęcia i imprezy sportowe zrealizowane w formie wsparcia finansowego organizacji pozarządowych. W 2012 r. udzielono wsparcia **4** klubom i **4** organizacjom pozarządowym, prowadzącym zajęcia i/lub imprezy sportowe dla sportowców niepełnosprawnych.

IV.4.2. Działania na rzecz wspierania programów pozwalających na osiągnięcie wysokiego poziomu sportowego zwłaszcza w rywalizacji sportowej dzieci i młodzieży

- Program Młodzieżowych Centrów Sportu (MCS) – program był zrealizowany poprzez wsparcie finansowe szkolenia sportowego dzieci i młodzieży uzdolnionej w ramach sekcji sportowych z dyscyplin indywidualnych i zespołowych, które osiągnęły punktowane wyniki w ogólnopolskim Systemie Sportu Młodzieżowego prowadzonego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki, minimum 10 pkt. (średnia z ostatnich trzech lat). Dofinansowanie otrzymało **45** centrów sportowych, prowadzonych przez **17** wrocławskich klubów sportowych. W programie uczestniczyło **25 tys.** dzieci i młodzieży, przy czym zdecydowana większość uczestników, to tzw. „stali uczestnicy”.
- Program Grup Szkolenia Podstawowego (GSP) – program był zrealizowany w formie wsparcia finansowego, podstawowego szkolenia sportowego dzieci i młodzieży w ramach sekcji sportowych z dyscyplin indywidualnych i zespołowych, które osiągnęły punktowane wyniki w ogólnopolskim Systemie Sportu Młodzieżowego prowadzonego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz dla tych które nie są objęte w/w systemem. Dofinansowaniem objęto dzieci i młodzieży z **30** wrocławskich klubów sportowych. W programie uczestniczyło **45 tys.** dzieci i młodzieży, przy czym zdecydowana większość uczestników, to tzw. „stali uczestnicy”.
- Dodatkowe szkolenie dla dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo - zrealizowane w formie wsparcia finansowego dyscyplin takich jak: koszykówka, siatkówka, piłka ręczna, kajakarstwo, pływanie, lekkoatletyka, biegi na orientację, piłka nożna kobiet, brydż sportowy, wioślarstwo, tenis stołowy, szachy, łucznictwo, softball, hokej na trawie kobiet i boks. W szkoleniach uczestniczyło **15 tys.** dzieci i młodzieży, przy czym zdecydowana większość uczestników, to tzw. „stali uczestnicy”.

IV.4.3. Wsparcie działań w zakresie tworzenia i doskonalenia systemu szkolenia sportowego w różnych dyscyplinach sportu ze szczególnym uwzględnieniem zespołowych gier sportowych

- Program Basketmania i Footballmania – to nazwy miejskich programów sportowych, które zostały stworzone na potrzeby rozwoju koszykówki i piłki nożnej we Wrocławiu (sprzyjające okoliczności czyli przyznanie Polsce organizacji Mistrzostw Europy w Koszykówce Mężczyzn „Eurobasket 2009” oraz Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Mężczyzn „Euro 2012™”). W ramach programu udzielono wsparcia finansowego, którego głównym adresatem były wrocławskie dzieci i młodzież szkolna. Realizatorami zadania były wrocławskie kluby koszykarskie oraz wrocławskie kluby piłkarskie. W programach uczestniczyło **35 tys.** dzieci i młodzieży, przy czym zdecydowana większość uczestników, to tzw. „stali uczestnicy”.
- Wrocław Kocha Koszykówkę - zadanie było zrealizowane przez Wrocławski Klub Koszykówki w formie wsparcia finansowego, szkolenia sportowego wrocławskich dzieci i młodzieży w koszykówce. Celem zadania było wsparcie procesu szkolenia dzieci i młodzieży z wrocławskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w koszykówce, jednocześnie też wzbogacenie oferty sportowej poprzez zawody, rozgrywki i imprezy w koszykówce skierowane do szerokiej grupy odbiorców w różnych grupach wiekowych. Również ważną rzeczą było szkolenie kadry pedagogiczno-instruktorsko-trenerskiej w zakresie koszykówki dzieci i młodzieży oraz zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w okresie ferii (zimowe, świąteczne, letnie) poprzez propagowanie koszykówki z udziałem znanych koszykarzy. W zadaniu uczestniczyło **350** dzieci i młodzieży i **23** trenerów, trenerów konsultantów, konsultantów sportowych oraz koordynator zadania natomiast w działaniach promujących koszykówkę uczestniczyło około **1.000** osób.

IV.4.4. Wsparcie programów sportowo-rekreacyjnych i bezpiecznego zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży

Program Trener Osiedlowy – program był zrealizowany na zlecenie Miasta Wrocław przez Wrocławski Szkolny Związek Sportowy. Polegał na organizacji imprez oraz zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży spędzających czas wolny na szkolnych i osiedlowych boiskach oraz terenach zielonych. W 2012 r. na wytypowanych boiskach zajęcia prowadziło **47** trenerów osiedlowych. Co roku program przyciąga około **20 tys.** dzieci i młodzieży biorących czynny udział w zajęciach i imprezach sportowo-rekreacyjnych, przy czym zdecydowana większość uczestników, to tzw. „stali uczestnicy”.

IV.4.5. Wsparanie działań mających na celu równomierny rozwój sportu na obszarze Miasta

Zadanie miało na celu równomierny rozwój sportu na obszarze miasta Wrocławia głównie poprzez dofinansowanie działań sportowo-rekreacyjnych poprzez kontynuację Programu Trener Osiedlowy oraz Programu Parafialnego Animatora Sportu na Praczech Odrzańskich. Co roku program przyciąga około **25 tys.** dzieci i młodzieży biorących czynny udział w zajęciach i imprezach sportowo-rekreacyjnych, przy czym zdecydowana większość uczestników, to tzw. „stali uczestnicy”.

IV.4.6. Wsparanie działań mających na celu lepsze i pełniejsze wykorzystanie walorów turystycznych, krajoznawczych i rekreacyjnych Miasta

Miasto Wrocław wsparło finansowo zadanie publiczne pod nazwą „Zabytkowa linia tramwajowa”, którego realizatorem było Towarzystwo Miłośników Wrocławia. Zabytkowy tramwaj kursował w weekendy po wyznaczonej trasie, tj.: pl. Teatralny - Hala Stulecia. Była to olbrzymia atrakcja dla mieszkańców Wrocławia oraz turystów. Ilość osób korzystających z tramwaju, w 2012 roku, była wyższa niż w latach ubiegłych, sprzedano **3.422** biletów ulgowych oraz pełnopłatnych na przejazd. Dodatkowo w ramach tego działania, we współpracy z Dolnośląską Organizacją Turystyczną, powołano do istnienia sieć „Punktów Informacji Turystycznej”, mających na celu ułatwiać turystom przemieszczanie się po mieście oraz wskazywać największe atrakcje naszego Miasta.

IV.4.7. Organizacja i koordynacja na terenie Miasta Wrocławia UEFA EURO 2012™ w obszarze wolontariatu oraz bazy noclegowej

➤ ORGANIZACJA I KOORDYNACJA PRZYGOTOWANIA BAZY NOCLEGOWEJ DLA KIBICÓW ORAZ UEFA FAMILY NA POTRZEBY FINAŁOWEGO TURNIEJU MISTRZOSTW EUROPY W PIŁCE NOŻNEJ UEFA EURO 2012™

Zadanie realizowane było od 02.01 do 21.08.2012r.

Realizatorem zadania była Fundacja Convention Bureau Wrocław zgodnie z umową z dnia 02.01.2012r., w ramach której wykonano następujące zadania:

- Wykonawca występował jako ekspert lokalny ds. zakwaterowania na UEFA EURO 2012™ ze strony Miasta Wrocławia oraz brał udział w spotkaniach koordynacyjnych z ekspertami UEFA, przedstawicielami spółki EURO 2012 Polska i PL.2012, m.in. w dniu 23.01.2012r. jako lokalny ekspert uczestniczył w spotkaniu z Minister Sportu – p. Joanną Muchą oraz

przedstawicielami PL.2012. Ponadto przeprowadził wizytacje w kompleksach hotelowych na Dolnym Śląsku, uczestniczył w spotkaniach z Agencją ds. zakwaterowania TUI w Warszawie. Od końca maja przez cały okres Turnieju uczestniczył jako lokalny ekspert w pracach Sztabu Operacyjnego, który zlokalizowany był w budynku CZK przy ul. Strzegomskiej 148.

- Wynikiem prac realizatora zadania - lokalnego eksperta ds. zakwaterowania było opracowanie oraz zaktualizowanie kompleksowego zestawienia obiektów noclegowych zarówno istniejących, jak też nowych inwestycji hotelowych. Dane te zostały uzupełnione o zdjęcia fasady obiektów, ilość pokoi i miejsc noclegowych oraz odległości od Wrocławia i zostały umieszczone w wyszukiwarce na oficjalnej stronie internetowej miasta www.wroclaw.pl/UEFAeuro2012 podlinkowanej bezpośrednio do strony UEFA.
- Realizator zadania zaktualizował bazę noclegową obiektów kategoryzowanych na terenie regionu w odległości 2 godzin jazdy od stadionu do danego obiektu noclegowego dla kibiców i gości Turnieju UEFA EURO 2012™. Przygotowana baza noclegowa została zweryfikowana z bazą Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego a także powiększona o bazę obiektów noclegowych z województwa opolskiego (na mocy porozumienia).
- W ramach cyklu spotkań z przedstawicielami branży hotelowej z Wrocławia i regionu realizator zadania zorganizował 2 spotkania. Pierwsze spotkanie (12 kwietnia 2012r. w hotelu Scandic) miało na celu przekazanie aktualnego stanu zaawansowania prac organizacyjnych do Turnieju, drugie natomiast było spotkaniem podsumowującym i odbyło się 27 lipca 2012r. w hotelu Mercure.
- Zleceniobiorca utrzymywał stały kontakt z dziennikarzami oraz innymi podmiotami zainteresowanymi bazą noclegową na potrzeby UEFA EURO 2012™, m.in. poprzez przekazywanie na bieżąco informacji, pozostawanie w stałej dyspozycji informacyjnej dla dziennikarzy i zainteresowanych instytucji. Lokalny ekspert udzielił wywiadów m.in. dla telewizji TeDE, dla gazety Wyborczej oraz Gazety Wrocławskiej a także licznych wywiadów radiowych.
- realizator zadania przygotował raport końcowy wraz z kompleksowymi danymi o wykorzystaniu bazy noclegowej podczas Turnieju UEFA EURO 2012™. Raport powstał na bazie ankiet, które rozesłano po zakończeniu Turnieju do hotelarzy.

➤ **ORGANIZACJA NA TERENIE MIASTA WROCŁAWIA W 2011-2012 ROKU „WOLONTARIATU MIAST GOSPODARZY UEFA EURO 2012™”**

Zadanie realizowane było od 03.10.2011r. do 21.03.2012r.

Realizatorem zadania była Fundacja Convention Bureau Wrocław oraz Stowarzyszenie Centrum ds. Katastrof i Klęsk Żywiolowych „TRATWA”, zgodnie z umową z dnia 03.10.2011r.

Podczas realizacji zadania :

- Określone zostało zapotrzebowanie na obsługę wolontaryjną podczas Turnieju, zaktualizowane zostały dane wyjściowe i utworzone dokumenty projektu poprzez spotkania i rozmowy z lokalnymi koordynatorami z różnych obszarów przygotowujących Wrocław do Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej (m.in. spotkanie z koordynatorami: ds. bezpieczeństwa, transportu lądowego, transportu lotniczego, zabezpieczenia medycznego) oraz pracownikami Wydziału Komunikacji Społecznej UMW, przedstawicielem operatora Strefy Kibica (JJ Music ART), przedstawicielem projektu Kibice Razem. W czasie trwania Turnieju i tuż przed tj. 06.06.- 02.07.2012 r. odbyły się spotkania, które miały na celu aktualizację zapotrzebowania na wolontariuszy w poszczególnych obszarach. Realizator zadania stworzył także dokument Plan Operacyjny Wrocławia, który stanowił podstawę działania w obszarze wolontariatu podczas Turnieju.
- Zleceniobiorca prowadził stały nadzór nad portalem informacyjno – rekrutacyjnym dla kandydatów na wolontariuszy (www.wolontariatmiejski2012.pl), na który składały się następujące działania: nadzorowano funkcjonowanie procesu składania aplikacji, a po jego zakończeniu również proces zapisywania się na rozmowy rekrutacyjne wszystkich zgłoszonych kandydatów na wolontariuszy, moderowano forum wolontariatu na stronie internetowej Projektu, zamieszczano artykuły z najnowszymi wiadomościami dotyczącymi funkcjonowania Projektu i ciekawych informacji ze wszystkich Miast Gospodarzy; utworzono i rozesłano newslettery do zarejestrowanych osób; prowadzono oficjalne konto na portalu społecznościowym Facebook. Dzięki wielofunkcyjności portalu realizator projektu koordynował również harmonogramy pracy wolontariuszy w poszczególnych obszarach. Każdy wolontariusz w swoim panelu mógł sprawdzić rozkład swojej pracy w poszczególnych dniach Turnieju.
- Zleceniobiorca przygotował oraz przeprowadził rekrutację na wolontariat, która obejmowała następujące działania: stały nadzór nad wypełnianymi przez kandydatów na wolontariuszy formularzami rekrutacyjnymi i bieżące monitorowanie ich liczby oraz statusu, wysłanie zaproszeń oraz przeprowadzenie rozmów kwalifikacyjnych, wybór wolontariuszy. Napływające formularze zostały dokładnie przeanalizowane pod kątem spełniania kryteriów a dla przyszłych rekruterów realizator zadania zapewnił szkolenia z zakresu procesu rekrutacji i selekcji. Przygotował również salę, w której przeprowadzane były rozmowy. W celu zapewnienia jednolitego procesu rozmów przeprowadzanych przez wielu rekruterów Zespół ds. wolontariatu opracował scenariusz rozmowy rekrutacyjnej, który zawierał zbiór pytań stworzonych specjalnie na potrzeby tego procesu. Od dnia 27 lutego do 31 marca 2012 odbyło się **900** rozmów kwalifikacyjnych.
- Zleceniobiorca przeprowadził promocję rekrutacji wolontariuszy poprzez organizację wydarzeń promocyjnych, spotkań z zainteresowanymi grupami, udział w konferencjach, produkcję oraz zakup materiałów promocyjno-informacyjnych, zamieszczanie informacji w mediach. Działania te obejmowały wykorzystanie licznych nośników informacyjnych takich jak: ukazanie się artykułów w Gazecie Wolontariatu wydawanej przez CIRS, informacje na łamach radia ESKA o kończącej się rejestracji do Projektu, 3 stycznia 2012r. Zleceniobiorca rozesłał notkę prasową do

lokalnych portali internetowych (portali miejskich, informacyjnych, organizacji sportowych). Również aktywnie wykorzystał fan page na Facebooku. Na meczach WKS Śląsk Wrocław na hali, w której rozgrywane były mecze koszykówki rozdawał ulotki promujące Projekt (rozpropagowanych zostało około **5.000** ulotek). Realizator zadania przeprowadził prezentację projektu dla stowarzyszenia Partnerstwo Wschodnie, które zrzesza rosyjskojęzycznych studentów mieszkających we Wrocławiu oraz w Instytucie Filologii Słowiańskiej. Rozwiesił także plakaty na Wydziałach Uniwersytetu Wrocławskiego.

- Zleceniobiorca przygotował i przeprowadził szkolenia dla wolontariuszy, obejmujące przygotowanie podstaw programowych, organizację sal szkoleniowych wraz z wyposażeniem, zapewnienie cateringu na szkolenia, zapewnienie kadry szkoleniowej. Materiał szkoleniowy został opracowany i umieszczony na platformie e-learningowej (11 kursów w dwóch wersjach językowych – polskiej i angielskiej). Wykonawca zadania wybrał miejsce, w którym odbywały się szkolenia (Akademia Wychowania Fizycznego) oraz wykonawców szkoleń. Szkolenia odbywały się w dniach 25 – 30 maja, oprócz szkolenia z Topografii Wrocławia zorganizowanego w formie gry miejskiej, które odbył o się w dniu 3 czerwca 2012. Miały miejsce także szkolenia stanowiskowe oraz dla liderów poszczególnych grup wolontariuszy.
- Realizator zadania zapewnił następujące świadczenia dla wolontariuszy: podpisał umowy z wolontariuszami, zapewnił identyfikatory, ubezpieczenie NNW, dostarczył **650** pakietów sześcioczęściowych strojów, na które składały się: koszulki T-shirt oraz polo, spodnie, kurtki, czapki z daszkiem, torby na ramię. Każdy wolontariusz w dniu pracy miał zapewniony obiad dostarczony przez wybraną firmę cateringową. Wykonawca przygotował również certyfikat oraz pamiątkę, które były rozdawane wolontariuszom kończącym pracę od dnia 20 czerwca 2012r. W tym dniu również odbył się event podsumowujący dla wolontariuszy. Realizator zadania zapewnił też podstawowe narzędzia pracy dla wolontariuszy takie jak: telefony wraz z kartami i krótkofalówki. W ramach zadania zostało wyprodukowanych 5 wolontaryjnych stoisk informacyjnych (doposażonych w broszury informacyjne i materiały biurowe) oraz 8 tablic informacyjnych, które podczas Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej wystawione były w wyznaczonych punktach miasta, przy których zawsze można było zastać gotowych do pomocy wolontariuszy, m.in. przed Dworcem Głównym we Wrocławiu.
- Na potrzeby realizacji zadania wyposażono i prowadzono biuro oraz Centrum Wolontariatu przez zleceniobiorcę. Wykonawca zadania zakupił sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem, przygotował pokój do przeprowadzania rozmów rekrutacyjnych, w tym stanowisko do rozmów Skype. W pokoju oczekiwań dostępne były materiały promocyjne. W Centrum Wolontariatu (CW) zostały wydzielone 2 strefy: część biurowo-hostelowa, w której zorganizowano 2 biura i 4 pokoje hostelowe, oraz strefa ogólnodostępna z jadalnią, stanowiskami komputerowymi, pokojem gier, salą wypoczynkową i kuchnią. W 4 pokojach hostelowych realizator projektu przygotował 30 miejsc sypialnych. Wszystkie pokoje zostały wyposażone w pełny węzeł sanitarny, ponadto do użytku ogólnego została udostępniona pralko-suszarka, żelazko z deską do prasowania, środki

czystości oraz przybory do sprzątania. W jednym z pokoi zorganizowany został aneks kuchenny, stanowiący wygodne uzupełnienie wspólnej kuchni znajdującej się przy sali wypoczynkowej. W Centrum Wolontariatu odbywały się szkolenia, odprawy, wydawane były posiłki. Hostel CW rozpoczął działalność 24 maja 2012 r. i działał do 2 lipca, czyli dnia w którym wolontariusze zakończyli swoje zadania na mieście.

- Wykonawca zadania występował ze strony Miasta w roli koordynatora ds. wolontariatu oraz uczestniczył w spotkaniach dotyczących wolontariatu na UEFA EURO 2012™ z ekspertami UEFA, przedstawicielami EURO 2012 Polska, PL.2012 i innymi instytucjami.
- W ramach realizacji zadania wykonawca utrzymywał kontakty z instytucjami samorządowymi, rządowymi, organizacjami pozarządowymi i komercyjnymi zaangażowanymi w organizację UEFA EURO 2012™ z Polski i zagranicą.
- Realizator zadania wykonywał również pracę medialną, która polegała na współpracy z przedstawicielami mediów w celu tworzenia pozytywnego wizerunku projektu, m.in. wykonawca udzielał wywiadów podczas rozpoczęcia rozmów rekrutacyjnych, miały miejsce wizyty dziennikarzy w Centrum Wolontariatu, odbyły się dwie konferencje prasowe: 16 kwietnia realizator zadania poinformował o wynikach rekrutacji – ostatecznych liczbach, statystykach oraz przydziale do poszczególnych grup. W dniu 04.07.2012 odbyła się konferencja prasowa podsumowująca Projekt Wolontariatu Miast Gospodarzy UEFA EURO 2012™. W trakcie realizacji zadania miały miejsce liczne spotkania wykonawcy z dziennikarzami, m.in. w Akademickim Radiu LUZ, z telewizją Al Jazeera, TVP Wrocław oraz TVN 24.
- Realizator zadania brał udział, jako przedstawiciel Miasta Wrocławia, w pracach Zespołu roboczego ds. Wolontariatu Miast Gospodarzy oraz Spółki PL.2012: 18-19.01.2012r. w Poznaniu, 8-9.02.2012r. w Warszawie, 29.02.-01.03.2012r. w Warszawie, 27-28.03.2012 w Warszawie. W dniu 17-18.04.2012 w Poznaniu. W dniu 19.05.2012 miało miejsce spotkanie Zespołu w Warszawie. W dniach 9-10.07.2012 r. realizator zadania uczestniczył w spotkaniu podsumowującym projekt w Opalenicy.
- Zleceniobiorca wykonywał także w ramach realizacji zadania następujące czynności: bieżąca obsługa wolontaryjna wydarzeń organizowanych przez Biuro ds. EURO 2012 Urzędu Miejskiego Wrocławia lub partnerów Biura przez cały okres funkcjonowania projektu, m.in. na meczu Śląska Wrocław z Ruchem Chorzów, 18 lutego 2012 r. podczas Castingu na uczestników ceremonii otwarcia meczów UEFA EURO 2012™, 19 lutego 2012 r. na meczu Śląska Wrocław z Legią Warszawa, 26 lutego 2012 r. na meczu Śląska Wrocław z Koroną Kielce, 11 marca 2012 r. na meczu Śląska Wrocław z Cracovią Kraków, który odbył się dnia 18 marca 2012 r. oraz 8-9.05.2012 – Finał programu edukacyjnego „Co wiesz o UEFA EURO™”.

IV.4.8. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w okresie ferii letnich i zimowych

WYJAZDOWE LATO 2012 - Wyjazdowy wypoczynek dzieci i młodzieży.

W ramach tego zadania odbyły się dwie edycje konkursu. Łącznie wpłynęły 43 oferty konkursowe. Podpisano **20** umów dotacyjnych. W wypoczynku wzięło udział **1.275** uczestników, kwota dofinansowania na jedno dziecko – **278,84 zł**. Zadanie polegało na zorganizowaniu wyjazdowych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży z wrocławskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, w szczególności dla dzieci i młodzieży z rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej, z uwzględnieniem zajęć programowych z zakresu profilaktyki antyalkoholowej, przeciwdziałania uzależnieniom, edukacji ekologicznej oraz poprawy zdrowia i kondycji fizycznej. Uczestnikami zadania były dzieci i młodzież w wieku od 6 do 19 lat (w przypadku dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do 23 lat). Wypoczynek zorganizowany był na terenie całego kraju, m.in. w miejscowościach: Zakopane, Niechorze, Darłówko, Rewal, Łeba, Grzybowo, Dziwnów, Międzyzdroje, Ustka, Ustronie Morskie, Lewin Kłodzki, Pobierowo.

W ramach wypoczynku dzieci i młodzież uczestniczyły w:

- zajęciach programowych z zakresu profilaktyki antyalkoholowej, przeciwdziałania uzależnieniom, edukacji ekologicznej, w formie warsztatów, pogadanek i prelekcji,
- zajęciach edukacyjnych o szerokiej tematyce,
- wycieczkach turystyczno - krajoznawczych : autokarowych, rowerowych, pieszych, statkiem oraz wyjściach kulturalno – oświatowych,
- grach, zabawach, konkursach i zajęciach integracyjnych,
- zajęciach sportowo – rekreacyjnych,
- zajęciach tematycznych m. in.: plastycznych, muzycznych, teatralnych, tanecznych, językowych.

Zorganizowany wypoczynek dla dzieci i młodzieży pozwolił na konstruktywne i bezpieczne spędzenie wolnego czasu. Dzieci mogły poznać alternatywne sposoby spędzenia czasu wolnego podczas wakacji.

Zajęcia profilaktyczne w ramach wypoczynku wzbogaciły wiedzę i świadomość uczestników na temat uzależnień oraz zagrożeń wynikających ze spożywania substancji psychoaktywnych, nauczyły umiejętności efektywnego odmawiania używek. Rezultatem zajęć proekologicznych było uświadomienie dzieciom i młodzieży problemów ekologicznych i wpływu przyrody na samopoczucie i zdrowie człowieka oraz ukierunkowanie na właściwe korzystanie ze środowiska i ochronę jego zasobów. Pozostałe zajęcia w ramach wypoczynku dały uczestnikom możliwość poszerzenia własnej wiedzy, zainteresowań i zdolności, nabycia i rozwinięcia umiejętności współpracy w grupie, podniesienia poczucia własnej wartości, poprawy kondycji fizycznej i zdrowia. Pomagały rozwijać pamięć i wyobraźnię, uczyły kreatywności, zdrowej rywalizacji oraz jak odnaleźć swoją rolę w społeczeństwie i rodzinie. Pozwoliły również zminimalizować negatywne zachowania i postawy dzieci i młodzieży nabyte w środowiskach patologicznych, tj.: agresja bierna, czynna, zachowania buntownicze itp.

Dodatkowo wypoczynek wzbogaciły liczne wycieczki i atrakcje, które podniosły świadomość dzieci i młodzieży na temat regionów Polski jako obszarów atrakcyjnych pod względem kulturowym , krajoznawczym i turystycznym.

IV.5. Bezpieczeństwo i porządek publiczny

IV.5.1. Realizacja Programu Poprawy Bezpieczeństwa we Wrocławiu w latach 2009-2012” (Uchwała Nr XXV/902/08 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2008r.)

- **Realizacja zadania bezpiecznie nad wodą**

W ramach zadania bezpiecznie nad wodą w 2012 roku, wykonano zadanie pn. bezpiecznie nad wodą - zapewniono patrole wodne w okresie wakacyjnym: od czerwca do października 2012 roku. Działanie to realizowała organizacja (WOPR) na podstawie zawartej w maju 2012 roku umowy.

Wyposażenie, struktury organizacyjne i jej zaplecze techniczne pozwoliło na sprawne przeprowadzenie zadań. W trakcie podejmowanych działań udział wzięło ok. 30 ratowniczek i ratowników posiadających uprawnienia zawodowe. Sprzęt stanowiło 6 statków ratowniczych: kabinowych i otwarto pokładowych, w tym szybki skuter wodny z platformą ratowniczą. W ramach zadania uruchomiono patrole wodne na wrocławskich akwenach: w soboty i niedziele przez 8 godz. i w tygodniu 4 godz. dziennie.

Dodatkowo, podczas turnieju finałowego EURO 2012, łodzie ratownicze pełniły dyżury od godzin popołudniowych do późnych wieczornych, w miejscach przebywania kibiców i turystów - w okolicach centrum Wrocławia. Podczas patroli zapewniono bezpieczeństwo i prowadzono akcje ratownicze. Udzielono pomocy osobom zagrożonym na skutek awarii i wywrotek jednostek pływających, ze szczególnym uwzględnieniem wędkarzy i kajakarzy. W ramach zadania przeprowadzono kilkadziesiąt interwencji, kilka akcji ratunkowych, w tym nocne. Szacunkowo, w okresie trwania zadania, jego adresatami było ponad **7.000** osób.

- **Profilaktyka i informacja o destrukcyjnej działalności sekt, niektórych ruchów religijnych i pseudoreligijnych 2012 – prowadzenie dominikańskiego ośrodka informacji o nowych ruchach religijnych i sektach**

Celem zadania była ochrona człowieka przed manipulacją psychologiczną, doktrynalną i ideologiczną oraz niesienie pomocy ludziom uwikłanym w sekty i uzależnionym od indoktrynacji psychicznej, a także ich bliskim i przyjaciółom. W ramach zadania prowadzona była działalność informacyjno-edukacyjna w zakresie niebezpieczeństw związanych z działalnością sekt, informowanie o metodach werbunku, manipulacji, udzielana była pomoc dla rodzin, w których pojawił się problem sekty, pomoc terapeutyczna i readaptacyjna dla osób będących pod wpływem sekt.

W ramach głównej formy pracy ośrodka w 2012 roku przeprowadzono około **400** godzin terapii psychologicznej dla ofiar sekt, ich bliskich oraz osób poszkodowanych w wyniku manipulacji psychicznej i międzyosobowej. Prowadzona była korespondencja z ofiarami sekt drogą tradycyjną i e-mailową. Ponadto działał „Telefon zaufania”. Szacuje się iż, przeprowadzanych było około

40 rozmów w miesiącu. W ramach działań profilaktycznych prowadzone były prelekcje, szkolenia, konferencje oraz wywiady telewizyjne i radiowe. W 2012 roku przeprowadzono około **100** godzin prelekcji w szkołach ponadgimnazjalnych, **50** godzin wykładów dla studentów i szkoleń specjalistycznych oraz **20** godzin prelekcji dla seniorów. Prowadzona była biblioteka, gdzie gromadzono informacje o doktrynie i sposobie działania nowych grup religijnych i parareligijnych oraz grup o charakterze sekt. W miesiącach wakacyjne przeprowadzona została akcja profilaktyczna „Bezpieczne wakacje”. Informacje o destrukcyjnej działalności sekt przekazywane były kompetentnym organom państwowym i samorządowym.

IV.6. Edukacja

IV.6.1. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez alternatywne formy edukacji

Zadania kontynuowane - otwarty konkurs ofert „Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez alternatywne formy edukacji”.

Celem realizacji tego zadania było podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności, jak również rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dzieci i młodzieży. Zadanie to wspomagało projekty popularyzujące osiągnięcia nauki i kultury wśród dzieci i młodzieży oraz dotyczyło zorganizowania im czasu wolnego.

W ramach realizacji zadania dofinansowano projekty skierowane do dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyłączeniem szkół policealnych), mieszkającej lub uczącej się we Wrocławiu. W przypadku konkursów i olimpiad dofinansowano projekty realizowane we Wrocławiu, a skierowane do dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyłączeniem szkół policealnych) również spoza Wrocławia.

Realizacja zadań odbywała się w czasie wolnym jako zajęcia dodatkowe (pozaekcyjne, pozaszkolne) wykorzystujące aktywne formy i metody pracy.

Zawarto 14 umów na realizację projektów w okresie od 01.03.2011 roku do 22.06.2012 roku z wyłączeniem ferii zimowych oraz ferii letnich (wakacji).

Łączna liczba uczestników – **10.781**.

Zadania rozpoczęte w 2012 roku - otwarty konkurs ofert „Edukacja alternatywna dla dzieci i młodzieży”.

Celem realizacji tego zadania było zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez popularyzację osiągnięć nauki, kultury i wolontariatu oraz podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności jak i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

W ramach realizacji tego zadania dofinansowano projekty skierowane do dzieci i młodzieży mieszkającej lub uczącej się we Wrocławiu (ze szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyłączeniem szkół policealnych)). Wyjątkiem są konkursy i olimpiady, gdzie dodatkowymi uczestnikami mogą być dzieci i młodzież ze szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyłączeniem szkół policealnych) również spoza Wrocławia.

Realizacja zadań odbywała się w czasie wolnym jako zajęcia dodatkowe (pozaekcyjne i pozaszkolne) wykorzystujące aktywne formy tj. percepcyjno –

innowacyjne i metody pracy takie jak: wspomaganie, inspirowanie i kierowanie. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszczano realizację zadania podczas zajęć szkolnych. W ramach tego zadania organizuje się zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne i rozwijające aktywność, zainteresowania, uzdolnienia w różnych dziedzinach: naukowej, artystycznej i społecznej. W realizacji tego zadania dopuszcza się dofinansowanie szkoleń kadry prowadzącej zajęcia merytoryczne z uczniami, które są niezbędne do realizacji zadania. Zajęcia merytoryczne dostosowane są do wieku, potrzeb rozwojowych, aspiracji i problemów dzieci i młodzieży.

Zawarto 12 umów na realizację projektów w okresie od 03.09.2012 roku do 30.06.2013 roku.

Łączna liczba uczestników – **11 626**.

IV.6.2. Zwiększenie oferty wychowania przedszkolnego dla mieszkańców Wrocławia

- Otwarty konkurs ofert - „Wsparcie techniczne, adaptacja i wyposażenie pomieszczeń na prowadzenie różnych form wychowania przedszkolnego, o których mowa w ustawie o systemie oświaty.”

Celem realizacji zadania jest przygotowanie miejsca do uruchomienia różnych form wychowania przedszkolnego w okresie od 21 września 2009 r. najpóźniej do 31 grudnia 2009 r. oraz realizacja różnych form wychowania przedszkolnego w okresie najpóźniej od 1 stycznia 2010 r. co najmniej do 31 sierpnia 2014 r. zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).

Zawarto 3 umowy na realizację projektu w okresie od 21.09.2009 r. do 31.08.2014 r.

Łączna liczba uczestników – **290**.

- Otwarty konkurs ofert „Wsparcie techniczne realizacji zadania polegającego na uruchomieniu i prowadzeniu przedszkola integracyjnego”.

Celem realizacji zadania jest przygotowanie miejsca do uruchomienia i prowadzenia przedszkola integracyjnego w okresie od 1 lutego 2008 r. do 31 sierpnia 2009 r. oraz prowadzenie przedszkola integracyjnego w okresie od 1 września 2009 r., do co najmniej 31 sierpnia 2018 r. zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).

Zawarto 1 umowę na realizację projektu w okresie od 01.09.2009 r. do 31.08.2018 r.

Łączna liczba uczestników – **126**.

- Otwarty konkurs ofert „Wsparcie techniczne, adaptacja i wyposażenie pomieszczeń na prowadzenie różnych form wychowania przedszkolnego, o których mowa w ustawie o systemie oświaty”.

Celem realizacji zadania jest przygotowanie miejsca do uruchomienia różnych form wychowania przedszkolnego w okresie od 1 września 2010 r.

oraz realizacja różnych form wychowania przedszkolnego w okresie najpóźniej od 01.09.2010r. co najmniej do 30.06.2012 r. zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).

Zawarto 1 umowę na realizację projektu w okresie od 01.09.2009 r. do 30.06.2012 r.

Łączna liczba uczestników – **100**.

IV.6.3. Wspomaganie działań związanych z wyborem Wrocławia jako miejsca nauki

Zadania kontynuowane - otwarty konkurs ofert „Wsparcie Dla Rodzin Polskich Ze Wschodu”.

Celem realizacji zadania było podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości przez Polaków mieszkających na Wschodzie. W ramach tego zadania dofinansowano pobyt czasowy dwóch dziewczynek pochodzenia polskiego z Republiki Uzbekistanu w celu pielęgnowania polskości i kreowania współpracy z Polską w przyszłości (umożliwienie nauki we wrocławskim liceum ogólnokształcącym oraz przygotowanie do współpracy z Polską w dorosłym życiu).

Zawarto 1 umowę na realizację projektu w okresie od 01.09.2011 r. do 21.07.2012 r.

Liczba uczestników – **2** dziewczynki w wieku 16 lat.

Zadania rozpoczęte w 2012 roku - otwarty konkurs ofert „Rozwijanie kontaktów i współpracy między Polską i Ukrainą w zakresie edukacji. „Nauczyciele nauczycielom. Partnerstwo do współpracy”.

Celem realizacji zadania było wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego w zakresie edukacji, nawiązanie współpracy oraz wymiana doświadczeń pedagogów z Wrocławia i Lwowa w zakresie edukacji i rozwoju dzieci i młodzieży na wszystkich poziomach nauczania (z wyłączeniem szkolnictwa wyższego).

Zadanie obejmowało szkolenia dla pedagogów z Wrocławia i Lwowa oraz wycieczki edukacyjne przybliżające historię i tradycje Wrocławia, mające na celu zapoznanie z innowacyjnymi metodami prowadzenia zajęć dla dzieci i młodzieży.

Zawarto 1 umowę na realizację projektu w okresie od 13.08.2012r. do 17.09.2012 r.

Liczba uczestników – **23**.

IV.6.4. Wzmacnianie kapitału ludzkiego i społecznego w zakresie edukacji, prowadzenie szkoleń i konsultacji w zakresie tutoringu dla nauczycieli wrocławskich szkół i placówek oświatowych

Tutoring to projekt mający na celu:

- wzmocnienie motywacji do nauki, pomoc uczniom wrocławskich gimnazjów i liceów ogólnokształcących w adaptacji szkolnej, odkryciu i określeniu własnych możliwości w zakresie uzdolnień, potencjału, uwarunkowań

psychofizycznych i społecznych przy użyciu metody tutoringu (metoda indywidualnej pracy z uczniem opierająca się na regule mistrz – uczeń, wykorzystująca mocne relacje pomiędzy uczniami i nauczycielami, oparte na zaufaniu),

- zbudowanie zespołu nauczycieli-tutorów we wrocławskich gimnazjach i liceach ogólnokształcących, przygotowanych do pracy metodą tutoringu i stosujących tę metodę w swojej pracy pedagogicznej – m.in. poprzez udział w szkoleniu tutorskim oraz comiesięczne indywidualne i zbiorowe konsultacje będące istotnym uzupełnieniem przygotowania tutorskiego.

Zadanie kontynuowane - otwarty konkurs ofert „Wsparcie tutoringu opiekuńczego we wrocławskich szkołach w roku szkolnym 2011-2012”.

Celem realizacji zadania było przygotowanie wybranych nauczycieli do nowatorskiej pracy z młodzieżą oraz do zmiany relacji pomiędzy uczniem i nauczycielem w ramach tutoringu opiekuńczego we wrocławskich gimnazjach.

Zawarto 1 umowę na realizację projektu w okresie od 01.09.2011 r. do 06.07.2012 r.

Liczba uczestników – **162**.

IV.6.5. Promocja aktywnego spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz wspierania programów dotyczących aktywności, przedsiębiorczości, samorządności dzieci i młodzieży oraz przygotowania do rynku pracy

Otwarty konkurs ofert „Wsparcie edukacji w zakresie przedsiębiorczości poprzez popularyzację metod profesjonalnego zarządzania projektami uczniów i nauczycieli wrocławskich gimnazjów.”

Celem realizacji zadania było wsparcie systemu edukacji pod kątem wdrożenia narzędzia realizacji projektu edukacyjnego w gimnazjum oraz nabycie wiedzy przez uczniów wrocławskich gimnazjów w zakresie wybranych narzędzi zarządzania projektami oraz pracy zespołowej jako kluczowych umiejętności na rynku pracy. Kolejnym celem było nabycie wiedzy przez nauczycieli wrocławskich gimnazjów w zakresie wybranych narzędzi zarządzania projektami oraz kierowania i motywowania zespołu projektowego.

Zadanie zostało skierowane do uczniów i nauczycieli wrocławskich gimnazjów. Realizacja zadań odbywała się w czasie wolnym jako zajęcia dodatkowe (pozaekcyjne, pozaszkolne). Program merytoryczny został dostosowany do wieku, potrzeb i możliwości percepcyjnych adresatów.

Zawarto 1 umowę na realizację projektu w okresie od 04.06.2012 r. do 31.12.2012 r.

Łączna liczba uczestników – **192**.

IV.6.6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie nie ujętym w uchwale (poza trybem otwartych konkursów ofert)

W zakresie nie ujętym w uchwale - poza trybem otwartych konkursów ofert współpracowano z następującymi organizacjami pozarządowymi:

1. Fundacją „Świat na Tak” (zgodnie z uchwałą Nr XLIV/1425/02 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 31.01.2002 r. w sprawie Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych” i tworzenia Klubów Ośmiu – młodzieżowego wolontariatu we wrocławskich placówkach oświatowych) zorganizowano w 2012 r. wrocławską edycję *XVIII Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych”*. W Konkursie udział wzięły 42 osoby w dwóch kategoriach: *Ósemeczka* i *Ośmiu Wspaniałych* oraz zgłoszono 12 grup wolontariuszy w kategorii *Zgłoszenia Grupowe*. W kategorii „Ośmiu Wspaniałych Wrocławia” wybrano łącznie 8 osób ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, 3 osoby w kategorii „Ósemeczka” oraz 3 wyróżnienia w kategorii *zgłoszenia grupowe*.
2. Demokratyczną Unią Kobiet - Klub Wrocławski – Lider Projektu *„Oddział wczesnego wspomagania rozwoju dziecka przy Przedszkolu nr 30 BAJLANDIA we Wrocławiu miejscem wyrównywania szans edukacyjnych”*. Projekt realizowany w ramach POKL. Ogólnym celem projektu było zwiększenie dostępu do edukacji przedszkolnej dzieci, w tym dzieci niepełnosprawnych i z różnymi dysfunkcjami rozwojowymi z Gminy Wrocław i okolic. Termin realizacji projektu od 2 listopada 2010 r. do 31 października 2012 r.
3. Instytutem Nowoczesnej Edukacji - w ramach Wrocławskiej Koncepcji Edukacyjnej w listopadzie 2012 r. zainaugurowano II edycję projektu edukacyjnego *„Zabawy FundaMentalne dla Przedszkoli”*. Głównym założeniem projektu było rozwijanie narzędzi umysłowych małego człowieka oraz wyposażenie go w kompetencje ułatwiające uczenie się. Projekt kierowany do nauczycieli wychowania przedszkolnego oraz rodziców dzieci przedszkolnych objął w tym roku 52 wrocławskie przedszkola. W dniach 19 - 20 listopada 2012 r. przeprowadzono warsztaty metodyczne dla ponad 100 nauczycieli, a 11 grudnia 2012 r. odbyła się konferencja z udziałem p. Colina Rose z Wielkiej Brytanii, dla nauczycieli i rodziców, w której wzięło udział 270 osób.
4. Stowarzyszeniem AIESEC przy Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu:
  - zrealizowano projekty *„International Kindergarten”*, *„Enjoy My Origin”*, *„Get Involved”*, które skierowane były do dzieci w wieku wczesnoprzedszkolnym i szkolnym, stworzone z myślą o edukacji najmłodszych. Celem projektów było uwrażliwianie na międzykulturowość, zdobycie i rozwój zdolności językowych, poprzez bezpośredni kontakt z różnymi kulturami. W 2012 roku projekty te zostały przeprowadzone w 34 placówkach,
  - przeprowadzono warsztaty dla uczniów szkół gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych w ramach projektu *„Make It Possible”*. Celem projektu było rozbudzenie świadomości wśród gimnazjalistów

oraz licealistów na temat 8 Milenijnych Celów Rozwoju ONZ poprzez kreatywne przedstawienie tematu,

- przeprowadzono zajęcia w trakcie półkolonii letnich w dwóch wrocławskich Młodzieżowych Domach Kultury Fabryczna i Śródmieście,
- zrealizowano projekt „Enter your Future” w 13 gimnazjach i w 4 szkołach ponadgimnazjalnych.

5. Oddziałem PTTK Wrocław-Śródmieście we Wrocławiu - zrealizowano:

- XI edycję konkursu „Szkoła Promująca Turystykę”, w którym udział wzięły wrocławskie placówki oświatowe (współpraca z Zespołem Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży),
- Młodzieżową Olimpiadę Krajoznawczo-Turystyczną Dolnego Śląska (współpraca z Gimnazjum nr 13 we Wrocławiu).

6. Fundacją „Promyk Słońca” - Liderem Projektu „Nowy model nauczania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i nauczanych indywidualnie”. Projekt realizowany w okresie 2 kwietnia 2012 r. do 30 maja 2014 r. w ramach POKL. Łączny budżet projektu wynosi 1.691.053 zł, z czego na rok 2012 po stronie Partnera – Miasta Wrocław przypadła kwota 23 970 zł. Projektem objętych jest 50 uczniów klas IV-VI z wrocławskich szkół podstawowych i gimnazjów, którzy wykazują specyficzne potrzeby edukacyjne oraz wymagają indywidualnego nauczania ze względu na zaburzenia emocjonalne, nadpobudliwość ruchową czy choroby somatyczne oraz 15 nauczycieli z wrocławskich szkół podstawowych i gimnazjów. Celem projektu innowacyjnego testującego jest wypracowanie i upowszechnienie nowego modelu narzędzia pozwalającego na zwiększenie efektywności nauczania i zmniejszenie uciążliwości nauczania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniów nauczanych indywidualnie. Nowym sposobem nauczania będzie nauczanie uczniów za pomocą komunikatora internetowego, dzięki któremu uczniowie będą mogli korzystać z dodatkowych pozalekcyjnych zajęć oraz konsultacji z psychologiem i pedagogiem. W ramach projektu zostanie utworzone Ponadzkolne Centrum Nauczania, które zostanie wyposażone w komputery dla 15 nauczycieli prowadzących zdalnie zajęcia dodatkowe. Dodatkowo 50 uczniów objętych projektem zostanie wyposażonych w zestaw: notebook z kamerą internetową, pióro elektroniczne, mikrofon ze słuchawkami, dzięki czemu będą mogli brać udział w dodatkowych zajęciach w domu.

7. Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji przy realizacji:

- programu *Partnerskie Projekty Szkół – Comenius*, w którym uczestniczyło 18 placówek – realizacja 19 projektów (w tym 7 szkół podstawowych - 7 projektów, 4 gimnazja - 4 projekty oraz 7 szkół ponadgimnazjalnych - 8 projektów). Projekty te miały na celu promowanie współpracy międzynarodowej wśród wrocławskich szkół, co stworzyło możliwość wzajemnego uczenia się, wymiany najlepszych praktyk oraz rozwijania struktur współpracy międzynarodowej. Środki przeznaczone na realizację tych projektów wydatkowane zostały w szkołach zgodnie z harmonogramami i budżetami projektów. Dofinansowanie szkoły wykorzystwały głównie na wyjazdy zagraniczne, w których uczestniczyli uczniowie oraz kadra nauczycielska oraz na potrzeby związane z realizacją ww.

projektów, w przeważającej większości na zakup materiałów dydaktycznych, wyposażenie i usługi,

- programu *Uczenie się przez całe życie - Leonardo da Vinci Projekty Partnerskie „Bezpieczeństwo w kształceniu zawodowym”* - w okresie od 1 sierpnia 2011 r. do 31 lipca 2013 r. - projekt ma się przyczynić do rozwiązania kwestii bezpieczeństwa w szkołach. W trakcie realizacji projektu porównane zostaną systemy edukacji, bezpieczeństwa i higieny pracy w kształceniu zawodowym we wszystkich krajach partnerskich. Planowane jest stworzenie zdrowszego i bezpieczniejszego środowiska w szkołach zapewniającego kształcenie zawodowe. Cele ogólne projektu: ochrona uczniów przed wypadkami w pracy i chorobami zawodowymi, wykształcenie świadomości ryzyka zawodowego i działań, które mogą być powzięte, żeby ich uniknąć, wkład do szkoleń w zakresie BHP, które mają być powtarzane co roku do osiągnięcia standardów obowiązujących w Unii Europejskiej, ukształtowanie świadomości potrzeby tych szkoleń, stworzenie wspólnego stanowiska w zakresie bezpiecznej pracy.
8. Dolnośląskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Zespołem Downa „Razem” – kontynuacja programu pilotażowego dla dzieci z Zespołem Downa – w 3 przedszkolach (Przedszkole nr 8, Przedszkole nr 29, Przedszkole nr 109).
  9. Dolnośląskim Stowarzyszeniem na rzecz Autyzmu - kontynuacja współpracy w zakresie rozwiązywania problemów uczniów z autyzmem. Zespół Placówek Oświatowych nr 2 udostępnia pomieszczenia w swojej siedzibie przy ul. Głogowskiej 30 na potrzeby Klubu Aktywności „Po Drodze” dla osób z autyzmem.
  10. Dolnośląskim Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom i Młodzieży z MPDZ „Ostoja” – kontynuacja współpracy w zakresie organizowania kształcenia, rewalidacji i rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych oraz organizowania dowozu dzieci niepełnosprawnych do Ośrodka Rewalidacyjno – Edukacyjnego przy ul. Górnickiego, prowadzonego przez „Ostoję”.
  11. Stowarzyszeniem „A jednak” - w zakresie zorganizowania i funkcjonowania świetlicy terapeutycznej dla uczestników zespołów rewalidacyjnych w SOSW nr 9 (od 1.09.2012 r. – SOSW nr 1) przy ul. Wejherowskiej 28.
  12. Stowarzyszeniem „Jest Człowiek” – w zakresie zorganizowania i funkcjonowania świetlicy terapeutycznej dla uczestników zespołów rewalidacyjnych w SOSW nr 10 przy ul. Parkowej 27.
  13. W ramach projektu „Szkoła w Mieście”, Wydział Edukacji i szkoły uczestniczące w projekcie współpracują z:
    - Centrum Sztuki WRO,
    - Barką na Odrze. Fundacją Otwartego Muzeum Techniki,
    - Stowarzyszeniem Wratislaviae Amici,
    - Towarzystwem Miłośników Wrocławia,
    - Stowarzyszeniem TuiTam,
    - Fundacją Hobbit.

(Uczniowie mają organizowane obowiązkowe zajęcia lekcyjne z wykorzystaniem zasobów stowarzyszeń i organizacji, dzięki czemu zajęcia są bardzo atrakcyjne, a lekcje fascynujące zarówno dla uczniów jak i dla nauczycieli.)

Gmina Wrocław udzieliła w 2012 roku dotacji podmiotowych szkołom i placówkom oświatowym, dla których organem prowadzącym są organizacje pozarządowe (dotacje podmiotowe udzielane na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. systemie oświaty) zgodnie z tabelą nr 7.

Tabela nr 7

Lp.	Organizacja pozarządowa	Adres organizacji	Liczba szkół prowadzonych przez podmiot i dotowanych przez Miasto Wrocław	Nazwa szkoły prowadzonej przez organizację	Liczba uczniów, na których przekazano dotację podmiotową	Kwota otrzymanej dotacji w 2012 roku
1	Fundacja Wolne Inicjatywy Edukacyjne	ul. Skwierzyńska 34a, 53-522 Wrocław	2	Przedszkole Wolne Inicjatywy Edukacyjne Wrocławska Szkoła Przyszłości	1.160	490.596,85
2	„Handicap” Stowarzyszenie na Rzecz Wyrównywania Szans Rozwojowych Dziecka o Obniżonej Sprawności	ul. Stawowa 1a, 50-015 Wrocław	3	Spółeczna Specjalna Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia „Handicap” Spółeczna Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy Stowarzyszenia „Handicap” Spółeczne Gimnazjum Specjalne Stowarzyszenia „Handicap”	592	1.366.087,90
3	Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Mózgowym Porażeniem Dziecięcym	ul. Krowia 1, 50-149 Wrocław	1	Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych	2.453	3.809.130,49
4	Fundacja „Optimum”	ul. Rybacka 17, 53-656 Wrocław	2	Spółeczna Szkoła Podstawowa „Optimum” Spółeczne Gimnazjum „Optimum”	1.258	505.437,98
5	Stowarzyszenie Edukacyjne Chryścijan „ARKA”	ul. Stalowowolska 24/26, 53-404 Wrocław	2	Chryścijańska Szkoła Podstawowa Gimnazjum Stowarzyszenia Edukacyjnego Chryścijan „Arka”	1.748	714.544,27
6	Stowarzyszenie Rozwoju Osiedla Świniary	ul. Pęgowska 34, 51-180 Wrocław	2	Niepubliczna Szkoła Podstawowa Niepubliczne Przedszkole Stowarzyszenia Rozwoju Osiedla Świniary	609	320.416,29

7	Zakrzowskie Stowarzyszenie Edukacyjne „Rodzina”	ul. Zatorska 11, 51-213 Wrocław	3	Spółeczna Szkoła Podstawowa Zakrzowskiego Stowarzyszenia Edukacyjnego	792	244.669,98
				Punkt Przedszkolny „Skrzaty”		
				Punkt Przedszkolny „Małe Żaki”		
8	Stowarzyszenie Wspierania Burs i Internatów „Adept”	ul. Jemiołowa 48/48, 53-426 Wrocław	2	Bursa Szkolna	2.404	2.199.811,37
				Niepubliczny Specjalny Ośrodek Wychowawczy dla Młodzieży Słabosłyszącej		
9	Stowarzyszenie Edukacji Integracyjnej	ul. Żelazna 36, 53-428 Wrocław	2	Spółeczne Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi „Amigo”	1.545	1.988.077,42
				Spółeczne Integracyjne Liceum Ogólnokształcące „AMIGO”		
10	Fundacja „Promyk Słońca”	ul. Złota 61, 00-819 Warszawa	2	Publiczne Przedszkole Integracyjne „Promyk Słońca”	3.287	2.763.468,59
				Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna „Promyk Słońca”		
11	Stowarzyszenie Centrum Współpracy Europejskiej	ul. E. Orzeszkowej 80a, 50-311 Wrocław	1	Przedszkole Językowe eNTe	817	451.318,97
12	Fundacja Oświatowa „EKOLA”	ul. Zielińskiego 56, 53-534 Wrocław	3	Gimnazjum „EKOLA”	2.848	1.186.760,81
				Liceum Ogólnokształcące „EKOLA”		
				Szkoła Podstawowa „EKOLA”		
13	Fundacja Integracji Dzieci i Młodzieży Dolnego Śląska „PRIMUS”	ul. Matejki 16a, 50-333 Wrocław	2	Gimnazjum „PRIMUS”	2.651	1.062.169,48
				Szkoła Podstawowa „PRIMUS”		
14	Fundacja Edukacji Międzynarodowej	ul. Zielińskiego 38, 53-534 Wrocław	2	Dwujęzyczne Gimnazjum „ATUT” Fundacji Edukacji Międzynarodowej	3.873	1.558.355,48
				Dwujęzyczna Szkoła Podstawowa „ATUT” Fundacji Edukacji Międzynarodowej		
15	Spółeczne Stowarzyszenie Prasoznawcze „STOPKA”	ul. J. Piłsudskiego 83, 18-403 Łomża	1	Policealne Studium Farmaceutyczne we Wrocławiu	758	277.056,58

16	Wrocławskie Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży „Bajka	ul. Kłodnicka 22, 54-218 Wrocław	1	Przedszkole Niepubliczne „Bajka”	1.106	610.965,46
17	Fundacja Dialogu Kultur Etz Chaim	ul. Żelazna 57, 53-429	1	Szkoła Podstawowa Dialogu Kultur Etz Chaim	116	94.711,24
18	Fundacja im. Pauli Ollendorff	ul. Jastrzębia 18-20, 53-148 Wrocław	1	Szkoła Podstawowa Szalom Alejchem	956	788.904,76
19	Towarzystwo Działań dla Samorozwoju	ul. Kiełczowska 43/3, 51-315 Wrocław	2	Autorskie Gimnazjum Samorozwoju GASSA	1.586	693.680,81
				Społeczne Liceum Ogólnokształcące Autorska Szkoła Samorozwoju ASSA		
20	Międzynarodowa Federacja Modern Ju-Jitsu	ul. Królewska 12, 67-200 Głogów	1	Policealna Szkoła Edukacji Europejskiej we Wrocławiu	2.941	627.521,17
21	Towarzystwo Edukacji Otwartej	ul. Robotnicza 36/38, 53-608 Wrocław	1	Społeczne Liceum Ogólnokształcące ALA	1.898	866.166,72
22	Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Salvator”	ul. Armii Krajowej 4, 58-302 Wałbrzych	1	Integracyjny Punkt Przedszkolny „Romano drom pe fedyr dzipen” we Wrocławiu	164	48.317,68
23	Stowarzyszenie „Dolnośląska Akademia Wyobraźni”	Al. Armii Krajowej 32/3, 50-329 Wrocław	1	Przedszkole Akademia Wyobraźni	465	256.870,65
24	Stowarzyszenie „Życ Inaczej”	ul. Kamieńskiego 10 b, 51-124 Wrocław	1	Klub Przedszkolaka	197	58.040,14
25	Stowarzyszenie na rzecz Edukacji i Rodziny „Nurt”	ul. Bujwida 22/18, 50-368 Wrocław	2	Szkoła Podstawowa "Iskry"	589	330.467,33
				Przedszkole "Zdrój"		
26	Stowarzyszenie pod Wezwaniem matki Bożej Nieustającej Pomocy "Przyjaciele Seniorów"	ul. Kraszewskiego 2, 50-229 Wrocław	1	Przedszkole Niepubliczne "Dzielne Dzieciaki- dziewczynki i chłopaki"	321	177.323,61
27	Stowarzyszenie Ogród Wyobraźni	ul. Młodych Techników 58, 53-645 Wrocław	1	Leonardo da Vinci Niepubliczna Szkoła Podstawowa	826	390.232,92
28	Fundacja „Strachota”	ul. Swojczycka 118, 51-501 Wrocław	1	Ekologiczne Przedszkole Niepubliczne	1.530	845.187,30
29	Fundacja „Familijny Poznań”	ul. Staszica 15, 60-526 Poznań	28	"Mała Biedronka"	8.343	4.348.163,89
				"Pluszowy Miś"		
				"Stokrotka"		
				"U Krecika"		

				"Zielona Żabka"		
				"Złota Rybka"		
				Publiczny Punkt Przedszkolny "Jacek i Agatka"		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań "Bolek i Lolek"		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań "Bose Kotki"		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań "Chatka Puchatka"		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań "Jaś i Małgosia"		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań "Małe Skrzaty"		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań "Mały Żeglarz"		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań "Monika i Kulfon"		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań "Plastuś i Tosia"		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań "Radosne Jeżyki"		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań "Słoneczny Domek"		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań "Tęczowy Zakątek"		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań "Wesoła Ciuchcia"		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań "Wesoła Pszczółka"		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań "Zaczarowany Ołówek"		
				Publiczne Przedszkole "Columbus"		

				Publiczne Przedszkole COGITO		
				Publiczne Przedszkole GALILEO		
				Publiczne Przedszkole LEONARDO		
				Publiczne Przedszkole LOGICUS		
				Publiczne Przedszkole OMNIBUS		
				Publiczne Przedszkole PITAGORAS		
30	Diecezja Wrocławska Kościoła Ewangelicko- Augsburskiego w RP- Ewangelickie Centrum Diakonii i Edukacji im. Ks. Marcina Lutra	ul. Wejherowska 28, 54-239 Wrocław	9	Gimnazjum Integracyjne	5.124	10.500.245,20
				Liceum Ogólnokształcące Specjalne		
				Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące Specjalne we Wrocławiu		
				Polsko-Niemiecka Szkoła Podstawowa		
				Przedszkole Niepubliczne Wesołe Nutki		
				Technikum Ekonomiczne Specjalne		
				Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna		
				Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy		
				Niepubliczny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy Specjalny		
31	Inspektoriat Towarzystwa Salezjańskiego Św. Jana Bosko	Plac Grunwaldzki 3, 50-377 Wrocław	2	Prywatne Gimnazjum Salezjańskie im. Św. Edyty Stein	4.045	1.705.498,44
				Prywatne Salezjańskie Liceum Ogólnokształcące im. Św. Dominika Savio we Wrocławiu		

32	Parafia Ewangelicko-Augsburska Opatrzności Bożej we Wrocławiu	ul. Kazimierza Wielkiego 29, 50-077 Wrocław	1	Przedszkole Niepubliczne Językowo-Muzyczne Wesołe Nutki	1.111	613.727,51
33	Rzymsko-Katolicka Parafia p.w. Ducha Świętego	ul. Bardzka 2/4, 50-517 Wrocław	1	Rzymsko-Katolicka Parafia p.w. Ducha Świętego – Domowe Przedszkole „Duszek”	319	93.983,78
34	Zgromadzenie Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej we Wrocławiu (Urszulanki Czarne)	pl. Nankiera 16, 50-140 Wrocław	4	Publiczne Gimnazjum Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej we Wrocławiu	2.998	1.761.785,05
				Prywatne Żeńskie Liceum Ogólnokształcące Sióstr Urszulanek we Wrocławiu		
				Internat Przyszkolny przy Publicznym Gimnazjum Sióstr Urszulanek we Wrocławiu Żeńskim		
				Internat Przyszkolny przy Prywatnym Żeńskim Liceum Ogólnokształcącym Sióstr Urszulanek UR		
35	Zgromadzenie Sióstr Służebniczek N.M.P.	ul. Klasztorna 2, 47-150 Wrocław	1	Katolickie Przedszkole Niepubliczne „Ochronka” im. Bł. E.Bojanowskiego	597	329.788,77
36	Zgromadzenie Sióstr Św. Elżbiety	ul. Św. Józefa 1/3, 50-329 Wrocław	1	Przedszkole Zgromadzenia Sióstr Św. Elżbiety	3.131	1.729.595,71
37	Zgromadzenie Sióstr Św. Jadwigi (Siostry Jadwiżanki)	ul. Sępa Szarzyńskiego 29, 50-351 Wrocław	1	Przedszkole Sióstr Jadwiżanek	2.272	1.261.539,48
38	Zgromadzenie Sióstr Św. Józefa	ul. Prusa 28/II/b, 50-319 Wrocław	1	Przedszkole Sióstr Św. Józefa	1.138	628.642,58
39	Zgromadzenie Córek Maryi Wspomożycielki (Siostry Salezjanki)	ul. Św. Jadwigi 11, 50-266 Wrocław	3	Niepubliczne Przedszkole Sióstr Salezjanek	5.269	2.437.545,58
				Niepubliczna Szkoła Podstawowa Sióstr Salezjanek im. Jana Pawła II we Wrocławiu		
				Niepubliczne Gimnazjum Sióstr Salezjanek im. Jana Pawła II we Wrocławiu		
40	Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia	ul. Żytnia 3/9, 01-014 Warszawa	4	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy dla Dziewcząt Niedostosowanych Społecznie-Szkoła Podstawowa	1.008	2.865.020,26
				Publiczne Gimnazjum Specjalne dla dziewcząt niedostosowanych społecznie w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym		

				Specjalny Ośrodek Wychowawczy Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia		
				Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy dla Dziewcząt Niedostosowanych Społecznie		
		RAZEM	101		74.845	53.001.828,50

IV. 7. Działalność wspomagająca organizacje pozarządowe

IV. 7.1. Pozarządowy Ośrodek Kariery

Liczba zawartych umów: 1

Przez cały okres projektu realizowany był cel związany z promowaniem III sektora jako miejsca pracy, rozwijania kariery zawodowej i zdobywania doświadczenia zawodowego. Służyły temu wszystkie spotkania z doradcą zawodowym, który indywidualnie pomagał określić ścieżkę rozwoju zawodowego w organizacjach pozarządowych. Dzięki systematycznej pracy związanej z pośrednictwem ofert pracy, wolontariatu, praktyk, odbiorcy naszych działań mogli utwierdzać się w przekonaniu, że trzeci sektor jest miejscem, w którym można realizować się zawodowo korzystając z różnych form aktywności.

Nawiązano kontakt z organizacją studencką AIESEC, realizującą projekt „NGO Here we go”.

Administrowano stronę internetową, zawierającą oferty pracy, praktyk i wolontariatu w organizacjach pozarządowych oraz stronę na portalu społecznościowym, która dodatkowo zawiera informacje promujące sektor jako dobre miejsce do tworzenia i rozwijania kariery zawodowej.

Poprzez niewielką liczbę ofert pracy (w porównaniu z latami poprzednimi) i wyraźny spadek zapotrzebowania na współpracowników (tendencja ta dotyczyła zarówno wolontariatu, jak i zatrudnienia) cel związany z doradztwem dla samych organizacji pozarządowych został częściowo osiągnięty. Z kolei zainteresowanie potencjalnych kandydatów utrzymało się na podobnym poziomie (w stosunku do lat wcześniejszych).

Klienci POK, którzy skorzystali z usług doradztwa zawodowego są obecnie lepiej przygotowani do świadomego planowania kariery zawodowej w organizacjach pozarządowych. Poprzez uczestnictwo POK w wydarzeniach zewnętrznych, np. Targach Pracy stale poszerza się krąg osób, które dowiadują się o możliwościach zaangażowania się w działania obywatelskie wyrażanych we współpracy z instytucjami z III sektora, co owocuje np. chęcią odbywania praktyk studenckich w organizacjach pozarządowych.

Liczba świadczeń udzielonych w trakcie realizacji zadania przedstawia się następująco:

- liczba ofert pracy, wolontariatu, staży, praktyk w organizacjach pozarządowych zgłoszonych do POK – **31**,
- liczba kandydatów do pracy, wolontariatu, staży, praktyk w organizacjach, którzy zgłosili się do POK – **88**,
- liczba osób, które podjęły pracę, wolontariat, staż lub praktykę zawodową w organizacjach – **80**,
- liczba osób, które skorzystały z porad POK – **120**,

- liczba godzin szkoleniowych przeprowadzonych dla klientów POK oraz młodzieży szkolnej i studentów – **156**,
- liczba uczestników szkoleń – **516**.

IV.7.2. Wrocławskie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych SEKTOR 3

Liczba zawartych umów: 1

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 Fundacja „Umbrella” prowadziła Wrocławskie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych SEKTOR 3, które poprzez świadczone usługi przyczyniało się do usamodzielniania nowo powstałych organizacji oraz doskonalenia pracy organizacji już działających.

Wrocławskie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych SEKTOR 3 było czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 9:00 – 20:00. Niektóre wydarzenia organizowane przez Centrum lub inne podmioty odbywały się również w weekendy.

W Centrum Sektor 3 w 2012 roku miały miejsce wydarzenia oraz prowadzone były szkolenia, wyszczególnione w rozdziale III.4 niniejszego sprawozdania.

Statystykę działań w Centrum Sektor 3, skierowanych do organizacji pozarządowych w 2011 prezentuje tabela nr 8.

Tabela nr 8

Statystyka działań w Centrum Sektor 3 w 2012 roku						
	konsultacje	szkolenia	wynajem sal	komputer	liczba osób	liczba organizacji
styczeń	84	21	102	56	1.415	103
luty	145	40	88	82	1.864	112
marzec	191	37	122	84	2.054	132
kwiecień	92	43	83	85	1.736	119
maj	94	22	113	52	1.771	91
czerwiec	117	23	88	47	1.715	132
lipiec	129	5	88	65	1.144	61
sierpień	91	15	71	47	1.091	63
wrzesień	110	22	74	23	1.534	87
październik	101	45	122	79	2.561	92
listopad	110	46	134	79	2.561	92
grudzień	67	22	54	46	1.216	74
Razem I-XII	1.331	341	1.139	745	20.662	1.158

Średnia miesięczna w okresie styczeń –grudzień 2012						
	konsultacje	szkolenia	wynajem sal	komputer	liczba osób	liczba organizacji
I-XII	111	28	95	62	1.722	96

IV.7.3. Wzmocnienie potencjału i profesjonalizacja wrocławskich organizacji pozarządowych

Liczba zawartych umów: 1

Wsparcie merytoryczne i organizacyjne organizacji pozarządowych zagospodarowujących czas wolny dzieci i młodzieży w formie klubów środowiskowych. Celem było: organizowanie merytorycznych szkoleń dla liderów zagospodarowujących czas wolny dzieci i młodzieży z klubów środowiskowych, organizacja cyklicznych imprez dla dzieci i młodzieży. np. Dzień Dziecka, Choinka Marzeń. Dla osób pracujących w klubach środowiskowych zorganizowano warsztaty edukacyjne, profilaktyki uzależnień, warsztaty z tańców, warsztaty szkoleniowe kierowników wycieczek. Ważnym działaniem było przygotowanie standardów na temat stanu kadrowego i norm funkcjonowania klubów środowiskowych zgodnie z ustawą o pieczy zastępczej.

IV.7.4. Projekt „Standaryzacja działalności wrocławskiego sektora pozarządowego

Od lipca 2012 r. Gmina Wrocław (Partner w projekcie) reprezentowana przez Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi wraz z Stowarzyszeniem Euro - Concret (Lider projektu) rozpoczęły projekt pn. "Standaryzacja działalności wrocławskiego sektora pozarządowego" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - Program Operacyjny Kapitał Ludzki Poddziałanie 5.4.2 "Rozwój dialogu obywatelskiego".

Celem projektu jest usprawnienie działalności wrocławskiego sektora pozarządowego i pomoc organizacjom w dostosowaniu stosowanych procedur do wymogów grantodawców, systemu prawnego i nowoczesnych metod zarządzania.

Dzięki temu ma zwiększyć się jakość świadczonych przez organizacje działań oraz ich bezpieczeństwo. Założenia projektu obejmują współpracę z organizacjami zarówno na etapie tworzenia standardów, jak ich wdrażania.

Zadania projektu obejmują :

- podniesienie jakości działań z zakresu pożytku publicznego przez 110 wrocławskich organizacji pozarządowych,
- wypracowanie standardów w zakresie procedur prawnych, aspektów rachunkowo-księgowych oraz mechanizmów zarządzania projektami, na podstawie przeprowadzonej analizy działalności wrocławskich NGO

standardów; wypracowane procedury będą konsultowane z NGO oraz z administracją publiczną,

- wdrożenie wypracowanych standardów wśród 50 wrocławskich NGO,
- upowszechnianie standardów – oprócz kampanii promocyjno - informacyjnej, 60 organizacji będzie miało okazję uczestniczyć w szkoleniach z zakresu wdrażania standardów.

Grupę docelową projektu stanowią organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, mające siedzibę lub prowadzące swoją działalność na terenie Wrocławia.

Do udziału w projekcie będą zapraszani członkowie, pracownicy, wolontariusze, a szczególności osoby odpowiedzialne za podejmowanie decyzji w organizacjach.

Wsparcie będzie głównie kierowane do organizacji, które:

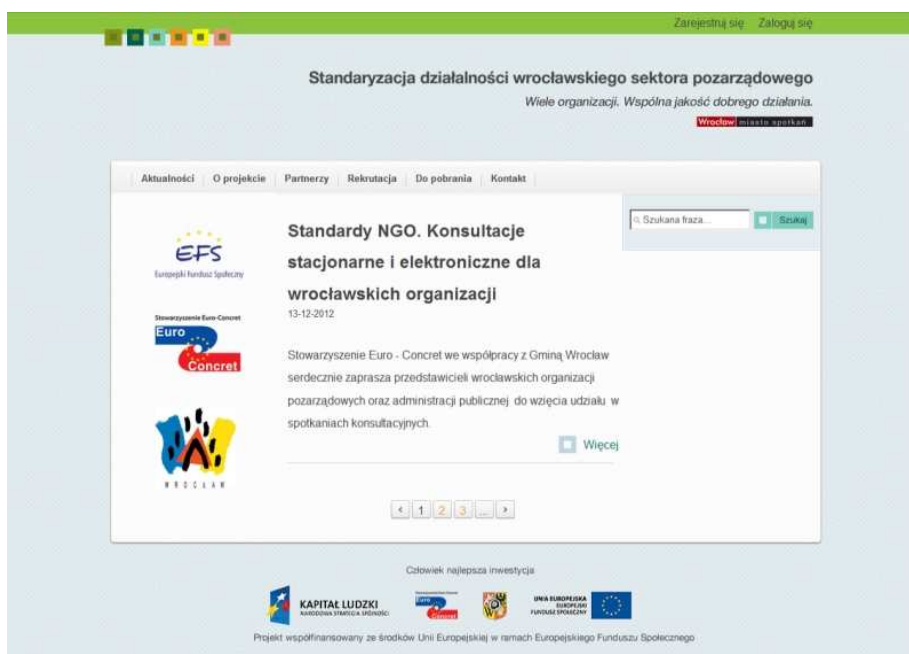
- korzystają z pomocy finansowo-organizacyjnej Gminy Wrocław,
- prowadzą działalność w zakresie edukacji, pomocy społecznej, rynku pracy,
- realizują od co najmniej 1 roku działania finansowane ze środków publicznych.

W ramach projektu w roku 2012 Gmina Wrocław / BWO zrealizowała:

- stworzenie platformy informacyjnej / strony www projektu - <http://www.iwroclaw.pl/standaryzacjaingo>

Ekran tytułowy aplikacji „Standaryzacja działalności wrocławskiego sektora pozarządowego” prezentuje rysunek nr 16.

Rys. nr 16

- prowadzenie działań promocyjnych,

- spotkania konsultacyjne z liderem projektu, udział w spotkaniach roboczych Grupy Sterującej,
- zlecenie ewaluacji w zakresie weryfikacji poprawności wypracowanych standardów.

Według harmonogramu, projekt ma zakończyć się w pierwszym kwartale 2014 roku.

IV.8. Działania proekologiczne

IV.8. 1. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży

Zadania kontynuowane - otwarty konkurs ofert „Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży”.

Celem realizacji zadania było budowanie świadomości ekologicznej oraz odpowiedzialności dzieci i młodzieży za środowisko przyrodnicze, zwłaszcza w zakresie oszczędnego korzystania z zasobów przyrody oraz powstrzymania globalnego ocieplenia klimatu, aktywizacja dzieci i młodzieży do wspólnych działań na rzecz środowiska.

Termin realizacji zadania od 15.09.2011 r. do 30.06.2012 r.

Łączna liczba uczestników - **500** uczniów i **20** nauczycieli szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych Wrocławia.

Zadania rozpoczęte w 2012 roku - otwarty konkurs ofert „Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży – segregacja odpadów w trosce o nasze środowisko”.

Konkurs jest jednym z elementów projektu edukacyjnego segreguj.wroc.pl, który obejmuje kampanię edukacyjną mieszkańców Wrocławia promującą selektywną zbiórkę odpadów, szczególnie odpadów opakowaniowych. Projekt zakłada edukację dorosłych oraz edukację i kształtowanie właściwych postaw proekologicznych dzieci i młodzieży tj. promowanie i naukę selektywnego zbierania odpadów, w szczególności odpadów opakowaniowych, powtórnego wykorzystania surowców wtórnych, kształtowanie pozytywnej postawy względem środowiska naturalnego oraz uświadomienie problemu nadmiernej ilości odpadów, a pośrednio przygotowanie mieszkańców Wrocławia do reformy systemu gospodarowania odpadami.

Termin realizacji zadania od 03.09.2012 r. do 30.06.2013r.
Łączna liczba uczestników – **400**.

IV.8.2. Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt

1. W ramach przyznanej dotacji Stowarzyszenie „Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce”, które wygrało otwarty konkurs ofert, zapewniało opiekę psom, kotom i sporadycznie innym zwierzętom przebywającym w Schronisku.

Opieka polegała głównie na:

- zapewnieniu schronienia przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi,
- karmieniu i pojeniu stosownie do potrzeb,

- szczepieniach profilaktycznych,
- ochronie przed pasożytami wewnętrznymi i zewnętrznymi,
- sterylizacji chirurgicznej części zwierząt,
- leczeniu zwierząt chorych,
- codziennej pielęgnacji.

2. Zapewniono odpowiednie warunki bytowe dla zwierząt poprzez wydzielanie pomieszczeń dla zwierząt chorych, młodych, matek z młodymi, zwierząt wrażliwych psychicznie lub agresywnych, a także poprzez rozdzielanie samic od samców oraz dbałość o stan sanitarno - higieniczny całego obiektu – sprzątaniu i dezynfekcji pomieszczeń dla zwierząt. Podczas miesięcy zimowych w przypadku wystąpienia mrozów praca rozszerzana była o dodatkowe dyżury pracowników w nocy, mające na celu zapewnienie optymalnej ochrony przed zimą.

3. Zgodnie z zawartą umową, pracownicy schroniska przyjmowali zwierzęta i prowadzili dozór w placówce przez całą dobę. Schronisko było udostępniane w dni powszednie, w godzinach od 8:00 do 16:30, a w soboty i niedziele od 9:00 do 15:00 dla osób chcących adoptować zwierzęta i innych interesantów. Pozwoliło to na uzyskanie bardzo dobrych efektów przy adopcjach zwierząt. W roku 2012 przyjęto 2.193 psy, a 2.232 wydano nowym opiekunom. W roku 2012 przyjęto 1.289 kotów, nowym opiekunom wydano 1.154 kotów. Do tak dobrego wyniku przyczyniły się również akcje promocyjne oraz edukacyjne, prowadzone przez organizację, mające na celu zachęcanie do przyjmowania zwierząt ze schroniska.

4. Lekarze weterynarii zatrudnieni do pracy w schronisku byli dyspozycyjni przez całą dobę w razie wystąpienia nagłych sytuacji. W ramach wykonywanych obowiązków leczyli zwierzęta wydawane ze schroniska, które zachorowały do 14 dni od momentu adopcji.

5. Realizowano program zapobiegający bezdomności zwierząt obejmujący min. sterylizację zwierząt, poszukiwanie dla nich nowych właścicieli oraz usypianie ślepych miotów.

6. Podjęto współpracę z administratorami terenów, na których przebywają zwierzęta bezdomne, z Policją, Strażą Miejską i Strażą Pożarną w przypadku konieczności niesienia pomocy zwierzętom lub pomocy ludziom poszkodowanym przez zwierzęta oraz prowadziło akcje edukacyjne.

7. Zwierzęta bezdomne wyłapywane były w sposób humanitarny z zastosowaniem przepisów o ochronie zwierząt.

8. Prowadzone było znakowanie zwierząt przetrzymywanych w schronisku przy pomocy elektronicznych mikroprocesorów.

9. Prowadzono szczegółową ewidencję zwierząt, dokumentację finansową i merytoryczną placówki.

W 2012 roku:

Stan psów na dzień 01.01.2012 – 348

Przyjęto 2.193 psów

Wydano 2.232 psy
Dokonano eutanazji 33 psów
Uciekły 3 psy
Padło 16 psów
Stan końcowy na dzień 31.12.2012 - 257

Stan kotów na dzień 01.01.2012 - 143
Przyjęto 1.289 kotów
Wydano 1.154 kotów
Dokonano eutanazji 94 kotów
Uciekło 11 kotów
Padło 47 kotów
Stan końcowy na dzień 31.12.2012 - 126

Sterylizacja kotów 2.517 (w schronisku 451, na talony 2.066)
Sterylizacja 432 psów w schronisku
Elektroniczne znakowanie 1.195 psów (100% psów kwalifikowanych)
Elektroniczne znakowanie 487 kotów
1.971 interwencji wyjazdowych

Organizacja pozarządowa wykonująca zadanie wykazała się bardzo dużym wkładem pracy własnych wolontariuszy, bez których wdrażanie programu przeciwdziałania bezdomności byłoby znacznie utrudnione.

IV.9. Wspomaganie rozwoju przedsiębiorczości

Liczba zawartych umów: 1

Zadanie realizowane w okresie 01.01.2011 – 31.12.2012.

Cel zadania: Wsparcie wrocławskich nowopowstałych (do 6 miesięcy od rejestracji) przedsiębiorców w rozpoczęciu i rozwinięciu ich działalności oraz osiągnięciu sukcesu na rynku poprzez zdobywanie wiedzy merytorycznej, organizacyjnej, wsparcie lokalowe poprzez prowadzenie Wrocławskiego Inkubatora Przedsiębiorczości.

Zadanie polegało na prowadzeniu ośrodka wspierającego nowo powstałe wrocławskie przedsiębiorstwa poprzez:

- zapewnienie im zaplecza lokalowego (nowoczesna przestrzeń biurowa w formule open-space), wraz z możliwością rejestracji przedsiębiorstwa pod adresem Inkubatora,
- obsługę sekretarską,
- obsługę księgową,
- szkolenia (zgodnie ze zgłaszanym zapotrzebowaniem),
- konsultacje prawne, księgowo-finansowe, biznesowe,
- mentoring,
- wsparcie marketingowe.

Osiągnięte efekty:

W 2012 roku wsparciem programu Inkubatora objętych zostało **20** przedsiębiorstw. Udzielono łącznie ponad **2.200** godzin konsultacji prawnych, biznesowych i księgowych, zorganizowano **10** szkoleń dla beneficjentów programu. Przedstawiciele Wrocławskiego Inkubatora Przedsiębiorczości brali

udział w wydarzeniach gospodarczych (StartAP – Akademia Przedsiębiorczości, Dolnośląskie Targi Organizacji Pozarządowych, Targi Pracy organizowane przez Biuro Karier i Promocji Zawodowej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu), promując ideę przedsiębiorczości we Wrocławiu.

IV.10. Współpraca międzynarodowa

IV.10.1. Współpraca z Europą Wschodnią – Nowy wymiar Europy Wschodniej. Program Współpracy z Europą Wschodnią w roku 2012

Liczba zawartych umów: 1

Okres trwania zadania – 2.01.2012 – 31.12.2012

Celem zadania jest wymiana poglądów, popularyzacja wiedzy na temat polskiej polityki wschodniej, wydarzeń politycznych, społecznych i ekonomicznych na temat Europy Wschodniej.

Opis realizacji projektu:

1. Wydawanie czasopisma Nowa Europa Wschodnia

Celem pisma jest zainteresowanie polskich odbiorców ogólnie rozumianą tematyką wschodnią. Pismo drukuje eseje, analizy krytyczne, recenzje, rozmowy z ludźmi kultury, sztuki i polityki, jak i reportaże rzucające światło na życie codzienne w państwach byłych Republik Radzieckich. W roku 2012 szczególna uwaga została poświęcona takim tematom jak wybory prezydenckie w Rosji i parlamentarne na Ukrainie. Poza tym pismo rozwijało stronę internetową, na której publikowane były najważniejsze teksty ukazujące się w magazynie, współpracuje z wydawnictwami i organizacjami przy różnego rodzaju wydarzeniach, udziela patronatów książkom.

Głównymi odbiorcami pisma są osoby zajmujące się szeroko rozumianą problematyką krajów Europy postsowieckiej w jej różnych kontekstach.

W 2012 roku ukazało się **6** zeszytów.

2. Organizacja Konferencji Polska Polityka Wschodnia

Konferencja odbyła się we wrocławskim Ossolineum w dniach 22-24 listopada 2012 roku. W konferencji wzięło udział prawie **200** osób z Polski i zagranicy. Konferencja gromadzi wybitnych znawców polskiej polityki wschodniej: polskich ekspertów, polityków, wyższych urzędników instytucji centralnych i lokalnych, dziennikarzy, publicystów itd.

Zakładanym i zrealizowanym celem zadania było zaprezentowanie debaty na temat polskiej polityki zagranicznej, dyskusji nad mechanizmami w jej prowadzeniu, analiza niepowodzeń, wypracowanie rekomendacji na przyszłość, ukazanie roli samorządów lokalnych w realizacji założeń polskiej polityki zagranicznej. Podczas Konferencji zaprezentowano osiągnięcia wspomnianych samorządów w realizacji projektów wspomagających polską politykę zagraniczną,

ukazano inicjatywy, przy pomocy których lokalne samorządy uczestniczą w polityce zagranicznej kraju.

3. Organizacja Wschodniej Szkoły Zimowej

Szkoła Zimowa odbyła się we Wrocławiu w dniach 1-10 marca 2012 roku. Była to dziewiąta edycja. Szkoła przeznaczona jest dla studentów ostatniego roku studiów humanistycznych, którzy nie ukończyli 25 roku życia, przygotowujących prace magisterskie (dyplomowe) z zakresu historii i współczesności Europy Środkowej i Wschodniej. W tym roku wzięło w niej udział **39** studentów z Ukrainy, Rosji, Białorusi, Gruzji i Polski.

Program składał się z wykładów i seminariów, a także wizyt w instytucjach naukowych i bibliotekach Wrocławia, poza tym spotkania z lokalnymi politykami, działaczami społecznymi, przedstawicielami świata nauki i kultury.

IV.11. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych

IV.11.1. Prowadzenie Punktu Informacji o Nadodrze - Infopunkt Łokietka 5

Liczba zawartych umów: 1

Zadanie realizowane w okresie 1.10.2009 – 31.12.2012.

Cel zadania: wsparcie działań w ramach rewitalizacji społeczno-gospodarczej dawnych traktów handlowych, promujące aktywność społeczną i gospodarczą na Obszarze Wsparcia wyznaczonym w uchwale Rady Miejskiej Wrocławia Nr XXXI/1037/09.

Podstawowym celem realizacji umowy dotacyjnej było: informowanie społeczności lokalnej o działaniach podejmowanych przez Gminę Wrocław i jednostki współpracujące w ramach rewitalizacji Nadodrze, w tym o bieżącej ofercie lokali na działalność artystyczno-rzemieślniczą. Infopunkt Łokietka 5 stał się miejscem centrotwórczym, promującym twórczość nadodrzańskich rzemieślników i artystów, podnoszącym rangę i wizerunek dzielnicy, zaangażowanym w sprawy społeczne.

Osiągnięte efekty:

- Przez cały rok była prowadzona działalność doradcza na temat aspektów podatkowych i prawnych prowadzenia firmy – wsparciem objęto **20** przedsiębiorców.
- Fundacja przeprowadziła również cykl spotkań z mieszkańcami w ramach aktywizacji zawodowej – wsparciem objęto **25** osób.
- W zorganizowanych w Infopunkcie warsztatach poruszających tematykę ekonomii społecznej na Nadodrze przekazano modele zakładania spółdzielni socjalnych – wsparciem objęto **50** osób.
- Dzięki aktywności Fundacji na festynach plenerowych – informacja o działaniach rewitalizacyjnych Miasta dotarła do około **500** osób.
- W Konferencji „Nadodrze Masakrytycznie” uczestniczyło około **100** osób.

W 2012 roku dzięki inicjatywie Biura Rozwoju Gospodarczego, Fundacja Dom Pokoju nawiązała intensywną współpracę z przedsiębiorcami, którzy w latach 2011-2012 uruchomili działalność na Obszarze Wsparcia, co zaowocowało utworzeniem sieci współpracy przedsiębiorców zlokalizowanych na trakcie handlowym Łokietka – pl. św. Macieja – Chrobrego pod hasłem „Artystyczne Nadodrze”.

IV.12. Wspieranie i promocja wolontariatu

IV.12.1. Wsparcie techniczne, prace adaptacyjne oraz wyposażenie pomieszczeń na potrzeby Centrum Wolontariatu Akcyjnego

Liczba zawartych umów: 1

W ramach zadania oddano do użytku kolejne 300 m² powierzchni użytkowej lokalu – powstały wyposażone sala koncertowa z zapleczem kuchennym oraz zespołem toalet, sala audiowizualna oraz komunikacyjna. Dodatkowo sale zostały wyposażone w odpowiednie sprzęty (nagłośnienie, oświetlenie), zyskując w ten sposób na funkcjonalności.

Projekt miał na celu stworzenie odpowiedniego zaplecza infrastrukturalnego dla realizacji imprez z udziałem wolontariuszy. Poprzez przeprowadzenie prac remontowych w pomieszczeniach Zajezdni, Wrocław zyskał miejsce szkoleń i spotkań dla ok. **700** osób chcących zostać wolontariuszami oraz działać podczas organizacji wydarzeń/ imprez masowych organizowanych przez Miasto Wrocław.

Pierwszym takim wydarzeniem były Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej, podczas których odpowiednio przeszkolona grupa wolontariuszy uczestniczyła w działaniach/obsłudze osób goszczących we Wrocławiu w czasie mistrzostw. W nowo wyremontowanym module artystycznym zorganizowane zostało odpowiednio wyposażone miejsce wypoczynku dla wolontariuszy. Sala koncertowa zamieniła się w salę kinową, w której na dużym ekranie wyświetlane były mecze piłki nożnej. Zaplecze kuchenne służyło zakwaterowaniem w budynku.

IV.13. Działania promocyjne

IV.13.1. Promocja Wrocławia poprzez zorganizowanie i prowadzenie lokalnego biura Centrum Wiedzy Academia Europaea we Wrocławiu (CW AE-W)

Liczba zawartych umów: 1

Zadanie zrealizowane w trybie Uchwały XVI/281/11 Rady Miejskiej Wrocławia z 15.09.2011r. w sprawie określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Miasta, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonania zadań zleczanych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku na zadania inne niż określone w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Celem zadania było utworzenie i uruchomienie we Wrocławiu biura Centrum Wiedzy Academia Europaea, stworzenie strony internetowej oraz zapoczątkowanie działań promocyjnych ukazujących Wrocław jako prężnie działający ośrodek naukowy.

W roku 2012 zadanie było wykonywane od 1.01.2012 do 31.12.2012 r.

Działania w zakresie wykonywania działania publicznego:

1. Zorganizowanie i prowadzenie we Wrocławiu Biura Centrum Wiedzy Academia Europaea jako przedstawicielstwa londyńskiej instytucji Academia Europaea.

Biuro zostało utworzone w lokalu wskazanym przez Gminę (Rynek 13), Od dnia 1 lutego 2012 roku w kamienicy Rynek 13 w Biurze projektu pracują dwie osoby. Biuro zostało wyposażone stosownie do potrzeb projektu, m.in. w komputer stacjonarny, drukarkę oraz niezbędne materiały biurowe.

Stworzona została koncepcja strony internetowej polegająca na modyfikacji i przystosowaniu strony www.ae-info.org do potrzeb prezentacji Centrum Wiedzy Academia Europaea we Wrocławiu. Na potrzeby projektu wykupiona została domena internetowa acadeuro.wroclaw.pl, a tym samym utworzone skrzynki mailowe dla pracowników biura Academia Europaea Knowledge Hub we Wrocławiu.

2. Promocja Wrocławia poprzez budowanie pozycji Wrocławia jako silnego ośrodka akademickiego na arenie międzynarodowej, dzięki wytworzeniu materiałów informacyjnych.

W mijającym roku powstały: papier firmowy, teczki konferencyjne, dwa roll up-y, broszura informująca o AE, zawierająca informacje także o AEKH we Wrocławiu, Directory 2012, ulotka informująca o organizowanej we wrześniu 2013 roku we Wrocławiu dorocznej konferencji AE, trzy broszurowe wydania opinii AE, zatytułowane: *A commentary on the European Commission strategy: "Europe 2020"*, *European Commission Green Paper on CSF (Common Strategic Framework)*, *an AE response*, oraz *On the situation of the Humanities and Social Sciences in Europe*.

Stworzona została również prezentacja multimedialna oraz film promujący Wrocław.

3. Zaplanowanie i koordynacja wydarzeń konferencyjnych o charakterze naukowym z udziałem członków Academia Europaea.

Pierwszym wydarzeniem konferencyjnym o charakterze naukowym zorganizowanym w pełni przez CWAE-W było sympozjum „Regimes of Memory”. Odbędzie się ono we współpracy z Uniwersytetem Wrocławskim w dniu 30 października 2012 roku.

We Wrocławiu odbyły się także dwa posiedzenia zarządu AE, podczas których omawiano kwestie dot. organizacji Dorocznej Konferencji AE.

Prezydent AE wziął udział w debacie podczas Wrocław Global Forum 2012 oraz wręczył certyfikat członkowski Profesorowi Normanowi Daviesowi.

4. Przygotowanie ekspertyz i opinii opartych o zasoby wiedzy reprezentowanych przez członków Academia Europaea.

Dyspozycyjność biura w tym zakresie nie została wykorzystana ponieważ nie pojawiły się prośby o przygotowanie stanowiska lub opinii z obszaru wiedzy i dziedzin nauki stanowiących domenę członków Academia Europaea.

5. Udział w spotkaniach i konferencjach międzynarodowych w Polsce i za granicą polskich członków Academia Europaea oraz koordynatorów projektu.

W dniach 12-14 marca 2012 roku koordynatorzy projektu CWAE-W odbyli szkolenie w Głównym Sekretariacie AE w Londynie.

Zgodnie z ofertą zadania i zaleceniem Zarządu z lipca 2012 roku, pracownicy biura wzięli udział w dorocznej konferencji AE organizowanej w 2012 roku w Bergen.

Prezydent AE, prof. Lars Walloe zaprosił pracowników wrocławskiego biura do udziału w posiedzeniu Zarządu AE, organizowanego w Barcelonie w dniach 14-15 grudnia 2012 roku.

6. Inne formy współpracy ze środowiskiem akademickim wpływające na rozwój gospodarczy i tworzenie nowych miejsc pracy, rozwój społeczny i kulturalny oraz rozwój systemu wsparcia innowacji.

Współpraca AE z Instytutem Politologii UWr. w ramach organizacji szkół letnich zaowocowała kolejnym wspólnym przedsięwzięciem. Od stycznia 2013 roku biuro AEKH będzie otwarte na studenckie praktyki, zarówno dla polskich, jak i zagranicznych studentów. Od stycznia 2013 roku praktykę w biurze będzie odbywał student anglojęzycznych studiów magisterskich, realizowanych przez Instytut Politologii UWr.

Wolę rozpoczęcia programu praktyk studenckich wyraziła także prof. Beata Baczyńska, dyrektor Instytutu Filologii Romańskiej UWr. podczas spotkania roboczego z koordynatorem biura w dniu 5 grudnia 2012 roku.

Źródła danych:

1. Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Miejskiego
2. Wydziały/Biura merytoryczne Urzędu Miejskiego
3. Wydział Księgowości Urzędu Miejskiego
4. Miejskie jednostki organizacyjne